

BERÄTTELSE

ANGÅENDE

HELSINGFORS STADS KOMMUNALFÖRVALTNING

ÅR 1888

JEMTE STATISTISKA UPPGIFTER FÖR SAMMA OCH
FÖREGÅENDE TID.

FÖRSTA ÅRGÅNGEN.

HELSINGFORS,
TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,
1890.

*F*öreliggande berättelse är tillkommen på grund af den instruktion för Helsingfors Drätselkammarens kansli, som den 6 november 1888 fastställdes af Stadsfullmäktige, och hvori åt sekreteraren vid Kammaren uppdrogs att årligen afgifva en så vidt möjligt fullständig berättelse öfver stadens kommunalförvaltning, hvarvid särskild uppmärksamhet borde egnas kommunens statistik. På grund af de svårigheter, som förefunnits att till en början från vidt spridda håll anskaffa nödiga uppgifter, särskildt för tidigare år, har utgifvandet af denna första årsberättelse fördröjts längre än vederbort. För framtiden torde denna olägenhet ej i större grad göra sig gällande, äfven om, såsom önskligt synes, åtgärd vidtages om fyllande af de luckor i de statistiska uppgifterna, som förefinnas i detta arbete, men hvilka nu ej kunnat undvikas utan fara för ytterligare dröjsmål.

Helsingfors, i juni 1890.

Leon. v. Pfaler.

INNEHÅLL.

Årsberättelse.

Stadsfullmäktige	sid. 1.
Drätselkammaren	” 59.
Fattigvårdsstyrelsen	” 104.
Inqvarteringsnämnden	” 108.
Förmyndarenämnden	” 112.
Helsovårdsnämnden	” 113.
Folkskoledirektionen	” ”
Brandkommissionen	” ”
Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen	” ”
Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl	” ”

Tabellbilagor.

Areal. Väderlek. Temperatur.

Tab. n:o 1. Helsingfors stads yttnehåll vid ingången af år 1888	” 3*.
Tab. n:o 2. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1886, jemförda med de under åren 1882—1885 rådande	” 4*.
Tab. n:o 3. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1887—1882 och 1878—1875, jemförd med medeltalen af månader- nas medeltemperatur under föregående 10-års perioder	” 6*.

Befolkning. Dödlighet. Helsovård.

Tab. n:o 4. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvar femte år från 1810—1880 samt för åren 1881—1888	” 7*.
Tab. n:o 5. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspengar betalande befolkning åren 1885—1888	” ”
Tab. n:o 6. Helsingfors ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 oktober 1888, jemförd med förhållandet vid folkräkningen den 1 mars 1870	” 8*.
Tab. n:o 7. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 oktober 1880	” ”
Tab. n:o 8. Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 oktober 1880	” 9*.
Tab. n:o 9. Födde och döde i Helsingfors för hvarje qvinqvennum från 1811—1880 samt för hvarje af åren 1881—1888	” 10*.

Tab. n:o 10.	Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödseln i Helsingfors åren 1879—1888	sid. 12*.
Tab. n:o 11.	Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1881—1888, fördelade efter församlingar	„ 13*.
Tab. n:o 12.	De i Helsingfors åren 1879—1888 döde, ordnade efter kön och åldersklasser	„ 14*.
Tab. n:o 13.	Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1879—1888, fördeladt på månader och kvartal	„ 16*.
Tab. n:o 14.	Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1881—1888	„ „
Tab. n:o 15.	Dödsorsakerna bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1888, jemförda med åren 1882—1887	„ 17*.
Tab. n:o 16.	Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors 1882—1888 uti några talrikast förekommande sjukdomar	„ 18*.
Tab. n:o 17.	Af distrikts-(fattig-)läkarne i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1879—1888	„ „
Tab. n:o 18.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1888 hos Helsovårdsnämnden, jemfördt med åren 1881—1887	„ 19*.
Tab. n:o 19.	Antalet och beskaffenheten af de å Helsingfors kommunala sjukhus behandlade sjukdomsfall under år 1888	„ 20*.
Tab. n:o 20.	Antalet af å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1879—1888	„ 21*.
Tab. n:o 21.	Antalet af å statens allmänna sjukhus i Helsingfors intagna patienter och behandlade polikliniska fall från sagda stad under år 1888	„ „

Undervisningsväsende. Bibliotek.

Tab. n:o 22.	Antalet intagna och afgangna samt inskrifna och närvarande elever vid Helsingfors stads folkskolor under läsåren 1881—1888	„ 22*.
Tab. n:o 23.	De i Helsingfors stads folkskolor inskrifna elevers lefnadsstånd, undervisningsspråk, fördelning på klasser m. m. enligt förhållandet den 1 maj, under åren 1883—1888	„ 24*.
Tab. n:o 24.	Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1884—1888	„ 26*.

Allmänna val.

Tab. n:o 25.	Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1881, 1884 och 1887	„ 27*.
--------------	--	--------

Domstolarnes och polisens verksamhet. Sedlighetspolis. Eldsvådor.

Tab. n:o 26.	Antalet civila mål och ärenden, behandlade af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1883—1888	„ 28*.
Tab. n:o 27.	Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1880—1888	„ 29*.

Tab. n:o 28.	Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfælde af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1880—1888	sid. 30*.
Tab. n:o 29.	Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1885, 1887—1888	” 31*.
Tab. n:o 30.	Prostitutionen i Helsingfors år 1888	” 32*.
Tbb. n:o 31.	Antalet personer, hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1879—1888	” 33*.
Tab. n:o 32.	Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försälda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats, under åren 1879—1888	” ”
Tab. n:o 33.	Eldsvådorna i Helsingfors åren 1881—1888	” 34*.
Tab. n:o 34.	Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1881—1888	” 35*.

Gårdar och byggnader.

Tab. n:o 35.	Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 oktober 1880	” ”
Tab. n:o 36.	Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 oktober 1880	” 36*.

Telegraf. Telefon. Post. Fabriker och handverk. Passagerare- och gods rörelse.

Tab. n:o 37.	Telegramvexlingen å Helsingfors telegrafstation åren 1884—1888	” 37*.
Tab. n:o 38.	Fabriker och handverkerier i Helsingfors åren 1885—1888	” 38*.
Tab. n:o 39.	Passagerar rörelsen å Helsingfors bangård åren 1884—1888	” 42*.
Tab. n:o 40.	Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1882—1888	” 43*.
Tab. n:o 41.	Anmälda resande i Helsingfors åren 1884—1888	” ”
Tab. n:o 42.	Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1884—1888	” 44*.
Tab. n:o 43.	Rörelsen vid Helsingfors postkontor åren 1885—1888	” ”
Tab. n:o 44.	Värdet af Helsingfors stads import och export under åren 1886—1888	” 46*.
Tab. n:o 45.	Helsingfors stads trävaruexport under åren 1886—1888	” 50*.
Tab. n:o 46.	Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit till Helsingfors från inhemska orter under åren 1879—1888	” 52*.
Tab. n:o 47.	Helsingfors stads import och export samt uppbörderna vid dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1872—1888	” ”
Tab. n:o 48.	Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklererade fartyg under åren 1884—1888	” 54*.
Tab. n:o 49.	Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1884—1888	” 55*.

Tab. n:o 50.	Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1886—1888	sid. 55*.
Tab. n:o 51.	Helsingfors hamnkontors uppörd under år 1888	„ 56*.

Gator. Afloppskanaler.

Tab. n:o 52.	Helsingfors stads gator och allmänna platser jemte dertill hörande gångbanor, fördelade efter de underhållsskyldige, samt huruvida de äro stenlagda eller ej, enligt förhållandet den 1 maj	„ 57*.
Tab. n:o 53.	Längder och ytor å Helsingfors stads gator, torg och allmänna platser vid utgången af år 1888 jemte uppgift å planerings- och stenläggningsarbeten, utförda före 1879 samt under hvarje af åren 1880—1888	„ 58*.
Tab. n:o 54.	Uppgift å Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jemte infallsbrunnar vid utgången af år 1888	„ 66*.

Vattenledning.

Tab. n:o 55.	Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1888	„ 68*.
Tab. n:o 56.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet	„ „

Gasbelysning.

Tab. n:o 57.	Gaskonsumtionen i Helsingfors	„ 69*.
Tab. n:o 58.	Lysgasens medelljusstyrka i Helsingfors under lysåren 1882—1889	„ „

Fattigvård.

Tab. n:o 59.	Antalet personer, intagna å Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1882—1888, fördeladt efter månader	„ 70*.
Tab. n:o 60.	Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1874—1888	„ 71*.
Tab. n:o 61.	Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1874—1888	„ „
Tab. n:o 62.	Uppgifter öfver de för kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård levererade, uppköpta och från fattiggårdens jordområde skördade produkter under 1888, jemte beloppet af och kestnaden för utdelade dagportioner under åren 1882—1888	„ 72*.

Beskattning. Finanser.

Tab. n:o 63.	Sammandrag af taxerings- och uppördslängderna för kommunala utskylder m. m. för åren 1882—1888 (till fyllande af behoven för 1883—1889)	„ 74*.
--------------	---	--------

Tab. n:o 64.	Helsingfors stadskassas inkomster och utgifter under åren 1879—1888	sid. 78*.
Tab. n:o 65.	Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppburna afgifter under år 1888	„ 80*.
Tab. n:o 66.	Uppgift öfver trafiken åhvälfda, af Helsingfors stad uppburna afgifter under åren 1879—1888	„ ”
Tab. n:o 67.	Helsingfors stadskassas utgifter och inkomster år 1888 jemförda med faststald budget	„ 81*.
Tab. n:o 68.	Kostnaderna för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1877—1888	„ 91*.
Tab. n:o 69.	Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1888 jemte uppgift å försäkringsgifvarne	„ 92*.
Tab. n:o 70.	Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1884—1888	„ 93*.

ÅRSBERÄTTELSE.

Årsberättelse

1888.

I. Stadsfullmäktige.

Bland de af Stadsfullmäktige under året handlagda ärenden torde böra antecknas följande, hvilka här upptagas under ungefär samma hufvudrubriker, som tidigare användts uti de af Drätselkammaren afgifna berättelserna.

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Sedan det under lång tid förberedda förslaget till särskilda ändringar uti 1875 års stadsplan den 25 Oktober 1887 blifvit fastställt af Kejs. Senaten ¹⁾, samt det derigenom blifvit möjligt att upplåta till inlösen åtskilliga bebygda arrendetomter, hvilkas försäljning, med afseende å de i följd af dessa ändringar ifrågasatta tomtregleringarna, ansetts böra härtills anstå, hade Drätselkammaren låtit värdera samtliga ifrågasvarande tomter, 52 till antalet, och föreslog ²⁾ att under 1888 inalles 33 af dessa tomter, hvilka lågo vid planerad samt med vatten- och afloppsledning försedd gata, skulle till inlösen upplåtas, efter det pris per kvadratfot som vid värderingen åsatts desamma äfvensom med skyldighet för köparen att afbördas sig löseskillingen sist inom tio år med minst en tiondedel årligen samt med tillägg hvarje gång af sex procents årlig ränta å det då utestående beloppet. Mot de ifrågasatta löseskillingarne, hvilka med afseende å det stigande tomtvärdet upptagits med högre belopp än derintills varit vanligt, hade anmärkning gjorts af tomtinnehafvarne; och Stadsfullmäktige beslöto jemväl ³⁾, med godkännande af Drätselkammarens förslag i öfrigt, att i enlighet med ett inom Kam-maren reservationsvis framställt yrkande nedsätta de föreslagna löseskillingarne med 20 %.

Ny stadsplan. —
Försäljning af
33 bebygda ar-
rendetomter vid
planerad gata.
— Nedsättning
af löseskil-
lingen.

¹⁾ Se Drkns berättelse för 1887 pag. 28. ²⁾ Drkns skrivv. N:o 244 af 13 dec. 1887. (Stfgs tryckta handl. N:o 2 för 1888.) ³⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 11.

nehafvare besvär, men besvären blefvo, efter det Stadsfullmäktige i saken afgifvit förklaring¹⁾, förkastade af Guvernören²⁾ och fullföljdes icke vidare. Om de på grund häraf försålda tomternas areal och försäljningspris meddelas uppgift längre fram i sammanhang med öfriga af Drättselkammaren verkställda tomtförsäljningar.

Vilkoren för försäljning af odisponerade bostads- och fabriksstomter.

På skäl, som af Drättselkammaren blifvit tidigare utvecklade³⁾, hade Kammaren föreslagit⁴⁾ att vid försäljning af odisponerade bostads- och fabriksstomter för framtiden skulle iakttagas, att köpeskillingarne erläggas, för de odisponerade bostadstomterna, på sätt förut blifvit bestämdt rörande arrendetomter, inom tio år med en tiondedel årligen samt med tillägg hvarje gång af sex procents årlig ränta å det då utestående beloppet, och för fabriksstomterna medels inbetalning af en annuitet utaf sex procent, hvaraf fem procent beräknas såsom ränta och återstoden såsom kapitalafbetalning, köparene af hvardera slaget tomter dock obehagtaget att tidigare än nu är sagdt afbördas sig köpeskillingarne, vare sig fullständigt eller delvis. Detta förslag blef af Stadsfullmäktige godkändt till framtida iakttagande⁵⁾.

Disposition af Eichingerska området.

En af de första frågor, som föranleddes af den nya stadsplanens fastställelse, var den om dispositionen af det vidsträckta område vid Gräsviken, hvilket affidne fabriksidkaren W. Eichingers rättsinnehafvare fått i afvaktan på nämnda ärendes lösning tillsvidare disponera för en repslagarbana m. m., men hvilket område uti nämnda stadsplan är indeladt uti särskilda bostads- och fabriksstomter. På framställning af Drättselkammaren⁶⁾ beslöto Stadsfullmäktige⁷⁾:

att nämnda område skulle disponeras sålunda: att tomten N:o 21 vid Gräsviksgatan i kvarteret N:o 167, i egenskap af fabriksstomt, och, såsom tillskott dertill, fabrikskvarteret N:o 172 skulle upplåtas åt studeranden J. Eichinger till inlösen mot en löseskillning, beräknad efter femtio penni per kvadratfot;

att studeranden Eichinger skulle få på arrende behålla såväl tomterna N:o 59 vid Wladimirsgatan och N:o 52 vid Eriksgatan i kvarteret N:o 80 samt N:o 43 vid Eriks- och N:o 24 vid Gräsviksgatan i kvarteret N:o 158, intills Repslagaregatan blefve planerad, som ock de platser,

¹⁾ Stfgs prot. den 7 mars §§ 1 och 2. — ²⁾ Guvns utslag N:o 697 och 698 af 3 april, Stfgs prot. den 2 maj § 3. — ³⁾ Drkns skrivf. N:o 110 af 29 april 1887 (Stfgs tryckta handl. N:o 17 för 1887). — ⁴⁾ Drkns skrivf. N:o 245 af 13 dec. 1887 (Stfgs tryckta handl. N:o 3 för 1888). — ⁵⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 12. — ⁶⁾ Drkns skrivf. N:o 246 af 13 dec. 1887. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 13.

belägna i södra delen af fabriksqvarteret N:o 173 och norra delen af fabriksqvarteret N:o 174, der hans boningshus och dertill hörande uthus befunno sig, intill den 1 Juli 1889, med skyldighet för honom icke allenast att för berörda områden, intills desamma fullständigt till staden återlemnats, erlægga en årlig arrendeafgåld af 1,000 mk och att, inom sex månader efter det Repslagaregatan blifvit planerad, antingen utverka sig lösningsrätt till de fyra ofvan nämnda tomterna eller ock undanskaffa alla derstädes befintliga byggnader och afträda tomterna till staden, utan äfven att i hvarje händelse undanskaffa de byggnader, hvilka stå i vägen för gatuplaneringar, nämligen boningshuset, som sträckte sig tvärs öfver Eriksgatan in på förberörda tomter N:o 52 och 43 vid sistnämnda gata, inom tre månader samt öfriga byggnader inom sex månader efter från stadens sida skedd uppsägning.

Förutom att Stadsfullmäktige, såsom ofvan nämnts, biföllo till försäljning af 33, vid planerad samt med vatten- och afloppsledning försedd gata belägna, bebygda arrendetomter, tillåto Stadsfullmäktige på särskilda framställningar af Drätselkammaren vederbörande tomtinnehafvare att inlösa följande arrendetomter:

handlande-*en*kan Wilhelmina Ekroos berättigades¹⁾ inlösa tomten N:o 6 vid Kampgatan i qvarteret N:o 162 för en löseskilling, beräknad efter en mark per qvadratfot, samt med förbehåll att staden ej ansåges förbunden att under nämnda gata inrätta vatten- och afloppsledning tidigare än staden annars funne för sig lämpligt;

garfvare*m*ästaren K. F. Lindberg medgafs rätt²⁾ att till samma pris och under förenämnda vilkor inlösa tomten N:o 4 vid Kampgatan i sagda qvarter;

handlande*n* P. E. Färlander berättigades³⁾ att under enahanda förbehåll inlösa tomten N:o 1 vid Skeppsredaregatan i qvarteret N:o 129 efter ett pris af nittio penni per qvadratfot;

sjökaptene*n* G. E. Liljeström erhöi tillstånd⁴⁾ att under förberörda vilkor inlösa tomten N:o 22 vid Båtsmansgatan i qvarteret N:o 123, för en löseskilling beräknad efter fyratio penni pr qvadratfot;

enkefru Maria Simolin berättigades⁵⁾ att inlösa tomten N:o 23 vid Båtsmansgatan i qvarteret N:o 116 för ett pris af nittio penni per qva-

Försäljning af arrendetomter N:o 6 och 4 vid Kampgatan, N:o 1 vid Skeppsredaregatan, N:o 22 och 23 vid Båtsmansgatan, N:o 14 vid Bangatan, N:o 17 vid Sandvikskajen och N:o 3 vid Barnhemsgatan.

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 51 af 3 febr., Stfgs prot. den 22 febr. § 12. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 97 af 13 april, Stfgs prot. den 2 maj § 14. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 173 af 6 juli, Stfgs prot. den 4 sept. § 24. — ⁴⁾ Drkns skrifv. N:o 85 af 23 mars, Stfgs prot. den 11 april § 11. — ⁵⁾ Drkns skrifv. N:o 182 af 31 aug., Stfgs prot. den 18 sept § 5.

dratfot; och emedan tillstötande gata under året förseddes med vatten- och afloppsledning, behöfde oftanämnda vilkor härvid ej ifrågakomma;

åkdonsfabrikanten Efraim Falck medgafs tillstånd ¹⁾ att för en löse- skilling af 38,467 mk 40 pi, beräknad dels efter en mk åttio penni, dels efter en mark fyratio penni per qvadratfot, inlösa tomten N:o 14 vid Bangatan i kvarteret N:o 110, med vilkor att, såvida icke annan öfver- enskommelse derom mellan vederbörande träffades, den inom lägenheten Röddäld fallande delen af tomten skulle förblifva uti arrendatorns af nämnda lägenhet besittning intills hans arrenderätt till lägenheten i öf- rigt utlöper, eller till utgången af år 1900;

Sandvikens aktiebolag beviljades rätt ²⁾ att efter ett pris af sjuttio penni per qvadratfot inlösa fabrikstomten N:o 17 vid Sandvikskajen i kvarteret N:o 175, under vilkor att bolaget tillsvidare, och intill dess Sandvikskajen och Repslagaregatan af staden planerades, skulle åtnöjas med att för sin ifrågavarande tomt begagna sig allenast af Andreaegatan, äfvensom att bolaget, intill dess Repslagaregatan blefve planerad, icke finge med upplag belamra eller på annat sätt afstänga den del af tom- ten, som i händelse af Andreaegatans förlängande till stranden komme att falla inom denna gata;

fabrikanten Johan Nissinen berättigades ³⁾ att inlösa tomten N:o 3 vid Barnhemsgatan i kvarteret N:o 166, under förbehåll ej mindre derom att vederbörande inteckningshafvares samtycke till upphäfvande af det på viss tid slutna arrendeaftalet om berörda tomt utverkades, än att den fabrikanten Nissinen medgifna lösningsrätten skulle anses hafva för denna gång förfallit, derest han ej inom ett år derefter fullgjort hvad från hans sida erfordrades för köpets afslutande och stadens säkerställande för köpeskillingen.

Vägrad försälj- ning af arrende- tomten N:o 4 vid Jägaregatan.

Deremot afslogs ⁴⁾ innehafvarens af arrendetomten N:o 4 vid Jägare- gatan i kvarteret N:o 109 anhållan att inlösa denna tomt, emedan an- sökningen gjordes under förbehåll att 20 % nedsättning uti den af Drät- selkammaren efter värdering åsatta löseskillingen skulle sökanden med- gifvas.

Tillstånd till försäljning af odisponerade fa-

Ehuru Drättselkammaren enligt § 12 i det för Kammaren gäl- lande reglemente är befogad att medels offentlig auktion, utan före-

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 72 af 9 mars, Stfgs prot. den 20 mars § 9. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 91 af 6 april, Stfgs prot. den 2 maj § 9, den 18 maj § 8, den 5 juni § 9 och 12 juni § 6. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 242 af 16 nov., Stfgs prot. den 11 dec. § 8. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 26.

gången hemställen till Stadsfullmäktige, försälja staden tillhöriga odisponerade tomter, gjorde Drätselkammaren af särskilda anledningar hos Fullmäktige framställning om försäljning af några tomter, hvilka utbjudits å auktion och till hvilkas afhändande Stadsfullmäktige jemväl lemnade sitt bifall.

briksqvarteret
N:o 171 samt
bostadstomterna
N:o 14 vid Båts-
mansg. och N:o
13 vid Gräsviks-
gatan.

Sålunda medgåfvo Stadsfullmäktige ¹⁾ försäljning af fabriksqvarteret N:o 171 vid Gräsviken till Helsingfors cementgjuteri aktiebolag för ett pris af femtiosex penni pr qvadratfot och fastställdes betalningsvilkoren dervid på Drätselkammarens framställning, i öfverensstämmelse med de förändrade allmänna vilkoren för försäljning af odisponerade fabriks- och bostadstomter, som af Stadsfullmäktige samtidigt härmed godkänts.

Likaså biföllo Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning ²⁾ om försäljning af tomten N:o 14 vid Båtsmansgatan i qv. N:o 124 till handlanden Ferdinand Tulander efter ett pris af en mark tjugunio penni pr qvadratfot, samt ³⁾ af tomten N:o 13 vid Gräsviksgatan i qv. N:o 166 till Hemmansegarinnan Kristina Määttänen efter ett pris af en mark åttiotvå penni per qvadratfot.

Derjemte godkände Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning om upplåtande till inlösen af några öfverskottsmarker som i följd af skedda regleringar uti senast fastställda stadsplan upptagits såsom odisponerade och därför kunde till ego försäljas. Sålunda öfverläts ⁴⁾ 1,189 qv.fot mark uti qv. N:o 93 såsom tillskott till tomten N:o 25 vid Bangatan för ett pris af 40 penni pr qv.fot samt ⁵⁾ 1,496 qv.fot uti qv. N:o 94 till tomten N:o 1 vid Bangatan för ett pris af en mark femtio penni pr qv.fot.

Försäljning af
öfverloppsmark
i qv. N:o 93
och 94.

Sedan egaren af gården och tomten N:o 5 vid Skilnaden i qv. N:o 61, Statsrådet W. Lagus, med anledning af att sagda tomt genom den för staden fastställda byggnadsplan af den 9 April 1875 blifvit bestämd att till större delen tagas i anspråk för utvidgning af tillstötande gata, uti en till Magistraten ingifven skrift af den 2 Febr. 1887 anhållit att staden måtte inlösa sagda gård och tomt för ett pris af inalles 165,000 mk, men Stadsfullmäktige afslagit detta anbud och öfverenskommelse om köpeskillingens belopp ej i godo kunnat träffas, hade Stadsfullmäk-

Inlösen för sta-
dens räkning af
tomten N:o 5 vid
Skilnaden.

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 260 af 23 dec. 1887, Stfgs prot. den 17 jan. § 14. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 230 af 23 nov., Stfgs prot. den 27 nov. § 12. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 240 af 7 dec. 1887, Stfgs prot. den 11 dec. § 10. — ⁴⁾ Drkns skrifv. N:o 19 af 27 jan., Stfgs prot. den 31 jan. § 11. — ⁵⁾ Drkns skrifv. N:o 18 af 20 jan., Stfgs prot. den 31 jan. § 10.

tige den 7 Juni 1887 hos Guvernören i länet anhållit om tomtens exproprierande för stadens räkning. Med anledning häraf hade Statsrådet Lagus hos Guvernören hemställt om åtgärds vidtagande derhän att godvillig öfverenskommelse i ämnet komme till stånd eller att saken blefve afgjord i kompromissväg, hvarjemte han förklarar sig villig att afstå sin gårds tomt och byggnader för inalles 132,000 mk. Efter det Drätselkammaren härefter uti sitt af Stadsfullmäktige infortrade yttrande i saken ¹⁾, för undvikande af en möjligen långvarig och till resultatet oviss rättegång, tillstyrkt antagande af anbudet om gårdens inlösen för 132,000 mk, beslöto förstärkte Stadsfullmäktige ²⁾ godkänna detta förslag, hvarjemte Drätselkammaren bemyndigades ³⁾ vidtaga åtgärd om försäljning af den del af tomten, som ej toges i anspråk för stadsplanens genomförande.

Ifrågasatt upplåtande af Främlingsgatan till byggnadstomter.

På grund af att den mellan qv. N:o 101 och 102 belägna Främlingsgatan ej syntes vara af någon betydelse för trafiken samt de vid densamma befintliga tomterna i följd af sin form vore svåra att bebygga, hade egarne af nämnda tomter uti en till Drätselkammaren ingifven skrift anhållit att Kammaren jemte sitt förord ville till Stadsfullmäktige insända en af dem inlemnad ansökan om att de finge inlösa och med sina tomter förena de till samma tomter hörande andelarne af nämnda gata. I lösen för ifrågavarande gatuandelar hade tomtegarne erbjudit sig att erlægga en mk pr qvadratfot. Efter verkställd syn och värdering, hvarvid den ifrågavarande marken uppskattats till ett värde af två mk femtio penni pr qvadratfot, med undantag af de närmast Bergmans- och Badhusgatorna belägna gatuandelarne, hvilka ej kunde få bebyggas och därför i värde uppskattats till en mk, föreslog Drätselkammaren ⁴⁾, enär sökandene ej voro villiga att erlægga högre lösen än en mk per qvadratfot, samt genom gatans försvinnande svårighet uppstode att draga nödiga afloppskanaler annorlunda än tvärs genom det nya kvarteret, att ifrågavarande ansökan skulle af Stadsfullmäktige lemnas utan afseende. För den händelse Stadsfullmäktige dock ansåge sig kunna bevilja ansöknigen, föreslog Kammaren att Fullmäktige för berörda försäljning skulle uppställa det vilkor, att öfver den del af Främlingsgatan, der en afloppskanal finnes anlagd, byggnader icke finge uppföras

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 234 af 25 nov. 1887 (Stfgs tryckta handl. N:o 5 för 1888). — ²⁾ Först. Stfgs prot. den 22 febr. § 2. — ³⁾ Stfgs prot. den 20 mars § 2. — ⁴⁾ Drkns skrifv. N:o 104 af 20 april.

samt att staden skulle tillkomma full frihet att, närhelst remont eller ombyggnad af sagde kanal blefve nödig, vidtaga de för sådant ändamål erforderliga åtgärder utan någon ersättningsskyldighet för sig gentemot tomtgarne. Vid skedd föredragning af ärendet beslöto Stadsfullmäktige¹⁾ låta frågan om Främlingsgatans upplåtande till tomtmark förfalla.

Med anledning af en utaf direktionen för „Arbetarenes i Helsingfors byggnadsaktiebolag“ till Drätselkammaren inlemnad anhållan att åt nämnda bolag skulle upplåtas någon tjenlig plats för uppförande af arbetarebostäder, beslöto Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag²⁾

Försäljning af odisponerade qv. N:o 125 för beredande af tomter för Arbetarnes i Helsingfors byggnadsaktiebolag.

att det af odisponerade tomterna N:ris 2, 4, 6 och 8 vid Båtsmansgatan samt N:ris 1, 3 och 5 vid Smedsgatan bestående kvarteret N:o 125 i sin helhet skulle af Drätselkammaren å offentlig auktion till den mest betalande utbudas samt att, om „Arbetarnes i Helsingfors byggnadsaktiebolag“ dervid stannade för högsta anbudet, icke understigande den summa af 52,282 mk 25 penni (motsvarande ett pris af 40—60 penni pr kvadratfot), hvartill berörda tomter sammanlagdt blifvit i värde uppskattade, nämnda tomtkomplex skulle i bolagets ego öfverlåtas, med rättighet för bolaget, derest det för sitt i bolagsstadgarna uppgifna ändamål använde komplexen, att afbördas sig köpeskillingen medels erläggande af en annuitet af sex procent derå, hvaraf fem procent å det hvarje gång innestående beloppet skulle beräknas såsom ränta och återstoden såsom kapitalafbetalning;

men att, i fall antingen bemälda bolag skulle brista i fullgörelsen af omordade villkor beträffande tomtkomplexens användande eller ock någon annan än bolaget vid auktionen gjorde högsta antagliga anbudet och förty blefve egare af tomterna, köpeskillingen i dessa händelser skulle gäldas sist inom 10 år, räknadt från försäljningsdagen, med minst en tiondedel årligen samt med tillägg hvarje gång af sex procents årlig ränta å det då utestående beloppet.

I anledning af „Föreningens för Helsingfors arbetshem och natt-herberge“ genom Magistraten ingifna anhållan, att någon af de obebyggda främre tomterna i hörnet af Båtsmans- och Fredriksgatorna blefve, i afseende å bebyggande, kostnadsfritt åt föreningen upplåtna, beslöto Stadsfullmäktige³⁾, på Drätselkammarens framställning att, om nämnda före-

Försäljning af tomt åt Föreningen för Helsingfors arbetshem och nattherberge.

¹⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 19. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 262 af 30 dec. 1887 (Stfgs tryckta handl. N:o 6 för 1888), Stfgs prot. den 31 jan. § 7 och 22 febr. § 10. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 65 af 2 mars, Stfgs prot. den 7 mars § 12.

ning i vanlig ordning ansökte om någon staden tillhörig, odisponerad tomts försäljning åt föreningen, för uppförande derstädes af hus för dess arbetshem och nattherberge, samt vid den i anledning häraf utlysta auktionen å tomten stannade för högsta anbudet, icke understigande den summa, hvartill tomten blifvit i värde uppskattad, samma tomt skulle i föreningens ego öfverlätas, med rättighet för föreningen, derest den för uppgifna ändamål använde tomten, att afbördas sig köpeskillingen på samma vilkor som nyss nämnts beträffande Arbetarnes byggnadsaktiebolag, samt med samma äfventyr för den händelse föreningen bruste i fullgörande af omordade vilkor beträffande tomtens användande.

Uppskof med
bebyggande af
blindanstaltens
tomter.

Skolrådets för blindanstalten i Helsingfors hos Stadsfullmäktige gjorda anhållan att den tid, inom hvilken de af staden åt sagda anstalt kostnadsfritt upplåtna tomterna N:o 1 och 3 vid Petersgatan i kvarteret N:o 134 borde vara bebygda, måtte utsträckas till utgången af år 1890, blef af Stadsfullmäktige bifallen ¹⁾).

Utledda arren-
detomter å
Berghäll.

Sedan Stadsfullmäktige under år 1887 ²⁾ bifallit till ny indelning af den strax norr om staden belägna lägenheten N:o 37 *Berghäll* enligt hvilken indelning största delen af lägenheten skulle på 30 års arrende upplåtas till bostadstomter, af hvilka de, der byggnader redan funnos uppförda, skulle utan auktion upplåtas åt egarne af nämnda byggnader mot arrende-afgifter, som vid verkställd värdering blifvit dem åsatta, men de öfriga på skeende ansökning efterhand utarrenderas i vanlig ordning, godkände Stadsfullmäktige under år 1888 de arrendeanbud, som vid verkställda auktioner inför Drätselkammaren gjorts å följande tomter med nedan nämnda belopp i årligt arrende:

¹⁾ Stfgs prot. den 7 mars § 17. — ²⁾ Drkns berättelse för 1887 pagg. 1—3.

N:o.	Gata.	Areal qv.fot.	Arrende Frk.
9	Andra linien	16,422	335 ¹⁾
11	" "	16,422	422 ¹⁾
13	" "	16,422	352 ¹⁾
15	" "	16,422	328 ²⁾
1	Tredje "	13,900	705 ³⁾
6	" "	13,900	561 ³⁾
12	" "	16,670	340 ⁴⁾
16	" "	16,541	401 ⁵⁾
1	Fjerde "	15,422	750 ³⁾
2	" "	19,228	711 ³⁾
3	" "	19,771,5	618 ⁶⁾
4	" "	14,948	299 ⁷⁾
5	" "	19,551	196 ¹⁾
7	" "	19,551	352 ⁸⁾
8	" "	14,800	418 ³⁾

Af dessa tomter uppläts dock N:o 12 vid tredje linien utan auktion, i stället för tomten N:o 9 vid fjerde linien, hvilken tidigare ⁹⁾ utgifvits på arrende, men sedermera återförvärfvades i stadens disposition, för att jemte närbelägna tomter användas till plats för en tilltänkt folkskola.

Emedan den år 1887 fastställda planen för Berghälls indelning anordnade tomtindelningen endast för den närmast chausséen belägna delen deraf samt de här befintliga tomterna inom kort tid blefvo utarrenderade, men nya ansökningar om tomtplatser fortfarande inkommo, hemstälde Drätselkammaren ¹⁰⁾ att ytterligare bostadstomter derstädes skulle upplätas. Men emedan den af Drätselkammaren föreslagna tomtindelningen till någon del ingrep på det område, som upplåtits för de s. k. Djurgårdsvillorna, beslöto Stadsfullmäktige ¹¹⁾ remittera den föreslagna indelningen till granskning af ett utskott, som dock icke under året hann slutföra sitt uppdrag.

Förslag till nya
arrendetomter å
Berghäll.

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 163 af 27 juli, Stfgs prot. den 4 sept. § 27. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 171 af 10 aug., Stfgs prot. den 4 sept. § 29. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 261 af 30 dec. 1887, Stfgs prot. den 17 jan. § 9. — ⁴⁾ Drkns skrifv. N:o 170 af 27 juli, Stfgs prot. den 4 sept. § 26. — ⁵⁾ Drkns skrifv. N:o 193 af 28 sept., Stfgs prot. den 2 okt. § 5. — ⁶⁾ Drkns skrifv. N:o 55 af 17 febr., Stfgs prot. den 22 febr. § 16. — ⁷⁾ Drkns skrifv. N:o 17 af 20 jan., Stfgs prot. den 31 jan. § 9. — ⁸⁾ Drkns skrifv. N:o 50 af 3 febr., Stfgs prot. den 22 febr. § 11. — ⁹⁾ Drkns skrifv. N:o 88 af 6 april, Stfgs prot. den 11 april § 14. — ¹⁰⁾ Drkns skrifv. N:o 228 af 16 nov. — ¹¹⁾ Stfgs prot. den 27 nov. § 11 och 18 dec. § 6.

Åtgärder för ny
utarrendering af
Artillerigården.

Enär arrendetiden för villalägenheten N:o 60 a *Artillerigården*, hvilken sedan år 1879 varit utarrenderad åt finska militieverket, men under senare tider varit disponerad af ryska militärmyndigheter, utgick den 31 december 1888, egde under året underhandlingar rum i och för afslutandet af nytt kontrakt¹⁾, men frågan blef ej under 1888 slutbehandlad.

Utbyggnad af en
lägenhet från
Holmnäs och
Sundsberg.

Med anledning af en hos Drätselkammaren gjord framställning beslöto Stadsfullmäktige²⁾ på Kammarens förslag att ett af Bankkamreraren F. Stenius, på grund af öfverenskommelse med vederbörande arrendatorer af lägenheterna N:o 35 och 36 *Holmnäs* och *Sundsberg* (å Broholmen) disponerad, med L:a C 3 betecknad område skulle från nämnda villor afskiljas såsom en särskild lägenhet samt åt Kamreraren Stenius på arrende upplåtas intill utgången af år 1900 emot ett årligt arrende till stadskassan af 200 mk och med skyldighet för honom att underhålla de inom den utbrutna lägenhetens gränser fallande vägar, äfvensom under förbehåll att grundränteberäkningen i afseende å möjligen ifrågakommande förlängning af arrendetiden oaktadt utbyggnaden verkställdes gemensamt för hela den ursprungliga lägenheten; och skulle arrendeafgiften för den återstående delen af lägenheterna N:o 35 och 36 till följd häraf nedsättas med 125 mk.

Utarrendering
af villalotten
Humbleberg
N:o 8.

På grund af en hos Drätselkammaren framställd ansökan beslöto Stadsfullmäktige³⁾ bemyndiga Drätselkammaren att till landthushållaren J. F. Ahlgren utarrendera en af de genom den af Stadsfullmäktige den 10 Oktober 1882 godkända förändrade indelningen af lägenheterna *Råstad* och *Humbleberg* bildade villalotter, benämnd *Humbleberg* N:o 8, på en tid af 30 år emot en afgäld af 300 mk äfvensom med skyldighet för arrendator att vid villalottens bebyggande iakttaga att byggnader mot chausséen ej finge placeras närmare än 30 fot från rån i densammes riktning och ej heller närmare än på 10 fots afstånd från södra rån samt 5 fot från öfriga rålinier.

Utarrendering
af en del af
Kampmalmen.

Med bifall till en af Drätselkammaren förordad anhållan beslöto Stadsfullmäktige⁴⁾ bemyndiga Kammaren att till arrendatorn af villan *Alkärr*, Trädgårdsmästaren M. G. Stenius, utarrendera ett invid nämnda villa beläget odisponerad område, hörande till villalotten N:o 68 *Kampmalmen*, af 3,3 tunnlands areal intill utgången af år 1897 emot

¹⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 15 och 16 okt. § 4. ²⁾ Drkns skriv. N:o 192 af 21 sept., Stfgs prot. den 2 okt. N:o 4. — ³⁾ Drkns skriv. N:o 172 af 3 aug., Stfgs prot. den 4 sept. § 28. ⁴⁾ Drkns skriv. N:o 181 af 24 aug., Stfgs prot. den 18 sept. § 4.

en årlig afgäld af 75 mk samt under vilkor: att arrendator ej finge der uppföra boningshus; att genom området ledande utfallsdiken bibehölles och finge af staden årligen rensas, hvarvid den upptagna jorden skulle läggas längs dikeskanterna; samt att nödiga delar af området finge för gator eller dylikt ändamål af staden tagas i besittning före arrendetidens utgång efter ett år förut skedd uppsägning, utan ersättning för af arrendator verkställda anläggningar, men mot proportionerlig nedsättning i arrendeafgiften.

Likaså bemyndigade Stadsfullmäktige Drätselkammaren ¹⁾ att fort- Förlängning af arrendet för benmjölsfabrikens tomtplats å Kampen. farande åt Handlanden G. Barkoff på arrende för en tid af tre år, räknadt från den 1 Januari 1889, upplåta det af honom förut innehafda såsom tomtplats för benmjölsfabrik disponerade område å Kampen, hvilket i areal utgör 0,914 tunnland, emot en årlig afgäld af 300 mk samt under vilkor, icke allenast att några nya hus icke vidare finge å platsen uppföras, utan ock att arrendatorn sist inom två månader efter arrendetidens utgång borde hafva platsen utrymd och fri från derstädes nu förefintliga byggnader.

Med anledning af en utaf Politieborgmästaren E. Öhman gjord anhållan om utbrytning till en sjelfständig villalägenhet af ett å *Mejlans hemmans* vestra strand beläget jordområde af 1,8 tunnlands areal, till hvilket han af arrendatorn utaf sagda hemman förvärfvat sig dispositionsrätt för dennes återstående arrendetid, eller till den 1 November 1892, beslöto Stadsfullmäktige ²⁾ bemyndiga Drätselkammaren

att i sedvanlig ordning genom auktion utbjuda ifrågavarande jordområde på arrende under 30 år från den första November 1892 med eventuel rätt för arrendator till 20 års förlängning samt under vilkor att staden är fritagen från skyldigheten att anlägga och underhålla stängsel längs villaområdet och väg till detsamma;

äfvensom att åt den mestbudande upplåta den sålunda utbudna arrenderätten, såvida det utfästa arrendet uppginge till minst 135 mk;

hvarjemte Stadsfullmäktige meddelade Drätselkammaren att Fullmäktige icke ansågo något hinder möta för den blifvande arrendatorn att efter aftal med nuvarande arrendatorn af Meilans hemman omedelbart öfvertaga dispositionen af ifrågavarande område.

Med bifall till en af Drätselkammaren tillstyrkt anhållan beslöto Förläugdt arrende för Stora och

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 201 af 28 sept., Stfgs prot. den 16 okt. § 8. —²⁾ Drkns skrifv. N:o 217 af 2 nov., Stfgs prot. den 6 nov. § 14.

Lilla Nätholmen.

Stadsfullmäktige ¹⁾ bevilja arrendatorerne af lägenheterna N:o 91 och 92 *Stora och Lilla Nätholmen*, Sågverksegaren C. H. Norrman och Handlanden J. E. Francke, för ombyggnad och utvidgning af en derstädes befintlig såginrättning, förlängd arrenderätt till nämnda holmar från utgången af år 1896 till samma tid år 1924, med vilkor att det nuvarande penningearrendet för desamma, utgörande 500 mk, från förstnämnda tid och sedermera hvart tionde år höjdes med tio procent af det ursprungliga beloppet; hvarjemte Stadsfullmäktige beslöto eftergifva det med arrendet af den utaf samma personer intill utgången af år 1924 disponerade *Sörnäs fabriktomt* (förra Osbergska vagonfabrikens område) förenade vilkoret, att ett industriellt verk med träförädling till föremål skulle å stället anläggas och drifvas, samt tillika fastställa, att sagda tomt emellertid finge endast för industriela ändamål och såsom upplagsplats, men ej till bostadsplats, användas.

Förändring i arrendevilkoren för Sörnäs fabriktomt.

Förändring i arrendevilkoren för Rosavilla.

En utaf arrendatorn af villan N:o 56 *Rosavilla*, Målaremästaren U. Palmu, framställd, af Drättselkammaren förordad anhållan om tillstånd att inom nämnda villas område å en för ändamålet angifven plats i hörnet af chausséen och den till stadens fattiggård ledande vägen uppföra ett boningshus jemte uthus blef af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾, men emedan lägenheten var utarrenderad såsom jordbruksvilla, å hvilken icke andra än de för lägenhetens häfd nödiga byggnader finge uppföras, blef nu omnämnda förmån beviljad blott med vilkor att den för villan utgående årliga penningefärd af 810 mk blefve ökad med 300 mk.

Utarrendering af ett område inom lägenheten Sandnäs.

På gjord framställning beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige bemyndiga Drättselkammaren att till Kollegiiassessorn A. V. Lindfors intill utgången af år 1897 utarrendera ett af honom tillsvidare disponerad område inom lägenheten N:o 67 *Sandnäs*, der en förut till krutmagasin använd byggnad jemte några andra hus befinna sig, mot en årlig afgäld af 150 mk.

Arrendevilkor för petroleumstationen i Sörnäs.

Sedan handelsfirman A. Parviainen & C:o genom Stadsfullmäktiges beslut af den 17 Maj 1887 beviljats besittningsrätt till ett norr om jernvägen beläget område af villan *Södernäs*, med rättighet att å nämnda område anordna ett nederlag af rysk raffinerad petroleum i en för ändamålet inrättad jerncistern, hade Handlanden K. H. Renlund, som å arrende under vanliga vilkor innehade upplagsplatserna N:o 7 och 8 af

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 93 af 13 april, Stfgs prot. den 2 maj § 11. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 175 af 31 aug., Stfgs prot. den 4 sept. § 30. ³⁾ Drkns skrifv. N:o 87 af 6 april, Stfgs prot. den 11 april § 13.

området N:o 21 i Sörnäs för åren 1888—1897, anhållit att, emedan förbemälda firma, uti hvilken han komme att inträda som delegare, hade behof af sagda upplagsplatser, för att å dem förlägga särskilda byggnader och inrättningar, som stode i samband med omordade petroleumupplag, firman måtte medgifvas tillstånd att å upplagsplatserna uppföra ett tappningshus af jern, förbundet med petroleumcisternen å villan Södernäs, en tunnbindareverkstad, ett skjul och ett mindre boningshus, äfvensom att dit leda jernvägsspår.

Med godkännande af Drätselkammarens i saken afgifna yttrande beslöto Stadsfullmäktige¹⁾ medgifva sådan förändring uti de för ifrågasvarande upplagsplatser gällande arrendevilkor att å desamma finge anläggas förenämnda byggnader och inrättningar under följande vilkor och förbehåll:

att det tilltänkta tappningshuset skulle placeras invid den gemensamma gränsen mellan upplagsplatserna N:o 7 och 8 så nära sjöstranden som möjligt;

att alla rörledningar såväl till som från cisternen borde anordnas så att de med lätthet vore åtkomliga samt deras täthet öfverallt och städse kunde kontrolleras, hvarjemte otäta ledningar skulle genast repareras och, om det visade sig att otätheterna upprepades, hela ledningen ersättas med en annan bättre utförd sådan;

att tunnbindareverkstaden ej finge uppföras inom förenämnda upplagsplatser;

att skjul för toma fat finge uppföras, men ej med större dimensioner än att dess grundyta utgjorde 1,500 qvadratalnar, börande detta skjul placeras på vestliga delen af platsen N:o 7 på minst 150 fots afstand från tappningshuset och förses med brandfritt tak samt målas såväl in- som utvändigt med brandfri färg, hvilken senare skulle förnyas så ofta att den öfverallt och ständigt bibehölle sin egenskap att vara brandfri;

att ett mindre boningshus finge uppföras vid sydvestra gränsen af upplagsplatsen N:o 7, men borde inskränkas till kontors- och vaktrum;

att ett sidospår från jernvägen till tappningshuset finge anläggas på fast fyllning;

att toma fat ej finge finnas å petroleumstationen, d. v. s. platserna N:o 7 och 8, likasom ej heller å stadens allmänning mellan N:o 7 och

¹⁾ Drkns skrivf. N:o 138 af 8 juni, Stfgs prot. den 12 juni § 16.

det af Kaptenen Henell disponerade området eller å sistnämnda område, till större antal än sammanlagdt 1,000 stycken;

att inga vare sig toma eller fulla fat finge uppläggas invid tappningshuset utan skulle, efterhand som tappningen skedde, till- och afföras samt att inga brännbara ämnen finge uppläggas eller finnas å petroleumstationen, hvarifrån jemväl alla äldre skjul och bryggor skulle undanskaffas;

att eld i ingen form och under ingen förevändning finge å petroleumstationen begagnas utom boningshuset;

att hela det ifrågavarande området borde inhägnas med plank;

äfvensom att ritningarna till de särskilda byggnaderna skulle föreläggas Drätselkammaren till granskning.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att underrätta Poliskammaren om de vilkor och förbehåll, som sålunda blifvit fastställda, på det polismyndigheterna blefve i tillfalle att öfvervaka iakttagandet af desamma.

Förlängning af arrendet å Tjärholmen.

Emedan legotiden för lägenheten *N:o 87 Tjärholmen*, som sedan den 1 januari 1884 på arrende innehafts af Handlanden F. J. F. Sjöblom emot en årlig penningefärd af 500 mk samt en grundränta af 0,014 tunnor råg, med 1888 års utgång komme att utlöpa, beviljade¹⁾ Stadsfullmäktige, på grund af en hos Drätselkammaren gjord ansökan, förlängning i sagda arrende på förut gällande vilkor under tvänne år eller sålunda till utgången af år 1890.

Tillskott till Wallgård N:o 3.

På grund af att Fabrikanten M. Alm, som å arrende innehar lägenheten *Wallgård N:o 3* intill utgången af år 1914, anhållit att få i förening dermed arrendera ett angränsande område, hvaraf han hade behof såväl för utvidgning af sin å förstnämnda lägenhet anlagda mekaniska verkstad jemte gjuteri, som för inrättande af ett jernvägsspår till Sörnäs bibana, beslöto Stadsfullmäktige²⁾ på Drätselkammarens framställning bemyndiga Kammarerna att till Fabrikanten Alm intill utgången af år 1914 utarrendera ifrågavarande område, som i areal utgör 41,250 kvadratfot, emot en årlig afgåld af 165 mk.

Utarrendering af Wallgård N:o 6.

Med anledning af Handlanden Hamfeldts hos Drätselkammaren gjorda anhållan att inom den odisponerade delen af lägenheten *Wallgård* få arrendera erforderlig plats för anläggande af ett ånghyfleri och

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 186 af 14 sept., Stfgs prot. den 18 sept. § 8. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 112 af 4 maj, Stfgs prot. den 18 maj § 10.

en snickerifabrik, beslöto Stadsfullmäktige¹⁾ på Drätselkammarens framställning bemyndiga Kammaren att till honom för ifrågavarande ändamål utarrendera ett med Wallgård N:o 6 betecknad område af vidpass 123,000 kvadratfots areal för en tid af 30 år, emot en årlig afgäld till stadskassan af 1,025 mk samt under vilkor i öfrigt att arrendatorn berättigades att tillsvidare, och intill dess staden från östra chauséén längs Sörnäs bibana bygger körväg, få dels begagna den å en sträcka af den odisponerade marken utmed jernvägsspåret redan förefintliga vägen, dels ock anlägga sådan genom samma mark till den väg, som leder till afstjelningsplatsen å Wallgård, dock utan skyldighet för staden att deltaga i anläggningen eller underhållet af den i anförd mätto tilläfventyrs blifvande nya vägen.

Till följd af en hos Drätselkammaren gjord ansökan beslöto Stadsfullmäktige²⁾ på Drätselkammarens tillstyrkan bifalla till att ett område, benämndt *Ås N:o 3*, skulle afskiljas från villalotten N:o 16 B Ås såsom en särskild lägenhet, hvilken finge af dess nuvarande arrendator Fröken A. U. Ekholm innehafvas intill utgången af 1899 emot årlig arrendeafgift af 185 mk, hvaremot årliga afgälden för den återstående delen af villan N:o 16 B Ås skulle nedsättas från 260 till 100 mk. Dock skulle ifrågavarande afsöndring enligt Stadsfullmäktiges beslut göras beroende deraf att tilläfventyrs befintliga innehafvare af in-teckningar uti hela villalotten Ås N:o 16 B gäfve sitt samtycke till afsöndringen.

Afsöndring af villalotten Ås N:o 3.

Efter behörigen verkställd auktion inför Drätselkammaren beslöto Stadsfullmäktige³⁾ på Drätselkammarens framställning bemyndiga Kammaren att till Guvernementssekreteraren A. Silfvast på vanliga vilkor utarrendera *Djurgårdsvillan N:o 9* på en tid af 50 år emot en årlig afgäld af 250 mk.

Utarrendering af Djurgårdsvillan N:o 9.

Sedan ett jordområde af 35,93 tunnlands areal, underlydande *Böhle eller Böhls kronohemman N:o 4* i Lillhoplax by af Helsinge socken, hvilket hemman genom Kongl. Förklaringen af den 8 November 1650 done-rats till Helsingfors stad, under år 1883 af Kronan exproprierats till skyddsområde för den å Fredriksbergs egendom inrättade målskjutningsbana för militären, samt staden såsom jordegare härför tillkommit en ersättning af 5,614 mk 25 penni, hade förmyndaren för omyndiga inne-

Vederlag för Böhle hemman frångången mark.

1) Drkns skrifv. N:o 125 af 25 maj, Stfgs prot. den 12 juni § 5. — 2) Drkns skrifv. N:o 52 af 10 febr., Stfgs prot. den 22 febr. § 15. — 3) Drkns skrifv. N:o 226 af 16 nov., Stfgs prot. den 27 nov. § 10.

hafvaren af ifrågavarande hemman inför domstol yrkat stadens förpligtande att till sagde innehafvare utgifva ersättning för den saknade nyttjorätten till den hemmanet sålunda frångångna marken. Drätselkammaren tillstyrkte ¹⁾ att honom i sådant afseende skulle beviljas en årlig godtgörelse af 160 mk, att räknadt från den 28 December 1885, då expropriationsersättningen tillgodokom staden, utgå så länge hans och hans arfvingars besittningsrätt till lägenheten på grund af den utaf Magistraten honom deri meddelade immission fortbestode; men Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ att låta påyrka, det den godtgörelse, som af domstol kunde innehafvaren af hemmanet beviljas, skulle fastställas till ett en gång för alla bestämdt kapitalbelopp, och icke till en årligen utgående godtgörelse eller ränta. Ifrågavarande kapitalbelopp bestämdes sedermera genom en utaf häradsrätten fastställd ³⁾ förlikning till 2,666 mk 67 p:⁴⁾.

Afstående från rättegång om återvinnande af donerade hemman.

Uti den sedan år 1877 beroende frågan om återvinnande af dels egande- dels dispositionsrätten till de staden tidigare donerade men i dess besittning icke befintliga Heikas och Bertas hemman i Drumsjö by, Lassas och Martis hemman i Tali by, Korpas, Backas och Böhle hemman i Lillhoplaks by samt Nybondas hemman i Åggelby by beslöto Stadsfullmäktige, med stöd af ett i ämnet afgifvet utskottsbetänkande ⁵⁾, att icke väcka de ifrågasatta rättegångarne om förenämnda lägenheters vinnande åt staden.

Emedan inrättandet af bryggor, due d'alber m. m. inom stadens hamnområde jemlikt § 11 i hamnordningen får ega rum endast med Stadsfullmäktiges bifall, blefvo följande hos Drätselkammaren i sådant afseende gjorda framställningar föremål för Stadsfullmäktiges afgörande.

Provisorisk gångbana under vintern mellan Ungsholmarne och Brunns-parken.

Arrendatorn af lägenheterna N:o 107 och 108, Norra och Södra Ungsholmen, Fabrikanten F. J. Holmgren, beviljades på Drätselkammarens tillstyrkan af Stadsfullmäktige ⁶⁾ rätt att, för underlättande af kommunikationen mellan nämnda holmar och fastlandet under de tider då seglationen icke varar, öfver sundet mellan Norra Ungsholmen och Brunns-parksstranden anlägga en på flottor hvilande provisorisk gångbana af trä, under vilkor att tiden för bryggans utläggande och borttagande hvarje gång skulle bestämmas af hamnkotoret samt att densamma omedelbart skulle undanskaffas, om sådant af hamnkotoret påyrkades, vid

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 258 af 13 Dec. 1887. — ²⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 10. — ³⁾ Helsinge häradsrätts prot. den 1 febr. § 13. — ⁴⁾ Drkns prot. den 3 febr. § 27 och 13 juli § 35. — ⁵⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 4 för 1888, Stfgs prot. den 7 mars § 7, 5 juni § 10 och 18 sept. § 14. — ⁶⁾ Drkns skrifv. N:o 214 af 19 okt., Stfgs prot. den 6 nov. § 6.

äfventyr att sådant eljes finge af kontoret på arrendatorns bekostnad verkställas.

Arrendatorerne af lägenheterna N:o 91 och 92, Stora och Lilla Nät-Duc d'alber vid Nät-
holmen, Sägverksegaren C. H. Norrman och Handlanden J. E. Francke, medgafs rätt¹⁾ att på ett afstånd af omkring 50 alnar öster om Nät-
holmarne anbringa två eller tre duc d'alber, med skyldighet för dem att vid tillsägelse från stadens sida genast undanskaffa desamma.

På samma vilkor beviljades²⁾ innehafvarne af petroleumstationen Duc d'alber, landgång, m. m. för petroleum-
stationen i Sörnäs. i Sörnäs, firman A. Parviainen & C:o, tillstånd att i vattendraget utanför det åt firman för petroleumupplag utarrenderade området anbringa tvänne duc d'alber för förtöjning af petroleumångare, att från platsen mellan dessa duc d'alber till stranden inrätta en landgång på pålar 10 fot öfver vattnet, för placering derstädes af den för petroleumlossningen erforderliga rörledningen, äfvensom att vidare genom stadens mark likaledes på pålar draga sagda rörledning till petroleumcisternen.

Egarne af fabriksqvarteren N:o 171 och 173, Helsingfors cement-Lastningsbryg-
gajemtespårväg vid Gräsviken.gjuteriaktiebolag och Helsingfors asfaltaktiebolag, medgafs³⁾ tillstånd att vid stranden af Gräsviken anlägga en lastningsbrygga med dertill hörande spårvägar till hvardera qvarteret, icke allenast med förbehåll att anläggningen behörigen underhålles, utan ock under vilkor:

att sagde spårvägar framdeles, när staden utför planering längs stranden utanför de nämnda fabriksqvarteren, omläggas sålunda att spårvägarne komma att ligga i samma plan med gatan och kajen samt icke blifva hinderliga för trafiken i någon riktning;

att lastningsbryggan undanskaffas i händelse staden skulle finna nödigt att för kajbyggnad eller annat ändamål disponera platsen för densamma; samt

att egarne af ifrågavarande fabriksqvarter skola tillåta egaren af det närliggande fabriksqvarteret N:o 172 och dermed förenade tomten N:o 21 vid Gräsviksgatan att, ifall af behof för sistnämnda egare och emot skyldighet för honom att proportionelt med de andra deltaga i anläggnings- och underhållskostnaderna för bryggan, jemväl begagna densamma och derifrån inrätta spårvägsförgrening till sitt område.

Slutligen beviljades⁴⁾ jemväl arrendatorn af villan N:o 27 a Fogel-Landningsbryg-
ga vid Fogelvik.

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 105 af 20 april, Stfgs prot. den 2 maj § 20. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 111 af 27 april, Stfgs prot. den 18 maj § 9. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 67 af 2 mars, Stfgs prot. den 7 mars § 14. — ⁴⁾ Drkns skrifv. N:o 180 af 22 juni, Stfgs prot. den 18 sept. § 3.

vik, Garfvaremästaren H. Gustafsson, rätt att tillsvidare bibehålla en af honom vid stranden af nämnda villa anlagd landningsbrygga, med vilkor att arrendatorn, så snart sådant från stadens sida påyrkades, omedelbart undanskaffade bryggan.

Plats för frivil-
liga brandkå-
rens båtskjul i
Kaisaniemi
park.

På grund af en utaf Drätselkammaren förordad ansökning beslöto Stadsfullmäktige¹⁾ tillåta Bestyrelsen för stadens frivilliga brandkår att i Kaisaniemi park å sjöstranden invid jernvägsbanken afgiftsfritt uppföra ett båtskjul för brandkårens kapproddsbåtar i öfverensstämmelse med härför uppgjord ritning, under vilkor ej mindre att kåren bekostade en häraf betingad förändring af den till Kaisaniemi värdshus hörande ut-
husbyggnaden och förband sig att städse i prydligt skick underhålla nämnda båtskjul, än ock att, om platsen måste tagas i anspråk för det här ifrågasatta jernvägsspåret eller annat ändamål, densamma genast skulle till staden afträdas.

Inköp af som-
marteatern m.
m. i Brunns-
parken.

På framställning af Drätselkammaren beslöto Stadsfullmäktige²⁾ be-
myndiga Kammaren att utaf afträdande arrendatorn af brunns huset i Brunns parken, Restauratören C. Kämp, inköpa den af honom uppförda sommar-
teatern vid brunns huset jemte ölhallen vid brunns husalléen samt staketet omkring den inre, närmast brunns huset belägna delen af par-
ken, mot en sammanlagd köpeskilling af 1,935 mk 95 p:i, hvaraf 1,435 95 p:i skulle gå i qvittning med den fordran, som staden på grund af verkställd inventering utaf de till brunns huset hörande inventarier be-
funnits till lika belopp ega hos restauratören Kämp.

Rum för ång-
båtskommissio-
närer i täckta
varuskjulet.

Likaså blef Drätselkammaren, på gjord framställning, af Stadsfull-
mäktige bemyndigad³⁾ att, för att underlätta begagnandet utaf det å
södra kajarmen i Södra hamnen uppförda täckta varuskjulet, låta för en
kostnad af högst 1,000 mk uti sagda skjul inreda tvenne rum samt att
åt firman Lars Krogius & C:o och Handlanden V. Ek i deras egenskap
af ångbåtskommissionärer uthyra hvar sitt af nämnda rum emot en årlig
hyra för hvardera af 200 mk, med skyldighet för bemälda kommissio-
närer att genom erforderlig personal å stället under navigationstiden hålla
varuskjulet tillgängligt för allmänheten, men utan rättighet för dem att
af denna uppbära några afgifter för begagnandet af detsamma. Kost-
naderna för inredandet af rummen uppgingo till inalles 762 mk 93 penni.

¹⁾ Drkns skrivf. N:o 73 af 9 mars, Stfgs prot. den 20 mars § 8. — ²⁾ Drkns skrivf. N:o 99 af 13 april, Stfgs prot. den 2 maj § 15. — ³⁾ Drkns skrivf. N:o 106 af 27 april, Stfgs prot. den 2 maj § 21.

Utöfver de allmänna arbeten, för hvilka anslag funnos upptagna i årets utgiftsförslag och för hvilkas utförande närmare redogöres i berättelsen om Drätselkammarens och Byggnadskontorets verksamhet, vidtogo Stadsfullmäktige under året särskilda förfoganden beträffande dylika arbeten.

Sedan nämligen, med anledning af ett inom Stadsfullmäktige under år 1886 framställt förslag om inrättande inom staden af en arbetsinrättning för nödstälde arbetsföre manspersoner, inspektorn för stadens arbets- och fattiggård C. E. Degerholm med ett af Fullmäktige beviljad understöd af 600 mark verkstält en resa i de skandinaviska länderna för vinnande af kännedom om hithörande förhållanden och härom afgifvit en berättelse¹⁾, innehållande projekt till en dylik anstalt, samt Styrelsen för fattigvården uti skrifvelse till Fullmäktige²⁾ tillika framhållit nödvändigheten af att, oberoende af frågan om förberörda anstalt, företaga särskilda utvidgningar af fattiggården, öfver hvilka båda frågor utlåtande afgifvits af ett utskott, hvars betänkande³⁾ sedermera varit föremål för granskning af Fattigvårdsstyrelsen⁴⁾, beslöto Stadsfullmäktige i förstärkt antal⁵⁾

Utvidgning af
fattiggården
samt inrättande
af en arbets-
anstalt.

att för verkställande af om- och tillbyggnader å stadens arbets- och fattiggård i öfverensstämmelse med utskottets förslag anslå ett belopp af 51,000 mark;

att för uppförande af en arbetsinrättning i enlighet med inspektor Degerholms projekt, såsom det af utskottet blifvit närmare formuleradt, anslå en summa af 74,560 mark; samt

att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att vidtaga åtgärd om uppbringande af de för ofvannämnda ändamål nödiga medel genom upptagande af lån på längre återbetalningstid än två år.

På grund af dessa beslut, hvilkas bringande till verkställighet, såvidt byggnadsarbetet angick, Stadsfullmäktige uppdrogo åt Drätselkammaren⁶⁾, jemte det Fullmäktige anmodade Fattigvårdsstyrelsen att inkomma med förslag till reglemente för arbetsinrättningen, skulle barnhemmet å fattig- och arbetsgården för en kostnad af 5,000 mk utvidgas med fyra rum, hvarigenom antalet intagna barn kunde ökas från 20 till 40; en särskild tvåvånings byggnad för manliga hjon jemte nödiga ar-

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 3 för 1887. — ²⁾ Fattigv.styrs. skrifv. N:o 16 af 15 jan. 1887. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 28 för 1887. — ⁴⁾ Fattigv.styrs. skrifv. N:o 224 af 2 dec. 1887. — ⁵⁾ Först. Stfgs prot. den 22 febr. § 1. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 22 febr. § 21.

betssalar för dessa skulle uppföras för en kostnad af 35,000 mk, hvarigenom den vestra flygeln å fattiggården i sin helhet kunde upplåtas åt de qvinliga hjonen; en del af arbetsalarne och boningsrummen i östra flygeln skulle för en kostnad af 4,500 mk omändras till sex nya, välbehöfliga celler för sinnessjuke samt till fyra större gemensamhetsrum för stillsamma dårar; en utvidgning af kök och matsalar m. m. i ekonomibyggnaden, — betingad af den ökning af hjonens antal med 30 %, som möjliggjordes af ifrågavarande arbeten — skulle företagas för en kostnad af 4,000 mk och slutligen skulle uthuset flyttas och utvidgas för en kostnad af 2,500 mk. Den beslutna arbetsinrättningen åter, hvilken var beräknad att kunna upptaga 100 personer, skulle bestå af en hufvudbyggnad i tvenne våningar, — den nedre af sten, den öfre af trä, — med fyra större och tvenne mindre arbetsalar, sju sofrum och nödiga rum för vakter, för beqvämligheter m. m.; äfvensom af ett envåningshus af trä med rum för uppsyningsmannen, ett större förrådsrum och fyra för exeqverande af ordningsstraff nödiga celler; en smedja af sten jemte ett rum för rökning och desinficering af kläder; ett brädiskjul för stenhuggare samt en latrinbyggnad af bräder. Kostnadsförslaget för byggnaderna jemte ett inrättningen omslutande plank voro beräknade till 61,000 mk, hvarjemte de för den första uppsättningen nödiga inventarier och beklädnadspersedlar uppskattats till 13,560 mk eller inalles 74,560 mk. Den årliga utgiftsstaten för anstalten var kalkylerad till 24,440 mk, medan inkomsten från densamma i framtiden beräknades komma att uppgå till 20 å 25 % af årsutgiften.

Emedan vid ifrågavarande byggnadsarbetens utbudande på entreprenad befanns att det beviljade anslaget ej var för ändamålet tillfylles beviljade förstärkte Stadsfullmäktige¹⁾, på Drätselkammarens framställning, ett ytterligare anslag af 17,000 mk, hvilket till en början skulle bestridas genom anvisning å kreditivet²⁾, men sedermera påföras lånemedlen.

Tillskottsanslag
för saluhallen.

Efter det förstärkte Stadsfullmäktige under år 1886³⁾ beslutit att å Vestra Kajen skulle uppföras en saluhallsbyggnad af jernkonstruktion med tegelfyllning, afsedd att inrymma 120 butiker af 56 qv. fots golfyta, och för ändamålet anvisat ett belopp af 160,000 mk å lånemedel, samt förstärkte Fullmäktige under år 1887⁴⁾, i följd af Drätselkammarens

¹⁾ Först. Stfgs prot. den 6 nov. § 1. — ²⁾ Stfgs prot. den 6 nov. § 1. — ³⁾ Först. Stfgs prot. den 25 maj 1886 § 1. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 33 för 1887, Först. Stfgs prot. den 13 dec. 1887 § 1.

anmälan om den ogynsamma grunden å den för byggnaden bestämda platsen, gifvit närmare föreskrifter om anordnandet af grundmurningsarbetet för huset, utan att dock vidtaga åtgärd om beviljande af ökad anslag för ändamålet, hemstälde Drätselkammaren vid afgifvande af förslaget till 1889 års utgiftsstat om tillskottsanslag för byggnadens fullbordande¹⁾. Förstärkte Fullmäktige beviljade²⁾ för ändamålet ett tillskott af 50,000 mk, hvilka liksom de förut anslagna medlen skulle anskaffas genom lån på längre återbetalningstid än två år samt emellertid bestridas genom anvisning å stadens kassakreditiv³⁾. Beloppet upptogs i utgiftsförslaget för 1889.

Uti den sedan några år till behandling hos Stadsfullmäktige va- Brandverkslus.
rande frågan om uppförande af ett hus för stadens brandverk afgafs ett betänkande⁴⁾ af det af förstärkte Fullmäktige för ärendets beredning nedsatta utskottet, men förstärkte Fullmäktige ansågo sig före sakens afgörande böra införskaffa några upplysningar, särskildt beträffande kostnaderna för husets förseende med ett utkikstorn, hvarför ärendet återremitterades till utskottet⁵⁾.

Med anledning af tvenne utaf Drätselkammaren gjorda hemställningar⁶⁾ om verkställande under tre år af särskilda för genomförande af senast fastställda stadsplan nödiga regleringsarbeten, bestående i gatuplaneringar jemte anläggning af vatten- och afloppsledningar beslöto förstärkte Stadsfullmäktige⁷⁾, efter i ämnet inhemtadt utlåtande af ett utskott⁸⁾, att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en af stadsingenören uppgjord, af Drätselkammaren förordad plan under åren 1888, 1889 och 1890 nedan upptagna planerings- samt kanal- och vattenledningsarbeten skulle utföras, nämligen:

Planering af:

Rådmansgatan från Parkgatan till Fabriksgatan.

Jungfrustigen från Skeppsredaregatan till Fabriksgatan.

Hafsgatan från adr. N:o 7 till Jungfrustigen.

Skeppsredaregatan från adr. N:o 7 till Jungfrustigen.

Petersgatan från Båtsmansgatan till Jungfrustigen.

¹⁾ Drkns skrivv. N:o 221 af 1 nov. (Stfgs tryckta handl. N:o 26 för 1888). —

²⁾ Först. Stfgs prot. den 11 dec. § 1. — ³⁾ Stfgs prot. den 11 dec. § 1. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 19 för 1888. — ⁵⁾ Först. Stfgs prot. den 2 okt. § 1. — ⁶⁾ Drkns skrivv. N:o 110 af 29 april 1887 och N:o 245 af 13 dec. 1887. (Stfgs tryckta handl. N:o 17 för 1887 och N:o 3 för 1888), Drkns berättelse för 1887 pag. 28—29. — ⁷⁾ Först. Stfgs prot. den 22 febr. § 3 och 20 mars § 1. — ⁸⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 7 för 1888.

Regleringsarbeten för genomförande af 1887 års stadsplan.

Skepparegatan från Jägaregatan till Fabriksgatan.
 Albertsgatan från Smedsgatan till Båtsmansgatan.
 Väfvaregatan från Sjömansgatan till Smedsgatan.
 Styrmansgatan från adr. N:o 7 till Fabriksgatan.
 Båtsmansgatan från Väfvaregatan till Skeppsdockan.
 Docksgatan från Sjömansgatan till Fabriksgatan.
 Smedsgatan från Fabriksgatan till Båtsmansgatan.
 Fabriksgatan från Ulrikasgatan till Docksgatan.
 Munkholmsgatan från Docksgatan till Fiskaretorget.
 Sandvikskajen från Sandviksgatan till Repslagaregatan.
 Sandviksgatan från Eriksgatan till Gräsviksgatan.
 Wladimirsgatan från Sandviksgatan till Gräsvikskajen.
 Eriksgatan från Sandviksgatan till Gräsvikskajen.
 Gräsviksgatan från adr. N:o 22 till Gräsvikskajen.
 Repslagaregatan från Sandvikskajen till Gräsviksgatan.
 Arbetaregatan från Barnhemsgatan till Lappviksgatan.
 Badhusgatan (till 60 fots bredd) från Salutorget till Bergmansgatan.

Aflopskanaler under:

Rådmansgatan från adr. N:o 6 till Parkgatan.
 Jungfrustigen från Petersgatan till Hafsgatan.
 Hafsgatan från Jungfrustigen till sjön.
 Skeppsredaregatan från adr. N:o 5 till Jungfrustigen.
 Petersgatan från adr. N:o 3 och 4 till Rådmansgatan.
 Skepparegatan från Skarpskyttegatan till Smedsgatan.
 Väfvaregatan från adr. N:o 7 till Båtsmansgatan.
 Båtsmansgatan från adr. N:o 11 till Skepparegatan.
 Båtsmansgatan från adr. N:o 13 till Docksgatan.
 Båtsmansgatan från adr. N:o 35 till Docksgatan.
 Docksgatan från adr. N:o 10 till Munkholmsgatan.
 Docks- och Sjömansgatorna från adr. N:o 12 (Docksg.) till Sjömansgatan (N:o 32).
 Smedsgatan från adr. N:o 13 till Albertsgatan.
 Smedsgatan från adr. N:o 15 till Fabriksgatan.
 Fabriksgatan från adr. N:o 4 till Badhusgatan.
 Fabriksgatan från adr. N:o 15 och 16 till Kaptensgatan.
 Fabriksgatan från adr. N:o 17 till Smedsgatan.
 Fabriksgatan från Smedsgatan till Docksgatan.
 Fabriksparken från Smedsgatan till Fabriksgatan.

Munkholmsgatan från Docksgatan till Skeppsdockan.
 Sandviksgatan från adr. N:o 8 till Andreaegatan.
 Wladimirsgatan från adr. N:o 50 och 55 till Repslagaregatan.
 Eriksgatan från adr. N:o 39 & 48 till Gräsviken.
 Gräsviksgatan från adr. N:o 22 till Repslagaregatan.
 Repslagaregatan från Gräsviksgatan till Eriksgatan.
 Arbetaregatan från adr. N:o 4 till Barnhemsgatan.
 Jägaregatan från adr. N:o 11 till Högbergsgatan.
 Jägaregatan från adr. N:o 13 till Skepparegatan.
 Skarpskyttegatan från adr. N:o 7 till Skepparegatan.
 Kaserngatan från adr. N:o 18 till Bergmansgatan.
 Högbergs- & Bergmansgatorna från adr. N:o 15 (Högbergsg.) till Kaserngatan.

Qvarteret N:o 127 från Bergmansgatan till öppet dike.
 Gengatan från adr. N:o 7 till Kristiansgatan.
 Gengatan från adr. N:o 6 till Nikolaigatan.
 Nikolaigatan från Gengatan till Elisabetsgatan.

Vattenledning under:

Rådmansgatan från Parkgatan till Fabriksgatan.
 Jungfrustigen från Skeppsredaregatan till Hafsgatan.
 Hafsgatan från adr. N:o 5 till Parkgatan.
 Skeppsredaregatan från adr. N:o 5 till Jungfrustigen.
 Petersgatan från Rådmansgatan till Jungfrustigen.
 Skepparegatan från Skarpskyttegatan till Jägaregatan.
 Båtsmansgatan från Fredriksgatan till Skeppsdockan.
 Docksgatan från Sjömansgatan till Munkholmsgatan.
 Sjömansgatan från adr. N:o 32 till Docksgatan.
 Smedsgatan från Skepparegatan till Fabriksgatan.
 Fabriksgatan från Badhusgatan till Docksgatan.
 Sandvikskajen från adr. N:o 15 till Sandviksgatan.
 Sandviksgatan från adr. N:o 8 till Andreaegatan.
 Wladimirsgatan från adr. N:o 50 & 55 till Repslagaregatan.
 Eriksgatan från adr. N:o 39 & 48 till Repslagaregatan.
 Gräsviksgatan från adr. N:o 22 till Repslagaregatan.
 Repslagaregatan från Wladimirsgatan till Gräsviksgatan.
 Arbetaregatan från Lappviksgatan till Barnhemsgatan.
 Jägaregatan från Högbergsgatan till Skepparegatan.
 Skarpskyttegatan från Högbergsgatan till Fredriksgatan.

Fredriksgatan från Sjömansgatan till Skarpskyttegatan.

Kaserngatan från adr. N:o 20 till Bergmansgatan.

Högbergs- och Bergmansgatan från N:o 15 (Högbergsg.) till Kaserngatan.

Gengatan från Kristiansgatan till Nikolaigatan.

Nikolaigatan från Gengatan till Elisabetsgatan.

Kostnaderna för samtliga dessa arbeten voro beräknade för planeringsarbetena till 473,480 mk, för kanalarbetena till 243,740 mk samt för vattenledningsarbetena till 250,800 mk eller sammanlagdt till 968,020 mk. Deremot skulle staden genom utförandet af desamma sättas i tillfälle att till ego försälja inalles 151 dels odisponerade dels på arrende utgifna bostadstomter samt 12 fabriktomter af en sammanlagd areal af omkring 3,895,500 qvadratfot, för hvilka löseskillingarne efter ett medelpris af 50 penni per qvadratfot för bostadstomterna samt 25 penni för fabriktomterna voro uppskattade till inalles 1,708,950 mk.

Förstärkte Stadsfullmäktige beslöto i sammanhang härmed att åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemna att bestämma ej mindre angående arbetenas fördelning på de skilda åren samt om sådana modifikationer i detalj, som under arbetets fortgång möjligen kunde visa sig behöfliga, än om anskaffande af medel till bestridande af de för arbetenas utförande nödiga kostnader, dock att kostnaderna för vattenledningens utsträckande framdeles skulle påföras det lån Stadsfullmäktige för detta ändamål redan beslutit samt kostnaderna för planerings- och kloakledningsarbetena i främsta rummet utgå ur de medel som inflyta genom försäljning af tomter.

Med stöd af det ordinarie Stadsfullmäktige sålunda gifna bemyndigande beslöto Fullmäktige¹⁾

att de odisponerade samt arrendetomterna vid de gator, som sålunda blefve planerade samt försedda med aflopps- och vattenledning, skulle försäljas efterhand som ifrågavarande gatuarbetens fortskridande sådant medgäfvé;

att af förut omnämnda arbeten skulle under år 1888 utföras nedan upptagna, för hvilkas bekostande anslag anvisades Drätselkammaren till följande belopp:

¹⁾ Stfgs prot. den 20 mars § 1.

Sträckan der arbetet utföres.	Plane- ring.		Aflopps- kanal.		Vatten- ledning.	
	Fmk.	7½	Fmk.	7½	Fmk.	7½
Kaserngatan från adr. N:o 20 till Bergmansgatan . .	—	—	8,830	—	13,110	—
Hö bergs- och Bergmansgatorna från N:o 15 Hög- bergsgatan till Kaserngatan	—	—	15,100	—	14,250	—
Qvarteret 127, Kaptensgatan från Bergmansgatan till Öppet dike	—	—	18,500	—	—	—
Jägaregatan från N:o 11 till Högbergsgatan	—	—	12,000	—	16,000	—
” ” N:o 13 till Skepparegatan	—	—	—	—	—	—
Skarpskyttegatan från N:o 7 till Skepparegatan . . .	—	—	8,420	—	11,150	—
Skepparegatan från Skarpskyttegatan till Smedsgatan	4,600	—	7,400	—	3,600	—
Smedsgatan från Skepparegatan till Timmermansg. Fabriksparken	8,400	—	9,100	—	5,500	—
Fabriks- och Munkholmshgatorna från kanalens genom Fabriksparken skärningspunkt till Skeppsdockan	29,400	—	15,000	—	11,600	—
Docksgatan, vestra hälften från Sjömans- till Munk- holmshgatorna	8,315	—	7,370	—	10,050	—
Båtsmansg. från Fredriksgatan till Skeppsdockan . .	13,760	—	24,360	—	26,130	—
Väfvaregatan från Sjömansgatan till Båtsmansgatan	3,060	—	3,360	—	—	—
Summa Fmk	67,535	—	143,440	—	111,390	—
			210,975			

att berättiga Drätselkammaren att för bestridande af dessa kostnader anlita stadens kassakreditiv, med det af förstärkte Stadsfullmäktige fastställda förbehåll beträffande kostnadernas slutliga betäckande;

att lemna Drätselkammaren i uppdrag att i god tid innan utgången af år 1890 och för öfrigt i den mån stadens inkomst af tomtlösen sådant tilläte, till Stadsfullmäktige inkomma med plan till de allmänna arbeten, främst för det vidare genomförandet af stadsplanen, som Drätselkammaren ansåge ytterligare vara af behovet påkallade, samt

att uppmana Drätselkammaren att årligen i sammanhang med förslaget till budget för det påföljande året aflemna en af Kammaren uppgjord tablå, innehållande ej mindre uppgift å hvad under det löpande året influtit eller komme att inflyta i tomtlösen äfvensom beräkning af de enahanda belopp, som under budgetåret i fråga kunde antagas komma stadskassan till godo, än en sammanställning af de anslag, som under löpande året beviljats eller i budgetförslaget föresloges för regleringsarbeten eller andra sådana företag, hvilka för staden medförde varaktigt gagn, utan att dock direkte lemna utgiften motsvarande inkomst.

Emedan egarne af gårdar vid Parkgatan, för hvars makadamisering, såvidt å staden ankom, ett anslag af 12,200 mk var upptaget i årets utgiftsstat, såsom vilkor för sitt åtagande att jemväl bekläda sina gatueandelar med makadam i stället för vanlig stenläggning uppstått fordran att staden skulle förbinda sig att, till undvikande af dambildning, under

Makadamise-
ring af Park-
gatan.

den varma årstiden låta bestänka gatan med vatten, beslöto Stadsfullmäktige på Drätselkammarens framställning att härtill bifalla ¹⁾).

Ersättning för
stensprängning
å tomten N:o 37
vid Stora Robertsgatan.

Med anledning af att nykterhetsföreningen Eos, som å arrende för byggande innehaft en del af det enligt förut gällande stadsplan odisponerade området mellan kvarteren N:o 92 Trappen och N:o 113 Kråkan, be-tecknad t såsom tomten n:o 37 vid Stora Robertsgatan, men till följd af den sedermera föreskrifna ²⁾ utsträckningen af Albertsgatan till Timmermansgatan gått förlustiga sagda tomt, emellertid för sprängningsarbeten å tomten vidkännts kostnader till ett belopp af 4,231 mk 13 p: i samt på grund häraf hos Drätselkammaren anhållit om ersättning för sagda sprängningsarbeten, hvilka genom markens återfallande till staden dock kommit densamma till godo, beslöto Stadsfullmäktige ³⁾ på Drätselkammarens framställning bevilja föreningen för ifrågavarande sprängningsarbeten en godtgörelse af 2,800 mk, hvartill värdet af desamma vid verkställd syn uppskattats; och skulle sagda belopp påföras kostnaderna för regleringsarbeten enligt 1887 års stadsplan.

Förlängning af
spårvägskonces-
sionen.

Med anledning af att Ingeniörerne W. A. Abegg och D. Fraser samt Ingeniördottren Helene Roubinski, såsom innehafvare af den Ingeniören Fraser medels Kejs. Senatens resolution af den 20 maj 1885 beviljade koncession å anläggningen af en hästjernväg i staden, hos H. Kejs. M:t anhållit om förlängning med sex månader af den tid, inom hvilken, enligt det, mellan Helsingfors stad och Ingeniören Fraser den 15 maj 1886 slutna kontrakt, en spårvägslinie af $3\frac{1}{4}$ versts längd borde vara till regelbunden trafik upplåten, beslöto Stadsfullmäktige ⁴⁾ uti affordradt underdånigt yttrande förklara att Fullmäktige biföllo till den ansökta förlängningen, med vilkor att den i koncessionskontraktet omnämnda kaution af 10,000 mk, som utgjorde säkerhet för arbetets utförande, blefve till staden aflemnad innan arbetet å spårvägsanläggningen vidtogs och senast inom en månad efter det Kejs. Senatens begifvande till den ifrågasatta förlängningen utvärkades. Med godkännande af nyss berörda förbehåll beviljade Kejs. Senaten ⁵⁾ sedermera den begärda förlängningen, men emedan koncessionsvilkoren sedermera ej uppfylldes, förföll koncessionen.

¹⁾ Drkns skrivv. N:o 58 af 21 febr., Stfgs prot. den 22 febr. § 4. — ²⁾ Kejs. Senatens utslag af 12 okt. 1886. — ³⁾ Drkns skrivv. N:o 244 af 30 nov., Stfgs prot. den 18 dec. § 5. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 6. — ⁵⁾ Kejs. senatens resol. af 13 juni., Stfgs prot. den 4 sept. § 5.

Sedan Stadsfullmäktige under år 1887¹⁾ beslutit hos H. Kejs. M:t Frågan om åstadkommande af en hamnbana. anhålla, att statsverket måtte för sin räkning omedelbart utföra samt underhålla och trafikera en jernväg från Tölö jernvägsbank längs stranden af Kaisaniemi park och Botaniska trädgården samt Brobergs- och Norra kajen till Skatudden jemte bispår derifrån öfver kanalen till ett vagnsvändbord å Salutorget i hörnet af båthamnen, emot att staden kostnadsfritt afstode all härför nödig mark och bidroge med hälften af den till 400,000 mark beräknade kostnaden för jernvägsanläggningen, dock högst med ett belopp af 250,000 mk, meddelades Stadsfullmäktige²⁾, att Kejs. Senaten, efter att i saken hafva hört ej mindre Guvernören än Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna samt Jernvägsstyrelsen, med afseende å hvad sistnämnda myndighet emot det uppgjorda banprojektet anmärkt, ej kunnat i sakens dåvarande skick taga ärendet under vidare ompröfning, utan åt Stadsfullmäktige öfverlemnadt att, om de önskade fullfölja ansökningen, låta, i samråd med Jernvägsstyrelsen och efter tagen kännedom om nämnda anmärkningar, uppgöra nytt projekt och kostnadsförslag för ifrågavarande jernväg, hvarvid särskildt borde iakttagas: att spåret, vid korsningen med Unionsgatan, för undvikande af gatutrafikens afbrytande, leddes antingen i nivå med gatan eller så att det kunde öfverfaras medels en fast bro; att kurvorna erhöllo sådan radie att statsjernvägarnes rörliga material obehindradt kunde passera desamma; samt att, i afseende å jernvägens ledande öfver Skatuddskanalen till den blifvande bangården å Skatudden, så anordnades att ändamålet med kanalen, så vidt möjligt, ej måtte förfelas.

Med anledning häraf samt en inom Stadsfullmäktige väckt motion³⁾ beslöto Fullmäktige⁴⁾ remittera ärendet till ett utskott, i öfverensstämmelse med hvars utlåtande Fullmäktige sedermera⁵⁾ uppdrogo åt Drättselkammaren att, efter värkställande af nödiga undersökningar, i samråd med Jernvägsstyrelsen uppgöra förslag och kostnadsberäkningar för berörda jernväg i enlighet med de alternativa projekt, som sålunda för Stadsfullmäktige af Kejs. Senaten antydts. Dessa förslag och beräkningar kunde dock icke under året fullbordas.

Uti en under år 1887 till Stadsfullmäktige ingifven skrift hade ett stort antal egare af gårdar i vestra delen af staden anhållit att, till afhjelpande af de svårigheter som innevånarna i denna del af staden

Sandvikshamnens inrättande till fiskarehamn och Sandvikstorgets upplåtande till saluplats.

¹⁾ Först. Stfgs prot. den 8 nov. 1887 § 1. — ²⁾ Jordbrk-Expeds skrifv. till Guv'n i Nylands län af 16 mars 1888., Stfgs prot. den 11 april § 7. — ³⁾ Stfgs prot. den 20 mars § 12. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 11 april § 7. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 12 juni § 15.

hade att från det långt derifrån belägna salutorget och fiskarhamnen förse sig med sina lifsförnödenheter samt till utjemnande af de häraf föranledda olikheterna i fastighetsvärdet i staden, Sandvikshamnen måtte inrättas till en andra fiskarhamn och torget upplåtas till ett andra salutorg för försäljning af landtmannavaror.

Sedan Stadsfullmäktige remitterat ärendet till Drätselkammarens beredning och Kammaren inhemtat yttrande i saken af Stadsingeniören, som med förordande af ansökningen föreslagit att till en början södra delen af torget längs Boulevardsgatan skulle stensättas för en beräknad kostnad af 10,000 mk samt att till beredande af skydd för fiskarebåtar m. m. en vågbrytare, hvilken tillika finge tjena äfven såsom landningsbro, skulle anläggas sålunda att en sträcka af den ifrågasatta jernvägsbanken, som skär Sandviken, blefve anvisad såsom afstjelningsplats för öfverflödig sprängsten, föreslog Drätselkammaren ¹⁾ att Kammaren skulle bemyndigas att, i sammanhang med handläggningen af ärendet angående budgetförslaget för följande år, taga i öfvervägande frågan om planering och stenläggning af Sandvikstorget och upplåtande af plats derstädes för handel med lifsförnödenheter, men att frågan om inrättande af en fiskarhamn i Sandviken skulle förfalla, med afseende derå att nämnda hamn i följd af de dit utmynnade kloakerna m. m. ej komme att blifva för ändamålet lämpligare än den med skäl klandrade fiskarhamnen i Södra hamnen, medan deremot enligt all sannolikhet en god upplagsplats för förvaring af lefvande fisk kunde anordnas i hafsviken vid Hafsgatan.

Detta förslag blef af Stadsfullmäktige godkänt ²⁾ med det tillägg att Fullmäktige, med hänsyn till det ringa skydd, som för närvarande uti Sandviken förefinnes för alla slags farkoster, och hvilket skydd genom nya stadsplanens genomförande komme att ytterligare förminskas, uppdrogo åt Drätselkammaren att taga i närmare öfvervägande, huruvida något borde af staden tillgöras för Sandvikens tillgodogörande för trafikens och sjöfartens behof samt, i fall sådant befunnes önskligt, afgifva förslag om de åtgärder, som vore af behofvet påkallade, och i hvilken ordning dessa borde vidtagas.

Med anledning häraf föreslog Drätselkammaren ³⁾ att till beredande af skydd för farkoster, hvilka af en eller annan anledning hade behof

¹⁾ Drkns skrivf. N:o 61 af 24 febr. (Stfgs tryckta handl. N:o 8). — ²⁾ Stfgs prot. den 11 april § 10. — ³⁾ Drkns skrivf. N:o 229 af 23 nov. (Stfgs tryckta handl. N:o 24).

af att lasta eller lossa i Sandviken, en vågbrytare, hvilken tillika kunde tjena som landningsbro, skulle, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af Stadsingeniören föreslagna planen, i Sandviken utföras genom platsens anvisande till afstjälpningsplats för öfverflödig sprängsten samt att ett belopp af 6,000 mark skulle för utfyllningens anordnande anvisas uti följande års budget. — På tillstyrkan af sitt budgetutskott¹⁾ beslöto Stadsfullmäktige²⁾ sedermera att i enlighet med Drätselkammarens förslag i utgiftsförslaget för 1889 för nästberörda ändamål upptaga det äskade anslaget af 6,000 mark, men att för öfrigt åt ett utskott öfverlemna att afgifva utlåtande såväl om Sandvikens tillgodogörande för trafikens behof och inrättande af en fiskarehamn vid Hafsgatan, som ock om några andra med hamnarbetena sammanhang egande företag, nämligen uppförandet af en ny kaj å Kejsargrundet och anläggningen af ett varuskjul å södra kajarmen i stadens södra hamn. På Drätselkammarens förslag³⁾ upptogs i nyssnämnda utgiftsstat derjemte i enlighet med Stadsingeniörens projekt för förberedande arbeten för fiskarhamnen vid Hafsgatan ett anslag af 5,000 mark samt för planering och stensättning af den närmast Boulevardsgatan belägna tredjedelen af Sandvikstorget ett belopp af 10,000 mark.

Till följd af det sällsynt låga vattenståndet i Wanda å under vår-
 vintern, hvilket för en tid sjönk så mycket att svårighet för vattenver-
 kets regelbundna bedrifvande uppstod, hade Drätselkammaren sett sig
 nödsakad att, till undvikande af vattenbrist, ej mindre för en tid inställa
 bedrifvandet af qvarndriften i Gammelstadsqvarnen och uppmana ve-
 derbörande konsumenter till iakttagande af den största sparsamhet vid
 vattenförbrukningen, än ock vidtaga åtgärd om anordnande af en provi-
 sorisk motor för pumpverkets drifvande, genom inköp af tvänne lokomobi-
 ler från S:t Petersburg. Jemte det Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige
 anhöll om godkännande af denna dess åtgärd, som Kammaren i följd af
 den hotande vattenbristen sett sig nödsakad vidtaga, utan att dertill
 invänta Stadsfullmäktiges begifvande, hemstälde Kammaren⁴⁾ om bevil-
 jade af ett anslag af 15,000 mark, utöfver det under år 1887 beviljade
 beloppet af 10,000 mark, till anskaffande och bedrifvande af den provi-
 soriska ångmotorn. Med godkännande af Drätselkammarens åtgärder be-
 viljade Stadsfullmäktige⁵⁾ det begärda anslaget. Sammanlagda kostna-

Provisorisk ång-
 motor för drif-
 vande af vatten-
 ledningens
 pumpverk.

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 13. — ²⁾ Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 221 af 1 nov. (Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 30 och 43). — ⁴⁾ Drkns skrifv N:o 76 af 16 mars. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 20 mars § 10.

derna för det provisoriska vattenuppfodringsverket uppgingo under året till 29,336 mark 92 penni.

Vattenlednings utsträckande till villan Ås.

Med anledning af Drätselkammaren anmälan¹⁾ om att Kammaren, till följd af att Magistraten på Helsovårdsnämndens yrkande anbefalt de å villakomplexen Ås befintliga brunnarnes igenfyllande såsom helsovådliga, sett sig nödsakad att förordna om vattenledningens utsträckande till nämnda villaområde, beviljade Stadsfullmäktige²⁾, med godkännande af Drätselkammarens tillgöranden, det för ändamålet åskade anslaget af 4,500 mark, att utgå ur lånemedel. Kostnaderna för arbetet stego dock högre än beräknadt var och uppgingo inalles till 6,034 mark 72 penni.

Vattenlednings införande i desinfektionshuset.

Likaså biföllo Stadsfullmäktige, på Helsovårdsnämndens framställning³⁾ till vattenlednings inledande till stadens desinfektionshus⁴⁾ hvilket arbete utfördes genom entreprenör för den beräknade kostnaden af 665 mark.

Ångpumpverk för vattenledningen.

Hvad för öfrigt beträffar vattenledningen, beslöto Stadsfullmäktige till upptagande i 1889 års utgiftsstat af särskilda betydande anslag för vattenverkets utvidgande, drift och underhåll. Med anledning af den för en kort tid sedan under år 1887 inträffade vattenbristen i Wanda å, hvilka hotade att göra vattenkraften i fallet vid Gammelstaden otillräcklig för drifvande af vattenledningens pumpverk, hade Drätselkammaren nämligen redan då gått i författning om uppgörande af projekt till ett ångpumpverk för vattenledningens behof under tider då vattenkraften ej vore tillräcklig för turbinernas drifvande ellet det nuvarande uppfodringsverket vore i behof af reparation. Projektet var ej fullbordadt vid uppgörande af utgiftsstaten för 1889, men på grund af en approximativ beräkning upptogs i staten i enlighet med Drätselkammarens förslag⁵⁾ ett belopp af 117,000 mark lånemedel för „utvidgning af vattenuppfodringsverket i Gammelstaden med en ångpump.“

Nytt tilloppsör för vattenledningen.

För att dels säkerställa staden för nödig vattentillgång, i händelse det äldre 16-tums tilloppsörret mellan vattenborgen och staden toge skada, dels åstadkomma ett jemnare vattentryck och bättre cirkulation i rörnätet, beslöto Fullmäktige på Drätselkammarens framställning⁶⁾ uti 1889 års utgiftsstat upptaga ett anslag af 165,300 mark å upplånade

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 199 af 5 okt. — ²⁾ Stfgs prot. den 16 okt. § 6. — ³⁾ Helsovårdsns skrifv. N:o 16 af 7 aug. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 36. — ⁵⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 3 och 23, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ⁶⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 3, 24 och 50, Stfgs prot. den 20 dec. § 2.

medel för anläggning af ett nytt 12-tums tilloppsror från tryckröret genom villan Ås, längs östra chausséen, öfver Broholmarne och under Unionsgatan till Alexandersgatan. Arbetet skulle ske sålunda att de smalare rör, som funnos nedlagda från tryckröret genom Ås till villan Surutoin samt å andra sidan från Alexandersgatan längs Unionsgatan till norra sidan af Lilla Broholmen, skulle utbytas mot rör af 12 tums diameter samt dessa rörsträngar förenas genom nedläggandet af ett rör af samma dimensioner. Förutom ofvan nämnda fördelar skulle genom rörledningens inrättande vinnas möjlighet jemväl att förse de under året talrikt bebyggda bostadstomterna å villan Berghäll med vatten för såväl hushållsbrukning som eldsläckning.

För införande af vattenledning i lasarets- och barnhemsbyggnaden å fattiggården upptogs i 1889 års budgetförslag ¹⁾ i enlighet med Fattigvårdsstyrelsens af Drätselkammaren förordade förslag nödigt anslag med 6,853 mark.

Vattenlednings
införande till
fattiggårdens
lasarets- och
barnhemsbyggnader.

Öfriga till utförande under 1889 beslutna utsträckningar af vattenledningens rörnät afsågo fullföljande af den utaf Stadsfullmäktige tidigare ²⁾ beslutna planen för regleringsarbeten till genomförande af 1887 års stadsplan. Sålunda anslogos ³⁾ af upplånade medel till utförande af vattenledningen under nedan nämnda gator följande belopp:

Regleringsarbeten under 1889:
Utsträckning af vattenledningens rörnät.

Hafsgatan från adr. N:o 5 till Parkgatan	<i>Smk.</i>	3,500
Skeppsredaregatan från adr. N:o 5 till Jungfrustigen	”	5,240
Jungfrustigen från Skeppsredaregatan till Hafsgatan	”	3,200
Sandvikskajen från adr. N:o 15 till Sandviksgatan	”	1,800
Sandviksgatan från adr. N:o 8 till Andreaegatan	”	2,000
Wladimirsgatan från adr. N:o 50 & 55 till Repslagaregatan	”	4,900
Eriksgränd från adr. N:o 39 och 48 till Repslagaregatan	”	4,500
Gräsviksgatan från adr. N:o 22 till Repslagaregatan	”	3,900
Repslagaregatan från Wladimirs- till Gräsviksgatan	”	4,300
Arbetaregatan från Lappviks- till Barnhemsgatan	”	6,400
Smedsgatan från Alberts- till Fabriksgatan	”	9,600
Kampgatan från adr. N:o 6 till gatan norr om ryska kasernen	”	3,700

eller inalles *Smk.* 53,040

Med hänsyn till de förestående stora vattenledningsarbetena hade

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 24, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ²⁾ Stfgs prot. den 20 mars § 1. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 25, 28 och 40, Stfgs prot. den 20 dec. § 2.

Reseanslag för vattenledningsingeniören. Magistraten vid afgifvandet af sitt budgetförslag för 1889 ansett¹⁾ att stadens vattenledningsingeniör borde beredas tillfälle att under någon tid i utlandet studera vattenledningsteknikens utveckling och nuvarande ståndpunkt samt tillika inhemta nyare metoder för verkställande af filtreringen, hvarför Magistraten i budgetförslaget för detta ändamål upptagit ett anslag af 2,000 mark. Detta bifölls af Stadsfullmäktige²⁾, som vid anslaget beviljande fäste vilkoret att vattenledningsingeniören skulle taga kännedom jemväl om sättet för debiteringen af afgifterna för vattenkonsumtion, samt för öfrigt beslöto att det för aflönande af vikarie tilläfventyrs erforderliga anslag finge bestridas ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Ombyggnad af gångbron öfver Wanda å. För ombyggnad af gångbron öfver Wanda å invid pumpverket upptogs på Drättselkammarens framställning i 1889 års utgiftsstat³⁾ ett anslag af 3,800 mark.

Anslaget för ved, olja m. m. för vattenledningens pumpverk. Emedan det anslag af 800 mark som varit i vattenledningens stat upptaget för ved, olja och trassel för pumpverkets behof, icke ens närmelsevis kunde vara tillfylles, om den provisoriska ångmotorn måste under någon tid hållas i gång, ökades beloppet⁴⁾ för 1889 till 3,000 mark.

Anslaget för vattenledningens förvaltning och drift. För öfrigt faststaldes i vattenledningens utgiftsstat för 1889 något högre aflöningar för vattenledningsingeniören, rörmästaren och maskinistbiträdet samt något ökade remontanslag, hvarför totalanslaget för vattenledningens förvaltning, drift och underhåll i 1889 års budget upptogs till 45,740 mark, mot 31,550 mark under år 1888.

Folkskolehus å Berghäll. Med anledning af folkskoleinspektorns hos Stadsfullmäktige gjorda erinran⁵⁾ om behovet af ett folkskolehus å Berghäll och sedan det ifrågasatta inköpet af ett enskildt hus för detta ändamål befunnits för staden ofördelaktigt⁶⁾, upptogs för uppförande af ett folkskolehus å de för ändamålet reserverade⁷⁾ tomterna N:ris 9, 11 och 13 vid 4:de linien å Berghäll uti 1889 års budget⁸⁾ ett approximativt beräknadt anslag af 80,000 mark. Men emedan ritningar och kostnadsförslag för byggnaden icke då hunnit fullbordas samt dess uppförande ej ansågs böra

¹⁾ Magns skrifv. N:o 218 af 28 nov. (Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 3). —

²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 8, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 22, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 23 och 36, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 12 juni § 18. —

⁶⁾ Drkns skrifv. N:o 221 af 1 nov. (Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 25). — ⁷⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 28 och den 4 sept. § 26. — ⁸⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 9, Stfgs prot. den 20 dec. § 2.

ifrågakomma, innan vattenledningen blifvit till denna trakt utsträckt, upptogs anslaget endast eventuellt.

Likaså upptogs i utgiftsstaten ¹⁾ för ombyggnad af rådhusets östra flygel ett eventuellt anslag af 50,000 mark, utgörande hälften af den beräknade kostnaden för ifrågavarande ombyggnad, hvilken af Drätselkammaren föreslagits ²⁾ med afseende derå att förenämnda flygel genom det der inrymda stadshäktets indragning vid utgången af år 1888 ³⁾ blefve disponibel samt utrymmet å tomten sålunda kunde tillgodogöras för beredande af bättre lokaler åt stadens domstolar och förvaltande verk. Då projektet för ombyggnaden emellertid vid budgetens fastställande ej var färdig utarbetadt, kunde utgiften ej definitivt beslutas.

Öfriga för år 1889 beslutna arbeten å stadens byggnader och lägenheter, för hvilka anslag upptogos i sagda års utgiftsstat, bestodo i inrättandet af en källare för kommunala sjukhuset ⁴⁾ samt brädfodring och målning af anstaltens byggnader ⁵⁾, för hvilka arbeten kostnaderna uppskattades till resp. 1,400 och 5,000 mark, äfvensom insättning af nytt tak öfver auktionskammarsalen ⁶⁾ för en beräknad kostnad af 640 mark.

Förutom den tidigare omnämnda stensättningen af en tredjedel af Sandvikstorget, för hvilken kostnaden var uppskattad till 10,000 mark, beslöto Stadsfullmäktige till följande planerings- och nylägningsarbeten under 1889 i den äldre delen af staden ⁶⁾, för hvilka anslag därför upptogos i sagda års budget med nedan nämnda belopp:

Brobergskajen, 18 fot bred körväg från Brobergskajen N:o 6 till ryska proviantmagasinet	<i>Sm.</i>	3,300
Nyläggning af Brobergsgatan från Mellangatan till Gengatan	„	2,180
Gräsviksgatan utanför tomt N:o 1 och Arbetarnes i Helsingfors byggnadsaktiebolags tomt	„	8,900
Barnhemsgatan utanför tomt N:o 3 och Arbetarnes byggnadsaktiebolags tomt	„	7,200
Folkskolegatan mellan Anne- och Fredriksgatorna jemte Folkskolegränden	„	4,250

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 10, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 26. — ³⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 13., Kontrakt mellan staden och statsverket af 28 jan. 1887. — ⁴⁾ Helsovårdens skrivf. af 7 dec., Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 10, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ⁵⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 25 och 37, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ⁶⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 27 och 38, Stfgs prot. den 20 dec. § 2.

Ombyggnad af rådhusets östra flygel.

Källare vid kommunala sjukhuset samt brädfodring och målning af dess byggnader. — Nytt tak öfver auktionskammarsalen.

Planerings- och nylägningsarbeten under 1889.

Stenhuggaregatan utanför Sinebrychoffska arrendemar-	
ken	<i>Smk.</i> 830
Planering och stenläggning af en del af f. d. Lagus'ska	
gården och en del af Skilnaden	„ 12,800
Sammanlagda kostnaden för alla dessa planerings- och stensätt-	
ningsarbeten uppskattades sålunda till 49,460 mark.	

Regleringsar-
beten under
1889: Plane-
ringsarbeten.

Men derjemte beslöts till utförande under 1889 andra tredjedelen af de regleringsarbeten till genomförande af 1887 års stadsplan, för hvilka förstärkte Stadsfullmäktige den 20 mars 1888 beviljat nödiga medel. Och sålunda upptogs anslag med nedan nämnda belopp för följande planeringsarbeten:

Hafsgatan från adr. N:o 7 till Jungfrustigen	<i>Smk.</i> 7,800
Skeppsredaregatan från d:o till d:o	„ 7,800
Jungfrustigen från Fabriksgatan till Skeppsredaregatan	„ 8,100
Sandvikskajen från Sandviksgatan till Repslagaregatan	„ 3,500
Wladimirsgatan från Sandviksgatan till Gräsvikskajen	„ 13,000
Eriksgatan från d:o till d:o	„ 11,300
Gräsviksgatan från adr. N:o 22 till Gräsvikskajen	„ 12,100
Repslagaregatan från Sandvikskajen till Gräsviksgatan	„ 23,000
Arbetaregatan från Barnhemsgatan till Lappviksgatan	„ 7,400
Sandviksgatan från Eriksgatan till Gräsviksgatan	„ 3,700
Smedsgatan från Fabriksgatan till Albertsgatan	„ 16,000
Albertsgatan från Smedsgatan till Båtsmansgatan	„ 3,600
Wäfvaregatan från d:o till d:o	„ 19,400
Docksgatans östra hälft	„ 8,315
Skepparegatan från Smedsgatan till Fabriksgatan	„ 5,000
	<hr/>
	eller inalles <i>Smk.</i> 150,015

Ersättning åt
arrendatorer för
undanskaffande
af åbyggnader.

Tillika upptogs¹⁾ ett anslag af 50,000 mark för bestridande af ersättning åt innehafvare af arrendetomter, hvilka i följd af beslutna gaturegleringar blefve nödsakade att bortflytta sina åbyggnader, utan att erhålla lösningsrätt till tomt, och åt hvilka Drätselkammaren föreslagit godtgörelse uti särskild framställning²⁾, som dock icke hann af Stadsfullmäktige under året behandlas.

Aflopskanaler
under 1889.

Till nyanläggning under 1889 beslötos³⁾ nedan nämnda aflopskanaler, för hvilka kostnaderna beräknades på följande sätt:

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 28, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 266 den 28 dec. (Stfgs tryckta handl. N:o 6 för 1889). — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg, 6, 28 och 40 äfvensom N:o 27 pag. 12, Stfgs prot. den 20 dec. § 2.

från lasarets- och barnhemsbyggnaderna å fattiggården . <i>Smf.</i>	7,800
under Malmgatan och Malmgränd från N:o 24 vid förstnämnda gata till Lappviksgatan	” 5,790
under Arbetaregatan genom kommunala sjukhusets tomt från arbetarebostäderna vid förstnämnda gata till Gräsviken	” 1,000
under Högbergs-, Ulrikasborgs- och Sjömansgatorna samt Skepparebrinken från adr. N:o 19 vid Högbergs- och N:o 3 vid Ulrikasborgsgatan till Skepparegatan . . .	” 20,450
från adr. N:o 39 Norra Esplanadgatan till Mikaelsgatan . .	” 1,900
genom Skeppsdockans område från Munkholmsgatan till Sandviken	” 8,250
äfvensom täckt kloak genom villan Hagasund från vestra chausséen till Tölöviken	” 19,600
Sammanlagda kostnaden för dessa arbeten beräknades till	64,790

mark.

Derjemte upptogos ¹⁾ anslag för följande till regleringsarbetena hö- Regleringsarbeta-
re under 1889:
Af oppskanaler.

Hafsgatan från Jungfrustigen och adr. N:o 5 till sjön . . <i>Smf.</i>	3,900
Skeppsredaregatan från adr. N:o 5 till Jungfrustigen . . .	” 5,200
Jungfrustigen från Petersgatan till Skeppsredaregatan . .	” 6,900
D:o från Skeppsredaregatan till Hafsgatan	” 3,900
Sandviksgatan från adr. N:o 8 till Andreaegatan	” 2,200
Wladimirsgatan från adr. N:o 50 & 55 till Repslagaregatan	” 3,100
Eriksgatan från adr. N:o 39 och 48 till Gräsviken	” 13,100
Gräsviksgatan från adr. N:o 22 till Repslagaregatan . . .	” 4,800
Repslagaregatan från Gräsviks- och Wladimirsgatan till Eriksgatan	” 7,500
Arbetaregatan från adr. N:o 4 till Barnhemsgatan	” 5,300
Smedsgatan från adr. N:o 13 och 15 till Alberts- och Fabriksgatan	” 6,600
Kampgatan från adr. N:o 6 till kanalen under gatan norr om ryska kasernen	” 5,700
<hr/> eller inalles <i>Smf.</i> 68,200	

Uti förstaden Berghäll, der arrendetomter utgifvits till bebyggande Kanaler och vägar å Berghäll. utan att gatorna derförinnan blifvit behörigen planerade samt försedda

¹⁾ Stf:s tryckta handl. N:o 26 pagg. 6, 28 och 40 äfvensom N:o 27 pag. 12, Stf:s prot. den 20 dec. § 2.

med vatten- och afloppsledningar, beslöto Stadsfullmäktige ¹⁾ till utförande af särskilda kanalarbeten för en beräknad kostnad af 31,100 mark äfvensom väganläggningar för en kostnad af 10,150 mark.

Väg- och chaus-
séearbeten un-
der 1889.

Öfriga väg- och chausséanläggningar, för hvilka anslag upptogs ²⁾ i 1889 års budget, bestodo af en väg längs allmanningen mellan villorna Hörneberg och Fogelyk från chausséen till Norra hamnen, hvilken väg afsåg att bereda tillträde till sjön för hela den vid denna chaussée och å lägenheten Ås bosatta befolkning, samt fortsättning af den sedan flera år under byggnad varande gångbanan längs vestra chausséen från Kammio till Fattiggårdsvägen samt längs östra chausséen från afvägen till förstaden Ås till Sörnäsvägen, med hvilket arbete denna anläggning måste anses för en tid framåt afslutad. Kostnaderna för dessa arbeten beräknades för det förra till 1,590 mark samt för det senare till 4,500 mark.

Ifrågasatt väg
längs Fölisön.
— Dispositionen
af denna
holme.

Drätselkammaren hade härutöfver föreslagit ³⁾ att i budgeten skulle upptagas ett anslag af 10,000 mark, utgörande ungefär hälften af den beräknade kostnaden för en väg längs den till Meilans hemman hörande holmen Fölisön jemte en projekterad bro mellan sagda holme och fasta landet. Med anledning af arrendatorns utaf Meilans hemman hos Drätselkammaren gjorda anmälan att han, ifall staden på något sätt önskade disponera denna stora och natursköna holme, vore villig att omedelbart emot skäligen arrendenedsättning afträda densamma, hade nämli- gen Kammaren uppgjort en plan till holmens indelning uti tolf lotter för anläggning af sommarvillor, för hvilket ändamål holmen syntes synnerligt lämplig, samt till fullföljande af denna plan föreslagit förberörda väg- och broanläggning. Förslaget understöddes af Magistraten ⁴⁾, men emedan Helsingfors Utskänkningsaktiebolag tillika framställt anhållan om holmens upplåtande åt bolaget för inrättande derstädes af en folkpark samt frågan om holmens disposition med anledning af dessa olika yrkanden icke kom till afgörande under året ⁵⁾, blef det ifrågasatta anslaget utelemnadt ur budgeten ⁶⁾.

Omläggning af
brolocket å Ma-
gasinskajen. —

Förutom de tidigare omnämnda anslagen för en vågbrytare i Sandviken och för förberedande arbeten för fiskarehamnen vid Hafsgatan

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 29 och 42, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. —

²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 42, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 239 af 30 nov. (Stfgs tryckta handl. N:o 28) samt Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 29. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 6. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 11 dec. § 9. —

⁶⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 12, Stfgs prot. den 20 dec. § 2.

upptogs¹⁾ i 1889 års budget bland utgifter för hamnarne ett belopp af 10,000 mark för omläggning af brolocket å Magasinskajen, 1,200 mark för upptagning af sjunkna vrak i hamnarne samt 400 mark för inrättande af en ångbåtsbrygga i Sörnäs.

Upptagning af
sjunkna vrak.
— Ångbåts-
brygga i Sörnäs.

Bland anslagen för planteringar upptogs²⁾, utöfver de vanliga underhållskostnaderna, ett belopp af 5,000 mark för påbörjandet af föreslagna planteringar i Brunnsparken. Redan uti 1887 års budget hade nämligen nödigt anslag beviljats för uppgörande af en ny plan för planterings- och försköningsarbeten i nämnda park, och Trädgårdsarkitekten S. Lindh i Stockholm hade på Drätselkammarens anmodan uppgjort en dylik plan, hvilken jemte förslaget till 1889 års budget af Kammaren insändes till Fullmäktiges pröfning. Planen öfverlämnades till granskning af ett utskott³⁾, hvarför ärendet icke hann af Fullmäktige under året slutbehandlas.

Ny plan för
Brunnsparken.

b) Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.

Emedan vid bokföringen af stadens räkenskaper tidigare iakttagits det förfarande: att vid årsskiftet hela beloppet utestående rester utbalanserats såsom behållning, att vid försäljning af arrendetomter hela den fixerade löseskillingen uppdebiterats såsom inkomst, ehuru en betydlig del deraf komme att inflyta under loppet af flera år, och att vid verkställandet af allmänna arbeten de därför gjorda utgifterna bokförts såsom förskott, intill dess arbetet blifvit fullbordadt och hela kostnadssumman på en gång afförts såsom utgift; samt i följd af dessa och dylika omständigheter stadskassans i böckerna upptagna behållning var mångfaldt större än de verkligen disponibla tillgångarne, hade Drätselkammaren under föregående år på stadskamrerarens framställning⁴⁾ beslutit⁵⁾

Ändringar i
bokföringen.

1) att samtliga till entreprenörer utgifna förskott innan årsskiftet skulle påföras resp. arbetskonti;

2) att årligen alla vid kalenderårets slut utestående rester, med undantag af sådana, hvilkas uppbördsterminer infölle först under det följande året, skulle afskrifvas;

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pagg. 30 och 42, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. —

²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 31, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 13, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ⁴⁾ Drkns prot. den 28 okt. § 17.

— ⁵⁾ D:o d:o den 31 okt. § 2.

3) att för dessa afskrifna rester skulle upprättas en särskild, ordnad bokföring och att en förteckning öfver desamma tvänne gånger om året skulle föreläggas Drätselkammaren till granskning;

4) att årligen å inkomstsidan i budgetförslaget skulle upptagas en förslagspost „å afskrifna rester inflytande“;

5) att vid årsskiftet oafslutade arbeten icke vidare skulle bokföras såsom tillgång, utan afföras mot utgiftskontot, hvaremot resterande anslagsbelopp skulle balanseras såsom skuld; samt

6) att alla de summor, hvarmed resp. konti öfver- eller understege budgetsiffran, skulle bokföras på „extra utgifts- och inkomstkonto“, hvilket sålunda vid bokslutet komme att lemna en specifik uppgift på alla anslag, som blifvit öfverskridna eller å hvilka besparing skett.

I öfverensstämmelse härmed hade Drätselkammaren i sitt förslag till budget för 1888¹⁾ med anmälan om detta sitt beslut upptagit en inkomstpost „å afskrifna rester inflytande“ med 12,000 mk, men Stadsfullmäktige, hvilka ansett det riktigare att de vid årskiftet utestående resterna upptogos såsom behållning, hade utelemnadt²⁾ förenämnda inkomstpost samt tillsatt ett utskott för granskning af de ifrågavarande ändringarne i bokföringen.

På framställning af sagda utskott beslöto Stadsfullmäktige³⁾ sedermera att, med godkännande af Drätselkammarens under punkterna 1, 5 och 6 upptagna beslut, för öfrigt anmoda Kammaren

att vid bokföringen i stadens räkenskaper af utestående rester, arrendetomtlösen m. fl. dylika stadskassans utestående fordringar iakttaga, att de i öfverensstämmelse med § 13 i Drätselkammarens reglemente få afskrifvas eller afkortas endast i fall om dem erfarits att de af en eller annan orsak ej kunna uttagas, men att de för öfrigt skola bland stadskassans tillgångar upptagas och utbalanseras; äfvensom

att vid det årliga afgifvandet af upplysningar för stadens utgifts- och inkomstförslag för kommande år uppgifva ej mindre den totalbehållning, som bokslutet beräknas komma att utvisa, än ock de belopp af utestående rester, ogulden arrendetomtlösen m. m., som anses icke komma att under det följande året inflyta, samt huru stor del af behållningen, som sålunda är disponibel för det kommande årets utgifter.

Efter det den sedan längre tid beroende frågan om ändring af sät-

¹⁾ Drkns skrivv. N:o 214 af 4 nov. 1887 (Stfgs tryckta handl. N:o 36 för 1887 pag. 15). — ²⁾ Stfgs prot. den 20 dec. 1887 § 1. — ³⁾ Stfgs prot. den 31 jan. § 13.

tet för debitering och uppbörd af stadens tolags-, trafik- och mätning-
 afgifter under år 1885¹⁾ af Stadsfullmäktige återremitterats till Drätsel-
 kammaren, med anmodan till Kammaren att taga i öfvervägande, huru-
 vida icke uppbörden af dessa afgifter kunde ega rum i packhuset af
 någon stadens tjänsteman, hvilken i alla händelser vore skyldig att uppe-
 hålla sig därstädes, samt emellertid omändringen af det förra ryska pro-
 viantmagasinet vid Vestra kajen till tull- och packhus för staden under
 året fullbordats, föreslog Drätselkammaren²⁾ att det förut bestående to-
 lagskontoret, hvilket ombesörjt blott debitering af förberörda afgifter,
 skulle indragas samt i dess ställe provisoriskt inrättas ett nytt verk,
 benämndt *trafikkontoret*, hvilket skulle inrymmas i nyssberörda byggnad
 samt ombesörja både debitering och uppbörd af nämnda afgifter samt
 tillika uppbörden af samtliga de afgifter, hvilka härtills uppburits å
 hamnkontoret. Förslaget bifölls af Stadsfullmäktige³⁾, som tillika be-
 myndigade Drätselkammaren att tillsvidare antaga funktionärerne vid
 det nya verket, för hvilket preliminärt följande årsstat fastställdes:

1 kamrerare, aflöning	4,500 mk
1 bokhållare, "	1,800 "
1 kassör, "	2,400 "
1 vågmästare "	1,500 "
extra biträden, "	1,300 "
expenser	600 "

Summa 12,100 mk

Till bestridande af årets utgifter för det nya verket, som skulle
 träda i verksamhet den 1 juli, anvisades den odisponerade delen af det
 löpande årets anslag för tolagskontoret, utgörande omkring 4,500 mk;
 hvarjemte, och då en del af drätselkontorets arbete öfverflyttades på
 trafikkontoret, den för tillfället lediga yngre stadsbokhållaretjensten in-
 drogs samt den på senare halfåret sig belöpande andelen af lönen vid
 denna tjänst, utgörande 1,500 mk, jemväl anslogs för trafikkontoret.
 Något tillskottsanslag för ändamålet var därför icke erforderligt.

Då emellertid, enligt hvad sedermera upplystes⁴⁾, innehafvaren af
 vågmästarebefattningen för utgående samt inrikes inkommande expedi-
 tionen vid tolagskontoret V. Öhberg vid tillträddandet af tolagsbokhål-
 larebefattningen vid tolagskammaren, hvilken tjänst blifvit till nyss-

Indragning af
 tolagskontoret.
 — Inrättande af
 trafikkontoret.

Indragning af
 yngre stadsbok-
 hållaretjensten.

Vederlag för
 frångången
 tjänst åt förre
 vågmästaren vid
 tolagskontoret.

¹⁾ Stfgs prot. den 13 okt. 1885 § 1. — ²⁾ Drkns skrifv. N:o 139 af 8 juni. —

³⁾ Stfgs prot. den 12 juni § 17. — ⁴⁾ Drkns prot. den 20 juli § 28.

nämnda vågmästaretjenst ombildad, fått sig tillförsäkrad¹⁾ ett års aflöning, för den händelse tjensten blefve indragen eller eljes komme att af honom afträdas, beslöto Stadsfullmäktige²⁾, på derom framställt yrkande, bevilja Öhberg ett års vågmästareaflöning med 2,400 mk.

Kontroll öfver
stadsfogdarne.
-- Anslag der-
för.

Emedan Magistraten funnit nödigt att för öfvervakande af stadsfogdarnes exekutionsverksamhet anordna en särskild kontroll, hvilken till största delen komme att åligga drättselkontoret, beslöto Stadsfullmäktige, på Drättselkammarens framställning³⁾, bifalla⁴⁾ till att för underhjälpande af det genom ifrågavarande kontroll ökade arbetet å drättselkontoret från den 1 oktober vid nämnda kontor skulle anställas ett extra biträde med ett arvode af 100 mk i månaden, hvarjemte det för det löpande året erforderliga anslaget af 300 mk af Fullmäktige ställes till Kammarens disposition.

Ny trafiktaxa.

Sedan Stadsfullmäktige under föregående år anhållit om vederbörlig fastställelse å en ny taxa för beräknande af stadens trafik-, hamn-, bro- m. fl. afgifter, erhöillo Fullmäktige under året⁵⁾ underrättelse om att sagda taxa den 10 april 1888 blifvit af Kejslerliga Senaten faststald.

Nedsättning i
hamnumgäl-
derna.

I öfverensstämmelse med hvad tidigare skett med andra ångbåtsföretag, beslöto Stadsfullmäktige, på Drättselkammarens framställning⁶⁾, bevilja⁷⁾ skeppsmäklarefirman D. Fuhrman, Nissle & Günther Nachf. i Hamburg tillsviidare 40 % nedsättning i hamnumgælderna för de ångfartyg, med hvilka nämnda firma komme att underhålla förbindelse mellan Hamburg och Helsingfors, dock med vilkor att fartygen regelbundet åtminstone två gånger i månaden och minst tio gånger under samma seglationsår anlöpte Helsingfors.

Ordnandet af
fiskbandeln i
Södra hamnen.
-- Fasta försälj-
ningsplatser.

För att bereda fiskförsäljare från andra orter tillfälle att vid kajen af den uti södra hamnen belägna fiskarehamnen, hvilken härtills nästan uteslutande upptagits af de i staden bosatte fiskhandlarnes sumpar, försälja färsk fisk från mindre båtar, beslöto Stadsfullmäktige⁸⁾, med anledning af en utaf Drättselkammaren i ämnet gjord framställning⁹⁾, att i norra delen af fiskarehamnen ett utrymme af 40 meters bredd främst skulle reserveras för skärgårdsallmogen, som der kunde fritt försälja fisk från mindre båtar, samt att derifrån söderut trettio fasta platser af

¹⁾ Magns prot. den 17 aug., 7 och 14 dec. 1864. — ²⁾ Stfgs prot. den 18 sept. § 11. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 184 af 7 sept. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 18 sept. § 7. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 25. — ⁶⁾ Drkns skrifv. N:o 96 af 13 april. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 13. — ⁸⁾ Stfgs prot. den 18 maj § 7. — ⁹⁾ Drkns skrifv. N:o 100 af 13 april (Stfgs tryckta handl. N:o 10).

2½ meters bredd, å kajen afskiljda medels målade streck och numrade, skulle årligen af Drättselkammaren utbjudas på offentlig auktion för ett år i sender, emot hyresafgifter som icke finge understiga 25 mk för hvarje plats; och skulle eventuelt ännu för återstoden af det löpande året ifrågavarande platser upplåtas emot i motsvarande mon reducerade minimiafgifter.

I sammanhang härmed beslöto Stadsfullmäktige¹⁾, på Drättselkammarens framställning²⁾, att de i stadens båthamn stationerade pråmarne för försäljning af landtmannaprodukter skulle för det af dem upptagna utrymme för det löpande året erlægga en platshyra af 3 mk pr kvadratmeter. Frågan huruvida dessa pråmar äfven framdeles finge å sina förra platser bibehållas lemnades deremot beroende.

Platshyra för pråmar för försäljning af landtmannavaror.

Med anledning af särskilda å stadens villaområden bosatte persons anhållan om befrielse från erläggande af afgift för begagnande af stadens chausséer och emedan den tid, för hvilken staden genom Nådiga reskriptet af den 5 februari 1863 „till en början“ berättigats att uppbära ifrågavarande afgift, komme att utgå den 1 oktober 1889, beslöto Stadsfullmäktige³⁾, på Drättselkammarens framställning⁴⁾ att uppbörden af chausséafgifterna skulle upphöra nästsagde dag; att i följande års budget derfor skulle såsom inkomst af chausséarrendet upptagas endast det belopp, som vid skeende auktion erbjudits för rättigheten att verkställa uppbörden till ifrågavarande dag; samt att de för nämnda uppbörd använda vaktstugorna vid östra och vestra chausséerna derefter skulle upplåtas till lokaler för Sörnäs och Tölö polisvaktkontor.

Chausséafgiftens afskaffande.

På grund af Stadsfullmäktiges under föregående år derom gjorda anhållan hade Kejs. Senaten bifallit⁵⁾ till att det från statsmedel utgående bidraget till underhåll af stadens folkskolor ökades från 32,000 till 52,000 mk, hvarom Stadsfullmäktige under året blefvo underrättade⁶⁾.

Förhöjning af statsbidraget för folkskolorna.

Efter det Stadsfullmäktige under föregående år beslutit att den besparing, som, då den med bidrag af staten och kommunen underhållna aftonskolan i staden år 1873 upphörde, funnits i skolans kassa och för tiden utgjorde omkring 16,000 mark, skulle öfverlemnas åt Föreningen för konstfliten i Finland med ändamål att räntorna å medlen årligen borde utgifvas såsom stipendier åt personer, hvilka vid föreningens

Dispositionen af förra aftonskolans kassa.

1) Stfgs prot. den 12 juni § 11. — 2) Drkns skrivv. N:o 137 af 8 juni. — 3) Stfgs prot. den 2 okt. § 3. — 4) Drkns skrivv. N:o 185 af 7 sept. (Stfgs tryckta handl. N:o 18). — 5) Kejs. Senatens resol. den 10 nov. 1887. — 6) Stfgs prot. den 17 jan. § 2.

skola med flit och framgång utbildade sig för handtverkerierna, samt Fullmäktige tillika hemstält om statsverkets godkännande af omförmälda användning af de besparade medlen, men sedermera erfarits att ifrågakomma besparing uteslutande uppstått af medel, som beviljats af Helsingfors stad, i följd hvaraf Fullmäktige ock ansett det lämpligare att förberörda kapital förvaltades af Drätselkammaren, och Kejs. Senaten under sådant förhållande förklarar¹⁾ Stadsfullmäktiges föregående hemställan icke påkalla vidare åtgärd, beslöto Fullmäktige²⁾ anmoda Drätselkammaren att öfvertaga ifrågavarande medel, för att förvaltas i enlighet med Fullmäktiges tidigare i ämnet fattade beslut.

Fördelningen af
utminuterings-
bolagets vinst.

Sedan Helsingfors utminuteringsaktiebolag, jemlikt de för bolaget fastställda stadgar, till Stadsfullmäktiges disposition stält största delen af bolagets vinst för 1887 med 30,100 mark 17 penni, för att till allmänt nyttiga ändamål användas, beslöto Stadsfullmäktige, på framställning af ett utskott³⁾, att fördela ifrågavarande vinst sålunda

att Helsingfors arbetareförening tillades 1,000 mark för anordnande af elementarkurser för arbetare och arbeterskor med försummad skolgång samt 1,000 mark för befrämjande af föreningens öfriga syftemål⁴⁾;

att kapellmästaren R. Kajanus beviljades ett anslag af 10,000 mark, att under tiden från den 1 oktober 1888 till den 1 maj 1889 åt honom utbetalas med en sjundedel af beloppet i månaden, med skyldighet för honom att underhålla en god orkester af minst 34 man samt under sagda tid uti en för ändamålet lämplig lokal anordna tio folkkonserter mot en entrée af högst 25 penni⁴⁾;

att professor J. Krohn och pastor E. Bergroth tillades ett belopp af 5,000 mark, emot skyldighet ej mindre att i närheten af Helsingfors inrätta en asyl för drinkare, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en angifven plan, än ock att i anstalten bereda plats för minst fem medlemmar af Helsingfors kommun, utaf hvilka de, som af Fattigvårdsstyrelsen intygades vara medellösa, skulle i asylen kostnadsfritt underhållas och vårdas, äfvensom att, sedan anstalten ett år varit i verksamhet, till Stadsfullmäktige derom aflemna berättelse⁵⁾; samt

att återstoden med 13,100 mark 17 penni skulle öfverföras till fonden för vanartiga barn från Helsingfors kommun.⁵⁾

¹⁾ Kejs. Senatens Finans-expeds skrivv. till Guv. N:o 992 af 15 dec. 1887. —

²⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 5. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 13 och 16. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 5 juni § 12. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 12 juni § 14.

Med anledning af en under år 1887 inom Stadsfullmäktige väckt motion¹⁾ om vidtagande af sådan åtgärd, att de vanartade barnen i kommunen blefve på ändamålsenligaste sätt tillvaratagne och uppfostrade, hade Stadsfullmäktige, efter Fattigvårdsstyrelsens hörande tillsatt ett utskott²⁾ för frågans beredning. På förslag af detta utskott³⁾ beslöto Stadsfullmäktige⁴⁾

Inrättandet af en asyl för vanartiga barn. — Anslag derför.

att anmoda Fattigvårdsstyrelsen att med egaren af Waanila gård i Lojo kommunalrådet C. Heitman uppgöra kontrakt ej mindre om inackordering hos hans underlydande af högst 10 vanartiga barn från Helsingfors än om anskaffande af lärarinna och skollokal;

att räntorna å de under stadens förvaltning stående, för ifrågavarande ändamål donerade Gripenbergiska fonden och Helsingfors utskänkingsaktiebolags fond finge, efter behof, för ändamålet användas;

att för nödiga organisationskostnader anslå ett belopp af 300 mark; samt

att åt stadens Fattigvårdsstyrelse uppdraga, att bestämma hvilka barn som komme att inackorderas, att utöfva öfverinseendet öfver skolan och barnens vård äfvensom afgifva redovisning öfver medlens användning och berättelse om inrättningens verksamhet.

I öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges tidigare⁵⁾ fattade beslut om den årliga utdelningen af räntorna å „fonden för dygdigt tjänstefolks belönande“, beslöto Fullmäktige⁶⁾, på framställning af ett utskott, att genom Drätselkontorets försorg låta å sparbanksbok insätta ett belopp af 60 mark för tjenarinnan Eva Kristina Sundström samt 50 mark för enhvar af tjenarinnorna Anna Kristina Nyman, Karolina Ståhl, Maria Charlotta Stark, Brigitta Brask, Gustafva Laxström, Fredrika Lovisa Lönngren, Anna Lisa Trygg och Justina Sulin.

Utdelning ur fonden för dygdigt tjänstefolks belönande.

Under året blefvo följande donationer till kommunen hos Stadsfullmäktige anmälda:

Genom testamente⁷⁾ af den 28 september 1879 hade fröken *Gustava Gestranius*, som afled den 26 februari 1888, förordnat att af alla de penningemedel, hvilka, sedan kostnaden för hennes begrafning och för en grafvårds anskaffande afdragits, vid hennes död befunnos tillhöra hennes bo, den ena hälften skulle användas till underhållandet af yngre me-

Fröken Gustava Gestranius' testamente.

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 32 för 1887. — ²⁾ Stfgs prot. den 6 dec. 1887 § 8. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 11. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 5 juni § 13. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 26 okt. 1886 § 25. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 27 nov. § 16. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 11 april § 17.

dellösa personer i staden, hvilka lida af obotlig blindhet, samt den andra hälften tillfalla stadens frivilliga brandkår; och hade testatrix uttalat förhoppningen att Stadsfullmäktige skulle öfvervaka medlens användning samt att någon omvårdnad under de tio första åren efter hennes död skulle egnas hennes och hennes afidna syster Sofia Gladers grafvar;

Enkefru H. K.
Åkermans te-
stamente.

genom testamente af den 20 februari 1883 hade bokhållareenkan *Helena Kristina Åkerman*, som afled den 28 december 1886, förordnat att, efter det särskilda dispositioner utgått, återstoden af hennes qvarlå-
tenskap skulle användas till en grundplåt för ett blifvande hem för medellösa fruntimmer och i afseende å förvaltning öfverlemnas till stadens Fattigvårdsstyrelse; och hade efter verkställd boutredning donationens belopp med 6,933 mark 36 penni till Fattigvårdsstyrelsen aflemnats ¹⁾;

Axel Fredrik
Laurells stipen-
diefond.

jemte gåfvobref af den 28 september 1888 hade hofrättsauskultanten *Alexander Laurell* till Drättselkammaren öfverlemnats en summa af 3,000 mark, som Laurell förklarar sig vilja donera till staden, till minne af sin för ett år sedan afidne broder, öfverinspektorn vid skolstyrelsen Axel Fredrik Laurell, för att af Drättselkammaren i räntebärande engelska, preussiska eller svenska statsobligationer placeras och såsom en särskild fond under benämning „Axel Fredrik Laurells stipendiefond“ förvaltas, sålunda att räntan å sagda kapital, på sätt Kammaren lämpligast syntes, utdelades till svenska eller finska talande skolelever från denna kommun, hvilka jemte ådagalagd flit och godt uppförande visat framstående matematisk begåfning; ²⁾

Fröken A. Kise-
leffs testamente.

genom testamente af den 30 augusti 1879 hade fröken *Alexandra Kiseleff*, som afled den 24 november 1888, donerat ³⁾ 10,000 mark såsom grundplåt till en framtida pensionsinrättning för i Helsingfors bosatta och födda ålderstigna och medellösa fruntimmer; dock skulle räntan å kapitalet tillsvidare utbetalas till tvänne namngifna personer under deras lifstid;

Senator Th. Thi-
léns testamente.

genom testamente af den 3 Juni 1887 hade senatorm *Theodor Thilén*, förordnat att, sedan ur hans bo särskilda legat utgått, återstående behållna summan skulle öfverlemnas till Drättselkammaren för att under namn af „Senatorskan Julie Thiléns fond“ af Drättselkammaren förvaltas och förräntas under Stadsfullmäktiges kontroll, med sådant förbehåll att af räntan årligen 500 mark skulle användas till underhåll af testators och hans hustrus grafvar samt några mindre legat,

¹⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 8. — ²⁾ Drkns skrivf. N:o 194 af 28 sept., Stfgs prot. den 2 okt. § 6. — ³⁾ Stfgs prot. den 11 dec. § 7.

hvarefter återstående räntan skulle läggas till kapitalet, intill dess detsamma uppginge till 250,000 mark, då räntan å 50,000 mark skulle af guvernören i S:t Michels län disponeras under namn af „Senatorskan Julie Thiléns legat“ till understödjande af arbetsamma gamla ogifta fruntimmer och nödstälda enkor af ståndspersonsklassen i sagde län, samt återstående räntan skulle användas för fattiga barns i Helsingfors sysselsättande med arbete och i sådant afseende årligen öfverlemnas till den bestyrelse eller förening, som sysselsatte sig med denna människovänliga angelägenhet.

Angående sistnämnda testamentariska förfogande väcktes klander-talan utaf affidna senatorskan J. Thiléns arfvingar, hvilka yrkade testamentets upphäfvande, så vidt detsamma omfattade senatorskans lott i boet, på grund deraf att senatoren Thilén, som efter sin hustrus död bevakat ett emellan makarne Thilén den 28 maj 1873 upprättadt inbördes testamente, men deremot icke i sådant afseende upptett ett den 27 april 1885 tillkommet enahanda aktstycke, derigenom skulle förlorat sin rätt att öfver senatorskans lott i boet förfoga. Stadsfullmäktige be- myndigade Drättselkammaren att i klandertvisten föra stadens talan ¹⁾, hvarjemte Fullmäktige uppdrogo åt Kammaren ²⁾ att å stadens vägnar jemväl bevaka förberörda testamente af den 27 april 1885, hvilket innehöll stipulationer till förmån för Helsingfors stad af ungefär enahanda art och värde, som det öfverklagade testamentet.

Klander af Th. Thiléns testa- mente.

Sedan den rättegång, som, med anledning af revisorernes utaf sta- dens räkenskaper för åren 1867 och 1868 mot samma räkenskaper fram- ställda anmärkningar och på grund deraf konstaterad balans i stadskas- san, anhängiggjorts mot borgesmännen för redogörarne förre stadskam- reraren O. V. Skutnabb och affidne stadskassören K. J. Kuhlberg, af- slutats genom Kejs. Senatens dom af den 22 maj 1885, hvarigenom Skut- nabbs borgesmän ålagts att till staden erlægga 8,640 mark jemte 5⁰/₁₀₀ ränta från den 27 september 1879, men Kuhlbergs borgesmän frikäfts från ersättningsskyldighet på grund deraf att den utaf dem ingångna borgesförbindelser fått preskriberas, och staden på grund häraf lidit en förlust af 4,713 mark 68 penni i kapital, samt Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige anmält om detta förhållande ³⁾, hade Stadsfullmäktige, på tillstyrkan af ett utskott ⁴⁾, beslutit ⁵⁾ uppdraga åt Drättselkammaren

Ifrågasatt rätte- gång mot råd- man A. Åker- berg inhiherad.

¹⁾ Stfgs prot. den 2 okt. § 2. — ²⁾ Stfgs prot. den 16 okt. § 11. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 261 af 23 okt. 1885. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 12 för 1887. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 3 maj 1887 § 4.

att, derest justitierådmannen A. Åkerberg, hvilken såsom t. f. politieborgmästare vid den tid, då omförmälda borgesförbindelse blef tioårig, ansetts närmast böra ansvara för den staden tillskyndade förlusten, undandroge sig att ersätta densamma, vid laga domstol söka förpligta rådmannen Åkerberg att utbetala ersättningen för sagda förlust. Drättselkammaren hade emellertid på framställda skäl hemställt ¹⁾, det Fullmäktige, ifall ifrågavarande rättegång oakadt sannolikheten af preskriptionsinvändning dock ansåges böra komma till stånd, sjelfve ville hos vederbörande advokatfiskal anmäla rådmannen Åkerberg till åtal, i anledning hvaraf, och sedan förenämnda utskott yrkat vidhållande af Stadsfullmäktiges tidigare beslut, Fullmäktige beslöto ²⁾ att låta frågan om rättegångs anställande mot rådmannen Åkerberg förfalla.

Utöfver hvad i det föregående framhållits, beviljade Stadsfullmäktige under året bl. a. följande extra anslag:

Ökad bidrag till till förökande af stadens bidrag till fonden för pensionering af städernas folkskollärare och lärarinnor, med afseende derå att Ständerna ansett pensionsafgiftsbidrag böra beräknas jemväl för biträdande lärare och lärarinnor, ett tillskott af 2,270 mark, utöfver de i budgeten upptagna 1,200 mark ³⁾;

Ökad anslag för till understödande af arbetshusen för fattiga barn ett tillskott af arbetshusen för fattiga barn. 1,000 mark, utöfver de i utgiftsförslaget anslagna 1,200 mark ⁴⁾;

Anslag för för inrättande af tvänne elektriska brandklockor, den ena i hörnet af Båtsmans- och Timmermansgatorna, den andra framför Diakonissinrättningens hus å Skatudden, 800 mark ⁵⁾,

Anslag för ut- för iordningställande af ett nytt läserum uti andra våningen af vidgning af folkbiblioteket 1,500 mark samt för bibliotekspersonalens förstärkande bibliotekets läse- med anledning af inrättningens öppenhållande under längre tid af dagen 400 mark ⁶⁾;

Reseunderstöd reseunderstöd åt slöjdläraren vid folkskolorna K. Vihlman för besökande af konst- och konstindustriutställningen i Köpenhamn 250 mark ⁷⁾;

Reseunderstöd reseunderstöd åt brandmästaren G. Wasenius för besökande af
staren.

¹⁾ Drkns skrifv. N:o 179 af 8 juli 1887. — ²⁾ Stfgs prot. den 31 jan. §§ 14 och 17. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 227 af 2 nov., Stfgs prot. den 27 nov. § 9. — ⁴⁾ Drkns skrifv. N:o 101 af 13 april, Stfgs prot. den 2 maj § 17. — ⁵⁾ Drkns skrifv. N:o 263 af 30 dec. 1887, Stfgs prot. den 31 jan. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 18 maj § 2, Styrelsens för folkbibl. skrifv. af 11 juni, Stfgs prot. den 12 juni § 13. — ⁷⁾ Folkskoledirekts skrifv. af 20 april, Stfgs prot. den 2 maj § 23.

13:de allmänna tyska brandkårsmötet i Hannover samt för vinnande af kännedom om brandväsendet i Berlin 400 mark ¹⁾;

för bekostnande af en transportabel spårväg att användas vid stadens planerings- m. fl. arbeten 6,610 mark ²⁾

Anslag för transportabel spårväg.

gratifikation åt afiidne politierådmannen A. F. Liljeros' efterlemnade oförsörjda barn 800 mark ³⁾;

Gratifikation åt afl. rådmannen Liljeros' barn.

understöd åt afiidne rådhusdrenge J. Holmströms enka i ett för allt 300 mark ⁴⁾;

Understöd åt afl. rådhusdrenge Holmströms enka.

understöd åt afiidna vaktqvinnan vid stadshäktet M. S. Tallbergs efterlemnade omyndiga barn i ett för allt 200 mark ⁵⁾;

Understöd åt vaktqvinnan M. S. Tallbergs barn.

understöd åt brandkonstapeln K. F. Urnberg, som vid färd till eldsvåda blifvit skadad, att utgå med 200 mark om året under tre års tid ⁶⁾;

Understöd åt brandkonstapeln K. F. Urnberg.

förhöjning i tienstgöringsarvodet åt poliskonstapeln K. W. Åberg, att utgå med 300 mark om året ⁷⁾;

Löneförbättring åt poliskonstapeln K. W. Åberg.

understöd åt värnepligtige skomakaren J. E. Lindbergs ⁸⁾ och maskinisten V. Berndtsons ⁹⁾ hustrur, att utgå med 15 mark i månaden under den tid deras män qvarstå i aktiv tienst, samt

Understöd åt värnepligtiges hustrur.

förhöjning i aflöningen för stadsbetjenterne vid rådstufvurättens första afdelning, sedan afdelningen börjat behandla jemväl brottmål, från 900 till 1,100 mark ¹⁰⁾

På framställning af Drättselkammaren ¹¹⁾ biföllo Stadsfullmäktige ¹²⁾ vidare till sådan förhöjning af det stadens edsvurne mätare tillkommande mätningesarvodet att det framdeles komme att utgöra: för salt, spanmål, ärter, gryn, frö, rotsaker och kalk 2 penni samt för stenkol 3 penni per hektoliter (i stället för resp. 3 och 4½ penni per tunna, motsvarande 1,82 och 2,73 penni pr hektoliter).

Förhöjning i mätningesarvodet.

Deremot afslogos de framställningar, som hos Fullmäktige gjordes: om förhöjning af aflöningen för vaktmästarne vid auktionskammaren ¹³⁾;

Afslagna ansökningar om löneförhöjning och understöd.

¹⁾ Brandkomms skrivf. N:o 34 af 11 juli, Stfgs prot. den 18 sept. § 10. — ²⁾ Drkns skrivf. N:o 202 af 28 sept., Stfgs prot. den 16 okt. § 9. — ³⁾ Drkns skrivf. N:o 64 af 2 mars, Stfgs prot. den 7 mars § 11. — ⁴⁾ Drkns skrivf. N:o 92 af 6 april, Stfgs prot. den 2 maj § 10. — ⁵⁾ Magns skrivf. N:o 121 af 11 juni, Stfgs prot. den 12 juni § 3. — ⁶⁾ Brandkomms skrivf. N:o 29 af 12 juni, Stfgs prot. den 4 sept. § 33. — ⁷⁾ Polis-kammars bref N:o 707 af 20 juni, Stfgs prot. den 18 sept. § 9. — ⁸⁾ Magns skrivf. N:o 30 af 13 febr., Stfgs prot. den 22 febr. § 8. — ⁹⁾ Magns skrivf. N:o 222 af 10 dec., Stfgs prot. den 11 dec. § 5. — ¹⁰⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 7. — ¹¹⁾ Drkns skrivf. N:o 183 af 31 aug. — ¹²⁾ Stfgs prot. den 18 sept. § 6. — ¹³⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 18 och 16 okt. § 7.

om understöd för förre folkskoleläraren H. J. Nylund ¹⁾); äfvensom om anslag för stadens folkskolors deltagande i världsexpositionen i Paris ²⁾);

Budgeten för 1889; jämförelse med föregående år. Det utgifts- och inkomstförslag för 1889, som af Stadsfullmäktige fastställdes ³⁾), visade i jämförelse med budgeten för föregående år följande slutsummor:

Utgifter:	1889.	1888.
Stadens skulder <i>Fmf.</i>	222,333: —	<i>Fmf.</i> 222,583: —
Stadens embetsverk ”	169,380: —	” 167,180: —
Kommunalförvaltningen ”	141,070: —	” 130,885: —
Gatubelysningen ”	96,444: 52	” 92,526: 45
Brandverket ”	67,087: 65	” 56,694: 40
Polis- och fängvården ”	158,036: —	” 164,089: 20
Sundhets- och sjukvården ”	42,063: —	” 42,178: —
Fattigvården ”	146,180: —	” 133,215: —
Undervisningsväsendet ”	325,219: 64	” 295,927: 58
Staden åliggande allmänna onera ”	280,995: 04	” 314,176: 04
Vattenledningen ”	391,533: —	” 37,950: —
Saluhallen ”	5,000: —	—
Allmänna arbeten ”	761,845: —	” 307,460: —
Pensioner ”	4,026: 67	” 4,806: 67
Diverse ”	120,650: —	” 144,700: —
Summa <i>Fmf.</i>	2,931,863: 52	<i>Fmf.</i> 2,114,371: 34

Inkomster:	1889.	1888.
Beräknad disponibel behållning <i>Fmf.</i>	400,000: —	<i>Fmf.</i> 187,000: —
Räntor ”	37,400: —	” 22,900: —
Tomtlösen ”	160,000: —	” 16,000: —
Stadens fasta egendom ”	185,825: —	” 172,635: —
Tomtören ”	1,900: —	” 1,900: —
Inkomstgifvande rättigheter ”	468,676: 09	” 418,849: —
Diverse ⁴⁾ ”	309,676: —	” 334,607: —

¹⁾ Stfgs prot. den 22 febr. § 19. — ²⁾ Stfgs prot. den 18 dec. § 11. — ³⁾ Drkns skrifv. N:o 221 af 1 nov., Magns skrifv. N:o 218 af 28 nov., Stfgs prot. den 18 dec. § 13 och 20 dec. § 2. (Stfgs tryckta handl. N:o 26, 27 och 29). — ⁴⁾ Incl. den staden från ryska riksskattkammaren tillkommande ersättning för inqvartering, beräknad till Fmk 268,386 för 1889 mot Fmk 298,567 för 1888.

Statsbidrag	<i>Fr.</i>	164,015: 23	<i>Fr.</i>	164,015: 23
Vattenledningen	„	195,300: —	„	183,300: —
Lån	„	392,193: —		—
Uttaxering	„	616,878: 20	„	613,165: 11
		<u>Summa <i>Fr.</i> 2,931,863: 52</u>	<u><i>Fr.</i> 2,114,371: 34</u>	

Olikheterna mellan dessa budgetförslag föranleddes, förutom af hvad tidigare omnämmts, förnämligast af följande omständigheter, nämligen:

beträffande utgifterna: att aflöningarne för Drätselkammarens sekreterare och kanslibitråde, jemte det deras tiensteskyldigheter förökades genom fastställandet af en instruktion för Kammarens kansli, höjdes ¹⁾ för den förre från 5,000 till 7,000 mark samt för den senare från 1,200 till 1,500 mark, hvarjemte expenserna ökades från 4,400 till 5,000 mark;

Ny instruktion för Drätselkammarens kansli; förhöjd aflöning för sekreteraren och kanslibiträdet.

att biträdande ingenjörernes vid byggnadskontoret aflöningar med hänsyn till ökningen af deras göromål höjdes, för äldre biträdande ingenjören från 4,800 till 5,800 mark samt för den yngre från 3,600 till 4,600 mark ²⁾;

Löneförhöjning för biträdande ingenjörerne.

att för stadsträdgårdsmästarebefattningen, hvilken på Drätselkammarens förslag ³⁾ anslogs ledig för att ordinariter besättas, förutom den förra aflöningen utfästes ⁴⁾ hyresmedel till belopp af 1,000 mark, att utgå intill dess fri bostad komme att beredas trädgårdsmästaren i sammanhang med ett tilltänkt mindre växthus, för hvilket plats af Drätselkammaren föreslagits i Fabriksparken;

Stadsträdgårdsmästarebefattningens ledigande; förhöjd aflöning.

att vid byggnadskontoret fast anställdes en byggmästare med 2,900 marks aflöning, hvarjemte anslag upptogs för ritarebiträde vid uppgörande af generalkarta samt posten för mätningkostnader ökades från 3,000 till 4,300 mark ⁴⁾;

Ökade anslag för byggnadskontoret.

att anslagen för gasbelysningen genom ökning af lyktornas antal höjdes från 61,736 mark 45 penni till 64,277 mark 33 penni samt för petroleumgasbelysningen från 30,790 mark till 32,167 mark 19 penni ⁵⁾;

Utvidgning af gatubelysningen.

att aflöningarne såväl för brandmästaren och underbrandmästaren

Förhöjning af brandverkets stat.

¹⁾ Drkns skrivv. N:o 195 af 14 sept. (Stfgs tryckta handl. N:o 20) samt N:o 213 af 26 okt. (Stfgs tryckta handl. N:o 22), Stfgs prot. den 16 okt. § 5 och den 6 nov. § 8. — ²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pagg. 2 och 16. — ³⁾ Drkns skrivv. N:o 216 af 26 okt. (Stfgs tryckta handl. N:o 25), Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 3. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 35. — ⁵⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 17.

som ock för brandmanskapet undergingo en af förhållandena påkallad stegring ¹⁾);

- Ökade anslag för fattigvården. att anslagen för fattigvården betydligt förhöjdes, såväl för ständiga understöd, som ock för sjukvård, dårvård m. m. ²⁾);
- Förhöjdt anslag för handverksskolan. att anslaget för handverksskolan ökades med 2,475 mark ³⁾);
- Löneförhöjning för folkskoleinspektorn. att aflöningen för folkskoleinspektorn med hänsyn till det ökade arbetet höjdes från 6,000 mark till 7,000 mark med 500 marks förhöjning efter fem och tio års tienst, jemte det nuvarande innehafvaren tillerkändes rätt till löneförhöjning för 10 års tienst ⁴⁾);
- Ökade anslag för folkskolestaten. att aflöningarne för folkskolestaten genom tillkomsten af nya lärare m. m. ökades från 171,090 mark 58 penni till 189,620 mark 64 penni ⁵⁾);
- Anslag för saluhallens belysning, renhållning m. m. att för saluhallen vid vestra kajen, hvilken beräknades komma att upplätas till begagnande under någon del af 1889, upptogs ett anslag af 5,000 mark för belysning, renhållning och uppsigt ⁶⁾);
- Upphörande pension. att pensionen för förre aktuarien A. Grönholm i följd af hans inträffade död utelemnades, men att årliga understöd deremot observerades för några af fångknektarne vid det med 1888 års utgång indragna stadshäktet ⁷⁾);
- Bidrag till länefängelsets ombyggnad. att första tiondedelen af det belopp, hvarmed staden jemlikt kontrakt ⁸⁾ förbundit sig att bidraga till länefängelsets ombyggnad, för rättigheten att derstädes förvara sina ransakningsfångar, upptogs med 10,000 mark; samt
- Minskning af Stadsfullmäktiges dispositionsmedel. att anslaget för oförutsedda behof till Stadsfullmäktiges förfogande nedsattes från 70,000 till 40,000 mark ⁹⁾); äfvensom
- Ökad inkomst genom tomtförsäljning. *beträffande inkomsterna* ¹⁰⁾): att i följd af den ökade försäljningen af tomter till enskild ego såväl behållningen som inkomsten af tomtlösen och ränta å arrendetomtlösen kunde upptagas betydligt högre än förut;
- Inkomst från saluhallen och fasta fiskförsäljningsplatser. att genom inrättandet af saluhallen samt anordnandet af fasta platser för fiskhandeln i norra hamnen nya inkomstposter tillkommit;

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 18. — ²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 20. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 6. — ⁴⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 21 och N:o 27 pag. 7. — ⁵⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 21. — ⁶⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 25. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 13, Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 2. — ⁸⁾ Kontrakt af 28 jan. 1887. — ⁹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 32 och N:o 27 pag. 15. — ¹⁰⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 32.

att inkomsten af tolags- och trafikafgifter kunde uppskattas något högre än förut, liksom ock afkomsten från vattenledningen; samt

att samtliga kostnader för vattenledningens utvidgning, liksom ock tillskottsanslaget för saluhallen¹⁾, på Drätselkammarens framställning påfördes lånemedlen, oaktadt både Magistraten²⁾ och Fullmäktiges budgetutskott³⁾ ansett ifrågavarande utvidgningar främst böra bekostas med det öfverskott, hvarmed inkomsterna från vattenledningen beräknades öfverstiga kostnaderna för dess förvaltning, drift och underhåll m. m.

Ökade inkomster från tolags- och trafikafgifter.
Lånemedel för vattenledningens utvidgning samt för saluhallen.

c) Särskilda andra, af Stadsfullmäktige handlagda ärenden.

Med anledning af en hos H. K. M:t gjord underdånig anhållan om tillstånd till inrättande af ett apotek i Tölö förstad beslöto Stadsfullmäktige uti affordradt yttrande, på Helsovårdsnämndens tillstyrkan⁴⁾, förorda bifall⁵⁾ till ansökningen.

Apotek i Tölö förstad.

Likaså beslöto Fullmäktige, i enlighet med Helsovårdsnämndens utlåtande⁶⁾, tillstyrka bifall⁷⁾ till en underdånig ansökan om tillstånd till inrättande af ett nytt apotek i sjelfva staden, dock med förbehåll att detsamma blefve placeradt i den del af staden, som gränsar i norr till Rödbergsgatan och de delar af Fredriks- och Skarpskyttegatorna, som från förstnämnda gata leda till Högbergsgatan, samt i öster till sistnämnda gata och dess till hafsbandet i rak linie utdragna fortsättning, sagda gränslinier deri äfven inbegripna.

Nytt apotek i sjelfva staden.

Efter det Kejsrerliga Senaten, med anledning af att direktionen för de under „konsultativa komiténs för de ryska skolornas i Finland angelägenheter“ förvaltning stående folkskolorna i Helsingfors framställt anspråk på bidrag af finska allmänna medel till sistnämnda skolors underhåll, af Stadsfullmäktige infortrat yttrande och utredning, i hvad mon Helsingfors kommun vidtagit de på densamma ankommande åtgärder för meddelande af folkskoleundervisning åt sådana till kommunen hörande barn som hafva ryskan till modersmål, hade Stadsfullmäktige i anledning häraf förklarad⁸⁾ att, ehuru enligt Stadsfullmäktiges förmenande Helsingfors stad lika litet som någon annan kommun i landet hade någon i lag och författningar grundad skyldighet att upprätta och

Folkskoleundervisning åt barn med ryskt modersmål.

¹⁾ Stfgs prot. den 11 dec. § 1. — ²⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 26 pag. 9. — ³⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 27 pag. 17. — ⁴⁾ Helsovårdsns skrifv. N:o 23 af 28 sept. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 2 okt. § 8. — ⁶⁾ Helsovårdsns skrifv. N:o 24 af 28 sept. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 2 okt. § 9. — ⁸⁾ Stfgs prot. den 20 sept. 1887 § 25.

underhålla folkskolor med annat undervisningspråk än de båda inhemska, Fullmäktige likväl funno det i stadens intresse att vidtaga åtgärd om meddelande af folkskoleundervisning på modersmålet äfven åt barn af ryska till Helsingfors kommun hörande föräldrar och ur denna synpunkt voro villige att, i händelse flere sådana endast ryska språket mäktiga barn anmäldes till intagning i stadens folkskolor, sörja för deras undervisning på modersmålet uti en af kommunen författningsenligt organiserad och öfvervakad folkskola. Kejsrerliga Senaten hade derpå, med afböjande af ansökningen om bidrag af statsmedel, och emedan stadskommun, jemlikt § 102 af nådiga förordningen den 11 maj 1866, angående organisation af folkskoleväsendet i landet, åläge att inrätta och underhålla folkskolor i sådan utsträckning att alla de barn, som icke i hemmen eller andra skolor anhålla motsvarande eller mera omfattande bildning, blefve undervisade, i stöd häraf och på grund af Stadsfullmäktiges förberörda förklaring genom Guvernören anmodat¹⁾ Stadsfullmäktige att, enligt deras åtagande, vidtaga åtgärd derom att en folkskola med ryskan såsom undervisningsspråk från början af läseåret 1888—89 blefve i staden inrättad samt för sådant ändamål utlofvat staden tillskott i det för stadens folkskoleväsende härförinnan beviljade bidrag ur allmänna medel. Stadsfullmäktige beslöto²⁾ med anledning häraf anmoda Folkskoledirektionen att, med hänsyn till ifrågasatt inrättande af en folkskola med ryskt undervisningsspråk, genom kungörelse tillkännagifva, det i folkskoleåldern befintliga barn, hvilka voro endast ryska språket mäktiga och voro till folkskoleundervisning af kommunen berättigade, men icke i hemmen eller andra skolor åtnjöto motsvarande eller mera omfattande undervisning, inom utsatt tid kunde hos direktionen anmälas till intagning i berörda folkskola; äfvensom att om de gjorda anmälningarne underrätta Stadsfullmäktige samt dervid tillika aflemna förslag om organisationen af änsagda skola. Folkskoledirektionen anmälde³⁾ sedermera att före utgången af den tid, inom hvilken anmälningar af elever till ifrågavarande skola skulle hos direktionen göras, ingen enda elev blifvit anmäld, på grund hvaraf Stadsfullmäktige beslöto⁴⁾ att jemte underrättelse om sina tillgöranden i saken till Kejsrerliga Senatens Ecklesiastik-Expedition insända anmälan om att Fullmäktige med hänsyn till det af Folkskoledirektionen uppgifna för-

¹⁾ Ecklesiastik-exp:s skrivf. till Guv:n N:o 728 af 25 maj. — ²⁾ Stf:s prot. den 4 sept. § 16. — ³⁾ Folkskoledirekt:n:s skrivf. af 4 okt. — ⁴⁾ Stf:s prot. den 6 nov. § 11.

hållandet, ansett några vidare åtgärder för skolans inrättande för tillfället icke kunna vidtagas.

Enligt anmodan af Öfverstyrelsen för skolväsendet läto Stadsfullmäktige genom utsedda elektoror uppgöra förslag till skolråd för de i staden förlagda elementarläroverk och fruntimmersskolor för tiden från den 1 september 1888 till samma dag 1891,¹⁾ hvarjemte Fullmäktige, med bifall till Folkskoledirektionens förslag²⁾ om stadens indelning uti fjorton folkskoledistrikt, likaledes genom elektoror utsågo³⁾ skolråd för stadens folkskolor för läsåret 1888—1889.

Skolråd för läroverken i staden för 1888—1891.

Skolråd för stadens folkskolor för 1888—1889.

På framställd anhållan utsågo Stadsfullmäktige kontrollörsvittne vid aktiebolaget P. Sinebrychoffs bränneri härstädes⁴⁾.

Kontrollörsvittne.

Uti 6 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgarerätt åt utlänningar,⁵⁾ uti 1 fall tillstånd att besitta fastighet i staden⁶⁾ samt uti 28 fall tillstånd till bedrivande af handel eller annan näring⁷⁾.

Medborgarerätt och näringsrätt.

Rätt till handel med giftiga ämnen förordades åt inalles 13 personer eller firmor⁸⁾.

Rätt till handel med giftiga ämnen.

Beträffande handeln med spritdrycker i staden beslöto Stadsfullmäktige,⁹⁾ i öfverensstämmelse med hvad som under närmast föregående period varit stadgadt,

Handeln med spritdrycker.

att för tiden från den 1 juni 1888 till den 1 juni 1890 medgifva rättigheter till utminuterung och utskänkning af spritdrycker i staden till följande antal, nämligen:

5 rättigheter till utminuterung af bränvin;

25 rättigheter till minutförsäljning af andra brända och destillerade spritdrycker; samt

55 rättigheter till utskänkning af spritdrycker;

allt dock med iakttagande deraf att utskänkings- och utminuteringsrörelse ej finge bedrivas inom sjetten, sjunde och åttonde stadsde-

¹⁾ Stfgs prot. den 18 maj § 13, den 2 okt. § 10 och den 18 dec. § 3. — ²⁾ Folkskoledirekt:s skrifv. af 2 juni. — ³⁾ Stfgs prot. den 12 juni §§ 12 och 21 samt den 6 nov. § 10. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 18 dec. § 12. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 12 juni § 4, den 6 nov. § 5, den 27 nov. §§ 1, 5 och 6 samt den 11 dec. § 4. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 7 mars § 4. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 17 jan. §§ 4, 6 och 8, den 31 jan. § 5, den 22 febr. §§ 5 och 6, den 7 mars § 5, den 20 mars § 3, den 11 april §§ 2 och 9, den 2 maj §§ 4 och 8, den 18 maj §§ 4 och 6, den 12 juni § 2, den 4 sept. §§ 3, 10, 17, 21 och 35, den 18 sept. § 2, den 16 okt. §§ 2 och 3, den 6 nov. § 2, den 27 nov. §§ 3 och 4 samt den 11 dec. §§ 2 och 6. — ⁸⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 29, den 18 maj § 5, den 5 juni § 1, den 4 sept. § 4 och den 6 nov. § 4. — ⁹⁾ Stfgs prot. den 22 febr. § 22.

larne eller uti första stadsdelen norr om Fredsgatan eller vid de delar af fjerde och femte stadsdelarne, som äro belägna vester om Fredriks-gatan, och icke heller utom stadens tullar eller i närheten af kyrka, skolhus, kasern, sjukhus eller sådant ställe der tillopp af folk eger rum, likasom ej heller vid Salutorget, Vestra Kajen eller de närmast tullarne belägna delarne af Östra och Vestra Henriksgatorna, från hvilka in-skränknings undantag likväl kunde göras för hotell, belägna vid Salu-torget, för platserna Hesperia, Alphyddan, Kaisaniemi, Sörnäs, Blekhol-men, Högholmen och Brunns huset samt för teatrar och klubbar. Detta Stadsfullmäktiges beslut godkändes jemväl af Magistraten och på grund häraf verkställdes sedan fördelningen af de hithörande rättigheterna¹⁾.

Rätt till partihandel med spritvaror förutom bränvin förordades af Stadsfullmäktige²⁾ derjemte åt 12 personer eller firmor.

Handeln med
maltdrycker.

Angående åter handeln med maltdrycker beslöto Stadsfullmäktige³⁾, likaledes med anslutning till hvad tidigare varit gällande, till sådan fördelning af rättigheterna till utskänkning af slika drycker under tiden från den 1 juni 1888 till den 1 juni 1890

att inom enhvar af andra, fjerde och femte stadsdelarne finge öppnas fem, inom tredje stadsdelen fyra samt inom enhvar af första, sjette och sjunde stadsdelarne två utskänkingsställen;

hvarjemte Fullmäktige uttalade önskligheten af att Magistraten framdeles likasom hittills skulle i fråga om placeringen af ifrågavarande utskänkingsställen för hvarje särskildt fall infordra poliskammarens yttrande.

Biljardrättighet.

Uti 1 fall beslöto Stadsfullmäktige⁴⁾ förorda bifall till en ansökning om rättighet att till allmänhetens begagnande hålla biljard.

Sammanbyg-
gande af en-
skilda tomter.

På grund af gjorda ansökningar, som blifvit af Stadsfullmäktige tillstyrkta, beviljades under året tillstånd till sammanbyggande af följande i enskild ego befintliga tomter, nämligen:

vestra och östra hälfterna af tomten N:o 5 vid Wilhelmsgatan i kvarteret N:o 40 Ekorren⁵⁾;

tomterna N:o 2 vid Albertsgatan samt N:ris 12, 13 och 14 vid Eriks-gatan i kvarteret N:o 75 Staren⁶⁾;

¹⁾ Stfgs prot. den 11 april § 18, den 18 maj § 14, den 5 juni § 8, den 4 sept. §§ 1 och 2 samt den 27 nov. § 15. — ²⁾ Stfgs prot. den 31 jan. § 15, den 22 febr. § 24, den 7 mars § 19, den 11 april § 19, den 18 maj § 14 och den 5 juni § 7. — ³⁾ Stfgs prot. den 22 febr. § 23. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 18 dec. § 2. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 22 febr. § 1. — ⁶⁾ Drkns skriv. N:o 68 af 2 mars, Stfgs prot. den 7 mars § 15 och den 18 maj § 3.

tomterna N:o 39 vid Eriksgatan och N:o 20 vid Gräsviksgatan i kvarteret N:o 158 Sommargyllingen¹⁾; samt

tomterna N:o 43 vid Stora Robertsgatan och N:o 16 vid Albertsgatan i kvarteret N:o 91 Höken²⁾.

Tomten N:o 2 vid Skeppsredaregatan i kvarteret N:o 132 Måsen Tomtklyfning. blef, på gjord ansökan, af Stadsfullmäktige förordad³⁾ till klyfning.

Med anledning af en utaf Drätselkammaren på stadsingeniörens Ifrågasatta stadsganden angående bebyggande af fabriksstomter. initiativ gjord framställning⁴⁾ beslöto Stadsfullmäktige⁵⁾ tillsätta ett utskott för uppgörande af förslag till de bestämningar, som borde iakttagas vid bebyggande af i staden befintliga fabriksstomter.

Sedan uti den länge beroende frågan om gatuunderhållsskyldighetens Frågan om gatuunderhållsskyldighetens öfverflyttande på kommunen öfverflyttande från tomtgarne på kommunen ett af Stadsfullmäktige tillsatt utskott afgifvit betänkande⁶⁾ beslöto Fullmäktige⁷⁾ remittera ärendet till Drätselkammarens utlåtande.

På grund af att stadens gaskontrollör till Drätselkammaren inberättat att lysgasens ljusstyrka under tiden från den 20 december 1887 till utgången af januari 1888 varit mycket låg, i det att densamma högst uppgått till 10,2 normalljus, men under åtskilliga dagar understigit 10 samt en dag utgjort endast 9,2 normalljus, hade Drätselkammaren med stöd af det mellan staden och gaslysningsbolaget ingångna kontraktet och då gaslysningen jemväl ofta derförinnan i enahanda afseende gifvit skäl till anmärkning, beslutit att å betalningen för gaslysningen under januari månad innehålla så mycket, som motsvarade minskningen i ljusstyrkan under 10 normalljus, äfvensom den plikt af 10 rubel silfver, motsvarande 40 mk, hvartill gaslysningsaktiebolaget var förfallet genom ljusstyrkans nedgående till 9,2 normalljus. Härom anmälte Drätselkammaren⁸⁾ hos Stadsfullmäktige, hvilka med godkännande af Kammarens i saken vidtagna åtgärder beslöto⁹⁾ att för tillfället lägga anmälan till handlingarne. — Med anledning af gaskontrollörens för lysåret 1887—1888 afgifna berättelse, hvori fullständiga uppgifter meddelades om gasens låga lyskraft under lysåret, beslöto Fullmäktige¹⁰⁾ emellertid sedermera

¹⁾ Drkns skrivv. N:o 102 af 20 april, Stfgs prot. den 2 maj § 18 och 4 sept. § 6.

— ²⁾ Drkns skrivv. N:o 113 af 11 maj, Stfgs prot. den 18 maj § 11 och 4 sept. § 9. —

³⁾ Drkns skrivv. N:o 174 af 20 juli, Stfgs prot. den 4 sept. § 25. — ⁴⁾ Drkns skrivv. N:o 60 af 24 febr. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 7 mars § 9. — ⁶⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 37 för 1887, Stfgs prot. den 17 jan. § 18. — ⁷⁾ Stfgs prot. den 5 juni § 11. — ⁸⁾ Drkns skrivv. N:o 53 af 10 febr. — ⁹⁾ Stfgs prot. den 22 febr. § 14. — ¹⁰⁾ Stfgs prot. den 27 nov. § 2.

tillsätta ett utskott för afgifvande af förslag till de åtgärder, som med ledning häraf borde vidtagas.

Ändring i hamnordningen beträffande tillstånd till lossning af petroleum.

Emedan det uti gällande hamnordning ingående förbudet mot lossning eller inlastning af eldfarliga ämnen inom hamnen skulle omöjliggjort inrättandet af den förut omnämnda petroleumstationen i Sörnäs, hade Stadsfullmäktige under föregående år gjort hemställan om tillägg till hamnordningen uti ifrågavarande syfte, och hade på grund häraf bifall erhållits ¹⁾ till ett tillägg till § 7 mom. 2 af Hamnordningen af följande lydelse: „I Sörnäs hamn får lossning af petroleum ega rum från för petroleumtransport särskildt inrättadt, såkalladt tankångfartyg till den invid hamnen uppställda nederlagscistern, under vilkor att oljan öfverföres från fartyget till cisternen genom hermetiskt slutna metallrör“.

Åtgärder till vattenledningsvattnets skyddande mot förorening.

Efter det Helsovårdsnämnden under föregående år hos Stadsfullmäktige gjort framställning om vidtagande af åtgärder till förekommande af vattenledningsvattnets försämrande till följd af i Wanda å hopad stock och ved samt Stadsfullmäktige med anledning häraf infortrat ²⁾ Drätselkammarens utlåtande ³⁾, beslöto Fullmäktige ⁴⁾ att, för åstadkommande af en flottningsstadga för Wanda å, hos Guvernören i länet utverka anställande af syn till utredande såväl af de försigtighetsmått, hvilka vore behöfliga för skyddande af vattenledningsverket mot skada af virkesflottningen, som ock af de åtgärder, hvilka ansåges vara nödvändiga för att vattnet i ån ej i följd af flottningen blefve förorenadt. Derjemte anhöllo Fullmäktige om förbud mot virkesflottning i ån under det löpande året från medlet af juli månad. — Dessa framställningar blefvo af Guvernören bifallna och anmodade Stadsfullmäktige ⁵⁾ sedermera Drätselkammaren att vid förenämnda syn bevaka stadens intresse, hvarjemte Fullmäktige, på gjord ansökan, förordade ⁶⁾ tillstånds medgifvande till nedflottning af ett i vattendraget befintligt stockparti efter september månads ingång.

Afstyrkande utlåtande i fråga om inrättande af en ny begravningsplats i Helsinges socken.

Med hänsyn till faran för vattenledningsvattnets förorenande beslöto Stadsfullmäktige jemväl, på Helsovårdsnämndens förslag ⁷⁾ uti af fordradt yttrande afstyrka ⁸⁾ bifall till en till Kejsrerliga Senaten inlemnad ansökan om tillstånd att å Olofs hemmans i Helsinges socken invid

¹⁾ Stfgs prot. den 17 jan. § 3. — ²⁾ Stfgs prot. den 8 nov. 1887 § 10. — ³⁾ Drkns skrivf. N:o 69 af 2 mars. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 7 mars § 16 och 20 mars § 13. — ⁵⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 15. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 4 sept. § 14. — ⁷⁾ Helsovårdsns skrivf N:o 8 af 22 mars. — ⁸⁾ Stfgs prot. den 11 april § 15.

Wanda å belägna mark anlägga en ny begravningsplats för socknen. Ansökningen blef ock af Kejsrerliga Senaten afslagen ¹⁾.

Till följd af i staden under början af året inträffade fall af fläcktyfus (typhus exanthematicus) hade Helsovårdsnämnden beslutit upplåta kommunala sjukhuset uteslutande för dessa fall, jemte det en provisorisk lokal för behandling af andra sjukdomsfall upphyrts i gården N:o 5 vid Arbetaregatan; och blefvo dessa af nämnden hos Stadsfullmäktige anmälda ²⁾ åtgärder af Fullmäktige godkända ³⁾. Hela kostnaden för extra sjukhuset, för hvilket särskildt anslag ej utverkades, utgjorde 263 mk 45 penni ⁴⁾;

Kommunala sjukhusets upplåtande för fall af fläcktyfus. — Provisorisk sjukhuslokal.

För att kunna bereda logis åt militärpersoner, hvilka i tillfälliga tjensteuppdrag anlända till staden, hade Inqvarteringsnämnden hemställt ⁵⁾ om tillstånd att för hyresåret 1888—89 förnya det kontrakt, som enligt Stadsfullmäktiges begifvande varit afslutadt med en enskild person, hvilken mot en ersättning af 1,600 mk förbundit sig att hålla tre rum disponibla för detta ändamål; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige bifallen ⁶⁾.

Lokal för tillfällig inqvartering.

I enlighet med Inqvarteringsnämndens förslag ⁷⁾ insände Stadsfullmäktige ⁸⁾ till högre ort förslag till tariff å de hyresersättningar, som för hyresåret 1888—89 tillkomme här förlagda ryska militärpersoner och inrättningar i stället för natura-qvarter, samt enligt hvilken kommunen egde uppbära ersättning i de fall der natura-qvarter anvisats; och emedan den faststälde tariffen för föregående hyresår meddelats till kännedom först efter hyresårets ingång, beslöto Stadsfullmäktige tillika, på nämndens framställning, anhålla om vidtagande af åtgärd derhän, att ifrågavarande tariff blefve militärbefålet och nämnden tillhandahållna inom januari månad före hyresårets ingång, på det de inqvarteringsberättigade kunde i tid afgöra, om de önskade att, i stället för hyresmedel, åtnjuta af kommunen anvisadt qvarter samt nämnden blefve i tillfälle att anskaffa sådant under den i staden vanliga upphyrningstiden.

Tidigare fastställd af inqvarterings-tariff.

En utaf handlanden A. L. Mellin och fabrikanten F. Höijer hos Drätselkammaren gjord anhållan att i stadens allmänna planteringar m. fl. platser få uppställa automatiska personvågar, att af allmänheten

Tillstånd till automatiska personvågars uppställande.

¹⁾ Ecklesiastik-Exped:s skrivv. af 26 maj, Stfgs prot. den 4 sept. § 19. — ²⁾ Helsovårdsnämndens skrivv. af 22 mars. — ³⁾ Stfgs prot. den 11 april § 8. — ⁴⁾ Helsovårdsnämndens tryckta berättelse för 1888, pag. 36. — ⁵⁾ Inqv.-nämndens skrivv. af 6 mars N:o 29. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 7 mars § 20. — ⁷⁾ Inqv.-nämndens skrivv. N:o 79 af 27 sept. — ⁸⁾ Stfgs prot. den 2 okt. § 1.

begagnas emot en afgift af 10 penni för person i gången, beslöto Stadsfullmäktige, på Drätselkammarens förslag¹⁾, bifalla²⁾ under vilkor att vågarne blefve placerade enligt Byggnadskontorets anvisning, att de i händelse af behof skulle af sökandene undanskaffas, samt att det sökandene meddelade tillståndet icke finge anses innebära någon uteslutande rättighet.

Deputation till
aftäckningen af
Pehr Brahes
minnesstod.

Med anledning af den i Åbo stad inträffande aftäckningen af Pehr Brahes minnesstod beslöto Stadsfullmäktige³⁾ att vid tillfället låta sig representeras af en deputation utaf tre personer.

Stadsfullmäktige under året voro professorn J. W. Runeberg (ordf.), kommerserådet L. Borgström, kaptenen A. Procopé, öfveringeniören Th. Tallqvist, prokuratorssekreteraren H. Borenus, hofrådet W. Dittman, ombudsmannen M. Wænerberg (vald under året i stället för handlanden A. A. F. Lindberg, som utsetts till politierådman), professorn G. Asp (viceordf.), fabrikanten R. Heimberger, t. f. kyrkoherden F. L. Bengelsdorff, slagtaren C. F. Wikström, professorn Th. Sælan, ingeniören R. Huber, magistern K. H. Lindholm (afgick under året såsom utsedd till t. f. trafikamrerare), magistern A. Schauman, gårdsegaren C. R. Åström, assessorn U. A. Kurtén, arkitekten Th. Højjer, handlanden K. H. Renlund, bankdirektören Th. Wegelius, ingeniören K. Moring, fabrikören F. W. Grönqvist, friherren K. Langenskiöld, lektorn V. Heikel, arkitekten K. G. Nyström, direktören S. Kullhem, handlanden Hj. Schildt, rådmannen B. O. Stenius, maskindirektörsassistenten K. A. Nordman, handlanden N. Kochtomoff, öfversten K. Antell, sekreteraren C. B. Federley, generalen J. af Lindfors, professorn H. Holsti, sakföraren R. Elving, protokollssekreteraren J. A. Nordman, hofrådet W. Brummer, bagaren G. M. Stenius, referendariesekreteraren F. Stjernvall, handlanden J. Tallberg, hofrådet C. Nummelin, bandirektörsassistenten Th. Frosterus, trafikdirektörsassistenten C. G. Standertskjöld, generalen F. Neovius, öfverläraren E. J. Mellberg, arkitekten H. Rancken (afgick under året i följd af bortflyttning till annan ort), handlanden N. A. Turdén och rådmannen A. Nyberg.

¹⁾ Drkns skrivf. N:o 95 af 13 april. — ²⁾ Stfgs prot. den 2 maj § 12. — ³⁾ Stfgs prot. den 18 maj § 17.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 21 gånger, hvarförutom Fullmäktige till förstärkt antal sammanträdde 5 gånger.

Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 368 och antalet bref, som aflätos å Fullmäktiges vägnar, uppgick till 297.

II. Drättselkammaren.

Emedan de viktigaste utaf Drättselkammaren handlagda ärenden redan blifvit omnämnda under föregående afdelning, torde blott följande böra här upptagas.

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Dels på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna och i det föregående berörda bemyndiganden, dels i stöd af den i Drättselkammarens reglemente Kammaren medgifna befogenheten att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga odisponerade byggnadstomter, försälde Drättselkammaren under året nedan upptagna odisponerade och arrendetomter jemte tillskottsområden, å hvilka, efter det de för desamma fastställda löseskillingar blifvit gäldade medels kontant inbetalning eller medels utställande af skuldsedlar, hvilkas inlösen säkerställdes genom inteckning i tomten (och i några fall jemväl genom borgen), salubref af Drättselkammaren utfärdades å stadens vägnar:

Försäljning af tomter.

Qvarter N:o	Tomt N:o	Gata	Köparen	Tomtens areal	Pris per qv. fot Fmk.	Köpskillingens belopp Fmk.
24	17	Konstantins- (tillskott)	Byggmästaren K. Nyberg ¹⁾ . . .	2,178	—	300 —
91	43	Stora Roberts-	Gårdsegaren A. G. Olin ²⁾	3,444	0,75	2,583 —
„	15	Alberts- (tillskott)	Enkan M. Eklund ³⁾	3,539	0,25	884 75
„	12	D:o (tillskott)	Enkan H. L. Wickström ⁴⁾	2,765	0,30	829 50
„	13	D:o (tillskott)	Gårdsegaren G. Martelin ⁵⁾	2,765	0,30	829 50
„	28	Nylands- (tillskott)	Sjökaptenen J. E. Sjöblom ⁶⁾	2,765	0,40	1,106 —
„	14	Alberts- (tillskott)	Enkan G. Segersven ⁷⁾	2,765	0,35	967 75
93	29	Ban-	Handlanden A. R. Svensson ⁸⁾	13,154	2,31	30,385 74

¹⁾ Drkns prot. den 18 maj § 1. — ²⁾ D:o d:o den 13 jan. § 25. — ³⁾ D:o d:o den 27 april § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 april § 15. — ⁵⁾ D:o d:o den 27 april § 15. — ⁶⁾ D:o d:o den 27 april § 15. — ⁷⁾ D:o d:o den 27 april § 15. — ⁸⁾ D:o d:o den 3 febr. § 1.

93	25	Ban- (tillskott)	Enkan H. K. Lemström ¹⁾	1,189	0,40	475	60
94	1	Ban- (tillskott)	Fältskären M. Haglund ²⁾	1,496	1,50	2,244	—
”	2	Georgs-	Orgelnisten L. Hämäläinen ³⁾ . . .	8,098	1,20	9,717	60
104	19	Högbergs-	Byggmästaren H. V. Nordberg ⁴⁾ . .	19,328	2,16	41,748	48
110	14	Ban-	Fabrikanten E. Falck ⁵⁾	23,593	—	38,467	40
112	2	Båtsmans-	Enkan H. Lindelöf ⁶⁾	8,440,9	0,45	3,798	45
116	7	Styrmans-	Postiljonen K. V. Vohlström ⁷⁾ . .	14,559	0,56	8,153	04
”	23	Båtsmans-	Arbetareaktiebolaget Kasvi ⁸⁾ . . .	20,023	0,90	18,020	70
”	27	D:o	Postiljonen G. A. Lönnqvist ⁹⁾ . . .	13,888	0,60	8,332	80
”	24	Sjömans-	Statsrådet L. Heimbürger ¹⁰⁾ . . .	13,810	0,80	11,048	—
119	29	Båtsmans-	Handlanden V. A. Sjölund ¹¹⁾ . . .	21,756	0,60	13,053	60
120	26	D:o	Gårdsegaren K. F. Ekqvist ¹²⁾ . . .	10,216	0,60	6,129	60
122	2	Munkholms-	Vaktmästaren K. Hjerpe o. Hus-				
			hållerskan Ch. Lindqvist ¹³⁾ . . .	12,144	0,32	3,886	08
”	4	D:o	Gårdsegaren G. E. Fagerholm ¹⁴⁾ . .	14,388	0,48	6,906	24
”	6	D:o	Handlanden J. F. Kanzen ¹⁵⁾	10,560	0,48	5,068	80
”	8	D:o	Enkan H. K. Wickström jemte				
			barn ¹⁶⁾	10,560	0,48	5,068	80
”	10	D:o	Fiskaren E. Finneman och Ar-				
			betskarlen O. E. Lamberg ¹⁷⁾ . . .	9,484	0,48	4,552	32
”	12	D:o	Enkan V. Bergman ¹⁸⁾	9,504	0,48	4,561	92
”	14	D:o	Konstförvandten G. A. Lilljan-				
			der och Snickaren V. Vallén ¹⁹⁾ . .	11,088	0,48	5,322	24
”	16	D:o	Snickaren V. Vallén ²⁰⁾	11,748	0,52	6,108	96
123	18	Båtsmans-	Byggmästaren O. Wahlsten ²¹⁾ . . .	13,167	0,73	9,611	91
”	20	D:o	Muraren H. Henriksson ²²⁾	13,167	0,86	11,323	62
”	22	D:o	Sjökaptenen G. E. Liljeström ²³⁾ . .	15,332	0,40	6,132	80
”	24	D:o	Snickaren A. Kurtén ²⁴⁾	22,370	0,60	13,422	—
124	10	D:o	Föreningen för Helsingfors ar-				
			betshem och nattherberge ²⁵⁾ . . .	12,049	1,33	16,025	17
”	12	D:o	Plåtslagaren K. A. Palmén ²⁶⁾ . . .	13,908	1,22	16,967	76
”	14	D:o	Handlanden F. Tulander ²⁷⁾	12,654	1,29	16,323	66
125	1	Smeds-	Handlanden F. K. Nybom ²⁸⁾	12,939	1,02	13,197	78
”	3	D:o	D:o d:o ²⁸⁾	15,067	1,02	15,368	34
”	5	D:o	D:o d:o ²⁸⁾	14,992	1,02	15,291	84
”	2	Båtsmans-	D:o d:o ²⁸⁾	13,254	1,02	13,519	08
”	4	D:o	D:o d:o ²⁸⁾	13,224	1,02	13,488	48
”	6	D:o	D:o d:o ²⁸⁾	13,224	1,02	13,488	48

¹⁾ Drkns prot. den 24 febr. § 25. — ²⁾ D:o d:o den 24 febr. § 28. — ³⁾ D:o d:o den 22 juni § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 13 jan. § 2. — ⁵⁾ D:o d:o den 20 april § 26. — ⁶⁾ D:o d:o den 11 nov. 1887 § 7 och den 7 dec. 1888 § 32. — ⁷⁾ D:o d:o den 14 sept. § 10. — ⁸⁾ D:o d:o den 12 okt. § 20 och den 2 nov. § 8. — ⁹⁾ D:o d:o den 14 sept. § 10. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 14 sept. § 11 och den 12 okt. § 13. — ¹¹⁾ D:o d:o den 2 nov. § 34. — ¹²⁾ D:o d:o den 22 juni § 12. — ¹³⁾ D:o d:o den 31 aug. § 1. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 30 nov. § 5. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 21 sept. § 25. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 14 dec. § 23. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 30 nov. § 5. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 7 sept. § 8. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 7 dec. § 29. — ²⁰⁾ D:o d:o den 7 dec. § 29. — ²¹⁾ D:o d:o den 9 mars § 1. — ²²⁾ D:o d:o den 9 mars § 2. — ²³⁾ D:o d:o den 11 maj § 30. — ²⁴⁾ D:o d:o den 5 okt. § 12. — ²⁵⁾ D:o d:o den 11 maj § 2. — ²⁶⁾ D:o d:o den 11 maj § 3. — ²⁷⁾ D:o d:o den 14 dec. § 10. — ²⁸⁾ D:o d:o den 6 april § 1.

125	8	Båtsmans-	Handlanden F. K. Nybom ¹⁾ . .	13,224	1,02	13,488	48
129	1	Skeppsredare-	Mälaren P. E. Färlander ²⁾ . . .	20,992	0,95	19,942	40
157	8	Gräsviks-	Handlanden P. Naumoff ³⁾	18,704	0,72	13,466	88
"	22	Eriks-	Gårdsegaren A. G. Olin ⁴⁾	18,497	0,76	14,057	72
"	37	D:o	Handlanden F. F. Strömberg ⁵⁾	16,991	1,01	17,160	91
"	18	Gräsviks-	Arbetsreaktiebolaget Taimi ⁶⁾ . .	16,759	0,97	16,256	23
158	20	D:o	Arbetsreaktiebolaget Alku ⁷⁾ . .	21,143	0,90	19,028	70
"	39	Eriks-	D:o d:o ⁸⁾	20,634	0,82	16,919	88
162	4	Kamp-	Garfvaren K. F. Lindberg ⁹⁾ . .	13,225	1,00	13,225	—
"	6	D:o	Enkan W. Ekroos ¹⁰⁾	13,275	1,00	13,275	—
"	32	Anne-	Fabrikanten E. Spennert ¹¹⁾ . . .	12,237	1,12	13,705	44
"	34	D:o	D:o d:o ¹²⁾	13,284	0,64	8,501	76
"	59	Fredriks-	Gårdsegaren K. G. Eriksson ¹³⁾	12,262	1,12	13,733	44
"	61	D:o	Formannen J. V. Nyman ¹⁴⁾ . . .	13,622	0,56	7,628	32
"	63	D:o	Skulptören M. v. Wright ¹⁵⁾ . .	12,262	0,88	10,790	56
166	1a	Barnhems-	Byggmästaren K. Wilkman ¹⁶⁾ . .	18,291,9	0,88	16,096	87
"	14	Gräsviks-	Slagtaren K. G. Tammelin ¹⁷⁾ . .	19,830	0,80	15,864	—
"	18	Lappviks-	Bokhållaren J. V. Engberg ¹⁸⁾ . .	23,442	0,80	18,753	60
167	21	Gräsviks-	Arkitekten Th. Höijer ¹⁹⁾	28,956	0,50	14,478	—
168	5	Barnhems-	Gårdsegaren F. Strömberg ²⁰⁾ . .	11,775	0,64	7,536	—
"	7	D:o	Gårdsegaren E. A. Johansson ²¹⁾	11,745	0,64	7,516	80
169	12	Lappviks-	Handlanden F. V. Lindberg ²²⁾ . .	10,440	0,64	6,681	60
"	14	D:o	Handlanden J. Wirtanen ²³⁾ . . .	9,659	0,56	5,409	04
171		hela kvarteret	Helsingfors Cementgjuteriaktie-				
			bolag ²⁴⁾	35,802	0,56	20,049	12
172		d:o d:o	Arkitekten Th. Höijer ²⁵⁾	13,382	0,50	6,691	—
173		d:o d:o	Helsingfors Asfaltaktiebolag ²⁶⁾	83,070	0,50	41,535	—
175	17	Sandvikskajen	Sandvikens aktiebolag ²⁷⁾	93,840	0,70	65,688	—
				Summa	1,061,938,8	—	852,191,54

Medelpriset för samtliga försålda tomter utgjorde sålunda 80,2 pr qv.fot.

Derförutom utfärdade Drätselkammaren under året salubref å ne-^{Utfärdade satu-}
dan upptagna tomter, hvilka enligt förut gällande inlösningsvilkor fått^{bref.}
af sina innehafvare lösas till ego genom afbetalningar under tio års tid,
utan att dock salubref utfärdats innan hela löseskillingen blifvit erlagd:

¹⁾ Drkns prot. den 6 april § 1. — ²⁾ D:o d:o den 21 sept. § 21. — ³⁾ D:o d:o den 27 juli § 14. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 juli § 14. — ⁵⁾ D:o d:o den 17 febr. § 1. — ⁶⁾ D:o d:o den 13 jan. § 3. — ⁷⁾ D:o d:o den 7 jan. § 2. — ⁸⁾ D:o d:o den 7 jan. § 2. — ⁹⁾ D:o d:o den 25 maj § 26. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 mars § 20. — ¹¹⁾ D:o d:o den 29 juni § 12. — ¹²⁾ D:o d:o den 29 juni § 12. — ¹³⁾ D:o d:o den 29 juni § 12. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 29 juni § 12. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 29 juni § 12. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 22 juni § 12. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 12 okt. § 12. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 23 nov. § 18. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 6 april § 18. — ²⁰⁾ D:o d:o den 27 juli § 14. — ²¹⁾ D:o d:o den 12 okt. § 12. — ²²⁾ D:o d:o den 27 juli § 14. — ²³⁾ D:o d:o den 20 juli § 34. — ²⁴⁾ D:o d:o den 10 febr. § 15. — ²⁵⁾ D:o d:o den 6 april § 18. — ²⁶⁾ D:o d:o den 13 jan. § 1. — ²⁷⁾ D:o d:o den 13 juli § 19.

Quartier N:o	Tomt N:o	Gata	Köparen	Tomtens areal	Pris per qv. fot Fmk.	Löse- skillin- gens be- lopp Fmk.
105	21	Kasern-	Enkan M. S. Styrén ¹⁾	13,635	0,35	4,772 25
112	1	Båtsmans-	Byggmästaren H. V. Nordberg ²⁾	8,381	0,60	5,028 60
"	3	D:o	Fångknekten R. Öhman ³⁾	8,372,5	0,50	4,186 25
113	7	Rödbergs-	Fabrikören K. E. Lindgren ⁴⁾	15,891,3	0,25	3,972 84
"	9					
115	22	Sjömans-	Hamnkonstapeln J. V. Nordberg ⁵⁾	11,257	0,35	3,939 95
132	2	Skeppsredare- (hälften)	Arkitekten N. Salin ⁶⁾	16,800	0,40	6,720 —
"	4	D:o	Enkefru M. S. Brenner m. fl. ⁷⁾	33,600	0,35	11,760 —
153	10a	Eriks-	Handlanden K. F. Nyman ⁸⁾	10,000	0,40	4,000 —
154	10	Lappviks-	Gårdsegaren A. Henrikssons arf- vingar ⁹⁾	10,000	0,35	3,500 —

Utarrenderade
lägenheter.

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året, dels tidigare fattade beslut avslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

N:o & Kartan	Lägenhetens namn	Areal i qv. fot	Arrendatorns namn	Arrende- tidens ut- gång		Årligt arrende	
						Grund- ränta tnr råg	Fmk.
	<i>Berghäll</i>						
	2:dra lin. N:o 1	11,684	Muraren J. Sirén ¹⁰⁾	1917	Dec. 31	—	905 —
	D:o d:o N:o 5	13,800	Handlanden M. Gustafsson ¹¹⁾	"	" "	—	675 —
	D:o d:o N:o 9	16,422	Timmerm. A. Sahlberg ¹²⁾	"	" "	—	335 —
	D:o d:o N:o 11	16,422	Poliskonst. J. F. Lindqvist ¹³⁾	"	" "	—	422 —
	D:o d:o N:o 13	16,422	Snickaren K. G. Järvinen ¹⁴⁾	"	" "	—	352 —
	D:o d:o N:o 15	16,422	Poliskonstapeln G. W. Hon- kanen ¹⁵⁾	"	" "	—	328 —
	3:dje lin. N:o 1	13,900	Timmerm. A. Haavisto ¹⁶⁾	"	" "	—	705 —
	D:o d:o N:o 3	14,847	Muraren G. A. Helenius ¹⁷⁾	"	" "	—	641 —
	D:o d:o N:o 4	16,402	Villaeg. K. V. Beichman ¹⁸⁾	"	" "	—	630 —
	D:o d:o N:o 5	14,700	Muraren J. Walenius ¹⁹⁾	"	" "	—	566 —
	D:o d:o N:o 6	13,900	Murarene A. Sarén och K. Nieminen ²⁰⁾	"	" "	—	561 —

¹⁾ Drkns prot. den 20 juli § 26. — ²⁾ D:o d:o den 1 juni § 19. — ³⁾ D:o d:o den 30 nov. § 10. — ⁴⁾ D:o d:o den 2 mars § 11. — ⁵⁾ D:o d:o den 5 okt. § 35. — ⁶⁾ D:o d:o den 30 nov. § 15. — ⁷⁾ D:o d:o den 2 mars § 18. — ⁸⁾ D:o d:o den 10 febr. § 27. — ⁹⁾ D:o d:o den 17 febr. § 28. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 13 jan. § 22. — ¹¹⁾ D:o d:o den 13 jan. § 22. — ¹²⁾ D:o d:o den 21 sept. § 19. — ¹³⁾ D:o d:o den 21 sept. § 19. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 21 sept. § 19. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 21 sept. § 17. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 10 febr. § 20. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 13 jan. § 22. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 13 jan. § 22. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 13 jan. § 22. — ²⁰⁾ D:o d:o den 10 febr. § 10.

	3:dje lin. N:o 7	14,700	Gjutaren J. Sundelin ¹⁾ . . .	1917	Dec. 31	—	405	—
	D:o d:o N:o 12	16,670	Timmerm. J. J. Silfvander ²⁾	"	"	"	340	—
	D:o d:o N:o 16	16,541	Stenhuggaren F. V. Eklund ³⁾	"	"	"	401	—
	4:de lin. N:o 1	15,422	Timmermannen J. Loukola ⁴⁾	"	"	"	750	—
	D:o d:o N:o 2	17,228	Muraren A. Sivenius ⁵⁾ . . .	"	"	"	711	—
	D:o d:o N:o 3	19,771,5	Poliskonst. E. Gummerus ⁶⁾	"	"	"	618	—
	D:o d:o N:o 4	14,948	F. banmäst. K. Kronlund ⁷⁾	"	"	"	299	—
	D:o d:o N:o 5	19,551	Poliskonstap. J. Mattsson ⁸⁾	"	"	"	196	—
	D:o d:o N:o 7	19,551	Muraren J. Johansson ⁹⁾ . .	"	"	"	352	—
	D:o d:o N:o 8	14,800	Muraren K. Wainio ¹⁰⁾ . . .	"	"	"	418	—
	Berghäll L:a A.	20,000	Poliskommissarien E. Park- kinen och f. Handlanden K. Semenoff ¹¹⁾	1902	"	"	150	—
	Berghäll, åker- jord	5,29 tunl.	Enkan Anna Sidneff ¹²⁾ . . .	1888	"	"	300	—
	<i>Djurgårdsvillan</i> N:o 9	1,9 tunl.	Guv.mentssekr. A. Silfvast ¹³⁾	1939	"	"	250	—
75)	<i>Gardesträdgår-</i> <i>den</i> , plantage	1,14 tunl.	Trädgsmäst. M. Petrakoff ¹⁴⁾	1888	"	"	200	—
76)	D:o tomtplats	—	Betjenten J. E. Rosvall ¹⁵⁾ .	"	"	"	30	—
"	D:o d:o	—	Enkan H. Granqvist ¹⁵⁾ . . .	"	"	"	10	—
35)	<i>Holmnäs o. Sunds-</i> <i>berg</i> , L:a C. 3	—	Kamreraren F. Stenius ¹⁶⁾ .	1900	"	"	200	—
36)	<i>Humbleberg</i> N:o 8	—	Landthush. J. F. Ahlgren ¹⁷⁾	1917	"	"	300	—
	F. d. <i>Junkarsko-</i> <i>lans plantage</i> <i>Kampen</i> , tomt- plats för ben- mjölsfabrik	4,855 tunl.	Handlanden G. Barkoff ¹⁸⁾ .	1888	"	"	2,018 300	—
	D:o	—	D:o D:o ¹⁹⁾ .	1891	"	"	300	—
68	<i>Kampmalmen</i> (delvis)	3,3 tunl.	Trädgsmäst. M. G. Stenius ²⁰⁾	"	"	"	75	—
	<i>Meilansvillalott</i> N:o 5	—	Borgmästaren E. Öhman ²¹⁾	1922	Nov. 1	—	135	—
91	<i>Nätholmen, stora</i> och <i>lilla</i>	—	Sågverkseg. C. H. Norrman och Handl. J. E. Francke ²²⁾	1924	Dec. 31	0,132	500	—

¹⁾ Drkns prot. den 13 jan. § 22. — ²⁾ D:o d:o den 21 sept. § 20. — ³⁾ D:o d:o den 19 okt. § 27. — ⁴⁾ D:o d:o den 10 febr. § 20. — ⁵⁾ D:o d:o den 10 febr. § 20. — ⁶⁾ D:o d:o den 16 mars § 19. — ⁷⁾ D:o d:o den 24 febr. § 29. — ⁸⁾ D:o d:o den 21 sept. § 19. — ⁹⁾ D:o d:o den 16 mars § 18. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 10 febr. § 20. — ¹¹⁾ D:o d:o den 2 dec. 1887 § 14. — ¹²⁾ D:o d:o den 20 jan. § 19. — ¹³⁾ D:o d:o den 14 dec. § 9. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 3 febr. § 11. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 7 jan. § 11. — ¹⁶⁾ Arrendet för återstoden af lägenheten nedsatt med 125 mk, Drkns prot. den 19 okt. § 25. — ¹⁷⁾ Drkns prot. den 21 sept. § 19. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 20 jan. § 1. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 2 nov. § 15. — ²⁰⁾ D:o d:o den 5 okt. § 19. — ²¹⁾ D:o d:o den 23 nov. § 1. — ²²⁾ Under den förlängda arrendetiden från början af år 1897 förhöjes arrendet hvarje tionde år med en tiondedel af ursprungliga beloppet, Drkns prot. den 25 maj § 30.

56	<i>Rosavilla</i>	—	Målaren U. Palmu ¹⁾	1902	Dec. 31	11,365	1,110	—
67b	<i>Sandnäs</i>	—	Kollegierådet A. W. Lindfors ²⁾	1897	” ”	—	150	—
	<i>Sandudd</i> , förra skjutbanans område	20,43 tunl.	Gårdseg. K. G. Grönlund ³⁾	”	” ”	2,285	150	—
	<i>Suruloin</i> , åkerjord	4,148 tunl.	Handlanden K. E. Eklund ⁴⁾	1888	” ”	—	151	—
21	<i>Sörnäs</i> upplagsplats N:o 12	—	Löjtnanten E. Feiring ⁵⁾ . .	1897	” ”	—	325	—
87	<i>Tjärholmen</i>	—	Handl. F. J. F. Sjöblom ⁶⁾	1890	” ”	—	500	—
15	<i>Wallgård</i> N:o 3, tillskott	41,250	Smeden M. Alm ⁷⁾	1914	” ”	—	165	—
”	D:o N:o 6	123,000	Handlanden W. Hamfeldt ⁸⁾	1917	” ”	—	1,025	—
16	<i>Ås</i> N:o 16 B området N:o 3	—	Fröken A. U. Ekholm ⁹⁾ . .	1899	” ”	—	185	—

Förlängd arrenderätt till Busholmen N:o 2.

På grund af gällande kontrakt och sedan Drätselkammaren genom syn å lägenheten förvissat sig om att arrendatorn behörigen fullgjort legovilkoren beslöt Drätselkammaren ¹⁰⁾ bevilja arrendatorn af lotten N:o 2 å lägenheten N:o 122 *Busholmen*, kollegiassessorn U. Kurtén, förlängd arrenderätt för tiden från utgången af år 1908 till samma tid 1928, med vilkor att penningefgålden för lägenheten, utgörande 325 mark, under de första tio åren af förlängningstiden komme att utgå med 20 % förhöjning samt under de följande tio åren med ytterligare 20 % förhöjning.

Förhöjdt arrende för bostadstomt å Kampmalmen.

Med anledning af gjord anmälan om att för en af bolaget „Helsingfors Aktiebostäder“ å lägenheten N:o 68 *Kampmalmen* disponerad tomt arrendet under åtskilliga år debiterats och uppburits med endast 400 mark, ehuru detsamma på grund af det ursprungliga legoafålet numera rätteligen utgjorde 600 mark, förordnade Drätselkammaren ¹¹⁾, på gjord framställning, att, jemte det att det förhöjda arrendet framdeles komme att uppdebiteras, bolaget skulle beviljas rättighet att erlægga det bristande arrendebeloppet under en tid af tre år.

Dispositionen af Aspås.

Emedan arrendetiden för största delen af lägenheten N:o 28 *Aspås* skulle utlöpa med utgången af år 1888 lät Drätselkammaren upp-

¹⁾ Drkns prot. den 21 sept. § 16. — ²⁾ D:o d:o den 11 maj § 26. — ³⁾ D:o d:o den 7 jan. § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 mars § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 6 april § 5. — ⁶⁾ D:o d:o den 5 okt. § 23. — ⁷⁾ D:o d:o den 15 juni § 23. — ⁸⁾ D:o d:o den 13 juli § 28. — ⁹⁾ Arrendet för återstående delen nedsatt till 160 mk, Drkns prot. den 16 mars § 22 och den 18 maj § 26. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 26 okt. § 13. — ¹¹⁾ D:o d:o den 23 mars § 8, den 31 mars § 21 och den 20 april § 33.

göra förslag till ny indelning af sagda lägenhet. Då emellertid legotiden för den återstående delen komme att utgå först med år 1893 beslöt Kammaren ¹⁾ att för tillfället lemna frågan om ny indelning beroende, samt hos Stadsfullmäktige anhålla om bemyndigande att ånyo såsom plantage utarrendera det för sådant ändamål härintills disponerade området intill slutet af år 1893, med skyldighet för den blifvande arrendatorn att, om staden finge behof af någon del utaf det till plantaget hörande strandområdet, afstå densamma jemte nödig mark för väganläggning från chausséen emot en motsvarande minskning i arrendeafgiften. Frågan härom hann dock icke blifva af Stadsfullmäktige under året behandlad.

Arrendatorn af lägenheten N:o 9 *Kammio*, för hvilken legotiden utgår med år 1892, hade anhållit att med hänsyn till tillämnad utvidgning af den derstädes bedrifna qvarnrörelsen redan nu erhålla förlängning af arrenderätten med alternativt 30 eller 15 år. Drätselkammaren fann ²⁾ dock, efter inhemtad utredning, frågan om arrendeförlängning för tidigt väckt, hvarför ansökningen afslogs.

Afböjd ansökan om arrendeförlängning för Kammio.

En jemväl ingifven ansökan om förlängning af arrenderätten för lägenheten N:o 66 *Fjelldal*, för hvilken legotiden utgår med år 1891, blef af Drätselkammaren remitterad ³⁾ till byggnadskontorets utlåtande, med anmodan till kontoret att inkomma med förslag till indelning af den del utaf lägenheten, der arrendators byggnader äro belägna; men ärendet blef ej slutbehandladt under året.

Ifrågasatt arrendeförlängning för Fjelldal.

Arrendatorn af staden underlydande *Meilans* hemman hade, under framhållande af att å hemmanet funnes tvänne mossar, hvilka lämpligen kunde uppodlas, men hvilkas upparbetande han med hänsyn till den återstående korta arrendetiden (till utgången af år 1892) ej kunde påbörja, såvida förlängning i arrendet ej blefve honom medgifven, föreslagit att honom måtte beviljas en förlängning af arrendetiden med ett år för hvarje tunnland, som han uppodlade af ifrågavarande mossar. Drätselkammaren, som ansåg ⁴⁾ det framställda förslaget ega oskiljaktigt samband med frågan om den framtida dispositionen af Meilans hemman efter den nuvarande arrendetidens utgång, fann tiden ännu icke vara inne för pröfning af denna fråga, hvarför ansökningen ej ledde till vidare åtgärd.

Ifrågasatt arrendeförlängning för Meilans.

¹⁾ Drkns prot. den 21 dec. § 14. — ²⁾ D:o d:o den 21 dec. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 5 okt. § 40. — ⁴⁾ D:o d:o den 10 aug. § 5.

Utvidgning af
Röddäld.

På gjord anhållan beviljade Drätselkammaren ¹⁾ arrendatorn af lägenheten N:o 74 *Röddäld* afgiftsfri dispositionsrätt till den mellan nämnda lägenhets norra gräns och Bangatan belägna jordremsan, under vilkor att ett prydligt stakett mot sagda gata blefve af arrendatorn uppfördt innan den 1 juni 1889.

Ifrågasatt inlö-
sen af villan
N:o 80 å Ulri-
kasborgsberget.

En af innehafvaren utaf villan N:o 80 å Ulrikasborgsberget (Qvarn-
tomten) ingifven ansökan att till ego inlösa denna villa såsom bostads-
tomt lät Drätselkammaren tillsvidare förfalla ²⁾, emedan frågan härom
egde samband med frågan om dispositionen af hela det mellan Skepps-
varfvet och Brunnsparken belägna området, hvilken åter icke kunde
till behandling upptagas innan ärendet angående hamnbanan blifvit
slutligen afgjort.

Ifrågasatt för-
säljning af
skeppsdockans
område.

Med anledning af att egaren af Helsingfors skeppsdocka, som å
arrende innehar den härför upplåtna marken så länge inrättningen be-
drifves och vidmakthålles, hade hos Drätselkammaren anhållit ³⁾ att få
till ego inlösa sagda mark jemte tvänne mindre dertill stötande jord-
stycken, eller tillsammans 265 å 270,000 qv. fot, förordnade Drätselkam-
maren till syn och värdering å ifrågavarande jordområde. Denna vär-
dering blef ock verkställd, men sökanden fullföljde icke vidare ärendet,
hvarför saken förföll.

Ifrågasatt inlö-
sen af tomten
N:o 7 vid Ärt-
holmogatan.

Likaså förföll ifrågasatt inlösen af tomten N:o 7 vid Ärtholmsgatan
i qv. N:o 122, emedan innehafvaren af motsvarande arrendetomt icke
omedelbart förklarade sig villig ⁴⁾ att erlægga den löseskilling, hvartill
tomten af Drätselkammaren i värde uppskattats, eller 60 penni pr. qva-
dratfot.

Bestämningar
angående bygg-
nadsättet å
Berghäll, Ås
m. fl. lägen-
heter.

Med hänsyn till den stegrade byggnadsverksamheten särskildt å
det till största delen för bostadstomter upplåtna villaområdet Berghäll
beslöt Drätselkammaren ⁵⁾ fastställa vissa bestämningar, hvilkas iaktta-
gande borde uppställas såsom vilkor för Kammarens godkännande af
byggnadsföretag å staden underlydande bostadsvillor. På grund häraf
skulle vid dylika byggnadsföretag iakttagas:

att både i afseende å största arealen, som hus af trä finge upptaga,
det afstånd, som mellan husen måste lemnas obebygdt, samt de ämnen,
hvarmed tak finge täckas, stadgandena i stadens byggnadsordning komme
att lända till efterrättelse;

¹⁾ Drkns prot. den 21 sept. § 3. — ²⁾ D:o d:o den 13 sept. § 20 och den 30 nov.
§ 20. — ³⁾ D:o d:o den 8 juni § 6. — ⁴⁾ D:o d:o den 8 juni § 2. — ⁵⁾ D:o d:o den 9
mars § 5.

att en fri och sammanhängande gårdsplan af minst 2,160 kvadratfots areal borde lemnas obebygd samt att gårdsplanens och öfriga fria områdens sammanlagda areal borde utgöra minst en fjerdedel af tomtens yttinnehåll;

att å Berghäll, Ås och andra till smärre bostadstomter indelade villamarker trähus finge uppföras endast i en våning och till den höjd som stadgas i stadens byggnadsordning, samt tvåvåningshus, uti hvilka nedre våningen vore af sten och den öfre af trä, till en höjd af högst 32 fot från markens högsta punkt till takbandet; dock att, der markens sluttning sådant medgäfvde, hvälfd bagarestuga i båda fallen finge i stenfoten inrättas;

att å öfriga villalägenheter uppförandet af trähus i tvänne våningar var tillåtet, dock blott efter Drätselkammarens pröfning i hvarje särskildt fall; samt att platsen för hvarje hus borde af byggnadskontoret å marken utstakas.

Beträffande de närmast chausséen belägna tomterna å Berghäll föreskrefs tillika ¹⁾ att för möjliggörande af chausséens utvidgning ett område af 30 fots bredd skulle lemnas obebyggt samt inhägnas och så vidt möjligt förses med planteringar.

Sedan Jernvägsstyrelsen hos Drätselkammaren anhållit ²⁾ att få med lössprängd sten utfylla en del af stranden i Sörnäs vid upplagsplatserna N:o 7 och 8 af området N:o 21 äfvensom utanför det åt kaptenen F. L. Henell utarrenderade området, betecknad med N:o 21 Södernäs värdshus, och i sammanhang härmed påyrkat bortskaffande af der befintliga bryggor samt stadsingeniören hos Kammaren framhållit ³⁾ fördelarne af ifrågavarande utfyllning för trafiken i Sörnäs, biföll Drätselkammaren denna anhållan ⁴⁾. Men emedan kaptenen Henell, bl. a. på grund af honom år 1873 medgifvet tillstånd att derstädes utföra en kajbyggnad, af hvilket tillstånd han likväl sig icke begagnat, vägrade ⁵⁾ att bortskaffa en honom å ifrågavarande strandområde befintlig brygga, nödgades Drätselkammaren hos Magistraten söka hans förpligtande dertill. Af Magistraten ålagd ⁶⁾ att bortskaffa bryggan besvärade sig Henell hos Guvernören, med anledning hvaraf Drätselkammarens förklaring infordrades ⁷⁾, utan att saken dock hann under året bringas till slut.

Utfyllning i Sörnäs. — Bortskaffande af en der befintlig brygga.

¹⁾ Drkns prot. den 20 jan. § 36. — ²⁾ D:o d:o den 27 april § 19. — ³⁾ D:o d:o den 11 maj § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 juni § 40. — ⁵⁾ D:o d:o den 13 juli § 41. — ⁶⁾ Magns utslag af 15 okt. — ⁷⁾ Drkns prot. den 23 nov. § 27 och skrivv. N:o 250 af s. d.

Bortskaffande af
en badstuga-
byggnad i
Sörnäs.

Likaså påyrkade ¹⁾ Drätselkammaren hos Magistraten bortskaffande af en invid den ifrågasatta utfyllningen belägen, Henell tillhörig badstugubyggnad, hvilken uppförts å annan plats än den för byggnaden fastställda ritningen utvisade, och hvilken badstuga jemväl ansågs medföra våda för den i närheten belägna petroleumstationen. Yrkandet bifölls af Magistraten ²⁾, men jemväl häröfver anförde Henell besvär hos Guvernören, som infortrade Drätselkammarens förklaring ³⁾, utan att ärendet dock hann under året slutföras.

Bortskaffande
af en benmjöls-
qvarn å Grejus.

Emedan Handlanden A. Lindström, som å staden underlydande Grejus hemmans mark uppfört en benmjölsqvarn, utan att utverka godkännande å härför nödiga ritningar, efter ifrågavarande qvarnbyggnads förstöring genom våldeld börjat jemväl utan tillstånd ånyo uppföra densamma, anhöll Drätselkammaren ⁴⁾ hos Guvernören om förbud mot byggnadsarbetets fortsättande samt om Lindströms förpliktande att nedrifva hvad han å stället uppfört. Öfver Lindströms i anledning häraf af Guvernören infortrade förklaring afgaf Drätselkammaren bemötande ⁵⁾, men sakens slutliga afgörande inträffade först under påföljande år.

Beviljande af
friare disposi-
tionsrätt.

Med anledning af särskilda arrendeinnehafvares ansökningar om erhållande af den, för in-tecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemarkar, enligt lag erforderliga rättigheten att, utan stadens hörande, till annan öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 april och 5 september 1882 Kam-maren gifna bemyndigande att afgöra slika ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande lägenheter:

Berghäll, tomten N:o 1 vid 2:dra linien ⁶⁾

”	”	”	5	”	”	”	⁷⁾
”	”	”	1	”	3:dje	”	⁸⁾
”	”	”	2	”	”	”	⁹⁾
”	”	”	3	”	”	”	¹⁰⁾
”	”	”	4	”	”	”	¹¹⁾
”	”	”	5	”	”	”	¹²⁾
”	”	”	6	”	”	”	¹³⁾

¹⁾ Drkns prot. den 10 aug. § 31. — ²⁾ Magns utslag den 1 okt. — ³⁾ Drkns prot. den 9 nov. § 30 och skrifv. N:o 237 af s. d. — ⁴⁾ D:o d:o den 31 aug. § 11. — ⁵⁾ D:o d:o den 16 nov. § 23 och skrifv. N:o 235 af s. d. — ⁶⁾ D:o d:o den 7 dec. § 4. — ⁷⁾ D:o d:o den 17 febr. § 6. — ⁸⁾ D:o d:o den 4 maj § 3. — ⁹⁾ D:o d:o den 10 febr. § 3. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 mars § 9. — ¹¹⁾ D:o d:o den 13 april § 11. — ¹²⁾ D:o d:o 18 maj § 7. ¹³⁾ D:o den 27 april § 5.

Berghäll, tomten N:o 7 vid tredje linien ¹⁾)

”	”	”	1	”	4:de	”	²⁾)
”	”	”	2	”	”	”	³⁾)
”	”	”	3	”	”	”	⁴⁾)
”	”	”	4	”	”	”	⁵⁾)
”	”	”	7	”	”	”	⁶⁾)
”	”	”	8	”	”	”	⁷⁾)
”	”	”	3	”	östra chausséen	”	⁸⁾)
”	”	”	9	”	”	”	⁹⁾)
”	”	”	15	”	”	”	¹⁰⁾)

N:o 34 I *Brogård* ¹¹⁾)

Ås, tomten N:o 16 ¹²⁾)

” ” ” 23 ¹³⁾)

” ” ” 24 ¹⁴⁾)

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna förut varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först intecknade staden till säkerhet för gäldandet af sagda arrendeafgifter.

Under året godkände Drätselkammaren inalles 55 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal äfvensom 12 för leverans- och entreprenadkontrakt. Godkända borgesförbindelser.

Uti sammanlagdt 71 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillärnade husbyggnader å stadens arrendemark, nämligen för 26 byggnadsföretag å Berghäll, 6 å Ås, 5 å Humleberg, 4 å Wallgård, 3 å Taipale o. s. v. Godkända byggnadsritningar.

Till följd af gjorda ansökningar och efter förestäld utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, hvarmedels nedan nämnde personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätt till följande lägenheter inom staden: Öfverlåtelse af arrenderätt.

¹⁾ Drkns prot. den 9 mars § 7. — ²⁾ D:o d:o den 6 april § 9. — ³⁾ D:o d:o den 31 mars § 1. — ⁴⁾ Drkns prot. den 27 april § 4. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 nov. § 17. — ⁶⁾ D:o d:o den 20 april § 8. — ⁷⁾ D:o d:o den 11 maj § 1. — ⁸⁾ D:o d:o den 3 febr. § 9. — ⁹⁾ D:o d:o den 10 febr. § 4. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 2 mars § 24. — ¹¹⁾ D:o d:o den 30 jan. § 30. — ¹²⁾ D:o d:o den 8 juni § 5. — ¹³⁾ D:o d:o den 17 febr. § 5. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 20 april § 9.

Lägenheten	Den nye innehafvaren
<i>Berghäll</i> , N:o 1 vid 2:dra linien	Muraren H. Asikainen ¹⁾ .
” ” 1 ” 3:dje ”	Skomakaren J. Mattsson ²⁾ .
” ” 15 ” Östra chaus- séen	Handlanden J. R. Lindfors ³⁾ .
” Litt. A.	Handlandeekan M. Semenoff och Timmermannen E. Gustafsson- Mietola ⁴⁾ .
<i>Djurgårdsvillan</i> N:o 3 (halfva villan)	Bonden R. Sällström ⁵⁾ .
<i>N:o 56 Rosavilla</i>	Omnibusaktiebolaget i Helsingfors ⁶⁾ .
<i>N:o 74 Röddäld</i>	Trädgårdsmästaren F. Sundsten ⁷⁾ .
<i>Surutoin</i> N:o 25 b	Arbetskarlen G Taurén ⁸⁾ .
<i>Tölö</i> N:o 56 a (östra delen)	Sjökaptenen K. M. Björklund ⁹⁾ .
<i>Wallgård</i> N:o 2	Hyrkusken J. Mattsson Mylly ¹⁰⁾ .
” ” 4	Handlanden A. Krivetz ¹¹⁾ .
<i>Ås</i> N:o 16	Smeden K. F. Wallenius ¹²⁾ .
” ” 16 a	Handlanden K. V. Snellman ¹³⁾ .
” ” 16 b	Handlanden V. W. Ekroos ¹⁴⁾ .
” ” 17	Sjömannen K. Karlsson ¹⁵⁾ .
” ” 20	Bleckslagaren T. Evi ¹⁶⁾ .
” ” 25	Muraren A. Lundell ¹⁷⁾ .

Likaså godkände Drätselkammaren öfverlåtelse af följande arren-
detomter inom staden till nedan nämnde personer:

¹⁾ Drkns prot. den 6 april § 11 och den 13 juli § 1. — ²⁾ D:o d:o den 5 okt. § 2.
— ³⁾ D:o d:o den 2 mars § 23. — ⁴⁾ D:o d:o den 23 mars § 27. — ⁵⁾ D:o d:o den 26
okt. § 7. — ⁶⁾ D:o d:o den 7 jan. § 4 och den 9 nov. § 1. — ⁷⁾ D:o d:o den 21 sept. § 2.
— ⁸⁾ D:o d:o den 20 april § 14. — ⁹⁾ D:o d:o den 20 jan. § 18. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 6
april § 6. — ¹¹⁾ D:o d:o den 10 febr. § 11. — ¹²⁾ D:o d:o den 8 juni § 4. — ¹³⁾ D:o d:o
den 27 jan. § 6. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 18 maj § 25. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 11 maj § 13. —
¹⁶⁾ D:o d:o den 17 febr. § 4. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 20 juli § 2.

Qvarter N:o	Tomt N:o	Gata	Den nye innehafvaren
82	1	Sandvikskajen	Studeranden A. E. Boijer ¹⁾ .
108	20	Skarpskyttegatan	Byggmäst. N. Michelsson ²⁾ .
112	3	Båtsmansgatan	Fångknekten R. Öhman ³⁾ .
115	14	D:o	Enkefru M. Simolin ⁴⁾ .
119	17	D:o	Sjökaptenen G. E. Liljeström ⁵⁾ .
129	1	Skeppsredaregatan	Målaren P. E. Färlander ⁶⁾ .

Sedan Drätselkammaren på grund af Stadsfullmäktiges under föregående år gifna bemyndigande⁷⁾ infordrat icke allenast köpeanbud å bad- och simhusen i Brunnsparcken jemte öfriga till dem hörande byggnader och inrättningar samt i förening dermed arrendeanbud för en tid af 30 år å den mark der byggnaderna äro belägna, utan ock, alternativt, arrendeanbud å ifrågavarande byggnaders och inrättningars öfvertagande på högst 5 års arrende, hade inom den utsatta tiden anbud inlemnats endast af förre arrendatorn doktorn W. Diakoffsky, på grund hvaraf Drätselkammaren till honom på arrende öfverlät⁸⁾ ifrågavarande bad- och simhus med dertill hörande byggnader och inrättningar för tiden från den 1 maj 1888 till samma dag år 1890 emot en årlig arrendeafgift af 4,000 mark.

Utarrendering af bad- och simhusen i Brunnsparcken.

De 28 s. k. narinkbodarne vid Simonsgatan uthyrdes af Drätselkammaren genom auktion⁹⁾ för tiden från den 1 juni 1888 till samma dag 1889 för sammanlagdt 8,797 mark, utgörande i medeltal 314 mark 10 penni pr. bod. För samma tid uthyrdes 15 invid bodarne uppställda mångleridiskar äfvensom den under den ena bodbyggnaden befintliga källaren för inalles 1,013 mark.

Uthyrning af narinkbodarne och diskarne.

Stadens simhus vid Brobergskajen och i Munkholmssundet, med skyldighet för entreprenören att emot bestämda afgifter hålla dem tillgängliga för allmänheten, upplätos af Drätselkammaren¹⁰⁾ för sommaren 1888 mot en ersättning till stadskassan af inalles 336 mark.

Uthyrning af simhusen.

¹⁾ Drkns prot. den 9 mars § 27. — ²⁾ D:o d:o den 20 april § 12. — ³⁾ D:o d:o den 20 juli § 32. — ⁴⁾ D:o d:o den 10 febr. § 7. — ⁵⁾ D:o d:o den 10 febr. § 24. — ⁶⁾ D:o d:o den 27 jan. § 9. — ⁷⁾ Drkns berättelse för 1887 pag. 7. — ⁸⁾ Drkns prot. den 3 febr. § 20. — ⁹⁾ D:o d:o den 11 maj § 1 och den 15 juni § 12. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 1 juni § 3.

Utlekning af
mulbetesmark
m. m.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnandet af stadens mulbetesmark uppläts af Drätselkammaren för 210 marks ersättning¹⁾ samt rättigheten att afberga gräsväxten å särskilda odisponerade områden för sammanlagdt 669 mark i arrenden²⁾.

Disposition af
gården N:o 5
vid Skilnaden.

I öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges förut omtalade beslut uppgjorde Drätselkammaren köp om gården N:o 5 vid Skilnaden i qv. N:o 61, som af staden tillträdde den 1 juni³⁾, dock med förbehållen rätt för förre egaren att disponera några lokaler i gården intill den 1 oktober. Enär anslag för planering af den del af tomten, som kommer att upptagas af gata, ej fanns upptaget i årets budget, kunde sagda planering ej under året försiggå. De här befintliga byggnaderna fingo därför tillsvidare kvarstå och lokalerna uthyrdes af Drätselkammaren med kort tids uppsägning⁴⁾ hvarjemte en lokal anordnades för gaskontrollen⁵⁾, för hvilket ändamål enskildt rum härtills varit upphyrdt.

Bortskaffande
af åbyggnaderna
å tomten N:o 5
vid Bangatan.

Åbyggnaderna å staden tillhöriga tomten Georgsgatan 20 i qv. N:o 60 (förra Rööska gården), som jemväl komme att tagas i anspråk för gatuplaneringar, och hvilka härtills varit uthyrda, blefvo af Drätselkammaren försålda för 225 mark, med skyldighet för köparen att omedelbart bortskaffa desamma⁶⁾.

Föranstaltade
syner.

Förutom en mängd syner för uppgörande af förslag till ny utarrendering af lägenheter, byggnadssyner i följd af ansökningar om tillstånd till byggnadsföretag m. m. verkställde Drätselkammaren bl. a. kontrollsyn å Meilans hemman⁷⁾, för utrönande af huru vida innehafvaren afhjelpat en af förre arrendatorn å lägenheten vållad vanhäfd, treårssyn å Paloholmen⁸⁾ m. fl.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intagas här främst den af stadsingeniören till Drätselkammaren afgifna berättelsen om byggnadskontorets verksamhet, hvilken är af följande innehåll:

Byggnadskonto-
rets arbeten och
anslag.

„Byggnadskontorets ordinarie personal har varit densamma som under nästföregående år och har dess arbetskrafter, genom de mångfaldiga och ständigt sig ökande göromålen, varit nog ansträngda oaktadt

¹⁾ Drkns prot. den 1 juni § 2. — ²⁾ D:o d:o den 13 april § 5, den 21 juni § 1 och den 22 juni § 1. — ³⁾ D:o d:o den 1 juni § 7. — ⁴⁾ D:o d:o den 8 juni § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 10 aug. § 33. — ⁶⁾ D:o d:o den 14 sept. § 17. — ⁷⁾ D:o d:o den 5 juni § 43, den 23 nov. § 13 och den 30 nov. § 7. — ⁸⁾ D:o d:o den 17 aug. § 7 och den 14 sept. § 6.

tidtals ända till fyra yngre ingenjörer varit anställda som extra biträden för utförande af mätningar och undersökningar, uppgörande af projekter, öfvervakande af t. ex. de stora regleringsarbetena m. m. För undertecknad¹⁾, såsom ansvarig för all denna omfattande verksamhet, blir sakläget allt mindre och mindre tillfredställande då arbetet ständigt ökas och hopas så att detsamma utföres under känslan af det snart sagdt omöjliga i att i behörig tid kunna bli färdig. En reform i Byggnadskontorets arbetsordning blir derföre i en snar framtid nödvändig att genomföra.

Beträffande anslagen under rubrik „Byggnadskontoret“ är att anmärka att det för „skogvaktarebiträden“ öferskridits. Förutom att extra vakter vid särskilda tillfällen härmed aflönades, bedrefs skogsrödning så långt anslaget medgaf och hade Byggnadskontoret sig ej bekant att ett forstmästararvode, Fmk 67:50, skulle tillkomma. Likaså måste, för vinnande af öfverensstämmelse med Drätselkontorets bokföring, en post å Fmk 145, hvilken Byggnadskontoret påfört „skogsafverkning i stadens skogar“ till nu ifrågavarande konto öfverföras, enär Drätselkontoret afslutat förenämnda konto med år 1887. Byggnadskontoret ovetande öferskreds sålunda detta anslag.

Anslaget för „material och handtlangare-dagsverken“ stort Fmk 3,000 öferskreds med icke mindre än Fmk 5,970:29. Uppmätning af den mängd kvarter och tomter, som genom fastställelse af ny stadsplan samt utförande af regleringsarbetena kunnat eller kunna upplåtas till omedelbar försäljning, har varit ett drygt arbete. Likaså har för utarrendering af arrendetomter å Berghäll, äfvensom i och för regleringsarbetena, vidlyftiga mätningar varit nödiga, förutom att den i allmänhet lifvigare byggnadsverksamheten påkallat mera mättningsarbeten och dermed förknippade utgifter. Bokföringen utvisar att, redan innan årets utarbeten på våren påbörjades, omkring Fmk 2,600 eller 86 % af hela anslaget för mätningar åtgått, hvaraf en stor del utgifvits för pejlingar och pliktningar i Södra, Hafs- och Sandvikshamnarne för uppgörande af projekter till hamnbyggnader.

Äfven anslaget för expenser öferskreds, men är det ock sjelfallet att mera ritmaterial af alla slag skola åtgå då arbetena på sätt ofvan anföres ökas och dessutom vattenledningens starka utveckling kräfver oförutsedda utgifter å sagda konto.

¹⁾ Berättelsen undertecknad af Stadsingenjören O. Ehrström.

Arbeten, för
hvilka anslag
beviljats under
föregående år.

Med anslag beviljade under föregående år slutfördes eller fortsattes:

Mätningar för upprättande af generalkarta, å hvilket konto ett öfverskott af Fmk 2,958:58 förefanns, verkställdes af för ändamålet, under sommarferien, engagerade lektorn ingenjören J. Reuter och medhans, förutom en komplettering af föregående års arbete, hela strandområdet söder om östra chausséen från vägen öfver Broholmarne till Sörnäs ölbryggeri eller Gumtäkt säteris mark.

„För remont af stadens byggnader i Brunnsparken“ hade anslagits Fmk 16,000, men utfördes under år 1887 uti sjelfva brunns huset endast större för dess fortbestånd nödiga reparationer emedan ombyte af entreprenör skulle ske med utgången af året. Under vintern år 1888 verkställdes sedermera målning och putsningsarbeten, så att hela restaurationslokalen befann sig i propert skick då den fram på våren öppnades för allmänheten.

„Omläggningen af Vestra Henriksgatan“, som uppskjutits emedan Magistraten, på gårdsegarenes vid nämnda gata framställning, medgifvit uppskof för omläggning af deras andelar till 1888, verkställdes mellan Simons- och Wladimirsgatan, men afbröts arbetet här, emedan byggnadsföretag pågick på tomten adr. N:o 14 och äfven andra omständigheter talade för ett ytterligare uppskof till år 1889.

„Nyläggning af trottoirerna å Anne- och Malm- (numera Folkskole-) gatorna“ hade ej slutförts, emedan ett af firman J. D. Stenberg et söner levererad och uppställt staket kring folkskolan ej ännu på hösten befunnits i komplett skick och stenläggningen gjordes beroende af stolparnes nedgräfnings. Då stolparne under våren delvis omställdes af leverantören, ombesörjdes af honom äfven stenläggningen, hvarföre inga vidare utgifter behöfde påföras detta konto.

„Nyläggningen af Wladimirsgatans fortsättning genom Henriksesplanen“, hvartill anslag för 1887 blifvit beviljad under förutsättning att den nya stadsplan, hvori denna genomfart intagits såsom en förbättring i kommunikationerna, skulle i tid vinna stadfästelse, men som emellertid ej mera medhans på hösten, utfördes under första sommarmånad 1888.

„För utarbetandet af plan till Brunnsparken“ hade Drätselkammaren vidtalat trädgårdsarkitekten S. Lindh i Stockholm, men då denne på hösten 1887 af sjukdom blifvit hindrad att öfverresa, anlände han i slutet af maj påföljande år och öfversände efter härstädes tagen kännedom om terrängförhållandena m. m. i september sitt förslag. Af anslaget Fmk 2,000 togs endast Fmk 1,051:50 i anspråk.

„Bröstvärn af huggen granit längs Unionsgatan mot Kaisaniemi“ utfördes vintern 1887—88 på entreprenad för den anslagna summan. Denna solida barriäre på den delvis höga stödjemuren inger, ehuru låg, genom sin massa en känsla af full trygghet åt fotgångarne, på samma gång den tillåter en fri blick öfver parken och uppfyller sålunda hvad med densamma afsågs.

„Uppmuddring i Södra hamnen framför Magasinskajen“ slutfördes visserligen år 1887, men då anslaget lemnade en behållning, tilläts på särskild framställning, att muddring längs de nya lossningsplatserna i Brobergshamnen skulle utföras. Då årstiden var långt framskriden, medhans arbetet ej, men åtog sig samma svenska entreprenörfirma, som muddrat i Sörnäs- och Södra hamnarne, att fortsätta arbetet härstädes och muddrades under påföljande maj så mycket tillgångarne medgåfvo. Minst 7 fot vatten åstadkoms härmed och fyller platsen, hvilken upplåtits för lossning af kalk, tegel, sand, sten, ved och dylikt, mycket väl behovet tillsvidare.

„Uppmuddring af inloppet till Sörnäs“ hade afslutats 1887, men nämnda konto kunde ej afslutas emedan restitution af tullafgifterna för mudderverket, hvilka blifvit påförda detsamma, ej kunde erhållas förrän apparaten åter bortfördes från landet påföljande vår ¹⁾.

En mindre sprängning af en från Blåbergslandet utskjutande klippudde företogs under vintern jemte kontrollmätning af det utförda muddringsarbetet. Sistnämnda befanns härvid till alla delar vara utfördt till det i entreprenadkontraktet fastställda djupet 20 fot under noll- (20,6 fot under medel-) vattenståndet. Anslaget är Fmk 65,000 och utgifterna Fmk 72,936:65, men utjemnas denna differens vid restitution af tullafgifterna.

„Landgångar och fasta bockar för lossning vid Brobergs- och Sandvikskajerna“. Deras ändamål och lämplighet omnämndes redan ofvan i sammanhang med muddringsarbetet utanför desamma. De anlades redan 1887 men öfverfördes det förefintliga öfverskottet af anslaget på följande år för att dermed bekosta komplettering af de temligen premitiva anordningarna och iståndsätta dem efter de störande inverkningar som isen antagligen hvarje vinter kommer att hafva på desamma. Detta visade sig ock fullt berättigadt och åtgick ej allenast öfverskottet utan måste anslaget öfverskridas med Fmk 994:70.

¹⁾ Drkns prot. den 8 juni § 17.

„Uppförande af saluhallar“. Efter det kontrakt med byggmästar Th. Croll uppgjorts om fundamenteringens utförande¹⁾ för hallarne, öfverlemnades öfvervakandet af arbetet åt en byggnadsbestyrelse, bestående af arkitekten K. G. Nyström och tvenne ledamöter i Drätselkammaren²⁾, emedan detta sysslande skulle hafva alltför mycket upptagit Byggnadskontorets disponibla arbetskrafter.

„Inredning af gamla proviantmagasinet till tull- och packhus“. Detta arbete öfvervakades af arkitekten Th. Höijer, som uppgjort ritningarne till detsamma, jemte tvenne byggnadssynemän. Af Byggnadskontoret utfördes några yttre arbeten, såsom uppförandet af plank mellan hamnkontorets och packhusets gårdar, stenläggning, asfaltering af trottoirerna samt inomhus uppställningen af en hydraulisk hiss³⁾ och några obetydliga kompletteringsarbeten efter entreprenadarbetets avslutande⁴⁾.

„Grusning af lekplan och uppförande af hägnad kring folkskole-tomten vid Annegatan“. Grusningen var i det närmaste afslutad redan 1887 men kompletterades under sommaren med en mindre påfyllnad. För hägnaden, som firman J. D. Stenberg et söner uppställt, kunde slutliqvid ej ännu ens uppgöras då de anmärkta bristerna ej blifvit till fullo afhjelpa.

„Kostnaden för uppförandet af ett desinfektionshus“ upptogs uti budgeten för år 1888 men hade detsamma blifvit uppfördt år 1887. Endast några mindre kompletteringar utfördes år 1888 för inalles Fmk 309: 48.

„Kommunala sjukhuset, vatten- och afloppsledning, hägnader och planering af vägar“. Ytterligare utfördes för behållningen å detta anslag dels planerings- dels planteringsarbeten m. m. för inalles Fmk 1,216: 19 och har äfven ändamålet härmed vunnits, nämligen att åt den sterila gården gifva ett något mera ordnad och inbjudande utseende.

Arbeten enligt
1888 års bud-
get. — Byggna-
der och lägen-
heter.

„Badhuset i Brunnsparken, remont och målning“ utfördes med den påföljd, som man tyvärr ofta får erfara då man skall grundligare reparera ett gammalt hus, nämligen att en hel del arbeten måste utföras som ej på förhand kunnat beräknas. Anslaget öfverskreds derföre äfven med Fmk 752: 79, oaktadt en del arbeten, påkallade af arrendator, enligt särskildt beslut påfördes „underhåll af byggnader och lägenheter“.

¹⁾ Drkns prot. den 1 juni § 12 och den 29 juni § 6. — ²⁾ D:o d:o den 29 juni § 6. — ³⁾ D:o d:o den 3 febr. § 18 och den 11 maj § 21. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 juni § 15 och den 29 juni § 8.

„Ombyggnad af uthusen vid brunnshuset“ kunde verkställas med bibehållande af den gamla stommen. Genom insättande af nya delar, uppriktning, inläggning af asfaltgolf, förändring af inredning sålunda att numera skilda afdelningar för betalande finnas och anläggning af aflopp, äro de förut ruskiga uthusen numera i ganska godt skick och beqväma för ändamålet.

„Underhåll“ af stadens byggnader och lägenheter med ett anslag af 13,000 mark har kostat Fmk 21,743:96. Då af bokföringen emellertid framgår att ganska omfattande reparationsarbeten, enligt Drätselkammarens beslut, utförts härmed förutom den löpande remonten, så är förhållandet lätt förklaradt. Så utfördes inom rådhuset insättning af nytt tak mellan Magistratens sessionssal och 3:dje afdelningens väntrum jemte förändring af inredningen och omfattande reparationer inom polisens lokal¹⁾. Inalles steg kostnaden för arbetet i rådhuset till Fmk 2,918:95. Andra liknande äro remont af Hesperia¹⁾ Fmk 2,338:85, packhuset¹⁾ Fmk 1,101:93, simhusen i Brunnsparcken Fmk 496:29, badhuset derstädes 1,038:87, brunnshuset¹⁾ 2,541:16, qvarnen i Gammelstaden 794:54 o. s. v. Att detta anslag nu såsom flere gånger förut betydligt öfverskridits torde dock ej föranleda förändring i det följda systemet derhän att i staten upptages detaljerade summor för remont af hvarje byggnad under året, enär detta snarare skulle bli dyrare derigenom att man, för att icke komma till korta, skulle nödgas upptaga äfven sådana arbeten som möjligen ännu något år kunde anstå. Intet större remontarbete utföres utan föregående syn och noggrann pröfning huruvida detsamma bör utföras och torde staden häri hafva full garanti för att sådana icke onödigtvis verkställas. Räkenskaperna rubbas ej heller genom att ett dylikt förslagsvis beviljad anslag öfverskrides, då det endast kan verka derhän att behållningen, som alltid finnes å totalanslaget för allmänna arbeten, blir mindre.

„Kostnaden för uppförande af desinfektionshuset“ ingår främst bland nybyggnader. Härom har emellertid redan talats uti redovisningen för de arbeten som haft anslag föregående år men blifvit slutförda 1888.

„Uppförande af stall och landningsbrygga vid Gammelstadsqvarnen“ verkställdes enligt framställda förslag till beräknadt belopp.

„Uppförande af allmänt afträde i teateresplanaden“ öfverlemnades af Drätselkammaren åt en entreprenör under arkitekts öfverinseende²⁾.

¹⁾ Drkns prot. den 27 juni § 15 och den 10 aug. § 23. — ²⁾ D:o d:o den 31 mars § 7 och den 21 sept. § 28.

Gator och all-
männa platser.

„Omläggning af Norra Magasinsgatan, från Fabians- till Kaserngatan jemte omplanering af backen utanför folkskolan“. Vid utförandet häraf befanns nödigt att framför en del fönster uti folkskolebyggnaden anlägga ljustrummor omgifna af barrière och då dertill ett ganska stort område af Kaserntorget måste omläggas för att anslutas till den höjda gatan öfverskreds anslaget med Fmk 1,117: 46.

„Omläggning af öppna platsen invid kokhuset samt Magasinskajen från kokhuset till träkajarmen“ utfördes under pågående liflig trafik med största svårighet. Genom att sydligaste ändan af denna kajgata betydligt påfylldes, för att erhålla samma höjd som träkajen invid, öfverskreds anslaget med Fmk 631: 76.

„Underhåll inclusive snöplogning“. Detta anslag sammanfördes härinnan med anslag för underhåll af kanaler äfvensom för kajer men fördelades i budgetförslaget för år 1888 uti tre poster. Genom hvilket misstag den förut gemensamma summan Fmk 25,000 fördelades i resp. 15,000 för gatu-, 2,000 för kanal- och 8,000 för kajunderhållet har jag mig ej bekant, men redan i budgetförslaget för 1889 fördelades summan i resp. 8,000, 12,000 och 5,000 mark. För gatuunderhållet inclusive snöplogning åtgick under året Fmk 8,510: 78.

„Nyläggning af Bangatan mellan Anne- och Fredriksgatorna“ måste utföras i något större utsträckning än förslaget upptagit, en mindre omplanering företagas och en del af Fredrikstorget omläggas. Orsaken härtill var att berget å sagda torg af enskild person blifvit bortsprängdt så att genom dessa arbetens utförande stensättningen kunde anslutas till de förut stenlagda här utmynnande gatorna och åt platsen gifvas ett jemförelsevis prydligt utseende.

„Nyläggning af Abrahamsgatan från Boulevarden till Andreaegatan“ afslutades ej emedan för halfva, Polyteknikum tillhörande, gatan anslag först på senhösten anskaffades. Då en hög påfyllning emellertid föregick stensättningen, kunde arbetet endast vinna i soliditet på att utföras under tvänne år.

„Nyläggning af Rödbergsgatan från Styrmansgatan till Sandvikskajen“ utfördes enligt förslaget.

„Makadamisering af Parkgatan“ utfördes genom Byggnadskontoret afven till de delar som ankommo å gårdsegarene sedan kontrakt härom mellan desse och Drätselkammaren ingåtts¹⁾. Såsom lämpligaste tid för utförandet valdes hösten, då regnet håller den färska makadamen våt.

¹⁾ Drkns prot. den 3 aug. § 10, den 10 aug. § 24 och den 17 aug. § 14.

Härunder blir makadamen fastare och sprider icke detta förfärliga dam som en ny chaussée hos oss, der såsom bindemedel pinmo behöfver användas, alltid under torr årstid måste göra. Då kompletteringar särskildt af trottoirerna på senhösten ännu återstodo, kunde arbetet ej afslutas.

„Bergsprängning för fördjupande af ett afloppsdike å de s. k. Janssonska odlingarne“ pågick under vintermånaderna ända till medlet af mars, då det för påträngande vårvatten måste afbrytas, för att åter upptagas på hösten sedan skörden från omgifvande fält blifvit inbergad. För att icke genom forcering fördyra arbetet, som ständigt besvärades af det myckna genomrinnande vattnet, lemnades ännu några svårare ställen till följande vinter, hvarigenom arbetet kommer att afslutas först under år 1889.

Kanaler och
afloppsdiken.

„Upprensning och fördjupning af afloppsdiket från Fattiggården“ utfördes på senhösten sedan skörden på invidliggande odlingar inbergats och arbetet var minst störande för invånarene uti nära liggande villor.

„Sänkning af kloakmynningarne under Elisabets-, Manege- och Kyrkogatorna invid Norra kajen för bildande af stanklås“ utfördes af yngre biträdande ingenjören på ett mycket ändamålsenligt sätt genom tillämpning af ett slags „caisoner“. Då dammar m. m. härigenom undvekos steg kostnaden, som var beräknad till 800 mark per stycke eller Fmk 2,400, endast till inalles Fmk 1,034: 13.

„Underhåll“ af kanaler och afloppsdiken hade, såsom i sammanhang med „underhåll för gator“ redan nämndes, af något misstag erhållit ett anslag af Fmk 2,000 (anslaget år 1889 är 12,000). — Ensamt till vinterskötseln från 1 januari till våren åtgick omkring 2,400 mark och under årets förlopp inalles Fmk 12,382: 25.

„Nyanläggningarne“, nämligen kanalerna under Marie-, Stora Roberts-, Wladimirs-, Fabiansgatorna, Vestra Kajen, Andreae- och Boulevardsgatorna samt gatan norrom Åbokasernen utfördes enligt förslaget å i budgeten uppgifna sträckor i syften som i sammanhang med denna närmare angifvits och för en sammanlagd kostnad, som med Fmk 2,791: 51 understiger summan af för dem beviljade anslag. Anslaget för en anläggning öfverskreds med ett högre belopp nämligen „kanalen under Norra Sandvikskajen till Repslagaregatan“. Den omständigheten att en utfyllning längs Sandviksstranden utan kostnader kunde utföras medels från stadens arbeten och privata byggnadsföretag hitsläpad öfverflödig sprängsten samt att ett utmärkt material „slaggtegel“ vid en konkurs-

realisation kunde erhållas till mycket lågt pris, förledde byggnadskonkoret att utsträcka kloaken förbi Repslagaregatan och att för ändamålet beställa och framsläpa nödigt material. Kloaken skulle i hvarje händelse så snart stranden var utfylld dragas längre och var det ett önskningsmål för alla närboende och den talrika ångslupspubliken, som sommartid reser mellan staden och villorna i den närmaste vestra skärgården, att de stinkande aflagringerne i den inre delen af Sandvikshamnen skulle oskadliggöras genom att icke vidare förnyas utan framdeles bortföras till djupare, friare vatten. Arbetet påbörjades, men tyvärr uppstodo svårigheter, såsom ofta är fallet med arbete uti vatten, hvilka fördyrade detsamma på oförutsedt sätt. Någon förlust för staden var det dock i ingen händelse, ty, utom att arbetet i alla fall utfördes billigt, undveks kostnaden för en provisorisk sidomyntning som efter något år vid kloakens utsträckning i alla fall fått förstöras.

Vägar.

„Remont och nytt brolock å långa bron“. Remonten inskränkte sig till förseende af en del af bron med nytt handräck, hvilket arbete tyvärr genom arbetarenes bekymmerslöshet och sammanträffande olyckliga omständigheter, såsom bekant, efter ett fall nattetid öfver det provisoriska stängslet, kostade en person lifvet. Brolocket lades nytt af plankor såsom förut men visade redan den långvariga, på nederbörd rika våren, som ständigt höll det råa planklocket uppblött, att med den allt lifligare vordna trafiken detta material alltför hastigt utnöttes och vid nästa remont måste ersättas med ett hållbarare om ock dyrare sådant.

„Remont af makadamiseringen i Brunnsparke-alléen“ kom icke till utförande af orsak att den till dylika arbeten använda arbetspersonalen var strängt upptagen af chausséernas utom stadens remont, hvartill kom Parkgatans makadamisering.

„Underhåll“. Med försigtighet och hushållning öfverskreds detta anslag ej med större summa än Fmk 171:19 men underläts äfven på några ställen remont som bordt utföras för att vägarne skulle kunna anses vara i försvarligt skick.

„Chausserad väg längs Brunnsparkens sydvestra strand från badhuset till villan N:o 6“. Sprängning- och fyllningsarbeten äfvensom stödjemuren, krönta af en barrière, utfördes men lemnades makadamiseringen till påföljande år, för att fyllningen skulle behörigen sätta sig. Vägen blef i alla fall trafikabel genom att betäckas med grus och visar sig vara en särdeles vacker och anlitad promenad med den fria utsigten* längs stranden och öfver hafvet.

„Gångbana längs vestra chausséen från Taipale till Kammio“. Likasom under föregående år hade en rund summa Fmk 8,000 blifvit anslagen för att dermed utföra så lång sträcka gångbana som möjligt längs chausséerna, denna gång längs den vestra, från den punkt der arbetet år 1886 afstannat. Stödjemurar, diken, trummor, handräcken och utfyllningar verkställes på en sträcka som man med säkerhet antog skulle blifva färdig utan att anslaget öfverskreds. Då stensättningen sedermera afslutades förefanns emellertid ett öfverskott af Fmk 883:60, men var årstiden för långt framskriden för att kunna ytterligare förlänga banan, hvarföre kontot icke afslutades utan öfverfördes behållningen till nästa år för att dermed kunna arbeta vidare.

„Underhåll af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handräcken“. Remonter utfördes så långt anslaget medgaf och öfverskreds det samma till och med med Fmk 680:07, men befunno sig en del sträckor af chausséerna det oaktadt icke i godt skick. Att detta beror på de primitiva arbetsredskapen som användas har förut framhållits.

„Stenläggning af norra kajarmen i Södra hamnen“ kom icke till utförande. Kajarmen var förut makadamiserad, men hade denna beläggning visat sig högst olämplig under våt tid. Då denna viktiga och alltid mycket anlitate plats sålunda var användbar och arbetet icke omedelbart måste utföras, ville man ej störa den lifligare vår- och sommartrafiken utan uppsköt med utförandet. På hösten visade det sig emellertid att kajutrymmet än mindre kunde tagas i anspråk emedan trafiken då var ännu lifligare och sålunda fick arbetet anstå till påföljande vår.

„Höjning af brolocket öfver infarten till båthamnen å Magasinskajen“ utfördes i sammanhang med reparation af den del af kajen, hvarigenom ifrågavarande inlopp går, och kunde kostnaderna derföre icke särskiljas utan belastades konto „höjning af brolocket — — —“ med anslagssumman Fmk 600.

„Anbringande af trappsteg i sluphamnen för beredande af tilläggsplats för båtar“. Sådana utfördes af en på jernkonsoler fastskrufvad plankor och åstadkom denna af hamnkaptenen påkallade obetydliga förändring ett godt tillskott i handelsplatsernas trånga utrymme.

„Iståndsättande af kajen i fiskarhamnen“. Till detta arbete fanns ej någon kostnadsberäkning, utan hade budgetutskottet föreslagit att den mest nedsjunkna delen af den trappformiga kajen på en sträcka af ungefär 60 fot skulle repareras och antagit att detta kunde utföras för samma pris som en liknande reparation i södra fiskarhamnen, nämligen 100 Fmk

per löp. fot. Kostnaden för iståndsättandet belöpte sig emellertid till Fmk 7,085:57. Vid rifningen kunde knappast utrönas på hvad kajen egentligen hvilade, till den grad oregelbunden var den pålning som fanns. Nu bygdes kajen på pålrader, förbundna upptill af vanlig rostbädd. Spontvägg, för att skydda mot vågsvallets ursköljning, hade året förut blifvit inslagen längs kajens hela längd.

„Underhåll af kajer, bojor m. m.“. I sammanhang med „underhållet“ af gator och kanaler har redan blifvit förklaradt huru anslaget Fmk 8,000 tillkommit. De verkliga kostnaderna belöpte sig till Fmk 5,153:25.

„Utvidgning af vestra lastningsbron i Sörnäs till tvåspårig“ utfördes under vintern sålunda att pålrader inslogos på hvardera sidan af brokistorna och förbundos med dessa medels starka bjelkar. Så snart årstiden tillät utlade statsjernvägarne förbindningsspår till bron och uttalades stor belåtenhet med denna utvidgning af trafikanterna som utskeppa virke.

„Planering af ballastplatsen i Sörnäs för utläggning af jernvägsspår“ utfördes sålunda att tre spår å densamma kunde dragas ned till strandskoninggen men utlades af jernvägen under detta år endast det mellersta spåret.

„4 st. nya bojar i hamnarne“ förfärdigades och ankrades på af hamnkotoret föreslagna platser. Genom användande af en enkel konstruktion för sjelfva bojen, som Gasverkets mekaniska verkstad utförde för 200 mark per stycke och uppköp af gamla skeppsankare med ketting, delvis från Åbo, Wasa och Borgå, kunde samtliga bojarne, för hvilka voro anslagna Fmk 4,400, utföras för Fmk 2,547:10.

Renhållnings-
väsendet.

Detta handhades såsom under föregående år. Tvenne platser, på Grejus hemmans och Wallgårds mark, voro upplåtna¹⁾ för afstjelpning och hölls här ordning af anställda vakter, hvarjemte tvänne pråmar²⁾ (med tvänne till ombyte), förtöjda, den ena vid Skatuddens norra strand, den andra vid ändan af Wladimirsgatan i Gräsviken, upplätos under seglationstiden för samma ändamål. Dessa senare stodo likaledes under kommando af tvänne vakter eller pråmkarlar. Rengöringen af hamnarne och kajerna ombesörjdes af Hamnkotoret tidtals med tillhjälp af arbetare från Byggnadskotoret.

Arbetsredskap.

„Inköp och remont“ verkställdes för Fmk 5,105:98. De inköpta

¹⁾ Drkns prot. den 7 jan. § 20. — ²⁾ D:o d:o den 4 maj § 19.

redskapen voro af vanligaste slag, uppköpta i större och mindre partier under årets lopp, med undantag af en hydrophon för vattenledningens behof och 35 st. stålplåtkärl med 10 st. lock till afträdena i några stadens hus.

Senare än budgeten behandlades och oberoende af denna, nämligen den 20 mars, godkändes ett förslag till utförande af „regleringsarbeten“ närmast föranledda af att förändringarne i gällande stadsplan vunnit fastställelse, att utföras under tre års tid och vidtogs omedelbart med utförande af den på år 1888 ankommande tredjedelen. Af dessa arbeten afslutades i det närmaste planering af vestra Docks-, Skeppare-, Smeds-, Munkholms- och Båtsmansgatorna samt kanalerna (jemte vattenledning) under Kasern-, Högbergs-, Bergmans-, Jägare-, Skarpskytte-, Skeppare- och Smedsgatorna, genom Fabriksparken, under Fabriks-, Munkholms-, Docks- och Båtsmansgatorna. De delar af staden der dessa arbeten utföras, med undantag af Kasern-, Bergmans-, Högbergs- och Skarpskyttegatorna, vid hvilka tomterna redan förut blifvit af innehafvare inlösta, komma säkerligen inom få år till nytt lif från den långa dvala i hvilken de försatts såsom arrendetomter, utan säkerhet för att de skulle förbli orubbade eller kanhända försvinna för att ge rum för gator m. m.; och skall säkert en liffig byggnadsverksamhet snarligen af de ruskiga, illa kända „Rödbergen“ bilda en ny tätbyggd och likaså befolkad stadsdel med proper och fullkomligt oigenkänlig fysionomi. Öfriga regleringsarbeten af detta års tredjedel, å hvilka mycket arbete redan under år 1888 blifvit nedlagdt, fortsättas utan afbrott i sammanhang med följande års tredjedel såsom i förslaget förutsatts för att uppnå ett bättre ekonomiskt resultat. De utgräfdade jordmassorna och den lössprängda stenen från en arbetsplats kunna nämligen sålunda användas såsom fyllningsmaterial på en annan arbetsplats, hvarigenom inbesparingar i material och transportkostnader göras.“

Regleringsarbeten enligt 1887 års stadsplan.

Beträffande de under året utförda byggnadsföretag, hvilka såsom af Drätselkammaren utgifna på entreprenad endast i korthet berörts uti Byggnadskontorets ofvan intagna berättelse, torde ännu följande böra omnämnas.

Ombyggnaden af förra ryska proviantmagasinet vid vestra kajen till tull- och packhus, som under föregående år upplåtits på entreprenad åt byggmästaren Th. Croll¹⁾, fortgick så att tullkamarlokalen

Tull- och packhusbyggnaden.

¹⁾ Drkns berättelse för 1887 pag. 27.

jemte packhusmagasinen från den 1 juni kunde upplåtas för sitt ändamål¹⁾. Definitiva afsyningen af huset egde rum i slutet af juni²⁾ och den 1 juli begynte det nyinrättade trafikkontoret derstädes sin verksamhet.

Såsom förut omnämnts, utverkade Drätselkammaren ett tillskottsanslag af 10,000 mark för utförande af särskilda i sammanhang med nyssnämnda ombyggnad stående arbeten, såsom bl. a. inrättande af tvänne hydrauliska hissar, anläggning af asfalttrottoir längs huset samt uppförande af en uthusbyggnad å tomten förenad med ett allmänt afträde af sten. Sistnämnda arbete, för hvilket nödiga ritningar uppgjorts å Byggnadskontoret³⁾, öfverlemnades af Drätselkammaren efter inhemtandet af entreprenadanbud åt byggmästaren H. Karjalainen⁴⁾ under Byggnadskontorets uppsigt mot en betingad ersättning af 7,500 mark. Arbetet blef dock icke slutfördt under året, hvarför icke heller totalkostnaden för packhus- och uthusbyggnaden kunde under året fixeras.

Allmänt afträde
å packhustom-
ten.

Åt samma entreprenör öfverlemnade Drätselkammaren⁵⁾ äfven uppförandet af det beslutna allmänna afträdet i Teateresplanaden mot en betingad ersättning af 10,000 mark. Ritningarne för detsamma voro uppgjorda af arkitekten Th. Höijer, som jemväl af Drätselkammaren anmodades att öfvervaka arbetets utförande. Fullbordandet äfven af detta arbete inträffade först under följande år.

Allmänt afträde
i Teaterespla-
naden.

Efter det Stadsfullmäktige bestämt⁶⁾ sättet för utförande af grunden för den beslutna saluhallen å Vestra kajen, inhemtade Drätselkammaren af firman J. C. Harcourt i Duisburg, hvilken tidigare aflemnat de förmonligaste entreprenadanbud å jernkonstruktionen för hallen, uppgift om de priser, till hvilka firman nu kunde leverera det härför erforderliga materialet⁷⁾, och sedan Drätselkammaren i princip godkänt⁸⁾ det nu gjorda, något förhöjda anbudet, införskaffade Kammaren af firman nödiga ritningar å detaljkonstruktionen⁹⁾, hvarjemte Kammaren anmodade¹⁰⁾ arkitekten K. G. Nyström att uppgöra fasadritning för byggnaden. Sedan ritningarne erhållits och fastställelse å desamma utverkats¹⁰⁾, uppgjorde Kammaren¹¹⁾ med firman kontrakt om jernkonstruktionens leverans och uppställning inom den 30 november 1888. Priserna

Saluhallens
uppförande.

¹⁾ Drkns prot. den 18 maj § 31. — ²⁾ D:o d:o den 29 juni § 6. — ³⁾ D:o d:o den 10 aug. § 28. — ⁴⁾ D:o d:o den 31 aug. § 19. — ⁵⁾ D:o d:o den 31 aug. § 19, den 21 sept. § 28 och den 28 sept. § 11. — ⁶⁾ D:o d:o den 3 jan. § 21. — ⁷⁾ D:o d:o den 20 jan. § 43. — ⁸⁾ D:o d:o den 24 febr. § 43. — ⁹⁾ D:o d:o den 31 mars § 4. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 11 maj § 33. — ¹¹⁾ D:o d:o den 25 maj § 44 och den 22 juni § 22.

för de olika materialierna voro: för smid- och gjutjernsdelar, incl. fönster och dörrar, 360 Rmk, för zinkornament jemte takrännor 510 Rmk, för korrugerad takplåt 460 Rmk, allt per 1,000 kilogram. Totalvigterna voro beräknade: af smid- och gjutjernsdelar till 123,200 kilogram, af rännor och ornament till 2,800 kilogram, samt af takplåt till 22,500 kilogram, allt med 5 % tillåten variation. Utförandet af grundläggnings- och sockelarbetena öfverlemnades på entreprenad åt byggmästaren Th. Croll¹⁾, hvilken förband sig att utföra arbetet till priser, som beräknades komma att utgöra för betonunderlaget 12,128 mark, för grundmuren 7,606 mark 50 penni samt för sockeln 5,998 mark 75 penni. Murfyllningen inom jernkonstruktionen öfverlemnades likaledes på entreprenad åt byggmästaren Croll²⁾ mot en ersättning af 28,000 mark. Särskilda omständigheter, såsom svårigheten att erhålla cement för betongrunden, försenad leverans af en del utaf jernkonstruktionen m. m. fördröjde hallbyggnadens uppförande så att detsamma icke under året kunde slutföras.

Sedan för den af Stadsfullmäktige beslutna tillbyggnaden af fattiggården samt den i närheten deraf till uppförande bestämda arbetsanstalten nödiga ritningar uppgjorts under ledning af öfverdirektören S. Gripenberg³⁾, infortrade Drätselkammaren entreprenadanbud å arbetets utförande. Då den entreprenör, som inlemnat det lägsta och af Drätselkammaren godkända⁴⁾ anbudet, emellertid icke kunde fullgöra sitt åtagande eller ställa borgen härför, gjorde Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige förslag⁵⁾ om arbetets öfverlemnande åt byggmästaren A. Stenroos och sedan Stadsfullmäktige härtill bifallit samt, såsom förut nämnts, beviljat för arbetet nödigt tillskottsanslag⁶⁾ uppgjorde Kammararen⁷⁾ med Stenroos kontrakt om utförandet af ifrågavarande arbeten för en sammanlagd ersättning af 125,000 mark. Hela arbetet skulle vara utfördt till den 20 oktober 1889, med undantag af den yttre brädfodringen, som först skulle utföras inom två år derefter.

Tillbyggnaden
å fattiggården
samt uppförandet
af en arbets-
anstalt.

¹⁾ Drkns prot. den 1 juni § 12 och den 29 juni § 6. — ²⁾ D:o d:o den 7 sept. § 10 och den 21 sept. § 27. — ³⁾ D:o d:o den 31 aug. § 20. — ⁴⁾ D:o d:o den 19 okt. § 4. — ⁵⁾ D:o d:o den 2 nov. § 1 och skrivf. N:o 215 af s. d. — ⁶⁾ Stfgs prot. den 6 nov. § 1. — ⁷⁾ Drkns prot. den 2 nov. § 1 och den 9 nov. § 3.

Vattenlednings utvidgning.

Angående vattenledningen och dess utvidgning har vattenledningsingeniören aflemnat följande berättelse:

	<i>Frög.</i>	<i>7ti</i>
„Vattenledningens bokförda värde vid ingången af år 1888	1,539,679	58
Utvidgningar under år 1888:		
Inköp af vattenmätare	7,743	01
Provisoriskt vattenuppfodringsverk	24,351	36
Utsträckning af röret:		
Emellan Unions- och Trädgårdsgatorna genom Kaisaniemi	1,895	70
Under Kaserngatan	10,948	57
„ Högbergs- och Bergmansgatorna	14,230	74
„ Jägaregatan	13,129	44
„ Skarpskyttegatan	9,275	66
„ Skepparegatan	2,428	24
„ Smedsgatan	4,225	55
„ Fabriks- och Munkholmsgatorna	10,060	18
„ Docksgatan	7,638	94
„ Båtsmansgatan	20,889	73
Till villan Ås	6,034	72
Afstängningsventiler å röret	508	73
6 st. vattenposter för gatuspolning och trädgårdsvattning	1,341	16
1 st. vattenho vid jernvägstorget	820	49
1 st. fribrunn och vattenpost å Sörnäs lastageplats	1,261	59
Vattenledningens bokförda värde vid utgången af år 1888	1,676,463	39

Antalet vattenmätare.

Antalet år 1888 uppsatta vattenmätare utgjorde 69 och funnos vid årets slut inalles 546 vattenmätare i bruk, hvaraf 8 stycken tillhörde konsumenter.

Provisoriska vattenuppfodringsverket.

Sedan vattenståndet i Wanda å i början af mars månad begynt sjunka i oroväckande grad, vidtogs den 10 i samma månad med monteringen af den provisionela inrättningen för den ena pumpens drifvande med ånga, hvarjemte åtgärd vidtogs om inköp af tvänne lokomobiler med sammanlagdt c:a 50 hästkrafter. Då sådana icke kunde erhållas inom eget land, utsändes ingenjör J. Forsman till S:t Petersburg för att derstädes anskaffa desamma, men till en början mötte äfven der svårigheter, hvarföre man i brist på annan utväg började aptera ett af statsjernvägarnes lokomotiv för ändamålet. Det behöfde dock icke anlitas, ty omsider inträffade underrättelse ifrån S:t Petersburg att tvänne loko-

mobiler med tillsammans omkring 60 eff. hästkrafter stode att fås, hvilka maskiner inköptes och anlände till Sörnäs den 19 och 21 mars. Den 23 mars drefs pumpen N:o 1 första gången med ånga, hvilket räckte t. o. m. den 30 i samma månad, då vattnet i ån åter började stiga. Det provisionella pumpverket behöfde, utom under dessa 8 dygn, icke mera anlitas under år 1888, men undergingo lokomobilerna för framtida behof en grundlig reparation, hvarjemte ett skjul uppfördes öfver desamma. Lokomobilerna kostade tillsammans 17,211 mark 80 penni fritt i Sörnäs, och totalkostnaden för hela det provisionella pumpverket uppgår till 26,660 mark 16 penni ¹⁾, af hvilka kostnaden för transmissioner redan är observerad i föregående årsberättelse med 2,308 mark 80 penni.

De särskilda utsträckningarnes längd och diameter, jemte antalet af tillhörande afstängningskranar och brandposter framgå af följande tablå:

Utsträckningarnes af vattenledningen.

Utsträckning.	Längd m.	Diameter mm.	Afstängningskranar st.	Brandposter st.
Emellan Unions- och Trädgårdsgatorna genom Kaisaniemi	5	50	2	—
Under Kasern-, Högbergs- och Bergmansgatorna	129	100		
” Jägaregatan	720	100	5	5
” Skarpskyttegatan	366	100	2	2
” Skepparegatan	250	100	1	3
” Smedsgatan	118	100	1	—
” Fabriks- och Munkholmsgatorna	46	150		
” Docksgatan	75	100	—	—
” Båtsmansgatan	108	100	1	—
Till villan Ås	27	150		
Afstängningsventiler å rörnätet	145	200	3	2
1 st. vattenho å Jernvägstorget	167	100	4	6
1 st. fribrunn & vattenpost å Sörnäs lastageplats	172	100		
Summa	129	100	1	1
	—	—	4	—
	12	50	1	—
	178	50	1	—
	3,135	—	26	19

¹⁾ Enligt Byggnadskontorets bokföring stiger sammanlagda kostnaden för det provisionella pumpverket till 29,336 mark 92 penni, uti hvilken summa dock äfven driftkostnaden ingår. För vinnandet af större klarhet har denna senare här blifvit afdragen ifrån totalsumman och förd på förvaltning och drift.

Rörnätets utsträckning vid utgången af år 1888:

	400 mm. m.	300 mm. m.	200 mm. m.	150 mm. m.	100 mm. m.	50 mm. m.	Summa m.	Afsägnings- Kranar st.	Brandposter st.
Den 31 december 1887.	374	946	2,039	4,483	22,538	555	30,935	119	247
Tillkommit år 1888	—	—	145	561	2,234	195	3,135	26	19
Hufvudledn. emellan pump- verket och Gammelstaden	374	946	2,184	5,044	24,772	750	34,070	145	266
	2,966	3,700	—	—	—	—	6,466	5	11

Vid slutet af år 1888 funnos i bruk staden tillhöriga 6 st. fribrunnar, 4 st. vattningshoar, 3 st. dricksvattenkastare, 13 st. pissoirer samt 8 st. vattenafhemtningsposter för betalande konsumenter. Af stadens hus voro, sedan brunnshuset under året erhållit vattenledning, 12 försedda med sådan.

Kostnaderna
för vattenled-
ningen.

Förvaltning, drift, underhåll och diverse:

	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>
Förvaltning och drift:				
Löner och arvoden	9,288	20		
Ved, olja m. m. till pumphuset	723	32 ¹⁾		
Rörläggare- och handtlångaredagsverken	9,230	33		
Resemedel för Byggnadskontorets ingenjörer .	300	—		
Bränsle, olja, trassel samt eldaredagsverken för provisionella pumpverket	2,726	76	22,268	61
Underhåll och diverse:				
Remont af filterbassinen	1,189	06		
Underhåll och brandförsäkringspremier för bygg- nader, hägnader och maskiner, i Gammel- staden, samt diverse underhåll	12,971	18		
Flyttning och underhåll af elektriska vatten- ståndsmätaren	500	—		
Tvättning och komplettering af sanden i en fil- terafdelning	2,835	30		
Reparation och justering af vattenmätare . . .	1,585	35	19,080	89
Summa	—	—	41,349	50

¹⁾ Enligt Byggnadskontorets bokföring uppgår denna post till 773 mark 32 penni, hvaraf 50 mark beräknats hafva åtgått till det provisionela pumpverkets drift och påföras denna.

Sammanlagda kostnaden för förvaltning, drift, underhåll och diverse öfverstiger den i budgeten beräknade med 16,799 mark 50 penni, hvaraf 2,726 mark 50 penni, kostnaden för det provisionela pumpverkets drift, föranledts af vattenbristen i Wanda å, och 11,263 mark 29 penni beräknats hafva åtgått till istandsättandet af 1,500 meter rörledningar och 24 st. brandposter, hvilka under den ovanligt stränga vintern skadats genom frost. Sistnämnde orsak vållade äfven att remonten af filterbasinen steg till 589 mark 6 penni öfver anslagssumman. Anslaget för en filterafdelnings rensning ända till botten öfverskreds med 1,335 mark 30 penni, då detta arbete visade sig vara betydligt mödosammare än på förhand kunnat förutses. Reparationen af vattenmätare kräfde en kostnad af 885 mark 35 penni utöfver den beräknade, dels beroende derpå att ett större parti reservdelar under året inköptes för framtida behof, dels förorsakad af frostsador å vattenmätare, uppsatta i stadens hus eller som kontrollmätare.

Pumpverket arbetade enligt nedanstående tablå:

Pumpverkets
verksamhet.

M å n a d.	Antal dagar	Pumpens nummer	Timmar	Medeltid timmar pr dygn	Antal slag	Kubikmeter
Januari	31	1 2	426 372	25,74	236,243 201,234	76,121
Februari	29	1 2	456 450	31,24	253,934 256,068	
Mars	31	1 2	564 560	36,26	341,186 372,687	124,224
April	30	1 2	666 631	43,23	470,320 436,207	157,736
Maj	31	1 2	497 495	32,00	287,508 287,904	100,122
Juni	30	1 2	525 504	34,30	300,484 269,065	99,102
Juli	31	1 2	507 556	34,29	276,480 311,855	102,370
Augusti	31	1 2	514 563	34,74	281,148 313,774	103,516
September	30	1 2	515 507	34,06	279,414 274,924	96,455
Oktober	31	1 2	523 535	34,13	282,482 289,475	99,520
November	30	1 2	552 551	36,76	335,984 296,857	110,114
December	31	1 2	444 451	28,87	239,015 242,916	83,856
Summa	366	—	12,464	33,8	7,137,164	1,241,876

Af dessa 1,241,876 m³ vatten hafva 21,032 m³ blifvit uppforslade med ångkraft.

Vattenförbruk-
ningen.

Vattenförbrukningens storlek under de olika månaderna af år 1888, jemförd med den månadliga medelförbrukningen, utgörande 103,490 m³, framgår af följande sammanställning:

Månad	% öfver (+) eller under (-) medel- talet
Januari	— 26,4
Februari	— 14,2
Mars	+ 20,0
April	+ 52,4
Maj	— 3,3
Juni	— 4,2
Juli	— 1,1
Augusti	± 0
September	— 6,8
Oktober	— 3,8
November	+ 6,4
December	— 19,0

Differensen emellan högsta och lägsta förbrukningen pr månad utgör enligt ofvanstående 78,8 %.

Totala vattenkonsumtionen hvilken år 1887 utgjorde 904,420 m³, har under år 1888 ökats med 337,456 m³ eller med omkring 37,3 %.

Konsumenterna

Anslutningarnes antal under år 1888 utgjorde 86.

Af de vid slutet af år 1888 uppdebiterade 925 konsumenterna betalade 414 vattenafgiften enligt uppmätning. Gratis har vatten förbrukats till stadens arbeten, gatuspolning, vattning af stadens planteringar, rörsköljning, frostskydd, eldsläckning äfvensom till förut nämnda stadens hus, fribrunnar, vattningshoar, fontäner och pissoirer.

Totalkostnaden för hvarje medels ånga uppumpad m³ vatten utgjorde omkring 13 penni.

Fördelning af inkomsterna från vattenledningen år 1888 med afseende å konsumtionens beskaffenhet:

Inkomsterna från vattenledningen.

Konsumenter	Enligt rumberäkning		Enligt öfverenskomelse		Enligt uppmätning		Mätarehyra		Summa år 1888		/o af totalinkomsten
	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>	
Publika byggnader . . .	1,810	33	2,331	41	17,514	38	2,146	66	23,802	78	12,2
Arbetarebostäder . . .	1,385	92	—	—	359	20	24	—	1,769	12	0,9
Industriela, kommunikations-, bad- o. tvättinrättningar samt diverse	—	—	3,812	15	66,025	24	3,502	53	73,339	92	37,6
Privata	61,571	72	2,721	24	26,291	86	5,496	20	96,081	02	49,3
Summa år 1888	64,767	97	8,864	80	110,190	68	11,169	39	194,992	84	100

Vattenståndet i Wanda å:

Vattenståndet i Wanda å.

År 1888	Medeltal m.	Maximum m.	Minimum m.
Januari	+ 0,12	+ 3,3	+ 0,03
Februari	± 0	+ 0,03	— 0,03
Mars	— 0,36	+ 0,12	— 0,69
April	+ 0,57	+ 1,26	+ 0,15
Maj	+ 0,93	+ 1,83	— 0,24
Juni	+ 0,18	+ 0,48	± 0
Juli	+ 0,06	+ 0,12	+ 0,03
Augusti	+ 0,03	+ 0,09	— 0,03
September	± 0	+ 0,06	— 0,09
Oktober	+ 0,30	+ 1,02	+ 0,09
November	+ 0,30	+ 0,78	+ 0,18
December	+ 0,24	+ 0,75	+ 0,12
För hela året 1888	+ 0,20	+ 1,83	— 0,69

Islossningen inträffade år 1888 den 30 april.“

Öfriga uti berättelsen ingående statistiska uppgifter äro intagna uti de längre fram ingående tabellbilagorna.

Bland ärenden, som ega sammanhang med vattenledningen, torde ännu böra nämnas att, sedan under året en vattenpost blifvit anordnad i Sörnäs för distribuering af vatten till fartyg, angående dess skötsel samt vattenutdelningen från densamma enahanda aftal med enskild per-

Utdelning af vatten till fartyg i Sörnäs.

son uppgjordes ¹⁾, som egt rum beträffande vattenutdelningen vid kokhuset i södra hamnen, eller att försäljaren egde uppbära 15 % å den inflytande inkomsten för vattnet, mot skyldighet att sjelf bekosta de för vattenserveringen nödiga slangarne. Dock skulle i de fall, der konsumtionen pr gång var så ringa, att sagda procenttal ej skulle uppgått till 5 penni, en extra afgift till sistsagda belopp af konsumenten erläggas.

Vattenledning
under en del af
Manegegatan.

På derom gjord framställning af egarinnan utaf gården N:o 2 B vid Manegegatan beslöt Drätselkammaren ²⁾ att för stadens räkning emottaga en under gatan till nämnda gård från N:o 2 A vid samma gata utförd enskild vattenledning, utgörande 154 fot i längd, hvilken nämnda gårdsegarinna önskade till staden öfverlemna, med vilkor att staden för framtiden öfvertog underhållet af ledningen.

Afslagna ansök-
ningar om ut-
sträckning af
vattenled-
ningen.

Under året inlemnades till Drätselkammaren några ansökningar om utsträckning af vattenledningen jemte inrättande af afloppskanal, hvilka af särskilda orsaker icke kunde bifallas. Sålunda afslagos ansökningar om inrättande af vattenledning och afloppskanal under Kampgatan ³⁾, vatten- och afloppsledning under Eriksgatan till tomten N:o 39 samt vattenledning under Gräsviksgatan till tomten N:o 20 ⁴⁾, äfvensom vatten- och afloppsledning under Sandvikskajen till tomten N:o 5 ⁵⁾.

Utlåtande an-
gående ifråga-
satt reglering af
vattenståndet i
Wanda å.

Med anledning af att i den sedan några år beroende frågan om reglering af vattenståndet i Wanda å emellan Königstedt- och Gammelstadsforsarne ett något modifieradt förslag framstälts, hade Drätselkammarens yttrande af Guvernören infordrats; och beslöt Drätselkammaren ⁶⁾ att för sin del äfven denna gång bifalla till det framställda förslaget, med förbehåll att staden blefve ersatt för all genom regleringen förorsakad skada samt att för öfrigt de vilkor blefve uppfyllda, som af Drätselkammaren tidigare uppstälts ⁷⁾, nämligen:

att det i östra grenen af Gammelstadsforsen befintliga berget skulle undansprängas till samma höjd som vattenledningens skifbord; och

att sättbjelkarne i en föreslagen djupare ränna i samma östra gren komme att insättas för hvarje gång, så snart vattenytan sjunkit i jemnhöjd med den för vattenledningen och Gammelstadsqvarnen inrättade dammen.

¹⁾ Drkns prot. den 3 aug. § 18. — ²⁾ D:o d:o den 15 juni § 11 och den 3 aug. § 11. — ³⁾ D:o d:o den 3 febr. § 14. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 febr. § 21 och den 24 febr. § 45. — ⁵⁾ D:o d:o den 24 febr. § 46. — ⁶⁾ D:o d:o den 24 febr. § 48 och skrivv. N:o 63 af s. d. — ⁷⁾ D:o d:o den 6 nov. 1885 § 22 och skrivv. N:o 257 af s. d.

Sedan Stadsfullmäktige, såsom förut omtalats, vidtagit åtgärd om åstadkommande af en flottningsled i Wanda å, framställes vid den i anledning häraf försiggångna flottningssynen genom Drätselkammarens föranstaltande ¹⁾ följande yrkanden:

Syn angående flottningsled i Wanda å.

att flottning af obarkadt virke, aspvirke och ved skulle helt och hållet förbjudas, liksom ock all flottning genom åns större gren öfver stendammen invid Gammelstaden;

att flottning icke finge ega rum under tiden från den 1 juni till den 15 september samt ej heller å tider, då vattenståndet i ån vore lägre än stora dammens nivå; äfvensom

att virkesupplag i ån icke finge ega rum söderom det ställe, der Dickursby å flyter in i Wanda.

Till följd af att Drätselkammaren, på grund af den under vårvin- tern inträffade vattenbristen i Wanda å varit nödsakad för någon tid inställa qvarndriften uti Gammelstadsqvarnen, beviljade Kammarerna ²⁾ på gjord ansökan arrendatorn af qvarnen ett afdrag af 350 mark å det under året förfallna qvarnarrendet.

Ersättning åt arrendatorn af Gammelstadsqvarnen.

Efter det Gaslysningsaktiebolaget, jemlikt § 4 i det mellan staden och bolaget afslutade kontrakt, hos Drätselkammaren anmält ³⁾, hvilka utsträckningar af rörnätet bolaget under året ärnade företaga, blef förslaget af Drätselkammaren i hufvudsak godkänt ⁴⁾ och skulle sålunda nedan nämnda rörsträckningar af bolaget inrättas med följande antal lyktor:

Utsträckningar af gasledningens rörnät.

Rörsträckningen	Rörets längd i fot	Rörets diameter i tum	Antal lyktor
Mariegatan från Elisabets- till Fredsgatan	750	2	6
Kaserngatan „ N:o 20 „ Bergmansgatan	1,040	3	8
Högbergsgatan från N:o 17 „ „	900	3	7
Bergmans- „ „ „ 21 „ N:o 25	650	4	2
Skarpskyttegatan från Kaserngatan till Fredriksgatan .	1,050	3	8
Jägaregatan „ Högbergs- „ Skeppare- „ .	750	2	6
Estnäs- „ „ Nikolai- „ Marie- „ .	402	2	3
Fabians- „ från Kirurgiska sjukhuset	390	3	1
Summa	5,932	—	41

¹⁾ Drkns prot. den 21 sept. § 14. — ²⁾ D:o d:o den 31 mars § 9. — ³⁾ D:o d:o den 6 april § 23. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 april § 20 och skrivv. N:o 110 af s. d.

Inrättandet af en utaf bolaget derutöfver tilltänkt gasledning under vestra chausséen till Tölö sockerbruk ansåg sig Drätselkammaren deremot icke kunna medgifva, med hänsyn till de svårigheter, som blefve följden af anläggningens inrättande och underhåll under den starkt trafikerade chausséen.

Placering af lediga petroleumgaslyktor.

De 31 petroleumgaslyktor, hvilka i följd af denna utvidgning af gasnätet blefve disponibla, placerades förnämligast ¹⁾ längs chausséerna och i förstaden Berghäll äfvensom å Skatudden ²⁾.

Uppställning af stolpar för elektriska ljusledningar.

Angående en till Drätselkammaren ingifven ansökan om tillstånd att inom staden uppsätta stolpar för anordnande af elektriska ljusledningar, inhemtade Drätselkammaren ³⁾ utlåtande af ett utskott, men ärendet blef ej af Kammaren under året slutbehandladt.

Plats för tvänne gasoljefyrar.

Med anledning af en utaf Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningarna gjord förfrågan, huruvida och på hvilka villkor staden vore villig att upplåta erforderlig plats för tvänne gasoljefyrar, afsedda att uppställas, den ena å upplagsplatsen N:o 4 af Norra Blekholmen, den andra å oobeygda tomten N:o 5 vid Lotsgatan i kvarteret N:o 145 å Skatudden, meddelade Drätselkammaren ⁴⁾ att hinder för den tilltänkta placeringen af fyrarne ej mötte från stadens sida, med vilkor att densamma, då sådant af staden befanns nödigt, borttoges eller förflyttades till annan lämplig plats.

Väntningspaviljong för ångbåtspassagerare invid Norra hamnen.

På gjord ansökan beviljade Drätselkammaren ⁵⁾ generalmajoren J. af Lindfors tillstånd att invid den honom tillhöriga ångbåtsbryggan i Norra hamnen låta uppföra en väntningspaviljong enligt ingifven ritning, med vilkor att densamma blefve lätt flyttbar samt, då sådant från stadens sida påyrkades, omedelbart bortskaffades.

Vägrad plats för kalkskjul å Brobergskajen.

Deremot afslogs ⁶⁾ en af enskild person ingifven ansökan om tillstånd att invid Brobergskajen få uppföra ett större skjul för magasinering och försäljning af kalk.

Kanal från qv. N:o 167 till Gräsviken.

Emedan för det af arbetarebostäder upptagna qv. N:o 167 afloppsledning icke lämpligen kunde beredas annorlunda än genom det af kommunala sjukhuset upptagna qv. N:o 170 till Gräsviken, samt ifrågavarande afloppslednings omedelbara åstadkommande för arbetarebostäderna

¹⁾ Drkns prot. den 20 juli § 15. — ²⁾ D:o d:o den 5 okt. § 16 och den 30 nov. § 24. — ³⁾ D:o d:o den 10 febr. § 2 och den 27 febr. § 49. — ⁴⁾ D:o d:o den 5 okt. § 27 och den 26 okt. § 17 samt Drkns skrifv. N:o 212 af sistnämnda dag. — ⁵⁾ Drkns prot. den 25 maj § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 18 maj § 12 och den 1 juni § 16.

var oundgängligen nödvändigt, biföll Drätselkammaren¹⁾ en hos Kam-maren gjord framställning att nämnda kanalarbete skulle omedelbart verkställas genom byggnadskontorets försorg samt kostnaden förskjutas af Arbetarnes i Helsingfors byggnadsaktiebolag intill dess nödigt anslag för ändamålet blefve af Stadsfullmäktige beviljad, hvilket sedermera egde rum vid fastställandet af utgiftsförslaget för 1889.

Beträffande stadens planteringar torde, då inga nyanläggningar Underhållet af planteringarna. under året utfördes, endast böra nämnas att det underhållsanslag af in-alles 24,500 mark, som i årets utgiftsstat fanns upptaget, till nedan nämnda belopp användes för de olika planteringarne m. m.:

Esplanaderna	<i>Imf.</i>	4,448: 49
Kaisaniemi	"	5,283: 03
Brunnsparken	"	5,119: 37
Djurgården	"	1,470: —
Elisabets trädgården	"	112: 35
Sqvären vid Finlands bank	"	183: 13
D:o å Trekanten	"	126: 04
D:o invid Gamla kyrkan	"	97: 98
D:o vid Lappviksgatan	"	633: 35
Trädskolorna	"	150: 90
Mullgården	"	109: 02
Hägnader	"	328: 32
Diverse	"	3,694: 86

Summa *Imf.* 21,756: 84

Besparingen å anslaget utgjorde sålunda 2,743 mark 16 penni.

Medan öfriga planteringars underhåll ombesörjdes af t. f. stads-trädgårdsmästaren, handhades underhållet af planteringen omkring Runebergsstatyn, på grund af särskildt aftal²⁾, utaf Finska Trädgårdsföreningen, som härför uppbar en ersättning af 1,075 mark.

Direktionen för finska riddarhuset gjorde hos Drätselkammaren en Underhållets af Riddarhussqvären öfvertagande af staden. förfrågan³⁾, huruvida och på hvilka villkor staden vore benägen att öf-vertaga vården och underhållet af den framför riddarhuset belägna sqvä-ren, men ärendet kom ej till slutligt afgörande under året.

¹⁾ Drkns prot. den 27 juli § 10. — ²⁾ D:o d:o den 11 maj § 40. — ³⁾ Riddarhus-direk:s skrivf. af 28 juni, Drkns prot. den 26 okt. § 26.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Ny möbel för
Stadsfullmäkti-
ges sessionssal
och kansli-
rum.

Sedan under föregående år Stadsfullmäktiges beredningsutskott, som erhållit i uppdrag att inkomma med förslag till anskaffande af ny möbel för Stadsfullmäktiges nyss renoverade sessionssal och kansli- rum, afgifvit ett dylikt förslag, slutande sig å 7,000 mark, men Fullmäktige vid fastställande af utgiftsförslaget för 1888 funnit¹⁾ förslaget afse en för ändamålet något för dyrbar möbel, samt för den skull uppdragit åt Drätselkammaren²⁾ att inkomma med förslag till en något enklare mö- bel, införskaffade Kammaren³⁾ anbud å leverans af en dylik möbel, slu- tande sig å 6,000 mark, och sedan förslaget af Stadsfullmäktige god- känts⁴⁾, ombesörjde Kammaren⁵⁾ anskaffandet af ifrågavarande möbel, som levererades af N. Bomans ångsnickeri i Åbo.

Underhållet af
brandtele-
grafen.

Emedan hofrådet D. J. Wadén, som handhaft underhållet af sta- dens brandtelegraf, uppsagt⁶⁾ detta åtagande, öfverlemnade Drätselkam- maren detta underhåll åt Allmänna telefonaktiebolaget⁷⁾, emot en be- tingad ersättning af 25 mark pr brandklocka för år.

Inventariibo-
kens komplette-
ring.

Den öfver stadens lösegendom år 1882 upprättade inventariiboken kompletterades genom införskaffande från de särskilda nämnderna af uppgifter om timade förändringar. Sammandrag ur ifrågavarande bok meddelas längre fram bland tabellbilagorna.

Inkomster och
utgifter under
1888.

Bland dessa äro äfven intagna redogörelsen för stadens inkomster och utgifter under år 1888, jemförelsen mellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet samt uppgiften om stadskassans ställning vid årets utgång.

Stadens kassa-
kreditiv.

Då det kassakreditivkontrakt å 300,000 mark, hvilket Drätselkam- maren under föregående år afslutat med Nordiska Aktiebanken för han- del och industri, utlöpte den 1 februari, samt Stadsfullmäktige för 1888 till Drätselkammarens disposition ställt ett kreditiv å 700,000 mark, in- fordrade Kammaren⁸⁾ af härvarande privatbanker uppgift om de vilkor, hvarunder ett kreditiv till sistnämnda belopp kunde staden beviljas samt afslöt⁹⁾ sedermera kontrakt om kontokuranträkning med Wasa Aktiebank, enligt hvilket staden för det saldo, hvarmed dess uttagningar intill 700,000

¹⁾ Stfgs tryckta handl. N:o 38 för 1887, pag. 13, Stfgs prot. den 20 dec. § 2. — ²⁾ Drkns prot. den 20 jan. § 25. — ³⁾ D:o d:o den 24 febr. § 44 och skrifu. N:o 62 af s. d. — ⁴⁾ Stfgs prot. den 7 mars § 10. — ⁵⁾ Drkns prot. den 31 mars § 16. — ⁶⁾ D:o d:o den 9 mars § 32. — ⁷⁾ D:o d:o den 23 mars § 23 och den 1 juni § 8 samt kontrakt af sistsagda dag. — ⁸⁾ Drkns prot. den 13 jan. § 32. — ⁹⁾ D:o d:o den 20 jan. § 33.

mark öfverstege insättningarne, skulle erlägga en ränta af $4\frac{1}{2}\%$ pr år, medan staden åter för hvarje kreditsaldo skulle åtnjuta en godtgörelse af $2\frac{1}{4}\%$.

I hvilken mån kontokuranträknigen under året tagits i anspråk, framgår af följande uppgift om räkningens saldo vid utgången af hvarje månad:

	<i>Stadens skuld</i>	<i>Stadens fordran</i>
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
ult. januari	200,000	—
„ februari	120,000	—
„ mars	195,000	—
„ april	173,000	—
„ maj	—	10,000
„ juni	60,000	—
„ juli	113,800	—
„ augusti	—	1,300
„ september	62,300	—
„ oktober	—	106,000
„ november	—	11,700
„ december	102,300	—

Vid den 1 november 1888 verkställd utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejs. Senatens resolutioner af den 17 maj 1876 och 17 augusti 1882 upptagna vattenlednings- samt nybyggnads- och regleringslånen, utföllo ¹⁾ följande nummer till inlösen:

Utlottning af
obligationer.

Vattenledningslånet af 1876:

Serien Litt. A: N:ris 22, 335, 356, 442.

„ „ B: „ 52, 295, 347, 498, 681, 804, 837, 995, 1079, 1081,
1100, 1148, 1336.

„ „ C: „ 82, 99, 225, 540, 565, 615, 658, 668, 870, 976, 1005,
1061, 1112, 1177, 1194, 1204.

Nybyggnads- och regleringslånet af 1882:

Serien Litt. A: N:ris 40, 67, 122.

„ „ B: „ 29, 91, 220, 236, 259, 425, 529, 566, 590, 648, 680, 684.

„ „ C: „ 15, 47, 114, 229, 230, 241, 261, 324, 349, 364, 394,
497, 559, 612, 661, 796.

Hvad beträffar redogörelsen för stadens inkomstgifvande rättighe-

¹⁾ Drkns prot. den 1 nov. § 1 och den 9 nov. § 25.

ter torde främst böra intagas följande af t. f. trafikamreraren afgifna berättelse om trafikkontorets verksamhet samt uppbörden af trafik- m. fl. afgifter under året:

„Till Drätselkammaren får undertecknad¹⁾ härmed äran aflemna föreskrifven summarisk redogörelse öfver Trafikkontorets verksamhet under det utgångna året.

Trafikkontoret trädde i verksamhet den 1 juli 1888, — dock sålunda, att Kontoret under den första halfva månaden uppdebiterade och uppbar endast de afgifter, som hänförde sig till exporten samt importen från Ryssland, medan afgifterna för utrikesifrån inkommande varor intill den 15 juli fortsättningsvis uppdebiterades af förre tolagsbokhållaren Vendell; från och med den 16 juli vidtog sedan Trafikkontorets fulla verksamhet. Arbetstimmarna voro, i öfverensstämmelse med anordningarna i Tullkammaren, intill den 1 september kl. 10—2 och 5—7, från 1 sept. till 15 december från kl. 9—2 och 5—7 samt från 15—31 dec. från kl. 10—2 på dagen.

Uppdebiteringen under de skilda månaderna inhemtas ur medföljande årsrapport. Siffrorna i denna öfverensstämma icke fullt med motsvarande belopp i de förut afgifna månadsrapporterna. Detta beror på några missummeringar och slutkorrigeringar, hvilka det tagit mycken tid och möda att utreda; det är ock i följd häraf som förevarande redogörelse blifvit något fördröjd. Genom en, efter samråd med stadskamreraren, gjord ny uppställning af kassakontrollboken bör denna olägenhet kunna för framtiden undvikas.

Den å Trafikkontoret verkställda debiteringens slutsumma uppgår som synes till Fmk 220,784: 86. Här af har:

å Trafikkontoret direkte uppburits	Fmk 210,239: —
å Drätselkontoret har genom stadsfogdarne influtit	„ 6,748: 12
utestående voro den 31 december	„ 3,797: 74
	<hr/>
	Summa Fmk 220,784: 86

Enligt hvad ur månadsrapporten för december framgår, har Trafikkontorets kassauppbörd utgjort Fmk 210,240: 31, således Fmk 1: 31 mer än debiteringslängdernas kreditposter utvisa. Öfverskottet härleder sig af några smärre öfverbetalningar, hvilka balansera såsom Trafikkontorets skuld till 1889, att återbetalas för händelse af kraf; den största posten, 87 penni, influten den 31 december, är jemväl allaredan i januari betald.

¹⁾ Berättelsen undertecknad af t. f. trafikamreraren K. H. Lindholm.

De genom Drätselkontoret uppburna Fmk 6,748: 12 hafva i månadsrapporterna upptagits såsom icke å Trafikkontoret influtna, emedan Trafikkontoret vid resp. månaders slut icke haft sig detaljerna af stadsfogdarnes redogörelser bekanta.

Af de vid årsskiftet resterande Fmk 3797: 74 hafva under förloppet af januari 1889 influtit:

direkte till Trafikkontoret	Fmk	779: 04
till Drätselkontoret genom stadsfogdarne	„	216: 89
denna dag utestå ännu	„	2,801: 81
		<hr/>
	Summa Fmk	3,797: 74

Bland de i dag ännu resterande Fmk 2,801: 81 utgöres hufvudparten af våra under tvist varande fordringar hos Statsjernvägarne; dessa fordringar uppgå till Fmk 2,676: 50. — Hos Universitetet utestå oinflutna Fmk 1: 05. — Till indrifning genom Magistratens försorg äro lemnade tvenne debetsedlar (ställda å ryska militärpersoner) på tillsammans Fmk 2: 88. — Af de öfriga föreslår Trafikkontoret till afskrifning de å medföljande afkortningslängd upptagna Fmk 57: 80. — Genom Drätselkontoret komma väl framdeles att föreslås till afkortning de återstående Fmk 63: 58. — De begge senaste posterna äro åtskilda med hänsyn dertill, att de i sistnämnda summa upptagna utgöras af sådana debetsedlar, hvilka ingått i de till Drätselkontoret för indrifning genom stadsfogdarne inlemnade restlängderna, medan den nästföregående summan Fmk 57: 80 inbegriper sådana debetsedlar, som varit upptagna å de restlängder, hvilka af stadsfogdarne direkte redovisats hos Trafikkontoret. Allt ifrån det stadsfogdarnes redovisningar i slutet af september blefvo omställda, hafva nämligen äfven Trafikkontorets restlängder öfverlemnats till indrifning genom Drätselkontoret, medan restlängderna derförinnan direkte af Trafikkontoret lämnades till Magistraten och genom denna till stadsfogdarne; de sistnämnde levererade då såsom antydt direkte till Trafikkontoret de af dem indrifna medlen.

Ehuru Trafikkontoret icke haft att taga befattning med debiteringen för första halfåret 1888 och således icke heller kan för densamma redovisa, utber jag mig att för öfversigtlighets skull få i en härhos bilagd särskild tablå¹⁾ upptaga hela fjolårets debitering af hithörande afgifter; posterna för januari—juni samt förra hälften af juli grunda sig på uppgifter, som meddelats af Drätselkontoret. Slutsumman uppgår, såsom af tablån synes, till inalles Fmk 324,945: 44. — Tolagsafgifterna

¹⁾ Intagen längre fram bland tabellbilagorna.

för till Helsingfors sjöledes inkommande varor destinerade till uppstad uppbäras af Drätselkontoret. Sistnämnda Kontor verkställer jemväl de af Drätselkammaren medgifna restitutionerna.“

Tvist angående
Statsjernvägar-
nes skyldighet
att erlägga
trafikafgift.

De i ofvan intagna berättelse såsom tvistiga upptagna fordringarne hos Statsjernvägarne afse trafikafgifter, som blifvit Statsjernvägarne påförda för särskilda under året importerade partier jernvägskenor m. m., men hvilken debitering af ombudsmannen vid Statsjernvägarne ansågs ¹⁾ strida mot den kronan jemlikt 14 punkten af Kongl. Resolutionen på städernas besvär af den 12 april 1739 kronan för dess „fartyg och varor som transporterats“ tillförsäkrade friheten från erläggande af städernas vägar-, mätare- m. fl. afgifter. Sedan Drätselkammaren afslagit ²⁾ ombudsmannens anhållan om afkortning af dessa afgifter, på grund af att förenämnda Kongl. Resolution ej utan vidare vore i förevarande fall tillämplig, helst något förbehåll i antydt afseende hvad beträffar kronans varor ej inginge i den för Helsingfors stad fastställda trafiktaxa, ehuru densamma uttryckligen från hamnafgifts erläggande frikallat kronans fartyg, anförde ombudsmannen klagan häröfver hos Guvernören, hvarefter Drätselkammaren afgaf infordrad förklaring ³⁾, men ärendet blef ej slutligen afgjordt under året.

Parmmätning,
packning och
vräkning.

Angående beloppet af de vid Hamnkotoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift längre fram bland tabellbilagorna. Här torde böra intagas följande af hamnkaptenen afgifna upplysningar beträffande under året verkställd parmmätning, packning och vräkning.

„I enlighet med gällande trafiktaxa för Helsingfors, nådigst gifven den 10 april 1888, som föreskrifver att vid Hamnkotoret antages ett bestämdt antal edsvurne parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfva äga uppbära dem tillkommande arvode, har under detta år, liksom tillföre, varit anstälde 1 ålderman och 12 parmmätare och har deras verksamhet utfallit sålunda:

35,363 famnar ved uppmätta å 30 penni utgör Fmk 10,608: 90 penni som fördeladt på 13 man utgör Fmk 816: 07 penni för hvarje.

För packning och vräkning finnas 2 personer anstälde vid Hamnkotoret med skyldighet att efter behof verkställa packning och vräkning och har under året 484¹/₂ t:nr tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni per tunna gör Fmk 72: 68, som åter fördeladt på tvänne utgör Fmk 36: 34 penni för hvardera.“

¹⁾ Ombudsmannens skrivf. till Drkn N:o 135 af 7 aug. — ²⁾ Drkns prot. den 10 aug. § 30. — ³⁾ D:o den 14 sept. § 19 och skrivf. N:o 260 af s. d.

Jemlikt Stadsfullmäktiges förut omtalade beslut utlegde Drättselkammaren genom offentlig auktion ¹⁾ 30 fasta platser för fiskförsäljning i fiskarhamnen i Södra hamnen. Platserna utarrenderades för tiden från den 1 juni 1888 till samma dag 1889 för afgifter, som varierade mellan 51 och 138 mark samt inalles utgjorde 3,014 mark, motsvarande i medeltal 100 mark för hvarje plats.

Utlekning af fasta fiskförsäljningsplatser.

Afgifterna åter för de i södra hamnen liggande prämar för försäljning af landtmannaprodukter, för hvilka Stadsfullmäktige, såsom tidigare nämnts, fastställt en platshyra af tre mark för hvarje qvadratmeter de upptaga, uppgingo ²⁾ inalles till 563 mark 17 penni.

Afgifterna för prämar för försäljning af landtmannavaror.

Rättigheten att uppbära afgift för begagnandet af stadens chausséer, hvilken af förut angifvet skäl utlegdes blott för tiden från den 1 januari till den 1 oktober, utarrenderades ³⁾ för en summa af 17,475 mark.

Chausséarrendet.

Rättigheten att hålla stadskällare uppläts af Drättselkammaren ⁴⁾ för tiden från den 1 juni 1888 till samma dag 1890 till handlanden A. F. Lindholm för en årlig afgift af 1,250 mark.

Stadskällarrättigheten.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje qvartal försiggått i stadgad ordning, liksom ock vid de tvänne extra inventeringar, hvilka på grund af Drättselkammarens år 1878 fattade beslut förrättats af tvänne utaf Kammarens ledamöter, på tider som af dem utsatts, hafva några skäl till anmärkningar ej förekommit.

Inventeringar af stadskassan.

c) Särskilda andra af Drättselkammaren handlagda ärenden.

Med anledning af att de vid fastställandet af senaste stadsplan nytillkomna kvarteren blifvit betecknade endast med nummer, och ej, i likhet med de äldre, jemväl med namn, gjorde Drättselkammaren efter stadsingenjörens hörande ⁵⁾ hos Magistraten förslag ⁶⁾ om de nya kvarterens benämning och faststälde Magistraten ⁷⁾ ifrågavarande benämningar i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drättselkammarens förslag.

Benämningar för nya stads-
kvarter.

Sedan på grund af § 8 i den för östra området af Ulrikasborgs Brunnsark den 16 januari 1886 fastställda byggnadsordning fråga uppstått om underhållet af vägarne inom berörda parkområde hade Magi-

Vägaunderhållet inom
Brunnsarkens
östra område.

¹⁾ Drkns prot. den 1 juni § 1 och den 15 juni § 25. — ²⁾ D:o d:o den 13 juli § 26 och den 3 aug. § 16. — ³⁾ D:o d:o den 26 okt. § 1. — ⁴⁾ D:o d:o den 2 mars § 7. — ⁵⁾ D:o d:o den 11 maj § 16. — ⁶⁾ D:o d:o den 18 maj § 13 och skrivv. N:o 122 af s. d. — ⁷⁾ Magns prot. den 4 juli § 7 och Drkns prot. den 20 juli § 24.

straten, efter att hafva i saken hört Drättselkammaren ¹⁾ och egarne af villor inom området, ålagt ²⁾ staden, såsom egare till villaområdena N:ris 17, 21, 22 och 23 derstädes, samt egarene af öfriga villalägenheter inom samma område att, enhvar i förhållande till sin innehafvande lägenhets areala vidd, underhålla allmänna vägarne inom berörda område, sålunda likväl att staden skulle underhålla halfva bredden af dessa vägar, der stadens mark å en sida stöter till dem, samt hela bredden, der vägen löper genom af staden till enskild person icke öfverlåten mark, hvar emot den s. k. Genvägen emellan villorna N:ris 7 och 8, såsom icke varande allmän körväg, borde särskildt underhållas af egarne till dessa villor, derest de ansåge sådant för sig nödigt. Drättselkammaren, som ansåg detta Magistratens utslag förfördela staden, anförde häröfver besvär ³⁾ hos Guvernören, som emellertid faststälde utslaget ⁴⁾, med hvilket Drättselkammaren sedermera åtnöjdes ⁵⁾.

Berghälls intagande i brandområdet.

I sammanhang med frågan om utsträckning af vattenledningen till Berghäll beslöt Drättselkammaren hos Brandkommissionen anhålla ⁶⁾ om vidtagande af åtgärd derhän att nämnda lägenhet blefve räknad till stadens brandområde, hvarjemte Kammaren föranstaltade ⁷⁾ om inrättandet af ett frostfritt vattenuppfodringsverk vid stranden af Tölöviken.

Dispositionen af Axel Fredrik Laurells stipendiefond.

Emedan den närmare dispositionen af „Axel Fredrik Laurells stipendiefond“, såsom förut nämnts, af donator öfverlemnats åt Drättselkammaren, beslöt Kammaren ⁸⁾, sedan Stadsfullmäktige bifallit till donationens emottagande för stadens räkning, att fondens räntebelopp årligen vid slutet af vårterminen skulle utdelas såsom tvänne stipendier i tur och ordning mellan följande i staden förefintliga högre läroverk, nämligen svenska och finska normallyceum, reallyceum och realskolan, nya svenska läroverket och läroverket för gossar och flickor samt svenska och finska fruntimmersskolorna, sålunda att hvarje gång vederbörande föreståndare för tvänne af dessa läroverk, i den ordning de här uppräknats, egde hos Kammaren föreslå en elev till erhållande af dylikt stipendium.

Komplettering af fastighetsbocken. — Granskning af säkerhetshandlingar.

Förteckningen öfver stadens fasta egendom blef under året erforderligen kompletterad genom införandet af skedda förändringar; hvar-

¹⁾ Drkns prot. den 6 april § 14. — ²⁾ Magns utslag af 9 april. — ³⁾ Drkns prot. den 27 april § 25 och skrivf. N:o 109 af s. d. — ⁴⁾ Guvns utslag af 26 sept. — ⁵⁾ Drkns prot. den 20 okt. § 20. — ⁶⁾ D:o d:o den 19 okt. § 12. — ⁷⁾ D:o d:o den 24 aug. § 20. — ⁸⁾ D:o d:o den 19 okt. § 23.

jemte stadens säkerhetshandlingar granskades och nödiga åtgärder till bevarande af stadens rätt i förekommande fall vidtogos.

Förutom i förut omnämnda fall blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg bevakad uti åtskilliga judiciela och administrativa ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade åagot intresse att tillgodose. De flesta af dessa gälde kommunaltaxering eller debitering af allmänna afgälder¹⁾, äfvensom inteckning af staden tillkommande arrendefgifter²⁾; vidare undanskaffande af otillåten kanal³⁾, ersättningar⁴⁾ m. m.

Bevakande af stadens rätt i taxeringsärenden m. m.

Drätselkammaren bestod under året af vicehäradshöfdingen A. Norrmén (ordf.), handlanden M. Hallberg (viceordf., afgick i början af året), juriskandidaten L. v. Pfaler (viceordf. under återstoden af året), bandirektörsassistenten Th. Frosterus, muraremästaren A. Ärt, bagaremästaren G. U. Sandberg (afled under förra delen af året), ingenjören K. Moring (vald i stället för Hallberg) och hofrådet C. Nummelin (vald i stället för Sandberg). Suppleanter voro ingenjören Moring och hofrådet Nummelin (båda under en del af året) äfvensom kommunalrådet F. W. Grönqvist och gårdsegaren C. R. Åström.

Drätselkammarens medlemmar.

Drätselkammaren hade under året inalles 63 sammanträden, af hvilka 52 ordinarie och 11 extra. Dervid handlades inalles 1,208 diariiförda ärenden, af hvilka 90 voro beroende från de föregående åren samt 1,118 nya. Af dessa blefvo under året 1,132 befordrade till slut samt 76 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades, på grund af derom fattade beslut, till ett antal af 1,440. Paragrafantalet i Kammarens protokoll under året uppgår till 1,800 samt breffnummern till 268.

Antalet af Drätselkammarens sammanträden, handlagda ärenden m. m.

¹⁾ Drkns prot. den 6 jan. §§ 23 och 24, den 13 jan. § 38, den 20 jan. § 23, den 18 maj § 24, den 25 maj § 14, den 22 juni § 18, den 6 juli §§ 15 och 18, den 20 juli § 29, den 3 aug. §§ 14 och 15, den 10 aug. §§ 19 och 20, den 28 sept. § 13, den 5 okt. §§ 31 och 32, den 9 nov. § 29, den 16 nov. § 18, den 30 nov. §§ 8 och 27. — ²⁾ D:o d:o den 30 jan. § 30, den 3 febr. § 9, den 10 febr. §§ 3 och 4, den 17 febr. §§ 5 och 6, den 2 mars § 24, den 9 mars § 7, den 16 mars § 9, den 31 mars § 1, den 6 april § 9, den 13 april § 11, den 20 april §§ 8 och 9, den 27 april §§ 4 och 5, den 4 maj § 3, den 11 maj § 5, den 18 maj § 7, den 8 juni § 5, den 9 nov. § 17 och den 7 dec. § 4. — ³⁾ D:o d:o den 13 juli § 13 och den 24 aug. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 8 juni § 12, den 28 sept. § 12 och den 7 dec. § 27.

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen medlemmar och tjänstemän.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelsen för dess verksamhet under år 1888 är, med uteslutande af särskilda tabeller, hvilka i hufvudsak intagits längre fram, af följande innehåll:

„Den styrelse som under loppet af år 1888 handhaft stadens fattigvård har utgjorts af följande invalde personer, nämligen: Ordförande, sekreteraren vid Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna B. Sirén samt ledamöter pastor F. L. Bengelsdorff, som jemväl var utsedd till viceordförande, senatskanslisten N. Estlander, handlanden N. Kochtomow, gårdsegaren E. J. Willstedt, slagtaremästaren J. E. Hacklin och bagaremästaren K. Brondin, hvarutom suppleanterne handlanden O. W. Laurent och vaktmästaren J. F. Holmberg vid ledamöters förfall deltog i styrelsens förhandlingar och beslut.

De presterliga förrättningarne vid arbets- och fattiggården utöfvades af gardespastorn K. A. Hyrkstedt. Inspektorsbefattningen vid sagda inrättning innehades af förre slottsbefallningsmannen K. E. Degerholm och sekreteraretjensten af kamreraren G. A. Vendell. De för fattigvårdens utgifter erforderliga medel hafva, på Fattigvårdsstyrelsens requisition, i Drätselkammaren lyftats af sekreteraren, som för desamma vid hvarje månads utgång afgifvit redovisning, hvilken genast derå afsändts till Drätselkammaren.

Antalet af dem, som genom fattigvårdens försorg blifvit vårdade under år 1888, har utgjorts af:

Antalet fattige, som vårdats på kommunens bekostnad.

a) Intagna i arbets- och fattiggården 358 personer, deraf:	
högsta antalet på en gång	223
(emot 220 för år 1887)	
i medeltal	200
(emot 202 för år 1887)	
minsta antalet	185
(emot 184 för år 1887)	
b) Utackorderade inom staden	90
(emot 88 för år 1887)	
af dem:	
äldre personer	17
barn öfver 10 år	35
barn under 10 år	38

c) Utackorderade på landet	265
(emot 262 för år 1887)	
af dem:	
äldre personer	134
barn öfver 10 år	60
barn under 10 år	71
d) Understödda med ständiga månadliga bidrag hafva blifvit,	
dels hela familjer, dels enskilda medlemmar deraf,	
till antal	557
(emot 457 för år 1887)	

deraf äldre personer	280
barn öfver 10 år	89
barn under 10 år	188.

e) Pensionerade med räntorna å donerade kapital 57 personer.

f) Tillfällig hjälp har utdelats åt 397 personer (emot 370 för år 1887) uti 1,224 poster, deraf i medeltal per månad under januari, februari, mars, oktober, november och december månader 131 (emot 126 för år 1887) samt under april, maj, juni, juli, augusti och september månader 73 (emot 77 för år 1887).

Då antalet af dem som åtnjutit fattigunderstöd eller hjälp år 1887 uppgick till 1,567 personer och summan af här uppräknade understödstagare eller vårdade utgör 1,724, har antalet sålunda under året ökats med 157 personer.

Af ständiga understöd hafva under år 1888 indragits:

i följd af dödsfall	26
för uppnådda 15 år	12
af särskilda andra orsaker	<u>23</u>

och utgifvits

till äldre personer	50
för barn	<u>57</u>

De i arbets- och fattiggården under året intagna hafva utgjorts af ålderstigne, bräcklige och sinnessjuke personer, hvilka sistnämndes antal uppgick till 70, äfvensom af sådana barn, hvilka blifvit värnlösa eller vanvårdade i dåliga hem och qvarhållits en tid, för att sedan kunna öfverlemnas till andras vård och eftersyn. Att de hos de fleste mer eller mindre brutna krafterna blifvit till afpassadt arbete använda, framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen och vill Fattigvårdsstyrelsen blott antyda att inrättningens behof af skodon, kläder, vedhuggning,

rummens renhållning, tvätt och diverse remontarbeten m. m. blifvit genom hjonen sjelfva ombesörjda.

Af förenämnda i fattiggården intagna sinnessvaga personer, 26 män, 42 qvinnor och 2 barn, hafva de, som erfordrat strängare bevakning, i mon af utrymme, vårdats i dårvårdsceller och utgjort inalles 35, deraf högsta antalet på en gång 31, i medeltal 30 och minsta antalet 27. — Bland utackorderade fattige hafva förekommit 34 sinnessvaga personer, deraf 13 män, 20 qvinnor och 1 barn. Samtliga under året af fattiggården helt och hållet försörjde sinnessvaga personer hafva således uppgått till ett antal af 104, hvaraf 39 män, 62 qvinnor och 3 barn.

Kosthållningen
å fattiggården.

Kosthållningen vid arbets- och fattiggården har, liksom de senast föregående åren, ombesörjts, under inspektorns närmaste tillsyn, af en hushållerska, med biträde af nödig tjänstepersonal, och lemnat det gynsamma resultat att kostnaden för hvarje dagportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort endast 23¹/₂ penni.“ — — — — —

Utdelning från
till fattiggården
donerade fonder.

„I afseende å utdelning af räntorna å särskilda till fattiggården donerade och af Drätselkammaren förvaltrade kapitaler, har lyftats:
den 7 februari 1888 1,716: 56
„ 15 maj „ 596: 05
„ 14 december „ 1,009: 83
Summa 3,322: 44

Utdeladt åt särskilda personer:

i februari 1888: räntan å Alexandras understöd 200: —
d:o d:o d:o å 11,200 mark af Gripenbergiska fonden 604: 80
d:o d:o d:o å Haxellska fonden 308: 04
d:o d:o d:o å Elgska fonden pour les pauvres hon-
teux 603: 72 1,716: 56
i maj 1888: räntan å Karl Sierckens donationsfond . . 168: —
d:o d:o d:o å särskilda små fonder 428: 05 596: 05
i december 1888: räntan å Elsa Maria Lampas dona-
tionsfond 475: —
d:o d:o d:o å A. F. Siercks donationsfond . . . 368: 33
d:o d:o d:o å Lisette Gardbergs donationsfond 54: —
d:o d:o d:o å den mindre delen af Gripenberg-
ska fonden 112: 50 1,009: 83
Summa 3,322: 44

Fröken M. Berg-
mans testa-
mentsfond.

De på grund af fröken Maria Bergmans testamente, i afseende å förvaltning, till fattiggården öfverlemnade 10,000 mark äro utlånade till

byggmästaren August Stenroos, emot 5 % ränta och intecknings säkerhet. Röntan från den 1 oktober 1887 till samma dag 1888 har utdelats enligt testamentets föreskrift och räkning öfver fonden 1888 är afgifven till Drätselkammaren.

Sedan bokhållarenskan Helena Kristina Åkerman genom testamente af den 20 Februari 1883 förordnat att en del af hennes kvarlåtenskap skall användas till en grundplåt för ett blifvande hem för fattiga fruntimmer och öfverlemnas till Fattigvårdsstyrelsen i afseende å förvaltning, har utredningsmannen i boet lektorn C. W. Lille den 22 juni 1888 levererat obligationer och kontant å tillsammans 6,933 mark 36 penni. Räkning från sistnämnde dag till årets utgång är aflemnad till Drätselkammaren.

Enkan H. K.
Åkermans testa-
mentsfond.

Slutligen må äfven omnämnas att en asyl för vanartade barn från Helsingfors, i slutet af året blifvit inrättad å Waanila gård i Lojo socken, öfver hvars verksamhet och ekonomi särskild berättelse kommer att afgifvas efter läsårets utgång.

Asylen för van-
artade barn.

Följande, af inspektorn å fattiggården C. E. Degerholm upprättade handlingar bifogas härhos, nämligen:

1:o. Förteckning öfver de under år 1888 verkställda arbeten af i arbets- och fattiggården intagna personer;

2:o. Redovisning öfver förnödenheterna för kosthållningen i fattiggården;

3:o. Tablå öfver de i arbets- och fattiggården under år 1888 intagne fattighjon.“

Förenämnda af inspektorn Degerholm afgifna berättelse öfver verkställda arbeten är af följande lydelse:

„Förutom de särskilda arbeten, för hvilka till fattigvården kontant af mig inlevererats 1,916 mark 43 penni, hafva, oberäknadt att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållna, följande arbeten för inrättningens behof blifvit verkställda under 1888:

Utförda arbeten
å arbets- och
fattiggården.

Spånad: 7½ lisp. lin förarbetats till garn;

Väfnad: 225 alnar trasmattor;

Sömnad: 195 skjortor, 120 linnen, 78 lakan, 9 madrasser, 3 dynöfvertåg, 72 koftor, 55 klädningar, 22 förkläden, 28 underkjolar;

Strumpstickning: 145 par ullstrumpor, 67 par linnestrumpor, 27 par vantar, en mängd lappade och skarfvade;

Skrädderi-arbeten: 186 rockar, dels ylle dels linne, 224 par benkläder dels ylle dels linne, 29 västar, 11 mössor, förutom en mängd lappingar af äldre beklädnad;

Skomakeri-arbeten: 22 par stöflar, 62 par kängor, 615 par mindre träskor, 65 par större träskor, 500 par omkringlappade;

Timmermans- och snickeri-arbeten: 2 dussin stolar af björk, 2 dussin små bord, 90 famnar stakett invid landsvägen, uppfördt ånyo af ett äldre dylikt. Vid uppförandet af ett nytt plank från lasarettet till inkörsporten och vidare 60 famnar sysselsatte 3 å 4 timmermän under 4 veckor, 800 par träskobottnar, en mängd mindre förefallande arbeten;

Måleri-arbeten: Målning med oljefärg af 2 dussin stolar och 2 dussin bord, målning 3:ne ggr med oljefärg af ett 60 famnar långt nytt plank, diverse träkärl m. m.;

Jord-arbeten: Plöjning af gårdens öppna jord, alla förefallande arbeten vid plöjning, sättning, rensning, skötsel och skörd af:

350 lisp. hö, 115 t:nr poteter, 1,400 kålhufvuden, 26 t:nr kålrötter, 11 t:nr morötter, 2 t:nr palsternackor;

Graföppningar för 103 personer som affidit och erhållit s. k. fattiggraf.

Transport af dessa 103 affidne med inrättningens likvagn.

En mängd mull-, sand- och vedsläpningar m. m. m. "

IV. Inqvarteringsnämnden.

Inqvarteringsnämndens till Drätselkammaren afgifna årsberättelse för år 1888 är af följande lydelse:

„I enlighet med föreskriften i § 8 af det för Inqvarteringsnämnden fastställda reglemente af den 25 januari 1878 får Nämnden härmed äran afgifva en kort redogörelse om Nämndens verksamhet under förlidet år 1888.

Vid den 6 december 1887 anstaldt val hafva Stadsfullmäktige till ledamot i Nämnden för år 1888 samt de två följande åren utsett öfversten E. Wärnhjelm, hvarjemte öfversten F. Mansner och kollegiiassessorn E. A. Kjöllersfeldt kvarstodo från föregående år såsom ledamöter i Nämnden, till hvars ordförande för år 1888 vid nämnda valtillfälle utsågs öfverste Mansner. Suppleanter i Nämnden voro under ifrågavarande år öfverstelöjtnanten G. E. M. af Enehjelm och bagaremästaren G. M. Stenius, sekreterare- och kamreraregöromålen hafva fortfarande bestridts af vicehärads höfdingen B. Sirén, kvartermästarebefattningen af affärsmannen E. af Forselles samt translatorsgöromålen af öfverstelöjtnanten A. Moberg.

Nämndens ledamöter och tjänstemän.

Under år 1888 har till Nämnden inkommit 231 skrivelser och remisser från kommandanten, 2 från Guvernören i länet, 2 från Stadsfullmäktige, 2 från Magistraten och 1 från Drätselkammaren, eller sålunda inalles 238 skrivelser. För handläggning af dessa och öfriga å Nämnden ankommande åtgärder har Nämnden sammanträdt 12 gånger, vid hvilka sammankomster antalet paragrafer uppgått till inalles 263, eller i medeltal närmare 22 ärenden på hvarje sammanträde.

De utgångna expeditionerna, förutom requisitioner och anordningar, uppgingo under året till 130.

Då Nämndens räkenskaper och utgiftsstat är beräknad och avslutas för kalenderåret, har Nämnden, ehuruval de för natura inqvarteringen behöfliga qvarteren äro upphyrda för hyresåret, fördelat lokalerna och kostnaden för desamma på hela året 1888, eller tiden från den 1 januari till den 1 juni samt från nämnda dag till årets utgång. Och utvisar nedanstående tablå och beräkning ej mindre antalet personer och militära inrättningar, som åtnjutit natura inqvartering, än för dem upphyrda rum. Hyresmedlen i stället för natura qvarter deremot utanordnas vid utgången af hvarje månad, i grund af kommandantens afgifna förteckningar. För större åskådlighet äro dessa utgifter sammanställda i följande tabellariska form:

A. *Hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt nedanstående antal militärpersoner och militära inrättningar vid den i Helsingfors förlagda ryska militär under år 1888 utanordnat hyresmedel, enligt faststeld tariff, till följande belopp:

Antalet ärenden
m. m.

Utanordnade
hyresmedel.

	A n t a l							Fmg.	nr.
	Generaler		Stabs-och öfverofficerare samt deras vederlikar		Underbefäl och manskap		Militärinrättningar och kanslier		
	gifte	ogifte	gifte	ogifte	gift	ogift			
För januari månad	7	—	75	68	47	20	7	18,994	60
” februari ”	7	—	73	65	49	22	7	18,686	67
” mars ”	7	—	73	64	43	23	7	18,579	33
” april ”	7	—	71	65	43	23	7	18,504	50
” maj ”	8	—	71	67	44	23	7	18,712	70
” juni ”	9	—	84	96	49	27	7	20,709	10
” juli ”	9	—	85	95	51	25	7	21,968	73
” augusti ”	9	—	91	102	52	24	7	20,917	72
” september ”	9	—	66	68	47	24	7	17,838	75
” oktober ”	9	—	67	70	47	39	8	18,571	45
” november ”	8	—	70	70	45	39	8	18,110	30
” december ”	9	1	71	69	43	41	8	18,506	52
Summa								230,100	37

Återburna medel.

Af de utbetalta hyresmedlen har vederbörande befäl återburit följande för mycket utlevererade belopp:

till Inqvarteringsnämnden, för särskilda officerare m. fl. Fmk 290: 23 hvilka medel blifvit till Drätselkontoret inlevererade medelst 5 skilda reversal.

Anmärkning. Möjligen hafva några poster direkte för trupperna återburits till drätselkontoret, ehuru Inqvarteringsnämnden derom icke blifvit underrättad.

De för år 1888 utbetalta hyresmedlen torde alltså rätteligen utgöra endast Fmk 229,810: 14, hvilken summa antagligen äfven blifvit af Riksskattkammaren ersatt.

Qvarter i stället för hyresmedel.

B. *Qvarter i stället för hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt följande militärpersoner och militära inrättningar vid den i Helsingfors förlagda ryska militären under år 1888 anvisat qvarter enligt gällande inqvarteringsreglemente:

	Generaler		Stabsofficer. och deras vederlikar		Underbefäl och manskap		Militärinrättningar och kanslier	Bonings- och embetsrum	Rum för betjening och kök
	gifte	ogifte	gifte	ogifte	gift	ogift			
Från den 1 januari till den 1 juni 1888	—	—	—	—	3	73	4	46	8
Från den 1 juni till den 31 december 1888	—	—	—	—	3	60	4	44	8

Qvarter för tillfälliga inqvartering.

Dessutom har Inqvarteringsnämnden under 1888 anvisat bostad åt följande antal i tillfälliga tjensteuppdrag till Helsingfors för kortare tid kommenderade militärpersoner:

	Generaler	Stabs- och öfverofficerare samt deras vederlikar
I den för ändamålet upphyrda lokal i Nya hotellet	—	55
I andra för tillfället upphyrda lokaler	4	46

Kostnader för natura inqvartering.

Kostnaden för natura inqvarteringen utgjorde för år 1888:

I hyror för lokaler	<i>Fmk</i> 13,959: 47
För björkved till bonings- och embetsrummens eldning	„ 1,422: 77
Barrved till matkokning och brödbakning	„ 433: 97
Ljus	„ 139: 79
Halm till bäddar åt underbefäl och manskap	„ 80: 05

Summa *Fmk* 16,036: 05

ifrån hvilket belopp afgår af Distriktsstaben, för af dess ogifte skrifvare för mycket uttagen ved, återlemnade 17 mark 19 penni, då såsom den verkliga kostnaden för året återstår *16,018 mark 86 penni*.

Anmärkningar: 1:o. Utom förestående summor, har Inqvarteringsnämnden under år 1888 utanordnat följande belopp för år 1887 utfärdade anvisningar, nämligen:

Å björkved	<i>Fmk.</i>	83: 57
„ barrved	„	314: 12
„ ljus	„	1: 47
„ halm	„	65: 52
		Summa <i>Fmk.</i> 464: 68

2:o. För qvartalet december 1887—februari 1888 utanordnades i februari sistnämnda år i hyresersättningar för genom Nämndens försorg upphyrda qvarter *Fmk* 3,535: 65 penni, hvaraf *Fmk* 1,170: 50 penni belöper sig på december månad 1887 och återstoden, *Fmk* 2,365: 15 penni på januari och februari månader 1888, hvarförutom ett belopp af *Fmk* 120 blifvit särskildt utanordnadt åt restauratören Haglund för tillfällig inqvartering i december 1887. För qvartalet december 1888—februari 1889 utanordnades under sistnämnda månad i hyresersättningar för genom Inqvarteringsnämndens försorg upphyrda qvarter *Fmk* 3,128, hvaraf *Fmk* 1,042: 67 penni belöper sig på december månad 1888 och återstoden 2,085: 33 på januari och februari månader 1889.

Då ifrån ofvannämnda årskostnad för natura inqvarteringen, *Fmk* 16,018: 86 penni, afdrages den staden af Ryska Riksskattkammaren författningsenligt tillkommande ersättning, öfver hvilken Inqvarteringsnämnden, enligt för året gällande tariffer, till Drättselkammaren afgifvit behöriga requisitioner, med *Fmk* 15,569: 73 penni, uppstår en förlust för kommunen af *Fmk* 449: 13 penni, hvilken uppstått på den hos Restauratören Haglund i Nya hotellet upphyrda lokal för i tillfälliga tjänsteärenden resande officerare och civile tjänstemän, för hvilka det för året 1888 reqvirerade ersättningsbelopp icke uppgått till den af Restauratören Haglund betingade hyresersättning.

C. <i>Diverse kostnader.</i> Arvoden för Inqvarteringsnämndens tjänstemän och vaktmästare för år 1888	<i>Fmk.</i>	7,200: —	Diverse kost- nader.
Kansliexpenser och under året uppköpta inventarier för Nämnden	„	211: 15	
		Summa <i>Fmk.</i> 7,411: 15	

Sammandrag af kostnaderna för ryska militärens inqvartering i Helsingfors under år 1888:

A) Utbetalta hyresmedel	<i>Fmk.</i> 229,810: 14	
B) Kostnaden för anvisade qvarter i stället för hyresmedel	” 16,018: 86	
C) Diverse kostnader	” <u>7,411: 15</u>	253,240: 15

Derifrån afgår:

Riksskattkammarens ersättning: för utbetalta hyresmedel	<i>Fmk.</i> 229,810: 14	
” anvisade qvarter i stället för hyresmedel ”	<u>15,569: 73</u>	245,379: 87

Den kostnad, som kommunen fått vidkännas för hela inqvarteringen under år 1888, utgör alltså Fmk 7,860: 28.“

V. Förmyndarenämnden.

Förmyndarenämndens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för året är af följande lydelse:

„Till fullgörande af den Förmyndarenämnden åliggande skyldighet att till Herrar Stadsfullmäktige afgifva berättelse angående sin verksamhet under sistlidna år 1888 får Nämnden härhos anmäla:

1:o att de å Nämnden ankommande göromål varit Nämndens ledamöter emellan fördelade på enahanda sätt som föregående år;

2:o att Förmyndarenämndens förteckningar för ifrågavarande år upptagit: tillförordnade förmyndare 112, kuratorer 4 och så kallade naturliga förmyndare 100;

3:o att de under året från pastorsembetet i stadens svensk-finska församling ankomna förteckningar öfver personer, som under 1887 års senare och 1888 års förra hälft affidit och efterlemnade minderåriga barn, jemte från pastorsembetet i stadens tyska församling ankomna enahanda förteckning för förra hälften af år 1888, upptaga 57 sådana personer; och hafva af sterbhusen efter dem 16 af Nämnden ansetts ega den förmögenhet, att redovisning öfver de omyndigas tillgångar borde afgifvas;

4:o att Nämnden utverkat eller blifvit hörd öfver tillförordnade af förmyndare i 17 och kuratorer i 10 fall samt öfver 6 myndiga personers ställande under förmyndareinseende äfvensom inför Rådstufvurätten blifvit hörd eller afgifvit yttrande i 18 särskilda frågor beträf-

fande försäljning af och 20 frågor rörande inteckning i omyndigs fastighet;

5:o) att af tillförordnade förmyndare 27 och af naturliga förmyndare 41 icke, ehuru genom kungörelse i stadens tidningar derom erinrade, inom den 1 maj upptett bevis öfver fullgjord redovisningsskyldighet för år 1887, hvarföre skriftlig påminnelse härom ågått de försumlige. Derefter hafva de flesta fullgjort berörda skyldighet eller af Nämnden utverkat sig anstånd dermed samt endast 1 tillförordnad och 7 naturliga förmyndare lemnat påminnelsen helt och hållet obeaktad. Då till följd deraf stemming om de försumliges lagliga förpligtande att omfördä åliggande fullgöra blifvit uttagen, hafva två naturliga förmyndare efter dem ågången stemming rätt för sig gjort, hvarföre och då 1 tillförordnad och 4 naturliga förmyndare icke kunnat med stemming anträffas och Nämnden upplysts att deras pupiller ej egde några tillgångar, för hvilka redovisning vore erforderlig, stemmingstalan fullföljts endast mot 1 naturlig förmyndare, som likväl förrän utslag i målet meddelats upptett föreskrifvet bevis.“

VI. Helsovårdsnämnden.

De af Helsovårdsnämnden,

VII. Folkskoledirektionen.

äfvensom af Folkskoledirektionen,

VIII. Brandkommissionen.

af Brandkommissionen,

IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen.

af Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen,

X. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl.

samt af Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl afgifna berättelserna för 1888 hafva särskildt blifvit till tryck befordrade och hafva därför här utelemnats, med undantag af de statistiska uppgifter, som ingå i efterföljande tabeller.

TABELLBILAGOR.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads ytinnehåll vid ingången af år 1888.

	Bebyggda tomter	Obebyggda tomter	Gator och allmänna platser	Öfrig mark inom sta- den	Summa land
Q v a d r a t m e t e r					
Första stadsdelen	314,148	3,720	180,432	2,619	500,919
Andra " 	226,527	2,151	250,632	185,307 ¹⁾	664,617
Tredje " 	140,653	3,173	157,380	—	301,206
Fjerde " 	486,030	2,874	197,321	—	686,225
Femte " 	226,208	2,133	57,477	—	285,818
Sjette " 	113,571	206,219	140,522	—	460,312
Sjunde " 	220,002	167,360	162,836	80,043	630,241
Åttonde " 	28,090	121,049	128,736	—	277,875
Nionde " 	111,965	—	—	215,443 ²⁾	327,408
=	1,867,194	508,679	1,275,336	483,412	4,134,621
Stadens jurisdiktion un- derlydande mark utom den egentliga staden . .	—	—	—	—	10,751,023
Summa	—	—	—	—	14,885,644

Källa: Uppgifter från byggnadskontoret.

¹⁾ Inclusive Kaisaniemi och Botaniska trädgården. — ²⁾ Incl. Brunnsparken.

Tab. N:o 2. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1886,¹⁾

År 1886	Temperaturen i Celsius °					Barometern reducerad till 0° C.	Fuktighetstrycket	Relativa fuktigheten i medeltal
	i medeltal	högst		lägst				
		° C.	datum	° C.	datum	mm. medeltal	mm. medeltal	
Januari	— 7,01	+ 1,3	Jan. 16	— 22,0	Jan. 8	755,95	2,57	87,2
Februari	— 8,27	+ 0,9	Febr. 9	— 22,2	Febr. 26	771,63	2,16	80,7
Mars	— 5,75	+ 3,9	Mars 25	— 18,6	Mars 7	763,49	2,63	82,1
April	+ 3,49	+ 13,5	April 13	— 5,5	April 29	761,54	4,43	74,2
Maj	+ 8,30	+ 17,0	Maj 31	— 5,7	Maj 1	758,69	5,95	72,0
Juni	+ 15,18	+ 25,6	Juni 19 & 20	+ 4,0	Juni 4	756,54	8,61	67,3
Juli	+ 17,12	+ 27,1	Juli 19	+ 9,4	Juli 12	754,03	11,16	77,1
Augusti	+ 16,42	+ 23,9	Aug. 11	+ 5,4	Aug. 31	755,62	11,08	80,0
September	+ 10,00	+ 20,5	Sept. 4	— 0,6	Sept. 27	756,52	7,66	81,6
Oktober	+ 5,02	+ 12,0	Okt. 3	— 3,7	Okt. 25	764,05	5,70	85,7
November	+ 3,57	+ 7,4	Nov. 8	— 5,7	Nov. 26 & 27	757,37	5,51	91,7
December	— 0,93	+ 5,4	Dec. 1	— 15,0	Dec. 20	750,04	3,82	84,9
Hela året	+ 4,76	+ 27,1	Juli 19	— 22,2	Febr. 26	758,79	5,94	80,4
År 1885	+ 4,35	+ 27,2	Juli 15	— 24,8	Dec. 27	756,69	5,70	80,7
„ 1884	+ 4,44	+ 27,5	Juli 3	— 22,5	Jan. 18	758,90	5,70	80,7
„ 1883	+ 4,50	+ 25,4	Juli 2	— 22,6	Jan. 6	758,53	5,98	82,6
„ 1882	+ 5,40	+ 28,2	{ Juli 26 Aug. 8	— 20,8	Dec. 18	757,88	6,16	80,3

Medeldata för första snöfallet om hösten är enligt 62-åriga observationer den 24 oktober $\pm 1,276$ första snöfallet eller den 29 november $\pm 1,98$ dagar. Isläggningen i södra hamnen eger rum i medeltal 215.

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

¹⁾ Det senaste år, för hvilket observationerna äro bearbetade.

jämförda med de under åren 1882—1885 rådande.

Vindens styrka: i meter pro sekund, medeltal	Molnmängd				Nederbörd			
	i medeltal Skala 0—10	antal dagar ²⁾			hela nederbördsmängden i mm.	största nederbördsmängden på en dag		antalet nederbördsdagar ²⁾
		klara	halfklara	mulna		mm.	datum	
7,8	7,7	2	9	20	60,5	9,2	Januari 1	17
7,5	5,0	12	6	10	35,0	17,9	Februari 1	5
6,4	4,4	12	12	7	11,5	5,2	Mars 4	7
7,1	4,0	10	16	4	21,9	7,3	April 7	9
6,4	5,2	5	20	6	23,3	7,3	Maj 26	13
5,5	4,1	10	17	3	16,5	6,8	Juni 22	6
5,7	5,3	4	23	4	86,0	23,2	Juli 16	17
4,9	4,5	10	16	5	54,1	9,6	Augusti 15	14
6,6	5,2	4	18	8	57,3	21,4	September 21	10
6,5	6,9	0	18	13	32,8	9,4	Oktober 19	10
7,0	8,8	0	5	25	50,1	9,8	November 26	21
9,0	8,2	2	5	24	80,0	11,8	December 7	23
6,7	5,8	71	165	129	529,0	23,2	Juli 16	152
7,4	6,4	56	160	149	739,4	29,6	September 2	186
6,7	5,6	86	152	128	541,0	32,3	Augusti 1	142
6,3	6,0	70	146	149	861,0	37,0	Augusti 25	189
—	5,6	85	159	121	708,0	34,4	Maj 31	155

dagar. — Första slödföret om hösten inträffar i medeltal enligt samma observationsserie 36 dagar efter tal den 4 december $\pm 2,3$ dagar, islossningen den 2 maj $\pm 0,9$ dagar; antalet isfria dagar utgör således

²⁾ Klar dag betecknar att himlen varit betäckt från 0,0—2,5 delar, halfklar dag " " " " " " 2,6—7,5 " mulen " " " " " " 7,6—10,0 " hvarvid, då 0 betecknar fullständigt molnfri, "10" betecknar fullständigt molnbetäckt himmel. — ²⁾ Säsom nederbördsdagar hafva upptagits endast de dagar, då nederbörden varit så stor att den kunnat uppmätas.

Tab. N:o 3. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1887—1882 och 1878—1875, jemförd med medeltalen af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder ¹⁾).

∞
*

Å r	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Årsmedeltal	10-års medeltal
1887	- 2,06	- 1,16	- 1,77	+ 2,89	+ 8,99	+ 13,49	+ 16,43	+ 15,02	+ 12,13	+ 3,66	- 0,08	- 5,33	+ 5,18	} + 4,22
1886	- 7,01	- 8,27	- 5,75	+ 3,49	+ 8,30	+ 15,18	+ 17,12	+ 16,42	+ 10,00	+ 5,02	+ 3,57	- 0,93	+ 4,76	
1885	- 4,15	- 3,95	- 3,51	+ 1,28	+ 6,42	+ 12,37	+ 18,62	+ 15,25	+ 9,04	+ 4,22	- 0,82	- 2,54	+ 4,35	
1884	- 3,68	- 4,57	- 3,10	+ 0,52	+ 6,49	+ 13,75	+ 16,93	+ 14,14	+ 12,37	+ 6,86	- 0,79	- 5,64	+ 4,44	
1883	- 8,15	- 7,42	- 6,23	+ 2,05	+ 7,68	+ 16,09	+ 15,89	+ 14,37	+ 11,25	+ 5,81	+ 4,27	- 1,60	+ 4,50	
1882	+ 0,05	- 2,50	- 0,50	+ 2,59	+ 9,13	+ 14,03	+ 17,05	+ 18,20	+ 12,72	+ 5,02	- 3,69	- 7,32	+ 5,40	
1878	- 5,71	- 2,91	- 2,95	+ 3,28	+ 7,14	+ 13,64	+ 14,34	+ 14,86	+ 12,43	+ 8,72	+ 2,34	- 2,21	+ 5,25	
1877	- 8,12	- 8,43	- 6,97	- 0,61	+ 4,88	+ 12,08	+ 15,38	+ 13,92	+ 7,68	+ 5,31	+ 5,10	- 0,27	+ 3,33	
1876	- 8,60	- 8,42	- 1,84	+ 1,79	+ 4,23	+ 17,04	+ 17,28	+ 15,20	+ 11,59	+ 4,89	- 2,85	- 13,21	+ 3,09	
1875	- 13,18	- 6,70	- 5,25	- 0,76	+ 7,57	+ 13,68	+ 17,16	+ 14,68	+ 9,34	+ 1,88	- 3,67	- 12,18	+ 1,88	
1887—82 och } 1878—75 }	- 6,06	- 5,43	- 3,79	+ 1,65	+ 7,08	+ 14,14	+ 16,62	+ 15,21	+ 10,86	+ 5,14	+ 0,34	- 5,12	-	-
1874—65	- 5,26	- 8,11	- 3,92	+ 1,54	+ 6,69	+ 13,23	+ 16,93	+ 15,18	+ 10,76	+ 5,77	- 0,26	- 5,08	-	+ 3,95
1864—55	- 6,94	- 6,46	- 3,79	+ 1,38	+ 7,11	+ 13,77	+ 16,81	+ 14,94	+ 10,75	+ 5,57	- 1,39	- 3,97	-	+ 3,98
1854—45	- 7,19	- 8,11	- 4,75	+ 0,53	+ 7,67	+ 13,74	+ 16,34	+ 16,42	+ 10,92	+ 5,47	+ 0,86	- 2,66	-	+ 4,10
1839—29	- 7,86	- 5,93	- 4,55	+ 0,99	+ 7,63	+ 13,92	+ 16,19	+ 14,77	+ 10,77	+ 5,92	+ 0,07	- 4,68	-	+ 3,94 ²⁾
Allmänt medeltal } (51 år)	- 6,69	- 6,79	- 4,17	+ 1,21	+ 7,24	+ 13,76	+ 16,57	+ 15,29	+ 10,81	+ 5,58	- 0,07	- 4,36	-	+ 4,03

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

¹⁾ Temperaturobservationerna från åren 1840—44 äro ofullständiga; de som förefinnas äro ej bearbetade. — Observationerna från åren 1879—81 äro ej heller bearbetade. — ²⁾ Perioden omfattar 11 år.

Tab. N:o 4. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvart femte år från 1810—1880 samt för åren 1881—1888.

	Män		Qvinnor		Summa befolkning
	Antal	% af hela folkmängden	Antal	% af hela folkmängden	
Den 31 december 1810	2,109	51,88	1,956	48,12	4,065
” ” ” 1815	2,374	49,45	2,427	50,55	4,801
” ” ” 1820	4,415	54,01	3,759	45,99	8,174
” ” ” 1825	5,217	52,87	4,650	47,13	9,867
” ” ” 1830	5,253	48,00	5,690	52,00	10,943
” ” ” 1835	7,321	53,46	6,374	46,54	13,695
” ” ” 1840	8,932	54,01	7,604	45,99	16,536
” ” ” 1845	11,042	56,03	8,666	43,97	19,708
” ” ” 1850	10,711	54,05	9,107	45,95	19,818
” ” ” 1855	8,616	50,35	8,494	49,65	17,110
” ” ” 1860	10,882	51,74	10,150	48,26	21,032
” ” ” 1865 ¹⁾	11,650	48,90	12,173	51,10	23,823
” ” ” 1870	14,066	49,32	14,453	50,68	28,519
” ” ” 1875	16,142	48,83	16,915	51,17	33,057
” ” ” 1880	21,132	48,76	22,202	51,24	43,334
” ” ” 1881	21,592	48,43	22,992	51,57	44,584
” ” ” 1882	22,184	48,31	23,735	51,69	45,919
” ” ” 1883	22,775	48,13	24,540	51,87	47,315
” ” ” 1884	23,544	47,91	25,602	52,09	49,146
” ” ” 1885	24,467	47,80	26,717	52,20	51,184
” ” ” 1886	25,433	47,65	27,937	52,35	53,370
” ” ” 1887	26,583	47,69	29,157	52,31	55,740
” ” ” 1888	27,880	47,74	30,522	52,26	58,402

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade å qvinqvennitablerna.

¹⁾ För år 1861 saknas uppgifter från grekisk-ryska församlingen, men siffrorna för 1860 hafva inräknats.

Tab. N:o 5. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalsspenningar betalande befolkning åren 1885—1888.

Stadsdel	1885		1886		1887		1888	
	Mantals-skrifna	Mantals-pengar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-pengar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-pengar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-pengar betalande
Första stadsdelen	4,462	3,140	4,732	3,325	5,229	3,768	5,447	3,912
Andra ”	3,925	2,805	3,922	2,768	4,140	3,059	4,296	3,157
Tredje ”	2,899	2,055	3,044	2,111	3,237	2,288	3,332	2,349
Fjerde ”	7,952	5,427	8,638	5,751	9,651	6,571	9,819	6,615
Femte ”	3,854	2,637	3,955	2,720	4,331	3,031	4,700	3,228
Sjette ”	2,858	1,749	3,000	1,840	3,217	1,974	3,429	2,115
Sjunde ”	2,831	1,863	3,091	1,985	3,343	2,245	3,524	2,319
Åttonde ”	12,798	5,774	12,963	5,688	10,686	6,595	11,708	7,218
Villor och holmar								
Summa	41,579	25,450	43,345	26,188	43,834	29,531	46,255	30,913

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 6. Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 oktober 1880, jemfördt med förhållandet vid folkräkningen den 1 mars 1870.

S t a d s d e l	Ekonomisk befolkning			Faktisk befolkning			Faktisk befolkning den 1 mars 1870
	m.	qv.	summa	m.	qv.	summa	
Första stadsdelen	2,639	3,122	5,761	2,654	3,131	5,785	5,346
Andra ”	1,990	2,296	4,286	2,005	2,279	4,284	4,268
Tredje ”	1,987	1,833	3,820	1,926	1,829	3,755	3,633
Fjerde ”	5,251	4,295	9,546	5,224	4,296	9,520	7,090
Femte ”	2,049	2,236	4,285	2,036	2,239	4,275	3,789
Sjette ”	1,386	1,389	2,775	1,353	1,394	2,747	1,654
Sjunde ”	1,638	1,923	3,561	1,607	1,901	3,508	2,108
Åttonde ”	885	205	1,090	885	206	1,091	1,479
Tölö och villorna vid vestra chausséen . . .	1,466	1,369	2,835	1,463	1,370	2,833	1,601
Broholmen och villorna vid östra chausséen	2,257	1,732	3,989	2,255	1,734	3,989	1,090
Holmarne	318	205	523	1,054	301	1,355	55
Summa	21,866	20,605	42,471	22,462	20,680	43,142	32,113

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 8.

Tab. N:o 7. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 oktober 1880.

Modersmål	Läs- och skrifkunnige			Endast läskunnige			Öfver 10 år och icke läskunnige			Öfriga icke läskunnige barn under 10 år			Hela befolkningen		
	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a
Finska . .	4,262	2,694	6,956	2,393	3,419	5,812	39	42	81	943	877	1,820	7,640	7,032	14,672
Svenska .	6,942	7,194	14,136	1,882	3,216	5,098	51	65	116	1,609	1,587	3,196	10,487	12,032	22,549
Ryska . . .	1,752	608	2,360	248	72	320	964	103	1,067	225	191	416	3,195	974	4,169
Tyska . . .	342	280	622	9	10	19	18	1	19	28	38	66	397	329	726
Öfr. språk	310	112	422	121	62	183	236	37	273	71	72	143	743	283	1,026
Summa	13,608	10,888	24,496	4,653	6,779	11,432	1,308	248	1,556	2,876	2,765	5,641	22,462 ¹⁾	20,680	43,142 ¹⁾

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 8.

¹⁾ För 17 män saknas uppgift om bildningsgraden.

Tab. N:o 8. Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 oktober 1880.

Stadsdel	Lutheraner			Öfrige protestanter			Grekisk-orthodoxe			Grekiske dissidenter			Romersk-katolske			Israeliter			Mohamedaner			Summa		
	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a	m.	qv.	s:a
Första stadsdelen	2,415	2,943	5,358	6	9	15	209	168	377	—	—	—	23	10	33	1	1	2	—	—	—	2,654	3,131	5,785
Andra „	1,743	2,141	3,884	7	5	12	218	103	321	—	—	—	27	16	43	10	14	24	—	—	—	2,005	2,279	4,284
Tredje „	1,763	1,722	3,485	6	8	14	123	74	197	1	1	2	17	12	29	16	12	28	—	—	—	1,926	1,829	3,755
Fjerde „	3,486	3,885	7,371	—	4	4	1,419	283	1,702	—	—	—	222	32	254	95	92	187	2	—	2	5,224	4,296	9,520
Femte „	1,836	2,086	3,922	7	5	12	115	87	202	—	—	—	12	7	19	61	51	112	5	3	8	2,036	2,239	4,275
Sjette „	1,266	1,335	2,601	1	—	1	76	50	126	—	—	—	5	2	7	5	7	12	—	—	—	1,353	1,394	2,747
Sjunde „	1,470	1,782	3,252	1	7	8	101	91	192	—	—	—	33	17	50	2	4	6	—	—	—	1,607	1,901	3,508
Åttonde „	168	167	335	—	—	—	625	33	658	—	—	—	90	6	96	2	—	2	—	—	—	885	206	1,091
Broholmen och villorna vid östra chausséen . .	2,110	1,653	3,763	11	13	24	116	54	170	—	—	—	4	1	5	14	13	27	—	—	—	2,255	1,734	3,989
Tölö och villorna vid vestra chausséen	1,183	1,201	2,384	—	1	1	232	129	361	—	—	—	28	18	46	20	21	41	—	—	—	1,463	1,370	2,833
Holmarne	1,028	294	1,322	1	—	1	15	5	20	—	—	—	10	2	12	—	—	—	—	—	—	1,054	301	1,355
Summa	18,468	19,209	37,677	40	52	92	3,249	1,077	4,326	1	1	2	471	123	594	226	215	441	7	3	10	22,462	20,680	43,142
Summa vid folkräkningen den 1 mars 1870	12,867	14,412	27,279	16	19	35	3,110	990	4,100	3	—	3	344	80	424	123	103	226	41	5	46	16,504	15,609	32,113

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 8.

Tab. N:o 9. Födde och döde i Helsingfors för hvarje qvinqvennium

År	F ö d d e									
	L e f v a n d e f ö d d e									Död- födde
	Inom äktenskap		Utom äktenskap		Summa	Män		Qvinnor		
	Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde		Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde	
1811—1815 ¹⁾	604	78,85	162	21,15	766	402	52,48	364	47,52	
1816—1820 ¹⁾	909	86,49	142	13,51	1,051	482	45,86	569	54,14	47
1821—1825	1,221	85,50	207	14,50	1,428	701	49,09	727	50,91	44
1826—1830	1,119	80,97	263	19,03	1,382	711	51,45	671	48,55	64
1831—1835	1,685	80,74	402	19,26	2,087	1,054	50,50	1,033	49,50	66
1836—1840	2,105	78,57	574	21,43	2,679	1,432	53,45	1,247	46,55	101
1841—1845	2,457	77,43	716	22,57	3,173	1,637	51,59	1,536	48,41	126
1846—1850 ²⁾										
1851—1855 ²⁾			Uppgifter saknas.							
1856—1860	2,828	76,58	865	23,42	3,693	1,881	50,93	1,812	49,07	121
1861—1865	3,714	79,85	937	20,15	4,651	2,453	52,74	2,198	47,26	117
1866—1870 ³⁾	3,575	80,35	874	19,65	4,449	—	—	—	—	176
1871—1875	3,992	82,06	873	17,94	4,865	2,491	51,20	2,374	48,80	154
1876—1880 ³⁾	4,813	82,94	990	17,06	5,803	—	—	—	—	180
1881	1,026	82,08	224	17,92	1,250	634	50,72	616	49,28	36
1882	1,104	83,82	213	16,18	1,317	659	50,04	658	49,96	46
1883	1,089	82,31	234	17,69	1,323	678	51,25	645	48,75	54
1884	1,179	83,15	239	16,85	1,418	725	51,13	693	48,87	48
1885	1,198	83,31	240	16,69	1,438	720	50,07	718	49,93	47
1886	1,339	84,59	244	15,41	1,583	788	49,78	795	50,22	54
1887	1,386	84,72	250	15,28	1,636	851	52,02	785	47,98	61
1888	1,502	84,57	274	15,43	1,776	928	52,25	848	47,75	49

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade på presterskapets uppgifter, uti hvilka

¹⁾ Uppgifter från 1814 och 1818 saknas, hvarför medeltalen för perioderna beräknats på grund 1854, och då de öfriga församlingarne i förhållande till denna äro obetydliga, hafva alla uppgifter

från 1811—1880 samt för hvarje af åren 1881—1888.

Naturlig död	Våldsam död utom sjelfmord	Sjelf- mord	Summa	D ö d e				Flere döde än födde	Flere födde än döde	År
				Män		Qvinnor				
				Antal	I % af alla döde	Antal	I % af alla döde			
				Uppgifter saknas.						
1,021	28	—	1,049	633	60,34	416	39,66	283	—	1811—1815
1,296	49	2	1,347	777	57,69	570	42,31	296	—	1816—1820
1,184	47	—	1,231	705	57,27	526	42,73	—	197	1821—1825
1,317	63	6	1,386	842	60,75	544	39,25	4	—	1826—1830
3,220	49	15	3,284	2,047	62,33	1,237	37,67	1,197	—	1831—1835
2,678	62	11	2,751	1,675	60,89	1,076	39,11	72	—	1836—1840
2,798	100	15	2,913	1,808	62,07	1,105	37,93	—	260	1841—1845
										1846—1850
										1851—1855
3,380	88	12	3,480	1,988	57,13	1,492	42,87	—	213	1856—1860
3,437	95	9	3,541	1,896	53,54	1,645	46,46	—	1,110	1861—1865
4,242	90	11	4,343	—	—	—	—	—	106	1866—1870
4,147	121	12	4,280	2,357	55,07	1,923	44,93	—	585	1871—1875
4,618	113	23	4,754	—	—	—	—	—	1,049	1876—1880
990	19	5	1,014	555	54,73	459	45,27	—	236	1881
960	29	—	989	493	49,85	496	50,15	—	328	1882
992	27	6	1,025	545	53,17	480	46,83	—	298	1883
1,096	24	7	1,127	611	54,21	516	45,79	—	291	1884
988	31	2	1,021	558	54,65	463	45,35	—	417	1885
1,139	20	3	1,162	637	54,82	525	45,18	—	421	1886
930	20	6	956	506	52,93	450	47,07	—	680	1887
1,114	27	6	1,147	621	54,14	526	45,86	—	629	1888.

luckor dock förefinnas, i det att för åtskilliga år uppgift saknas från en eller annan församling.

af de fyra öfriga årens siffror. — ²⁾ Uppgifter saknas från svensk-finska församlingen för åren 1846— för dessa tvänne perioder utlemnats. — ³⁾ Uppgifterna ofullständiga.

Tab. N:o 10. Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödelsen i Helsingfors åren 1879—1888*).

	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	Summa	Procent af hela antalet
Äktenskap:												
<i>ingångna mellan:</i>												
två ogifta	282	259	324	318	344	369	373	391	396	453	3,509	86,86
enkling och ogift	24	20	7	15	27	38	26	29	29	33	248	6,14
enka och ogift	24	21	24	16	14	29	33	29	19	33	242	5,99
enkling och enka	3	4	—	2	4	5	5	5	3	10	41	1,01
Summa	333	304	355	351	389	441	437	454	447	529	4,040	100
<i>upplösta genom:</i>												
mannens död	99	127	135	103	143	130	131	140	130	165	1,303	61,23
qvinnans död	75	55	61	106	98	81	74	76	82	94	802	37,69
laga skilnad	3	—	2	2	3	5	2	3	2	1	23	1,08
Summa	177	182	198	211	244	216	207	219	214	260	2,128	100
Barnföderskor:												
<i>som födt:</i>												
ett foster	1,197	1,165	1,254	1,331	1,345	1,442	1,457	1,581	1,646	1,782	14,200	98,70
tvillingar	23	17	16	16	16	12	14	28	24	20	186	1,29
trillingar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	0,01
Summa	1,220	1,182	1,270	1,347	1,361	1,454	1,471	1,609	1,671	1,803	14,388	100
deraf utom äktenskap	224	197	234	223	255	255	248	257	264	287	2,444	—
utgörande i procent af hela antalet	18,36	16,67	18,42	16,55	18,74	17,54	16,86	15,97	15,79	15,92	16,98	—
Barn:												
<i>födde:</i>												
dödfödde	47	43	36	46	54	48	47	54	61	49	485	3,32
levfande	1,196	1,156	1,250	1,317	1,327	1,418	1,438	1,583	1,636	1,776	14,093	96,68
Summa	1,243	1,199	1,286	1,363	1,377	1,466	1,485	1,637	1,697	1,825	14,578	100
deraf döde inom första året ¹⁾	307	245	337	326	296	339	277	367	311	395	3,200	—
utgörande i procent af döde utaf hela folkmängden ¹⁾	34,26	27,80	33,23	32,95	28,87	30,08	27,13	31,58	32,53	34,43	31,31	—

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna omfatta den till församlingarne i Helsingfors och Sveaborg hörande befolkningen, hvaremot utsocknebor, som i Helsingfors ingått äktenskap eller födt barn, icke äro inberäknade.

Tab. N:o 11. Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1881—1888, fördelade efter församlingar.

Å r	Svensk-finska församlingen				Gardesförsamlingen				Tyska församlingen				Grekisk-ryska församlingen				Romersk-katolska församlingen				Sveaborgs församling				Summa inflyttade			Summa utflyttade			Flere in- än utflyttade			
	Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade											
	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	S:ma	m.	qv.	S:ma								
1881	930	1,206	465	557	28	36	120	55	6	7	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	19	4	17	977	1,268	2,245	596	635	1,231	1,014	
1882	977	1,146	448	561	24	31	126	25	15	8	12	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	15	6	16	1,018	1,200	2,218	592	619	1,211	1,007	
1883	1,068	1,171	483	530	15	18	147	30	11	15	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1884	1,246	1,500	471	575	14	9	144	45	8	6	5	11	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	— ²⁾	1,272	1,517	2,789	620	631	1,251	1,538		
1885	1,198	1,353	395	482	17	8	61	22	7	6	4	1	1	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1,223	1,373	2,596	462	513	975	1,621	
1886	1,266	1,445	396	457	16	17	62	43	13	8	9	7	2	6	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	18	1,297	1,476	2,773	479	527	1,006	1,767
1887	1,384	1,488	516	557	23	10	79	39	7	7	4	11	—	4	—	2	1	6	2	3	14	16	23	34	1,429	1,531	2,960	624	646	1,270	1,690			
1888	1,579	1,739	452	523	14	7	160 ¹⁾	177 ¹⁾	12	20	4	5	1	2	1	9	3	2	—	—	6	5	8	18	1,615	1,775	3,390	625	732	1,357	2,033			

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik samt för det senaste året uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Till största delen afgående värnepligtige jemte deras hustrur. — ²⁾ Uppgift saknas.

Tab. N:o 12. De i Helsingfors åren 1879—1888 döde,

	1 8 7 9						1 8 8 0					
	Mankön		Qvinkön		Summa		Mankön		Qvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader . . .	129	26,11	100	24,88	229	25,56	98	20,12	78	19,80	176	19,98
6—12 „	46	9,31	32	7,96	78	8,70	37	7,60	32	8,12	69	7,83
1—5 år	65	13,16	73	18,16	138	15,40	65	13,35	56	14,21	121	13,73
5—10 „	10	2,03	7	1,74	17	1,90	7	1,44	12	3,04	19	2,16
10—20 „	18	3,64	4	0,99	22	2,46	12	2,46	17	4,32	29	3,29
20—40 „	132	26,72	58	14,43	190	21,21	127	26,08	66	16,75	193	21,91
40—60 „	61	12,35	52	12,94	113	12,61	106	21,76	53	13,45	159	18,05
60—80 „	29	5,87	60	14,92	89	9,93	32	6,58	63	15,99	95	10,78
Öfver 80 år	4	0,81	16	3,98	20	2,23	3	0,61	17	4,32	20	2,27
Summa	494	100	402	100	896	100	487	100	394	100	881	100
	1 8 8 4						1 8 8 5					
	Mankön		Qvinkön		Summa		Mankön		Qvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader . . .	119	19,47	100	19,38	219	19,43	100	17,92	97	20,95	197	19,29
6—12 „	70	11,45	50	9,69	120	10,65	40	7,17	40	8,64	80	7,83
1—5 år	110	18,03	102	19,77	212	18,81	97	17,38	89	19,22	186	18,22
5—10 „	22	3,69	16	3,10	38	3,37	16	2,87	23	4,97	39	3,82
10—20 „	12	1,96	13	2,52	25	2,22	16	2,87	10	2,16	26	2,55
20—40 „	145	23,73	88	17,06	233	20,67	142	25,45	81	17,49	223	21,84
40—60 „	97	15,87	64	12,40	161	14,29	95	17,02	52	11,23	147	14,40
60—80 „	33	5,40	69	13,37	102	9,05	46	8,24	58	12,53	104	10,19
Öfver 80 år	3	0,49	14	2,71	17	1,51	6	1,08	13	2,81	19	1,86
Summa	611	100	516	100	1,127	100	558	100	463	100	1,021	100

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna äro grundade på presterskapets förteckningar samt hänföra sig till hela den till träffat inom staden eller ej.

ordnade efter kön och åldersklasser *).

	1 8 8 1						1 8 8 2						1 8 8 3					
	Mankön		Qvinkön		Summa		Mankön		Qvinkön		Summa		Mankön		Qvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
113	20,36	97	21,13	210	20,71	109	22,11	97	19,56	206	20,83	113	20,73	100	20,83	213	20,78	
64	11,53	63	13,73	127	12,53	62	12,58	58	11,69	120	12,13	40	7,34	43	8,96	83	8,10	
87	15,68	79	17,21	166	16,37	84	17,04	75	15,12	159	16,08	71	13,03	63	13,13	134	13,07	
15	2,70	12	2,61	27	2,66	10	2,03	8	1,61	18	1,82	15	2,75	12	2,50	27	2,63	
19	3,42	23	5,01	42	4,14	13	2,64	15	3,02	28	2,83	18	3,30	12	2,50	30	2,93	
136	24,51	79	17,21	215	21,20	115	23,33	90	18,15	205	20,73	154	28,26	90	18,75	244	23,80	
75	13,51	54	11,77	129	12,72	65	13,18	74	14,92	139	14,06	93	17,06	81	16,87	174	16,97	
44	7,93	40	8,72	84	8,29	33	6,69	70	14,11	103	10,41	34	6,24	64	13,33	98	9,57	
2	0,36	12	2,61	14	1,38	2	0,40	9	1,82	11	1,11	7	1,29	15	3,13	22	2,15	
555	100	459	100	1,014	100	493	100	496	100	989	100	545	100	480	100	1,025	100	
	1 8 8 6						1 8 8 7						1 8 8 8					
	Mankön		Qvinkön		Summa		Mankön		Qvinkön		Summa		Mankön		Qvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
154	24,18	117	22,29	271	23,32	121	23,91	109	24,22	230	24,06	151	24,32	108	20,53	259	22,58	
44	6,91	52	9,90	96	8,26	41	8,10	40	8,89	81	8,47	68	10,95	68	12,93	136	11,86	
125	19,62	89	16,95	214	18,42	76	15,02	61	13,56	137	14,33	83	13,37	76	14,45	159	13,86	
12	1,88	11	2,10	23	1,98	14	2,77	11	2,45	25	2,61	10	1,61	12	2,28	22	1,92	
9	1,41	21	4,00	30	2,58	14	2,77	14	3,11	28	2,93	15	2,41	22	4,18	37	3,22	
133	20,88	84	16,00	217	18,67	116	22,92	81	18,00	197	20,61	137	22,06	84	15,97	221	19,27	
99	15,54	59	11,24	158	13,60	84	16,61	51	11,33	135	14,12	104	16,75	67	12,74	171	14,91	
55	8,64	83	15,81	138	11,88	39	7,71	69	15,33	108	11,30	49	7,89	71	13,50	120	10,46	
6	0,94	9	1,71	15	1,29	1	0,19	14	3,11	15	1,57	4	0,64	18	3,42	22	1,92	
637	100	525	100	1,162	100	506	100	450	100	956	100	621	100	526	100	1,147	100	

församlingarne i Helsingfors och å Sveaborg hörande befolkningen, oafsedt huruvida dödsfallen in-

Tab. N:o 13. Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1879—1888, fördeladt på månader och kvartal *).

År	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Kvartal				Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	1:sta	2:dra	3:de	4:de	m.	qv.	Sama
1879	88	8,40	90	8,59	69	6,60	87	8,30	111	10,60	89	8,50	77	7,34	90	8,58	97	9,25	82	7,82	91	8,68	77	7,34	247	287	264	250	573	475	1,048
1880	79	7,46	75	7,09	98	9,26	89	8,40	101	9,82	84	7,93	82	7,74	107	10,10	89	8,40	82	7,74	90	8,50	80	7,56	252	277	278	252	583	476	1,059
1881	103	9,38	108	9,83	112	10,20	121	11,02	100	9,11	99	9,01	76	6,92	78	7,10	68	6,20	72	6,56	82	7,47	79	7,20	323	320	222	233	613	485	1,098
1882	92	8,48	88	8,11	109	10,05	98	9,03	70	6,45	81	7,47	86	7,92	132	12,17	102	9,40	88	8,11	57	5,25	82	7,56	289	249	320	227	558	527	1,085
1883	103	9,53	95	8,79	113	10,45	103	9,53	71	6,57	93	8,60	88	8,14	92	8,51	74	6,85	74	6,85	84	7,77	91	8,42	311	267	254	249	567	514	1,081
1884	125	10,27	79	6,50	114	9,36	93	7,64	91	7,48	92	7,56	91	7,48	119	9,78	110	9,04	112	9,20	102	8,38	89	7,31	318	276	320	303	651	566	1,217
1885	106	9,96	75	7,05	106	9,96	101	9,49	91	8,55	79	7,43	90	8,46	91	8,55	73	6,86	78	7,34	89	8,35	85	8,00	287	271	254	252	566	498	1,064
1886	96	7,54	100	7,85	124	9,73	124	9,73	118	9,26	105	8,24	120	9,42	132	10,36	85	6,68	100	7,85	66	5,18	104	8,16	320	347	337	270	702	572	1,274
1887	98	9,40	95	9,10	89	8,53	107	10,26	89	8,53	90	8,63	65	6,23	84	8,06	76	7,29	72	6,90	82	7,86	96	9,21	282	286	225	250	542	501	1,043
1888	85	7,30	97	8,32	100	8,58	112	9,60	110	9,43	110	9,43	91	7,80	101	8,66	106	9,10	79	6,77	95	8,15	80	6,86	282	332	298	254	625	541	1,166

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Dödfödde inberäknade; likaså utsocknebor som aflidit i Helsingfors, hvaremot bortlemnats i staden kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 14. Barndödligheten bland lutherske trosbekännare ¹⁾ i Helsingfors åren 1881—1888.

År	Årets totalmortalitet	Åldern 0—1 år		Summa	% af hela mortaliteten	Åldern 1—5 år		Summa	% af hela mortaliteten	Summa 0—5 år	% af hela mortaliteten
		mankön	qvinkön			mankön	qvinkön				
1881	1,058	192	161	353	33,5	98	81	179	16,9	532	50,4
1882	1,033	185	147	332	32,1	80	82	162	15,7	494	47,8
1883	1,025	157	145	302	29,5	71	66	137	13,4	439	42,9
1884	1,154	196	163	359	31,1	124	108	232	20,1	591	51,2
1885	997	146	134	280	28,1	92	89	181	18,2	461	46,3
1886	1,209	231	177	408	33,7	124	88	212	17,5	620	51,2
1887	973	182	163	345	35,5	72	70	142	14,6	487	50,1
1888	1,106	218	183	401	36,3	72	74	146	13,2	547	49,5

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden aflidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifna personer, hvilka dött på annan ort, utelemnade.

Tab. N:o 15. Dödsorsakerna bland lutherske trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1888, jemförda med åren 1882—1887¹⁾.

Dödsorsaken.	Under 6 månader	6—12 månader	1—5 år	5—10 år	10—20 år	20—40 år	40—60 år	60—80 år	Öfver 80 år	Obekant	Summa		
											m.	qv.	S:ma
Dödfödde	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	22	60
Medfödda bildningsfel	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5
Medfödd allmän svaghet	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	8	22
Medfödd syfilis	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	7
Messling & dess följsjukdomar	1	3	3	1	—	—	—	—	—	—	4	4	8
Skarlakansfeber & d:o	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Fläcktyfus	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	2	3
Tarmtyfus	—	—	2	—	2	4	—	—	—	—	6	4	10
Ikterisk tyfus	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
Pyämi, septikämi	—	—	1	—	—	1	4	3	—	—	6	3	9
Ros	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	3
Barnsängsfeber	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	—	7	7
Strupsjuka & halsröta	—	—	11	1	—	—	—	—	—	—	5	7	12
Rödrot	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Kikhosta & dess följsjukdomar	4	5	5	—	—	—	—	—	—	—	6	8	14
Akut ledgångsrheumatism	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	2	1	3
Akut hjernhinneinflammation	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	2	2	4
Tuberkulos (lungdot, tuberkulös hjernhinneinflammation)	16	22	46	8	21	104	42	8	—	3	151	119	270
Spetälska eller lepra	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Akut lung- & lungsäcksinflammation	14	21	22	1	4	23	25	23	6	—	78	61	139
Hjern-, nerv- & ryggmärgssjukd.	—	—	—	—	—	4	5	3	—	—	6	6	12
Slag (apoplexi)	—	—	—	—	—	3	7	17	—	—	14	13	27
Lungkatarrh & andra sjukdomar i respirationsorganen	27	14	16	—	—	—	3	2	—	—	23	39	62
Organiskt hjertfel & annat hjertidande	—	—	—	—	—	4	5	12	1	1	11	12	23
Mag- & tarmkatarrh	108	63	18	1	—	1	2	1	1	—	110	85	195
Kronisk njurinflammation & andra sjukdomar i urinorganen	—	—	1	—	3	6	6	2	2	—	13	7	20
Konstitutionela sjukdomar	—	—	—	1	—	2	—	2	—	1	3	3	6
Carcinom & andra maligna tumörer	—	—	—	—	—	7	17	13	1	—	13	25	38
Hvarjehanda andra sjukdomar	12	3	5	3	3	7	7	4	—	1	20	25	45
Ålderdomsaftning	—	—	—	—	—	—	2	15	8	—	8	17	25
Alkoholism	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Olyckshändelser	—	1	4	1	3	10	5	—	—	1	19	6	25
Själfmord	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	1	8	8
Dödsorsaken okänd	48	4	6	1	1	9	15	10	2	1	52	45	97
Summa år 1888	324	137	146	18	38	204	154	115	21	9	625	541	1,166

	Under 1 år	1—5 år	5—15 år	15—30 år	30—45 år	45—60 år	60—75 år	Öfver 75 år	Summa		
									m.	qv.	s:ma
Summa år 1887	415	142	35	97	137	101	81	35	542	501	1,043
år 1886	473	212	36	126	171	108	117	31	702	572	1,274
år 1885	347	181	55	99	148	116	85	33	566	498	1,064
år 1884	422	232	48	118	149	126	78	44	651	566	1,217
år 1883	358	137	32	117	186	120	90	41	567	514	1,081
år 1882	384	162	35	106	171	115	86	26	558	527	1,085

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna omfatta både stadsbor och utsocknebor, som afidit i Helsingfors, hvaremot uteslutits i staden kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 16. Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors 1882—1888 uti några talrikast¹⁾ förekommande sjukdomar.

Å r	Medelbefolkning för året ²⁾	Lungsot och tuberkulösa sjukdomar öfverhufvud			Mag- och tarmkatarrh (uti åldern 0—5 år)			Lung- och lungsäcksinflammation			Strup- och lungkatarrh (i åld. 0—5 år n. utest.)		Croup och difteri		Skarlagans-feber		Tarmtyfus		Kök-hosta	Messling	Ros	Barnsängs-feber	Septikæmi och pyæmi	Uterusprostatit	Fläcktyfus	Smittkoppor					
		Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mort.
1882	40,151	243	6,1	23,5	189	4,7	17,3	86	2,1	8,3	39	1,0	23	0,6	—	—	28	0,7	20	—	3	14	4	5	—	—	—	—	—	—	
1883	41,655	206	4,9	20,1	128	3,1	12,5	101	2,4	9,9	38	0,9	38	0,9	15	0,4	17	0,4	2	3	9	12	7	—	—	—	—	—	—	—	
1884	43,422	211	4,9	18,3	196	4,5	16,1	79	1,8	6,8	57	1,1	36	0,8	75	1,7	20	0,5	9	21	5	6	6	—	—	—	—	—	—	—	
1885	45,469	205	4,5	20,7	117	2,6	11,7	84	1,8	8,5	43	0,9	34	0,7	50	1,1	32	0,7	5	4	2	6	4	—	—	—	—	—	—	—	
1886	47,659	222	4,7	18,4	245	5,1	20,3	139	2,9	11,5	44	0,9	34	0,7	21	0,4	23	0,5	8	17	8	6	8	—	—	—	—	—	—	—	
1887	49,951	245	4,9	25,3	149	3,0	15,4	89	1,8	9,2	42	0,8	13	0,3	14	0,3	15	0,3	13	—	10	7	11	—	—	—	—	—	—	—	
1888	52,672	270	5,1	24,4	195	3,7	17,6	139	2,6	12,6	62	1,2	12	0,2	3	0,06	11	0,2	14	8	3	7	9	—	—	—	—	—	—	—	
Summa dödsfall	1,602	—	—	—	1,219	—	—	717	—	—	325	—	190	—	178	—	146	—	71	53	51	48	50	15	7	2	—	—	—	—	—
Årligt medeltal dödsfall på 1,000 invånare	—	5,00	—	—	3,80	—	—	2,20	—	—	1,00	—	0,60	—	0,57	—	0,47	—	0,23	0,17	0,17	0,15	0,16	—	—	—	—	—	—	—	—

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden afidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifne personer, hvilka dött på annan ort, äro utelemnade.
²⁾ Beräknad sålunda att till den vid folkräkningen 1880 erhållna siffran (37,769 personer) årligen lagts halfva tillväxten i den kyrkskrifna folkmängden.

Tab. N:o 17. Af distrikts-(fattig-)läkarne i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1879—1888.

	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888
1:sta stadsdelen	125	121	138	154	210	254	267	385	396	416
2:dra "	100	67	77	111	181	182	164	193	201	290
3:dje "	105	111	109	160	176	167	154	137	106	131
4:de "	453	512	616	693	811	902	996	1,073	965	1,107
5:te "	484	589	571	544	661	502	528	508	415	432
6:te "	359	400	467	603	653	674	654	518	504	429
7:de & 9:de "	329	254	328	427	468	531	410	397	360	392
8:de "	13	3	2	5	12	11	9	36	6	6
Området vid östra chausséen	163	150	256	371	492	620	762	1,001	1,029	1,301
" " vestra "	123	102	192	280	223	306	291	311	294	397
Summa	2,254	2,309	2,756	3,348	3,887	4,149	4,235	4,559	4,276	4,910

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 18. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1888 hos Helsovårdsnämnden ¹⁾, jemfördt med åren 1881—1887.

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Messling	—	—	11	41	96	128	55	16	24	16	13	25	425
Skarlakansfeber	3	2	5	7	—	—	—	—	2	—	1	10	30
Rödmessling	1	1	1	2	1	—	2	—	1	—	1	1	11
Varioloïder	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Vattkoppor	9	3	8	12	5	4	6	2	3	7	12	21	92
Fläcktyfus	—	8	17	15	3	—	—	—	—	—	—	—	43
Tarmtyfus	12	12	28	23	10	8	3	8	21	21	21	6	173
Frossa	9	6	20	51	60	70	27	28	20	19	11	15	336
Remittent feber	23	26	37	29	25	18	8	3	18	11	18	21	237
Barnsängsfeber	3	3	3	1	—	3	6	1	1	1	1	3	26
Ros	10	12	23	12	12	10	3	2	7	2	9	17	119
Akut ledgångsrheumatism	23	17	27	23	19	15	20	23	17	25	13	25	247
Rödsot	1	—	2	1	1	2	1	6	5	3	—	—	22
Cholera nostras	—	5	1	—	1	2	—	—	—	2	3	—	14
Påssjuka	—	4	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	8
Difteri	2	3	6	2	1	2	1	1	1	1	10	6	36
Croup eller strypsjuka	—	2	1	3	—	3	1	4	1	5	3	2	25
Kikhosta	19	18	18	22	47	106	43	21	43	46	78	60	521
Halsfluss	131	131	138	102	43	82	61	54	73	93	133	177	1,218
Lungkatarrh	275	197	212	232	366	507	134	106	131	139	249	288	2,836
Lunginflammation	42	34	54	44	74	91	22	7	22	29	44	53	516
Lungsäcksinflammation	9	10	15	8	5	8	10	3	8	12	11	14	113
Mag- och tarmkatarrh	142	104	157	206	155	239	238	478	645	251	174	217	3,006
Bukhinneinflammation	—	2	5	—	—	1	1	—	—	1	2	3	15
Epid. cerebrospinal-meningit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Septikæmi, pyæmi	1	—	3	—	—	—	1	—	—	—	2	—	7
Summa år 1888	715	601	793	837	925	1,301	643	763	1,043	685	809	964	10,079
år 1887	648	805	905	998	801	611	549	558	664	709	725	1,045	9,018
år 1886	808	959	962	1,042	1,290	605	752	865	614	689	682	749	10,025
år 1885	795	921	1,156	774	766	445	397	852	518	649	586	930	8,789
år 1884	746	636	854	620	700	337	445	686	564	477	708	613	7,386
år 1883	748	704	944	607	494	397	275	401	467	495	503	879	6,914
år 1882	542	651	582	689	419	345	565	1,083	798	423	488	599	7,184
år 1881	851	748	633	709	439	326	358	407	427	475	459	604	6,436

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ För åren 1881—1883 hos Finska läkaresällskapet. — Uppgifterna äro aflemnade vid utgången af hvarje vecka för hela veckan och angifva därför icke noggrant förhållandet pr månad.

Tab. N:o 19. Antalet och beskaffenheten af de å Helsingfors kommunala sjukhus behandlade sjukdomsfall under år 1888.

Sjukdomar	Antal fall			Tillfrisknade	Icke botade; utgånga före tillfrisknandet	Överförde till annat sjukhus	Döde	Qvarliggande till 1889	Antal sjukvårdsdagar
	Män	Qvinnor	Summa						
Morbilli	4	5	9	9	—	—	—	—	108
Variolois	—	2	2	2	—	—	—	—	38
Typhus exanthematicus	28	13	41	38	—	—	3	—	908
Scarlatina	1	2	3	3	—	—	—	—	47
Typhus abdominalis	22	7	29	27	—	—	1	1	849
Febricula	17	5	22	22	—	—	—	—	712
Erysipelas	2	2	4	4	—	—	—	—	84
Diphtheria	—	2	2	2	—	—	—	—	22
Phthisis pulmonum, tuberculosi	19	7	26	—	4	—	14	8	1,749
Pneumonia acuta	24	6	30	24	—	—	5	1	574
Hyperæmia cerebri	1	—	1	1	—	—	—	—	11
Meningitis acuta	1	—	1	—	—	—	1	—	16
Apoplexia	—	1	1	1	—	—	—	—	157
Paralysis agitans	1	—	1	—	1	—	—	—	158
Stenosis laryngis	—	1	1	—	—	—	—	1	69
Vitium cordis	1	—	1	—	—	—	1	—	40
Icterus catarrhalis	—	1	1	1	—	—	—	—	9
Catarrhus ventriculi chronicus	2	2	4	4	—	—	—	—	68
Ulcus ventriculi	2	—	2	—	2	—	—	—	31
Peritonitis	—	1	1	1	—	—	—	—	40
Nephritis chronica	4	1	5	—	—	—	4	1	402
Nephritis acuta	2	—	2	1	—	—	1	—	13
Rheumatismus artic. acutus	1	2	3	3	—	—	—	—	54
Rheumatismus chron.	1	2	3	2	—	—	—	1	238
Synovitis	1	—	1	1	—	—	—	—	43
Marasmus senilis	—	4	4	—	3	1	—	—	220
Tumor axillae	1	—	1	—	—	1	—	—	142
Sarcoma	1	—	1	—	—	—	1	—	14
Carcinoma ventriculi	1	—	1	—	—	—	1	—	9
Carcinoma uteri	—	3	3	—	—	—	2	1	322
Psychosis	—	4	4	2	1	—	—	1	261
Urticaria	—	1	1	1	—	—	—	—	4
Eczema	1	—	1	1	—	—	—	—	9
Abscessus	1	—	1	1	—	—	—	—	54
Contusiones, vulnera	2	1	3	3	—	—	—	—	108
Ulcera crurum, ulcerationes var.	5	3	8	3	3	—	—	2	874
Fracturæ	1	—	1	—	—	—	—	1	49
Combustio	—	1	1	1	—	—	—	—	5
Diagnosis incerta	2	4	6	1	2	—	2	1	170
Simulatio morbi; nihil.	7	3	10	10	—	—	—	—	242
Summa	156	86	242	169	16	2	36	19	8,923
Sjukvårdsdagar summa				4,638	650	319	1,193	2,123	8,923

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 20. Antalet af å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattig-
gård vårdade sjuke under åren 1879—1888.

	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888							
Qvarliggande från föregående år	30	26	34	34	34	29	34	36	37	40							
Under året intagne	60	83	84	85	119	131	120	118	128	108							
Summa	90	109	118	119	153	160	154	154	165	148							
Af disse utskrifne som friske eller för- bättrade	32	35	51	18	39	42	54	46	65	61							
Af disse utskrifne som obotade											29	31	31	16	17	19	7
" " döde											31	40	33	38	54	53	48
" " qvarliggande till följande år	27	34	34	34	29	34	36	37	40	41							
Summa	90	109	118	119	153	160	154	154	165	148							
De sårade ledo af:																	
nervsystemets sjukdomar	—	—	11	25	26	17	21	21	37	28							
respirationsorganens d:o	—	—	50	36	54	49	56	53	49	58							
digestionsorganens d:o	—	—	7	2	7	7	12	10	13	14							
cirkulationsorganens d:o	—	—	4	4	5	3	1	2	1	5							
urogenitalorganens d:o	—	—	6	5	4	11	8	7	9	7							
konstitutionela d:o	—	—	14	27	35	52	29	39	24	18							
akuta febrila d:o	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—							
ögon- d:o	—	—	—	—	—	—	—	1	5	3							
öfriga d:o	—	—	26	20	22	21	26	18	22	14							
obestämda d:o	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1							
Summa	—	—	118	119	153	160	154	154	165	148							

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 21. Antalet af å statens allmänna sjukhus i Helsingfors intagna
patienter och behandlade polikliniska fall från sagda stad under år 1888.

	Patienter	Sjukvårds- dagar	Polikliniska fall
Medicinska afdelningen (inre sjukdomar)	270	7,187	2,080
Patologiska d:o (d:o)	25	1,331	—
Kirurgiska d:o (yttre sjukdomar)	153	6,513	3,592
Gynäkologiska d:o (s. k. qvinnosjukdomar)	44	768	98
Afdelningen för barnsjukdomar	45	1,274	1,075
Oftalmologiska afdelningen (ögonsjukdomar)	29	1,423	1,110
Syfilitiska d:o	210	6,942	463
Summa	776	25,438	8,418

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 22. Antalet intagna och afgångna samt inskrifna och närvarande elever vid Helsingfors stads folkskolor under läsåren 1881—1883.

	Läsåret 1881—1882			Läsåret 1882—1883		
	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
Intagna:						
Till lägsta afdelning	401	387	53	441	382	38
Till högre afdelning	20	42	64	16	113	17
Summa	421	429	117	457	495	55
Af dessa innehade: inga förkunskaper	—	—	—	—	378	38
” ” ” innanläsningsfärdighet	—	—	—	20	117	17
” ” ” förkunskaper motsvarande lägre folkskolas kurs	—	—	—	420	—	—
” ” ” förkunskaper öfver lägre folkskolas kurs	—	—	—	17	—	—
Afgångna:						
Efter fulländad skolkurs	119	267	76	127	228	42
Före ” ” döda	1	2	—	5	1	1
” ” ” skilda på grund af förseelser	109	38	16	3	—	—
” ” ” ” målsmäns önskan				114	45	6
” ” ” ” uteflifna utan anmälan				18	—	6
Summa	229	307	92	267	274	55
Inskrifna¹⁾:						
Gossar	582	335	76	648	369	63
Flickor	597	349	83	650	383	47
Summa	1,179	684	159	1,298	752	110
Af dessa besökt skolan: mer än 150 dagar	1,090	593	120	1,157	695	74
” ” ” ” 121—150 ”	24	15	19	33	15	18
” ” ” ” 91—120 ”	42	58	14	54	12	10
” ” ” ” högst 90 ”	23	18	6	54	30	8
Närvarande:						
Vid höstterminens början	1,141	610	118	1,259	675	83
” ” slut	1,116	596	123	1,218	703	78
” vårterminens början	1,116	609	138	1,227	715	99
” ” slut	1,065	649	135	1,162	706	98
Första måndagen: i oktober	1,140	603	122	1,246	700	110
” ” ” i november	1,127	604	124	1,236	694	80
” ” ” i februari	1,100	656	141	1,208	707	100
” ” ” i mars	1,031	655	139	1,195	708	99
” ” ” i april	1,082	652	137	1,178	698	99
Procenttal skolförsummelser ²⁾	2,6	4,0	5,4	3,4	4,5	8,6

Källa: Folkskoleinspektorns tryckta årsberättelser.

¹⁾ D. v. s. hela antalet elever, som under längre eller kortare tid besökt skolan. — ²⁾ Beräknad skolan samt sedermera uträknats, huru stor procent af dessa „elevtimmar“, som af dessa elever för-

Antalet elever vid Helsingfors stads folkskolor under läsåren 1881—1888.

	Läsåret 1883—1884			Läsåret 1884—1885			Läsåret 1885—1886			Läsåret 1886—1887			Läsåret 1887—1888		
	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
	403	504	69	483	623	40	547	608	44	579	761	37	668	672	31
	19	99	17	25	116	27	45	92	23	28	94	21	23	118	21
	422	603	86	508	739	67	592	700	67	607	855	58	691	790	52
	—	509	62	—	623	40	—	608	44	—	740	37	—	669	21
	10	94	24	10	116	27	10	92	23	4	115	21	14	121	31
	390	—	—	473	—	—	518	—	—	571	—	—	641	—	—
	22	—	—	25	—	—	64	—	—	32	—	—	36	—	—
	142	330	50	161	404	61	166	436	44	183	498	41	220	586	32
	2	2	—	3	2	1	4	1	—	5	5	—	5	2	—
	7	3	—	3	1	—	6	2	—	5	1	1	5	—	—
	99	44	12	82	53	13	113	47	13	71	78	5	120	81	2
	20	7	1	26	5	2	27	5	3	12	3	5	23	5	1
	270	386	63	275	465	77	316	491	60	276	585	52	373	674	35
	645	493	64	718	587	55	809	623	56	889	691	49	1,026	718	40
	703	445	65	761	493	74	798	575	53	856	682	53	963	690	34
	1,348	938	129	1,479	1,080	129	1,607	1,198	109	1,745	1,373	102	1,989	1,408	74
	1,206	843	91	1,363	985	106	1,461	1,117	78	1,632	1,247	81	1,864	1,306	65
	38	37	16	36	37	12	50	21	5	34	34	12	36	35	2
	53	26	11	37	27	4	44	39	17	38	35	4	42	30	4
	51	32	11	43	31	7	52	21	9	41	57	5	47	37	3
	1,294	867	104	1,435	1,017	110	1,568	1,165	81	1,689	1,314	77	1,937	1,347	64
	1,262	884	99	1,411	1,008	111	1,535	1,150	90	1,663	1,285	83	1,900	1,331	64
	1,277	883	118	1,417	1,017	116	1,529	1,161	95	1,687	1,298	97	1,912	1,345	68
	1,218	882	114	1,352	1,006	108	1,459	1,141	92	1,659	1,251	89	1,888	1,320	68
	1,269	869	96	1,430	1,015	113	1,549	1,161	90	1,677	1,304	77	1,908	1,333	61
	1,260	873	92	1,417	1,014	112	1,538	1,155	90	1,667	1,293	78	1,903	1,325	62
	1,247	873	111	1,408	1,020	118	1,511	1,147	93	1,670	1,296	94	1,894	1,335	71
	1,244	872	109	1,395	1,004	117	1,502	1,145	96	1,655	1,293	90	1,884	1,303	73
	1,230	869	112	1,374	1,003	110	1,486	1,146	97	1,663	1,284	85	1,857	1,312	72
	4,1	5,2	7,2	3,5	4,3	6,6	3,1	4,1	6,3	2,7	3,5	7,7	2,6	3,6	7,6

sålunda att hela antalet verkliga undervisningstimmar multiplicerats med antalet elever som besökt summats. Försummelser, föranledda af oundviktiga eller giltiga skäl, äro ej inberäknade.

Tab. N:o 23. De i Helsingfors stads folkskolor inskrifna elevers förhållandet

	1883		
	Högere folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
Af folkskoleeleverna voro barn till:			
ambets- och tjenstemän m. m.	15	5	3
fabrikanter, handlande m. m.	23	10	—
gårdsegare, handtverkare, betjente m. m.	444	221	20
arbetare, sjömän, soldater m. m. samt ouppgifne	689	478	76
Summa	1,171	714	99
Af dessa undervisades:			
på svenska	775	436	56
„ finska	396	278	43
På grund af sina framsteg voro dessa fördelade:			
å första klassens första afdelning	477	447	52
„ „ „ andra „	357	267	47
„ andra „ första „	196	—	—
„ „ „ andra „	141	—	—
Af eleverna voro:			
sitt första läseår i skolan	405	407	52
„ andra „ „ „	331	284	42
„ tredje „ „ „	233	23	1
„ fjerde „ „ „	148	—	3
„ femte „ „ „	46	—	—
„ sjette „ „ „	8	—	1 ¹⁾
„ sjunde „ „ „	—	—	—
o. s. v.			
Förenämnde elevers ålder var:			
medelåldern i skolan	11,4	8,4	10,5
lägsta åldersåret	8	7	7
högsta „	19	14	15
Af hela antalet elever:			
erlade skolafgift	490	332	4
motsvarande i procent af hela antalet	41,84	46,50	4,44

Källa: Folkskoleinspektorns tryckta årsberättelser.

lefnadsstånd, undervisningspråk, fördelning på klasser m. m. enligt den 1 maj.

1884			1885			1886			1887			1888		
Högere folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högere folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högere folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högere folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högere folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
9	1	1	16	7	—	13	5	—	10	6	—	11	8	—
16	14	2	18	22	—	30	15	—	36	22	2	40	22	2
398	268	20	481	275	19	492	335	17	571	360	20	636	370	15
805	599	93	850	708	96	931	791	79	1,044	900	70	1,163	922	53
1,228	882	116	1,365	1,012	115	1,466	1,146	96	1,661	1,288	92	1,850	1,322	70
791	513	62	876	575	64	901	641	55	1,027	671	59	1,084	695	42
434	369	54	489	437	51	565	505	41	634	617	33	766	627	28
436	479	—	543	537	65	622	616	35	667	725	51	750	649	35
389	403	—	370	475	50	389	530	61	513	563	41	532	673	35
253	—	—	255	—	—	282	—	—	283	—	—	345	—	—
150	—	—	197	—	—	173	—	—	198	—	—	223	—	—
378	526	80	465	608	65	511	743	61	559	771	54	641	711	45
361	323	20	318	385	45	395	386	17	401	505	25	492	560	19
249	29	15	282	18	3	259	17	16	375	12	5	371	48	4
179	4	—	223	1	2	220	—	1	218	—	8	257	3	2
52	—	—	72	—	—	69	—	1	84	—	—	75	—	—
8	—	—	5	—	—	10	—	—	23	—	—	12	—	—
1	—	1 ¹⁾	—	—	—	2	—	—	1	—	—	2	—	—
11,6	8,4	10,3	11,6	8,4	11,0	11,4	8,4	10,6	11,5	8,5	10,5	11,4	8,5	10,5
8	7	7	8	7	8	8	7	7	8	7	7	8	7	8
17	13	16	18	14	16	18	13	14	18	14	16	16	13	15
447	384	2	425	429	7	423	436	3	471	483	5	530	455	3
36,40	43,53	1,72	31,13	42,39	6,09	28,85	38,04	3,12	22,33	37,50	5,43	28,65	34,41	4,29

¹⁾ Idiot.

Tab. N:o 24. Anlitaudet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1884—1888.

26*

	Bibliotekslån										Läsesalsbesök				
	Antal dagar	Lån, betalta för gången		Lån, abonnerade		Summa		Summa summarum	Medeltal per dag			Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	
		Svenska	Finska	Svenska	Finska	Svenska	Finska		Svenska	Finska	Summa				
1888:															
Januari	28	1,682	744	795	256	2,477	1,000	3,477	88	36	124	29	3,428	118	
Februari	29	1,730	731	853	273	2,583	1,004	3,587	89	35	124	29	2,976	103	
Mars	31	1,967	671	981	267	2,948	938	3,886	95	30	125	31	3,310	107	
April	30	1,721	646	847	225	2,568	871	3,439	86	29	115	30	2,813	94	
Maj	31	1,175	383	551	145	1,726	528	2,254	56	17	73	31	1,757	57	
Juni	18	632	164	272	54	904	218	1,122	50	12	62	28	906	32	
Juli	8	501	165	189	35	690	200	890	86	25	111	31	1,112	36	
Augusti	21	568	170	214	51	782	221	1,003	37	10	47	31	1,057	34	
September	30	969	375	336	135	1,305	510	1,815	43	17	60	30	2,676	89	
Oktober	31	1,848	726	607	286	2,455	1,012	3,467	79	33	112	31	6,011	194	
November	30	2,228	999	982	300	3,210	1,299	4,509	107	43	150	30	10,647	355	
December	29	1,975	964	1,105	333	3,080	1,297	4,377	106	45	151	29	10,590	365	
Summa för år 1888	316	16,996	6,738	7,732	2,360	24,728	9,098	33,826	79	28	107	360	47,283	131	
år 1887	297	19,552		7,503		20,055	6,970	27,055	68	23	91	338	30,016	89	
år 1886	270	15,754		5,408		15,254	5,908	21,162	56	22	78	271	25,732	95	
år 1885	252	8,437	4,705	2,416	1,187	10,853	5,892	16,745	43	23	66	284	25,502	90	
år 1884	261	6,996	4,289	2,211	1,361	9,207	5,650	14,857	35	21	56	267	24,150	90	

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 25. Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1881, 1884 och 1887.

	1 8 8 1 (Den 22 september)					1 8 8 4 (Den 22 september)					1 8 8 7 (Den 15 september)				
	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV	
Antal landtdagsmän som skulle väljas . . .	—	—	—	—	7	—	—	—	—	7	—	—	—	—	8
Afemnade röstsedlar	113	155	142	98	508	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951
Af de röstande voro:															
Arkitekter, artister, ingenjörer, literatörer, tidningsutgivare, läkare, lärare	12	16	13	11	52	15	15	19	27	76	15	14	17	29	75
Arbetsföreståndare, gesäller & arbetare . . .	—	1	—	—	1	—	2	—	—	2	1	4	—	2	7
Bokhållare, handelsbetjente	—	—	2	2	4	10	11	18	11	50	8	17	15	17	57
Bruksegare, landtbrukare & husegare . . .	2	3	5	11	21	4	4	7	27	42	2	6	3	35	46
Bolags-, korporations-, kommunens tjen- stemän	7	8	17	7	39	13	15	21	24	73	17	17	29	17	80
Civile & militäre tjänstemän	58	38	46	26	168	66	55	49	49	219	55	56	53	51	215
Fabrikanter & handlande	17	55	27	14	113	30	56	48	44	178	24	51	40	41	156
Handverkare	13	26	27	24	90	24	58	49	65	196	30	57	43	99	229
Sakförare, agenter, kommissionärer	2	—	1	—	3	3	2	—	1	6	3	—	—	1	4
Näringsidkare utom ofvan angifna	2	8	4	2	16	9	17	7	16	49	6	14	11	26	57
Underbefäl, poliskommissarier & konstup- lar m. fl.	—	—	—	1	1	2	1	8	7	18	1	4	11	4	20
Obekante	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	1	2	1	1	5
Summa	113	155	142	98	508	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951
Af de röstande egde:															
1 röst	—	—	1	—	1	6	2	9	5	22	5	9	19	28	61
2 röster	4	—	4	1	9	7	9	10	13	39	10	19	12	32	73
3 "	3	—	6	3	12	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
4 "	9	3	4	4	20	8	10	11	16	45	8	18	10	30	66
5 "	1	5	3	3	12	12	13	11	21	57	12	14	10	26	62
6 "	5	10	13	5	33	7	8	8	13	36	7	13	10	13	43
7 "	2	5	2	6	15	4	15	11	24	54	9	10	10	21	50
8 "	5	10	14	9	38	4	4	10	16	34	8	7	8	16	39
9 "	4	2	3	2	11	—	5	5	10	20	1	2	5	9	17
10 "	4	6	8	5	23	13	17	16	18	64	12	13	23	23	71
11 "	2	1	7	5	15	1	4	5	5	15	1	4	3	5	13
12 "	7	15	7	1	30	12	16	13	13	54	5	10	9	13	37
13 "	1	7	3	3	14	2	—	4	5	11	2	3	3	3	11
14 "	5	2	5	4	16	1	1	2	2	6	2	—	1	3	6
15 "	8	8	3	10	29	9	17	10	18	54	8	13	7	11	39
16 "	7	1	3	3	14	3	4	3	7	17	4	7	3	6	20
17 "	1	5	3	1	10	4	7	6	5	22	2	4	3	6	15
18 "	4	4	2	5	15	3	2	1	3	9	6	5	2	2	15
19 "	1	—	3	2	6	3	5	8	1	17	2	1	3	4	10
20 "	3	7	5	6	21	11	7	11	7	36	8	10	16	9	43
21 "	1	2	1	3	7	3	—	4	3	10	2	1	1	4	8
22 "	3	4	2	2	11	7	5	6	6	24	3	1	2	1	7
23 "	3	1	1	—	5	1	1	1	2	5	2	2	—	4	8
24 "	2	5	1	—	8	—	4	—	2	6	—	3	1	4	8
25 "	28	52	38	15	133	56	80	62	56	254	44	73	62	50	229
Summa	113	155	142	98	508	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951
Högsta röstetal hvarmed landtdagsman blifvit vald	—	—	—	—	6,349	—	—	—	—	10,125	—	—	—	—	8,853
Lägsta d:o d:o	—	—	—	—	4,203	—	—	—	—	6,416	—	—	—	—	7,257
Dens röstetal som varit närmast att väljas	—	—	—	—	3,110	—	—	—	—	6,356	—	—	—	—	5,223
Antal personer som erhållit röster	—	—	—	—	69	—	—	—	—	50	—	—	—	—	49
" " " " mindre än 100 r.	—	—	—	—	45	—	—	—	—	31	—	—	—	—	29

Källa: Magistratens protokoll och vallängderna.

Tab. N:o 26. Antalet civila mål och ärenden, behandlade af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1883—1888.

28*

	1883				1884				1885				1886				1887				1888				
	Äldre	Nya	Summa	Afsljorda	Äldre	Nya	Summa	Afsljorda	Äldre	Nya	Summa	Afsljorda	Äldre	Nya	Summa	Afsljorda	Äldre	Nya	Summa	Afsljorda	Äldre	Nya	Summa	Afsljorda	Uppskjutna
Konkursmål	16	59	75	45	30	58	88	78	9	81	90	56	34	103	137	101	36	79	115	87	28	128	156	99	57
Mål angående årsstämmning	13	17	30	12	18	11	29	18	11	11	22	11	11	24	35	10	25	11	36	25	11	9	20	11	9
Mål angående boskildnad	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹⁾	1	2	2	—	—	—	—	—	3	3	2	1	4	5	3	2
Vexelmål	5	225	230	213	17	279	296	284	12	334	346	323	23	428	451	416	35	367	402	375	27	481	508	501	7
Sjörättsmål	1	11	12	11	1	3	4	3	1	8	9	9	—	3	3	3	—	8	8	8	—	6	6	4	2
Lagfartsärenden	—	55	55	55	—	63	63	63	—	47	47	47	—	38	38	38	—	85	85	84	1	120	121	120	1
Inteckningsärenden	2	307	309	307	2	321	323	323	—	321	321	319	2	354	356	356	—	408	408	402	6	518	524	520	4
Förmyndarskapsärenden	—	54	54	54	—	82	82	82	—	83	83	83	—	96	96	96	—	98	98	98	—	81	81	81	—
Äktenskapsförordsärenden	—	18	18	18	—	13	13	13	—	14	14	14	—	16	16	16	—	13	13	13	—	33	33	33	—
Öfriga civila mål och ärenden	39	703	742	695	47	787	834	794	40	630	670	623	47	891	938	901	37	394	431	408	23	365	388	350	38
Summa	76	1,449	1,525	1,410	115	1,617	1,732	1,658	74	1,530	1,604	1,487	117	1,953	2,070	1,937	133	1,466	1,599	1,502	97	1,745	1,842	1,722	120

Källa: Prokuratorsembetets i Kejslerliga Senaten tryckta årsberättelser samt förteckningar förda vid Rådstufvurättens första afdelning.

¹⁾ Under föregående år upptaget bland konkursmål.

Tab. N:o 27. Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1880—1888.

	1880		1881		1882		1883		1884		1885		1886		1887		1888	
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren
Antalet mål:																		
äldre	102	—	70	—	75	—	53	—	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—
nya	805	855	900	1,024	753	950	799	1,361	946	1,723	1,324	1,770	1,118	1,759	1,312	1,585	1,369	1,273
Summa	907	855	970	1,024	828	950	852	1,361	1,003	1,723	1,402	1,770	1,219	1,759	1,396	1,585	1,403	1,273
Af dessa afgjorda . .	837	855	895	1,024	775	950	795	1,361	925	1,723	1,301	1,770	1,135	1,759	1,362	1,585	1,354	1,273
uppskjutna	70	—	75	—	53	—	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—
Antalet angifna personer:																		
män	774	962	822	1,179	631	1,027	680	1,586	896	1,927	1,309	1,953	1,068	1,828	1,181	1,903	1,264	1,400
qvinnor	327	66	298	106	282	85	234	136	316	172	422	208	384	114	387	60	328	66
Summa	1,101	1,028	1,120	1,285	913	1,112	914	1,722	1,212	2,099	1,731	2,161	1,452	1,942	1,568	1,963	1,592	1,466
Af dessa sakfälde . .	656	843	713	1,158	531	1,046	530	1,507	789	1,998	942	2,052	814	1,883	1,049	1,834	1,091	1,376
frikände ¹⁾	340	185	310	127	328	66	325	215	324	101	631	109	533	59	476	129	445	90
om hvilka slutligt utlåtande ej fallit	105	—	97	—	54	—	59	—	99	—	158	—	105	—	43	—	56	—

Källa: Prokuratorsembetets i Kejsrerliga Senaten tryckta årsberättelser.

¹⁾ Innefattande dem, som ej kunnat åt saken fällas.

Tab. N:o 28. Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfælde af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1880—1888.

	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888
Gröfre brott:									
Mord eller dråp	1	2	1	—	—	—	1	2	—
Barnamord eller fosters lönläggning	2	1	1	1	1	1	—	2	3
Rån	1	—	—	—	1	—	—	1	1
Mordbrand	—	—	—	—	1	—	1	1	—
Stöld eller inbrott	119	167	155	151	193	169	155	174	176
Kyrkotjufnad eller annan kvalificerad stöld ¹⁾	—	—	1	—	—	34	19	18	28
Förskingring af anförtrodda medel	—	—	—	—	—	6	2	4	8
Groft vållande till fånges löskomst	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Väld å militärvakt, patrull eller brandvakt	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Tillverkning eller utprångling af falskt mynt	2	1	2	1	2	2	—	—	1
Förfalskningsbrott	2	4	5	9	3	6	9	6	7
Mened eller falskt vittnesmål	2	—	—	—	—	—	—	1	3
Falsk angivelse	—	2	5	6	9	2	2	—	1
Blodskam	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Hor	—	—	—	—	—	—	4	13	10
Våldtägt	—	—	—	—	—	—	2	—	1
Koppleri eller skörlefnad	—	—	—	1	4	5	5	7	1
Fridsbrott	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ocker	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vårdslöshet eller lättsinnighet mot borgenärer	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Dödsvällande	2	—	1	—	4	—	2	—	2
Grof misshandel å person	—	—	—	—	35	—	8	13	—
Summa sakfælde för gröfre brott	132	177	172	169	253	225	210	244	249
Mindre brott:									
Fylleri	59	37	24	43	62	76	125	203	261
Lurendrejari, tullförsvinnning eller seglationsbrott	7	8	4	3	11	3	2	2	1
Andra förbrytelser	1,301	1,649	1,377	1,822	2,461	2,690	2,361	2,433	1,956
Summa sakfælde för mindre brott	1,367	1,694	1,405	1,868	2,534	2,769	2,488	2,638	2,218
Summa	1,499	1,871	1,577	2,037	2,787	2,994	2,698	2,882	2,467

Källa: Prokuratorsembetets i Kejs. Senaten tryckta årsberättelser.

¹⁾ Under de tidigare åren äro kvalificerade stöldsbrott ej afskiljda från öfriga stölder och äfven i öfrigt är indelningen af brotten något olika under olika år.

Tab. N:o 29. Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1885, 1887—1888¹⁾.

	1885				1887				1888			
	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa
Vid årets ingång voro anstälde	11	80	5	95	11	92	5	108	11	92	10	113
Af dessa afgingo under året:												
genom döden	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	2
afsked på egen begäran	—	5	1	6	1	12	1	14	—	9	3	12
" för olämplighet eller dåligt uppförande	—	9	—	9	1	6	1	8	2	10	1	13
Deremot antogos eller befordrades under året	—	26	1	27	2	19	7	25	3	20	3	26
Vid årets utgång voro därför anstälde	11	92	5	108	11	92	10	113	11	92	9	112
Yrke före inträdet i polistjenst:												
militärer	3	47	2	52	5	44	7	56	4	53	6	63
handverkare	1	17	—	18	—	13	1	14	1	10	—	11
sjömän	1	7	2	10	2	3	—	5	2	3	—	5
landtbrukare	3	19	1	23	1	2	1	4	1	2	1	4
bro- eller skalfogdar	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1
betjenter eller drengar (ej vid jordbruk)	1	—	—	1	1	10	—	11	—	12	—	12
handelsbiträden	1	—	—	1	1	1	—	2	1	—	1	2
kuskar	—	1	—	1	—	4	—	4	—	3	1	4
sjuk- och dävårdare	—	1	—	1	—	5	—	5	—	2	—	2
arbetskarlar	—	—	—	—	—	10	1	11	1	7	—	8
Summa	11	92	5	108	11	92	10	113	11	92	9	112
Åtnjuten undervisning:												
vid universitetet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
" lyceum eller gymnasium	—	2	1	3	—	2	1	3	—	—	2	2
" elementar- eller realskola	2	8	1	11	3	1	—	4	2	1	—	3
" högre folkskola	1	18	1	20	1	6	1	8	1	8	1	10
" lägre "	—	—	—	—	3	16	—	19	4	11	1	16
" ambulatorisk d:o	2	15	1	18	—	15	—	15	—	14	—	14
" söndagsskola	3	5	—	8	1	13	3	17	2	14	2	18
" handtverks- eller jordbruksskola	—	3	—	3	—	3	—	2	—	3	—	3
" underofficers- eller militärskola	1	18	—	19	2	19	4	25	1	19	2	22
utan skolundervisning ¹⁾	2	23	1	26	1	18	1	20	1	22	—	23
Summa	11	92	5	108	11	92	10	113	11	92	9	112
Ålder:												
mellan 20 och 25 år	—	5	1	6	—	1	2	3	—	4	3	7
" 25 " 30 "	1	38	1	40	4	32	4	40	4	37	4	45
" 30 " 35 "	4	23	2	29	3	25	2	30	2	23	—	25
" 35 " 40 "	1	10	—	11	1	13	—	14	3	9	1	13
" 40 " 45 "	2	8	—	10	—	9	—	9	—	9	—	9
" 45 " 50 "	1	4	—	5	1	6	1	8	1	5	—	6
öfver 50 år	2	4	1	7	2	6	1	9	1	5	1	7
Summa	11	92	5	108	11	92	10	113	11	92	9	112
Familjeförhållanden:												
gifte	10	79	3	92	10	72	4	86	10	67	3	80
ogifte	—	12	2	14	—	19	6	25	1	24	6	31
enklingar	1	1	—	2	1	1	—	2	—	1	—	1
Summa	11	92	5	108	11	92	10	113	11	92	9	112
Antal tjenstear vid polisnrättningen:												
1 år	—	27	3	30	—	16	7	23	1	12	6	19
2 "	—	14	—	14	1	15	1	17	1	17	1	19
3 "	1	17	1	19	—	7	—	7	1	10	1	12
4 "	—	8	1	9	2	8	1	11	2	7	—	9
5 "	—	7	—	7	1	8	—	9	1	3	—	4
5—10 år	6	10	—	16	3	28	—	31	2	30	—	32
10—15 "	1	5	—	6	1	5	—	6	2	6	—	8
15—20 "	2	2	—	4	2	4	—	6	1	6	—	7
20—25 "	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
25—30 "	1	1	—	2	—	—	1	1	—	—	1	1
30—35 "	—	—	—	—	1	1	—	2	—	1	—	1
Summa	11	92	5	108	11	92	10	113	11	92	9	112

Källa: A nteckningar förda vid polisnrättningen.

¹⁾ För 1886 sa knas uppgifter. — ²⁾ Alla dock läs- och skrifkundiga.

Tab. N:o 30. Prostitutionen i Helsingfors år 1888.

	A	B	C	Summa
A: offentligt prostituerade, hvilka undergå regelbunden besigtning.				
B: offentligt prostituerade, hvilka blott tidtals besigtigas.				
C: qvinnor, hvilka vederligen utöfva prostitution, utan att hafva underkastats besigtning. ¹⁾				
<i>Antal</i> vid utgången af året	61	193	210	464
<i>Ålder:</i>				
under 17 år	—	—		
mellan 17 och 21 år	6	45		
" 21 " 40 " 	55	142		
öfver 40 år "	—	6		
<i>Ålder vid inskrifningen</i> hos de inom landet födde:				
under 17 år	—	16 ²⁾		
mellan 17 och 21 år	14	70		
" 21 " 40 " 	24	106		
öfver 40 år "	—	1		
<i>Nationalitet:</i>				
infödde	38	193 ³⁾		
svenskor	21	—		
norska	1	—		
tyska	1	—		
<i>Af de inom landet födde äro inflyttade:</i>				
från andra städer	12	30		
" landsorten	14	90		
<i>Familjeförhållanden:</i>				
ogifta	61	181		
hustrur	—	8		
enkor	—	4		
<i>Af de ogifta hafva födt barn:</i>				
före inskrifningen	4	31		
efter	24	22		
<i>Från allmoge- eller arbetarehem hafva utgått</i>	58	193		
" mera bildade hem	3	—		
<i>Yrke: uppgifvet eller eljes känt⁴⁾:</i>				
tjenstehjon	10	22	25	57
butikbiträden	2	3	10	33
uppasserskor	9	3	15	
sömmerskor	9	38	35	82
fabriksarbeterskor	11	33	25	69
baderskor	—	2	23	25
idkare af andra yrken	—	22	32	54
utan känt eller uppgifvet yrke	29	70	45	144
<i>Tiden för näringens utöfvande:</i>				
mindre än 1 år	4	24		
1—3 år	23	83		
4—6 år	17	51		
7—9 år	8	24		
10—12 år	8	11		
mer än 12 år	1	—		
<i>Under senaste 10 år hafva till korrektionsanstalt insändts</i>	38	166		
af hvilka härtill dömts 1 gång	15	123		
" " " " 2 " 	5	23		
" " " " 3 " 	10	12		
" " " " 4 " 	5	2		
" " " " 5 " 	2	5		
" " " " 6 " 	1	1		

Källa: Uppgifter från polisinsättningen.

¹⁾ Uppgifterna beträffande denna grupp äro sjelfallet endast approximativa. — ²⁾ Två femtonåriga och fjorton sextonåriga. — ³⁾ Bland dessa en judinna. — ⁴⁾ För grupp A före inskrifningen.

Tab. N:o 31. Antalet personer hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1879—1888.

	Första polisdistriktet ¹⁾		Andra polisdistriktet ²⁾		S u m m a		Summa personer
	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	
1879.	1,118	45	1,976	148	3,094	193	3,287
1880.	1,199	41	1,988	172	3,187	213	3,400
1881.	1,009	40	2,046	217	3,055	257	3,312
1882.	1,143	69	1,642	268	2,785	337	3,122
1883.	1,488	40	2,279	366	3,767	406	4,173
1884.	2,265	55	2,396	453	4,661	508	5,169
1885.	2,679	90	3,147	288	5,826	378	6,204
1886.	2,479	77	3,136	412	5,615	489	6,104
1887.	2,031	81	3,182	352	5,213	433	5,646
1888.	2,083	146	3,591	320	5,674	466	6,140

Källa: Anteckningar förda vid Polisnärntningen.

¹⁾ Omfattande staden norr och öster om esplanaderna och jernvägslinien. — ²⁾ Omfattande staden söder och vester om esplanaderna och jernvägslinien.

Tab. N:o 32. Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats, under åren 1879—1888.

	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	
Inteckningar											
Beviljade å <i>fm.</i>	2,468,577	98 ¹⁾ 3,898,915	68 4,902,452	— ²⁾ 3,492,600	— ³⁾ 3,966,672	32 ¹²⁾ 4,446,182	— 5,515,096	4 6,221,632	52 7,185,986	13 7,433,643	72
Förnyade " "	550,100	— ⁴⁾ 266,700	— ⁵⁾ 566,937	— ⁶⁾ 725,800	— ⁷⁾ 697,964	1 ¹³⁾ 1,490,188	56 ¹⁵⁾ 1,052,207	97 ¹⁶⁾ 1,091,708	46 ¹⁸⁾ 428,524	45 ²⁰⁾ 702,674	34 ²²⁾
Dödade " "	861,799	1 ³⁾ 1,459,781	23 ³⁾ 1,525,250	— ⁸⁾ 1,070,200	— ¹¹⁾ 1,174,054	— ¹⁴⁾ 1,262,551	45 1,966,400	— ¹⁷⁾ 2,495,510	27 ¹⁹⁾ 3,077,402	— ²¹⁾ 2,031,724	43
Lagfarter.											
Beviljade å fastigheter till ett värde af <i>fm.</i>	1,943,466	5 2,453,261	11 3,464,084	25 1,541,199	95 1,929,060	— 2,912,385	94 3,234,511	45 2,349,220	60 3,287,572	71 5,486,075	36

Källa: Förteckningar förda vid Rådstufvurättens första afdelning.

¹⁾ Samt 5000 rubel. — ²⁾ Samt 7,528 rubel 57¹/₄ kopek. — ³⁾ Samt 19,000 rubel. — ⁴⁾ Samt 6,900 rubel. — ⁵⁾ Samt 20,000 rubel. — ⁶⁾ Samt 2,500 rubel och 12,000 kronor. — ⁷⁾ Samt 60,370 rubel. — ⁸⁾ Samt 62,150 rubel. — ⁹⁾ Samt 12,300 rubel. — ¹⁰⁾ Samt 20,600 rubel. — ¹¹⁾ Samt 15,000 rubel. — ¹²⁾ Samt 3,500 rubel. — ¹³⁾ Samt 1,500 rubel och 12,000 kronor. — ¹⁴⁾ Samt 4,200 rubel. — ¹⁵⁾ Samt 5,200 rubel. — ¹⁶⁾ Samt 2,200 rubel. — ¹⁷⁾ Samt 2,200 rubel. — ¹⁸⁾ Samt 6,600 rubel. — ¹⁹⁾ Samt 4,100 rubel. — ²⁰⁾ Samt 7,700 rubel. — ²¹⁾ Samt 16,450 rubel. — ²²⁾ Samt 8,857 rubel.

Tab. N:o 33. Eldsvådorna i Helsingfors åren 1881—1888.

A: der brandkåren påkallats		1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	M e d e l t a l								
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	Alla eldsvådor antal	%			
B: der den ej påkallats		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B					
Tiden för eldsvådorna:																		
<i>Månad:</i>	Januari	1	1	1	2	3	1	3	3	3	9	2	3,13	0,50	3,63	13,39		
	Februari	1	2	1	2	4	1	1	3	4	1	2,00	0,50	2,50	9,22			
	Mars	1	2	2	2	1	4	3	4	2,25	0,12	2,37	8,74					
	April	2	1	1	2	1	2	3	5	2	1	2,13	0,38	2,51	9,26			
	Maj	1	1	3	2	1	1	1	2	1,50	0,12	1,62	5,98					
	Juni	1	1	1	1	4	2	3	1,62	0,00	1,62	5,98						
	Juli	2	1	1	1	3	1	2	2	1,50	0,12	1,62	5,98					
	Augusti	1	1	1	4	2	4	3	1	1,87	0,25	2,12	7,82					
	September	3	2	2	2	2	3	2	1	2,00	0,12	2,12	7,82					
	Oktober	1	1	1	2	2	1	1	1	1,13	0,12	1,25	4,61					
	November	2	2	2	3	1	4	3	1	2,12	0,63	2,75	10,14					
	December	1	3	1	1	5	5	3	2	2,50	0,50	3,00	11,06					
	Summa	14	4	16	2	18	5	28	3	24	29	25	36	13	23,75	3,36	27,11	100
		18	18	23	31	24	29	25	49									
<i>Dag:</i>	Söndag	2	4	1	4	5	3	6	6	5	1	4,38	0,25	4,63	17,08			
	Måndag	4	2	3	2	2	4	7	3	4	1	3,63	0,37	4,00	14,75			
	Tisdag	1	2	1	10	1	1	2	4	6	5	3,12	1,00	4,12	15,20			
	Onsdag	2	2	4	6	1	5	1	1	4	3,12	0,12	3,24	11,95				
	Torsdag	2	1	2	3	1	3	1	7	2	8	1	3,50	0,37	3,87	14,28		
	Fredag	2	3	2	2	1	5	5	3	4	2	3,12	0,50	3,62	13,35			
	Lördag	2	2	1	2	1	1	5	1	6	5	3	2,88	0,75	3,63	13,39		
	Summa	14	4	16	2	18	5	28	3	24	29	25	36	13	23,75	3,36	27,11	100
<i>Timme:</i>	kl. 12—3 f. m.	4	1	1	4	3	2	6	11	4,00	—	—	16,84					
	” 3—6 ” ”	1	2	2	4	5	2	3	2,38	—	—	10,02						
	” 6—9 ” ”	1	1	2	2	1	1	1	1,12	—	—	4,72						
	” 9—12 ” ”	2	3	4	3	3	1	3	2,38	—	—	10,02						
	” 12—3 e. m.	3	4	2	5	3	3	3	5	3,50	—	—	14,74					
	” 3—6 ” ”	4	1	2	3	3	4	2	4	2,87	—	—	12,08					
	” 6—9 ” ”	3	3	1	5	3	6	5	4	3,38	—	—	14,23					
	” 9—12 ” ”	1	2	5	5	4	6	5	5	4,12	—	—	17,35					
	Summa	14	16	18	28	24	29	25	36	23,75	—	—	100					

Källa: Brandkommissionens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 34. Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1881—1888.

	Skadans storlek eller brandskade- ersättnings belopp						Värdet eller hela försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre del skadats						Ersättnin- gen i % af hela för- säkrings- beloppet
	för lös egen- dom		för fast egen- dom		Summa		för lös egen- dom		för fast egen- dom		Summa		
1881	27,214	—	24,274	—	51,488	—	115,000	—	414,000	—	529,000	—	9,73
1882	30,732	—	87,244	—	117,976	—	156,000	—	365,600	—	521,600	—	22,6
1883	46,533	—	40,177	—	86,710	—	334,740	—	516,000	—	850,740	—	10,19
1884	44,610	—	60,142	—	104,752	—	588,900	—	541,600	—	1,130,500	—	9,27
1885	40,050	—	81,159	—	121,209	—	132,000	—	1,299,350	—	1,431,350	—	8,47
1886	47,247	51	100,629	16	147,876	67	251,500	—	1,887,640	—	2,139,140	—	6,41
1887	126,266	54	56,598	—	182,864	54	813,500	—	1,398,989	80	2,212,489	80	8,27
1888	93,395	24	68,664	50	162,059	74	480,725	—	1,766,950	—	2,247,675	—	7,21

Källa: Brandkommissionens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 35. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 oktober 1880.

Stadsdel	Antal gårdar	Antal boningshus och andra hus med upp- värmningsapparater, uppförda af				Antal uthusbygg- nader			Summa byggnader	Gårdar tillhörande											
		sten eller tegel	af trä	nederstäm- men af sten och af trä	trä m. m.	Summa	af sten el- ler tegel	af trä m. m.		Summa	enskilda										
											Finnska kronan	Ryska kronan	Staden	Särskilda korpo- rationer och bolag	embets- och fjensteman samt deras enkor	in- och ut- rikes hand- lande	fabrikant- och hand- verkare	öfrige nä- ringsskare	sjöfä- rande	andra	alle
Första stadsdelen	173	154	13	255	422	69	191	260	682	13	4	9	6	52	15	11	—	2	61		
Andra "	107	127	14	182	323	68	134	202	525	8	4	2	3	9	11	29	1	—	40		
Tredje "	113	79	6	177	262	32	132	164	426	6	1	7	3	21	19	18	—	3	35		
Fjerde "	233	94	19	432	545	53	262	315	860	5	2	6	23	40	19	45	3	2	88		
Femte "	146	38	—	310	348	20	176	196	544	4	—	4	1	21	20	32	2	5	57		
Sjette "	96	1	3	185	189	6	113	119	308	—	—	2	1	12	9	10	3	6	53		
Sjunde "	142	30	9	194	233	16	150	166	399	2	—	1	6	32	35	13	3	2	48		
Attonde "	13	20	—	11	31	9	34	43	74	3	—	3	—	1	3	2	—	—	1		
Tölö och villorna vid vestra chausséen.	77	11	19	132	162	9	142	151	313	1	—	4	3	6	9	10	8	—	36		
Broholmen och villorna vid östra chausséen.	74	16	8	159	183	2	185	187	370	6	—	7	6	7	7	22	2	1	16		
Holmarne	20	—	—	54	54	—	47	47	101	—	—	1	—	2	8	3	—	—	6		
Summa	1,194	570	91	2,091	2,752	284	1,566	1,850	4,602	48	11	46	52	203	155	195	22	21	441		

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 8.

Tab. N:o 34. Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1881—1888.

	Skadans storlek eller brandskade- ersättnings belopp						Värdet eller hela försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre del skadats						Ersättnin- gen i % af hela för- säkrings- beloppet
	för lös egen- dom		för fast egen- dom		Summa		för lös egen- dom		för fast egen- dom		Summa		
1881	27,214	—	24,274	—	51,488	—	115,000	—	414,000	—	529,000	—	9,73
1882	30,732	—	87,244	—	117,976	—	156,000	—	365,600	—	521,600	—	22,6
1883	46,533	—	40,177	—	86,710	—	334,740	—	516,000	—	850,740	—	10,19
1884	44,610	—	60,142	—	104,752	—	588,900	—	541,600	—	1,130,500	—	9,27
1885	40,050	—	81,159	—	121,209	—	132,000	—	1,299,350	—	1,431,350	—	8,47
1886	47,247	51	100,629	16	147,876	67	251,500	—	1,887,640	—	2,139,140	—	6,41
1887	126,266	54	56,598	—	182,864	54	813,500	—	1,398,989	80	2,212,489	80	8,27
1888	93,395	24	68,664	50	162,059	74	480,725	—	1,766,950	—	2,247,675	—	7,21

Källa: Brandkommissionens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 35. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 oktober 1880.

Stadsdel	Antal gårdar	Antal boningshus och andra hus med upp- värmningsapparater, uppförda af				Antal uthusbyggnader			Summa byggnader	Gårdar tillhörande											
		sten eller tegel	af trä	nederkämn- gen af sten och af trä	trä m. m.	Summa	af sten el- ler tegel	af trä m. m.		Summa	enskilda										
											Finnska kronan	Ryska kronan	Staden	Särskilda korpo- rationer och bolags- enkor	embets- och fjensteman samt deras enkor	in- och ut- rikes hand- lande	fabrikant- och hand- verkare	öfrige nä- ringsskare	sjöfä- rande	andra	alle
Första stadsdelen	173	154	13	255	422	69	191	260	682	13	4	9	6	52	15	11	—	2	61		
Andra "	107	127	14	182	323	68	134	202	525	8	4	2	3	9	11	29	1	—	40		
Tredje "	113	79	6	177	262	32	132	164	426	6	1	7	3	21	19	18	—	3	35		
Fjerde "	233	94	19	432	545	53	262	315	860	5	2	6	23	40	19	45	3	2	88		
Femte "	146	38	—	310	348	20	176	196	544	4	—	4	1	21	20	32	2	5	57		
Sjette "	96	1	3	185	189	6	113	119	308	—	—	2	1	12	9	10	3	6	53		
Sjunde "	142	30	9	194	233	16	150	166	399	2	—	1	6	32	35	13	3	2	48		
Attonde "	13	20	—	11	31	9	34	43	74	3	—	3	—	1	3	2	—	—	1		
Tölö och villorna vid vestra chausséen.	77	11	19	132	162	9	142	151	313	1	—	4	3	6	9	10	8	—	36		
Broholmen och villorna vid östra chausséen.	74	16	8	159	183	2	185	187	370	6	—	7	6	7	7	22	2	1	16		
Holmarne	20	—	—	54	54	—	47	47	101	—	—	1	—	2	8	3	—	—	6		
Summa	1,194	570	91	2,091	2,752	284	1,566	1,850	4,602	48	11	46	52	203	155	195	22	21	441		

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 8.

Tab. N:o 36. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 oktober 1880.

Stadsdel	Boningshus af sten eller tegel						Boningshus af trä				Antal rum med uppvärmningsapparater		
	1 vånings	2 vånings	3 vånings	4 vånings	5 vånings	Summa	1 vånings	2 vånings	3 vånings	Summa	i stenhus	i trähus	Summa
Första stadsdelen	36	73	39	6	—	154	239	29	—	268	2,861	1,839	4,700
Andra „	24	57	33	11	2	127	182	14	—	196	2,611	1,546	4,157
Tredje „	10	42	25	2	—	79	121	62	—	183	1,441	1,485	2,926
Fjerde „	7	36	21	—	—	94	430	17	4	451	1,470	3,511	4,981
Femte „	16	11	7	4	—	38	297	13	—	310	415	1,784	2,199
Sjette „	1	—	1	—	—	2	186	1	—	187	45	901	946
Sjunde „	16	11	3	—	—	30	168	35	—	203	277	1,737	2,014
Åttonde „	9	7	4	—	—	20	11	—	—	11	256	43	299
Tölö och villorna vid vestra chausséen . .	6	4	—	—	1	11	121	26	4	151	96	1,073	1,169
Broholmen och villorna vid östra chausséen	8	6	2	—	—	16	119	45	3	167	126	1,241	1,367
Holmarne	—	—	—	—	—	—	50	4	—	54	—	171	171
Summa	163	247	135	23	3	571	1,924	246	11	2,181	9,598	15,331	24,929

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 8.

Tab. N:o 37. Telegramvexlingen å Helsingfors telegrafstation åren 1884—1888.

	1884	1885	1886	1887	1888
Telegram till och ifrån orter inom Finland och Ryssland.					
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	29,049	30,724	27,172	29,373	35,392
„ obetalda „ { meteorologiska	712	712	712	712	712
„ „ { tjänste-	2,013	1,832	1,865	2,186	2,080
Summa	31,774	33,268	29,749	32,271	38,184
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	33,973	34,983	34,062	34,557	37,706
„ obetalda „ { meteorologiska	4,272	4,272	4,272	4,272	4,272
„ „ { tjänste-	424	483	669	3,292	3,339
Summa	38,669	39,738	39,003	42,121	45,317
Telegram till och ifrån utlandet.					
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	6,811	7,260	6,957	8,053	9,676
„ obetalda „ { meteorologiska	356	356	356	356	356
„ „ { tjänste-	85	79	88	114	139
Summa	7,252	7,695	7,401	8,523	10,171
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	7,268	7,778	7,580	8,172	9,573
„ obetalda „ { meteorologiska	712	712	712	712	712
„ „ { tjänste-	472	484	486	741	934
Summa	8,452	8,974	8,778	9,625	11,219
<i>Genomgående telegram, emottagna och afgifna å Helsingfors station</i>	107,955	114,314	123,468	135,182	157,458
Hela antalet telegram	194,102	203,989	208,399	227,722	262,349

Källa: Uppgifter från Telegrafstyrelsen.

Tab. N:o 39. Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1884—1888.

	1884	1885	1886	1887	1888
Anlände passagerare: ¹⁾					
I klass	1,019	1,107	886	807	941
II „	19,812	20,410	19,394	20,687	21,814
III „	63,585	67,340	67,942	79,366	87,537
Summa	84,416	88,857	88,222	100,860	110,292
Afgångne passagerare: ¹⁾					
I klass	966	1,141	841	813	816
II „	19,283	19,809	17,456	19,586	20,906
III „	65,625	66,256	67,142	71,348	79,839
Summa	85,874	87,206	85,439	91,747	101,561
Summa personverst eller- kilometer för anlände och afgångne passagerare ²⁾	13,207,592	14,044,590	18,128,504	21,763,792	24,683,559
hvilket af samtliga statsjernvägars	121,793,102	122,885,618	131,004,174	171,501,152	175,193,396
utgör i procent	10,84	11,43	13,84	12,69	14,04
Inkomst af passageraretrafiken å Helsingfors station <i>Fr.</i>	327,131,63	363,206,87	543,352,69	502,371,86	604,447,13
utgörande af samtliga statsjernvägars <i>Fr.</i>	3,301,968,24	3,417,463,55	3,445,251,59	3,597,035,32	3,914,293,36
i procent	9,91	10,63	15,77	13,97	15,44

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom trupper och fångar. — ²⁾ För åren 1884—1886 person- eller passagerareverst, för 1887—1888 personkilometer.

Tab. N:o 40. Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1882—1888.

	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888
Antal samtal:							
Januari	—	48,541	78,348	115,042	125,112	211,416	303,970
Februari	—	60,625	96,568	136,234	126,674	214,456	343,960
Mars	—	73,491	111,964	138,040	143,138	240,202	363,230
April	—	68,544	106,440	148,754	137,110	244,436	351,990
Maj	—	83,893	134,392	153,705	167,402	258,061	398,712
Juni	13,662	83,326	107,411	109,324	134,310	232,958	345,270
Juli	25,580	83,450	116,502	151,875	136,992	223,980	291,002
Augusti	27,738	82,838	124,905	125,498	132,924	232,008	296,564
September	35,944	103,916	127,658	151,785	186,822	280,084	279,888
Oktober	41,352	117,150	132,415	141,524	173,448	270,538	365,262
November	41,844	93,356	111,892	124,888	176,000	296,302	343,260
December	34,692	81,524	125,359	127,524	208,996	229,098	318,916
Summa	220,812	980,654	1,373,854	1,624,193	1,848,928	2,933,539	4,032,024
Antal abonnenter:							
Vid årets början	—	194	323	443	597	742	924
Tillkomna under året	194	137	143	190	200	227	244
Afgångna under året	—	8	23	36	55	45	62

Källa: Telefonföreningens tryckta katalog.

Tab. N:o 41. Anmälde resande i Helsingfors åren 1884—1888.

	1884	1885	1886	1887	1888
Januari	702	778	660	854	992
Februari	613	604	655	792	726
Mars	706	720	822	923	891
April	730	639	627	726	887
Maj	698	726	851	851	923
Juni	990	715	890	1,020	1,122
Juli	977	943	923	987	1,119
Augusti	891	1,282	988	892	1,250
September	1,003	1,054	1,022	1,175	1,221
Oktober	790	811	825	840	1,117
November	584	590	756	733	854
December	591	609	754	707	828
Summa	9,275	9,471	9,773	10,500	11,930

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 42. Godsrörelsen å Helsingfors och

	1884			1885		
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, centner ¹⁾ och kilogram ²⁾	2,796,189	869,065	3,665,254	3,212,391	1,291,811	4,504,202
Afgånget d:o d:o d:o	380,362	296,432	676,794	408,509	332,764	741,273
Summa centnerverst ¹⁾ och tonkilometer ²⁾ för ankommet gods . . .	200,664,019	88,046,124	288,710,143	220,294,525	130,614,870	350,909,395
D:o d:o för afsändt gods	38,234,863	28,215,904	66,450,767	42,745,070	31,501,580	74,246,650
Summa	238,898,882	116,262,028	355,160,910	263,039,595	162,116,450	425,156,045
hvilket af samtliga statsjernvägars utgör i procent	—	—	2,629,363,818	—	—	3,180,341,796
			13,50			13,37
Inkomst af godstrafiken <i>Fmç</i>	195,330.88	57,018.19	252,349.07	208,457.11	67,625.82	276,082.93
hvilket af samtliga statsjernvägars <i>Fmç</i>	—	—	4,354,613.41	—	—	4,905,981.06
utgör i procent	—	—	5,79	—	—	5,63
Totalinkomsten ³⁾ <i>Fmç</i>	528,130.56	58,096.14	586,226.70	578,592.53	69,867.93	648,460.46
hvilket af samtliga statsjernvägars utgör i procent	—	—	7,847,647.57	—	—	8,450,773.41
			7,47			7,67

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ För åren 1884—1886. — ²⁾ För åren 1887—1888. — ³⁾ Omfattande såväl inkomsten från person- och

Tab. N:o 43. Rörelsen vid Helsingfors

	1885			
	inrikes		internationela	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända
Fribref och paket	63,528	13,755 ¹⁾	—	—
Enkla privata bref	358,678	399,856 ²⁾	200,160	77,972
Postkort	44,654	29,796	17,524	14,456
Bandförsändelser ³⁾	71,338	76,726	74,464	44,122
Prenumererade tidningar och tidskrifter (antal ex.) ⁶⁾	172,905	348,624 ⁷⁾	100,722	275,712
Rekommenderade och assurerade bref	44,629	9,578 ⁸⁾	24,313	23,566
Varupaket	4,208	12,368	5,829	1,830
Innehållet i afgångna assurerade försändelser	<i>Fmç</i>	31,309,710.—		
utgörande af i landet afsända	”	91,242,857.—		
i procent		34,30		
Uppbörden ¹⁰⁾	<i>Fmç</i>	274,414.34		
utgörande af totaluppbörden	”	1,075,264.05		
i procent		25,52		

Källa: Poststyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom bref utan angifvet värde. — ²⁾ Endast sådana utan angifvet värde. — ³⁾ Endast fullständigt Helsingfors kontor jemte underlydande poststationer samt tidningsexpeditionen vid poststyrelsen. — ⁴⁾ För ref. — ⁵⁾ Uppgiften omfattar Helsingfors kontor jemte underlydande poststationer samt poststyrelsen.

Sörnäs järnvägsstationer åren 1884—1888.

	1886			1887			1888		
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa
3,241,389	1,427,924	4,669,313	126,616,125	63,372,813	189,988,938	172,426,794	81,344,320	253,771,114	
415,795	353,391	769,186	20,225,516	20,649,148	40,874,664	22,902,757	21,473,783	44,376,540	
249,264,723	160,255,016	409,519,739	10,389,728	7,831,585	18,221,313	14,081,302	10,259,887	24,341,189	
56,662,100	34,046,111	90,708,211	2,836,693	3,607,924	6,444,617	3,417,357	3,164,042	6,581,399	
305,926,823	194,301,127	500,227,950	13,226,421	11,439,509	24,665,930	17,498,659	13,423,929	30,922,588	
—	—	3,017,446,534	—	—	143,712,644	—	—	177,947,284	
—	—	16,57	—	—	17,16	—	—	17,37	
325,802.36	99,461.96	425,264.32	361,894.10	158,134.74	520,028.84	406,557.58	159,612.92	566,170.50	
—	—	4,631,900.83	—	—	4,665,382.58	—	—	5,564,535.09	
—	—	9,18	—	—	11,14	—	—	10,17	
876,964.10	101,018.31	977,982.41	873,365.31	159,269.31	1,032,634.62	1,020,122.81	161,710.74	1,181,833.55	
—	—	8,200,459.14	—	—	8,381,905.45	—	—	9,625,974.92	
—	—	11,93	—	—	12,32	—	—	12,28	

godstrafiken som diverse inkomster utom trafiken.

postkontor åren 1885—1888.

	1886				1887				1888			
	inrikes		internationela		inrikes		internationela		inrikes		internationela	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
76,880	23,721 ¹⁾	—	—	74,707 ²⁾	23,748 ¹⁾	—	—	101,567	33,822	—	—	
384,850	597,009 ²⁾	223,048	93,553	— ⁴⁾	367,976	231,175	115,194	— ⁴⁾	402,168	253,994	119,470	
50,589	45,084 ³⁾	23,296	19,760	— ⁴⁾	65,546	25,376	24,544	— ⁴⁾	73,034	32,630	27,872	
132,178	130,832	90,038	51,064	— ⁴⁾	143,493	98,696	88,994	— ⁴⁾	173,600	105,768	70,862	
81,391	2909,886	96,707	275,640	77,946	2958,815	142,624	276,058	91,742	— ⁴⁾	111,509	293,899	
108,149	10,555 ³⁾	22,795	26,629	40,691 ⁹⁾	10,072 ⁸⁾	24,340	30,158	60,205	42,834	31,009	35,262	
5,515	14,400 ⁴⁾	5,715	855	— ⁴⁾	14,086 ⁴⁾	6,411	734	5,516	16,227	8,196	831	
<i>Fmç</i>	35,534,189			<i>Fmç</i>	32,215,404.75			<i>Fmç</i>	29,599,919.26			
”	91,743,972			”	93,612,067.18			”	94,263,781.51			
	38,73				34,41				31,40			
<i>Fmç</i>	269,556.96			<i>Fmç</i>	272,132.94			<i>Fmç</i>	299,765.05			
”	1,084,077.76			”	1,154,132.91			”	1,263,105.02			
	24,86				23,58				23,73			

frankerade. — ⁴⁾ Uppgift saknas. — ⁵⁾ Utom prenumererade periodiska skrifter. — ⁶⁾ Uppgiften omfattar detta år saknas uppgift från tidningsexpeditionen. — ⁷⁾ Endast assurerade bref. — ⁸⁾ Endast rekommenderade

Fortsättning.

	1 8 8 6			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Transport	11,067,835	646,490	1,739,869	13,454,194
Skoplagg	68,512	59,310	276,950	404,772
Socker, rå	1,282,089	—	—	1,282,089
” raffineradt	1,282,753	57	222,637	1,505,447
” sirap	55,536	6	70	55,612
” tillverkningar	16,610	34,144	129,277	180,031
Spanmål, korn	294,691	62,378	4,635	361,704
” hafre	46	12,555	3,725	16,326
” ärter	19,280	8,370	4,800	32,450
” öfriga slag	109,180	31,962	94	141,236
” malen, hvete	2,975	897,740	309,070	1,209,785
” ” råg	728	1,616,765	111,638	1,729,131
” ” korn och malt	—	72,057	308	72,365
” ” hafre	170	—	—	170
” ” majs	60	—	—	60
” ” öfriga slag	—	39,622	—	39,622
” ” kli	—	3,599	8,879	12,478
” ” gryner, ris	109,548	—	75	109,623
” ” öfriga slag	7,364	85,460	9,287	102,111
Spirituosa i fat	264,656	—	—	264,656
” i buteljer	83,734	50	—	83,784
Stenkolstjåra	29,660	3,560	40	33,260
Tegel, eldfasta äfvensom lera och dräneringsrör	87,594	—	—	87,594
” mur-	—	66,537	—	66,537
The	32,225	522	7,740	40,487
Tobak, oarbetad	293,750	141,933	48,339	484,022
” arbetad	50,287	2,145	104,725	157,157
Tvål och såpa	9,220	27,130	3,676	40,026
Urmakeriarbeten	104,183	570	—	104,753
Viner, ej mousserande i fat	740,430	3,367	6,185	749,982
” ” mousserande i buteljer	54,486	—	—	54,486
” ” mousserande i buteljer	114,342	1,440	—	115,782
Ägg	—	33,256	110,119	143,375
Öfriga varor	1,269,331	304,438	661,981	2,235,750
Summa	17,451,275	4,155,463	3,764,119	25,370,857

Fortsättning

	1 8 8 7				1 8 8 8			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg			Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
	11,944,612	912,773	2,449,634	15,307,019	12,659,238	967,547	3,871,157	17,497,942
	89,003	6,913	337,415	433,331	81,497	202,068	542,529	826,094
	1,412,942	—	—	1,412,942	232,017	—	—	232,017
	913,800	20,697	235	934,732	924,597	17	793	925,407
	36,600	—	—	36,600	45,300	—	16	45,316
	16,420	54,408	132,332	203,160	9,642	43,075	155,380	208,097
	26,011	28,868	—	54,879	212,506	83,027	1,475	297,008
	832	1,760	1,404	3,996	—	673	7,870	8,543
	4,450	9,522	8,532	22,504	4,680	18,684	5,310	28,674
	3,230	1,606	—	4,836	1,630	348	—	1,978
	185	815,624	211,560	1,027,369	420	732,307	226,465	959,192
	—	475,192	26,176	501,368	—	525,915	89,681	615,596
	35,308	45,534	—	80,842	40,737	12,459	—	53,196
	56	—	—	56	178	—	—	178
	283	—	—	283	189	—	—	189
	425	33,989	—	34,414	11	33,080	—	33,091
	—	10,051	3,883	13,934	—	13,383	5,926	19,309
	93,228	—	—	93,228	126,996	34	—	127,030
	5,661	87,176	9,564	102,401	2,484	52,960	34,617	90,061
	153,958	—	—	153,958	209,890	—	—	209,890
	87,986	627	—	88,613	112,544	500	—	113,044
	120,948	2,840	—	123,788	62,632	3,304	—	65,936
	139,580	—	—	139,580	114,983	—	—	114,983
	—	75,860	—	75,860	—	88,020	—	88,020
	32,350	784	41,660	74,794	42,819	549	52,264	95,632
	84,050	167,300	54,747	306,097	119,855	117,721	127,105	364,681
	80,828	675	72,795	154,298	102,146	141	73,822	176,109
	8,397	13,705	2,885	24,987	7,313	12,368	1,645	21,326
	118,896	458	1,845	121,199	161,823	328	2,268	164,419
	562,470	3,473	14,982	580,925	649,021	4,732	8,208	661,961
	44,791	1,419	—	46,210	32,688	777	144	33,609
	93,831	7,200	—	101,031	84,171	—	—	84,171
	—	43,800	95,257	139,057	—	60,236	133,382	193,618
	1,380,684	310,013	516,259	2,206,956	1,589,671	426,232	892,575	2,908,478
	17,491,815	3,132,267	3,981,165	24,605,175	17,631,678	3,400,485	6,232,632	27,264,795

Fortsättning.

	1 8 8 6			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg	
<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	
Exporterade varor:				
Fajans och porslin	203	93,541	30,250	123,994
Fisk	1,968	14,874	605	17,447
Garn och väfnader	5,216	189,118	34,115	228,449
Hudar, läder och tillverkningar	1,296	—	27,275	28,571
Höfrö	2,550	—	—	2,550
Jern, stål och arbeten deraf	440	42,949	2,923	46,312
Kläder	1,441	500	41,656	43,597
Kummin	42,195	—	—	42,195
Maskiner	4,266	6,795	23,679	34,740
Papper, papp och trämassa	870,266	133,309	800	1,004,375
Smör	213,850	70	217	214,137
Säckar, toma	5,763	15,738	—	21,501
Trådrullar	54,560	—	—	54,560
Trävaror	2,389,802	—	—	2,389,802
Tunnbindare- och snickarearbeten	7,277	10,940	820	19,037
Diverse varor	121,322	45,219	108,478	275,019
Summa	3,722,415	553,053	270,818	4,546,286

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export, m. m.

¹⁾ Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, gäller för importen cif-pris, för exporten

Tab. N:o 45. Helsingfors stads trävaru-

Till	1 8 8 6					
	Plankor, battens och bräder	Bjolk och sparrar	Bärlin- gar och spiror	Props	Stäf	Öfrigt trävirke
England kub.fot	721,732	—	—	96,889	98,103	140,181 ¹⁾
Frankrike "	562,198	—	—	—	—	—
Spanien "	1,336,436	6,440	2,184	27,000	—	—
Italien "	—	—	—	—	—	—
Belgien "	233,707	—	—	—	—	—
Holland "	41,225	32,609	—	—	—	—
Tyskland "	84,263	—	—	—	—	—
Danmark "	211,887	—	—	—	—	—
Sverige "	—	—	—	—	—	24,059 ³⁾
Summa kub.fot	3,191,448	39,049	2,184	123,889	98,103	164,243
Värde <i>Fmk.</i>	2,220,132	18,518	545	37,167	44,146	36,456

Fmk. 2,356,964 ⁴⁾

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

¹⁾ Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, afser fob-pris. — ²⁾ Utgörande plank- och för 5,733 eller inalles *Fmk.* 2,389,802.

Fortsättning.

	1 8 8 7			1 8 8 8				
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg			Sjöledes	Per jernväg	
<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	
6	111,883	70,405	182,294	863	74,310	86,604	161,777	
708	6,900	2,432	10,040	490	96,346	528	97,364	
3,220	265,369	114,585	383,174	5,266	240,985	83,175	329,426	
2,535	—	78,732	81,267	856	12,800	6,659	20,315	
3,320	—	—	3,320	385	1,099	—	1,484	
180,152 ²⁾	37,702	19,539	237,393	2,231	35,238	36,909	74,378	
6,500	564	59,240	66,304	9,489	1,287	71,127	81,903	
29,239	—	—	29,239	110,858	—	—	110,858	
9,045	4,395	9,942	23,382	12,229	1,701	1,297	15,227	
638,951	71,627	1,404	711,982	883,022	74,658	397	958,077	
623,332	—	5,160	628,492	441,672	—	10,988	452,660	
4,825	5,268	—	10,093	3,671	21,778	—	25,449	
44,993	—	—	44,993	88,322	—	—	88,322	
2,262,720	—	—	2,262,720	3,682,712	—	—	3,682,712	
838	11,212	2,374	14,424	1,212	11,838	760	13,810	
83,944	45,549	138,901	268,394	148,359	192,153	118,414	458,926	
3,894,328	560,469	502,714	4,957,511	5,391,637	764,193	416,858	6,572,688	

fob-pris. — ²⁾ Deribland förslitna jernvägsskenor för *Fmk.* 179,244.

export ¹⁾ under åren 1886—1888.

	1 8 8 7						1 8 8 8					
	Plankor, battens och bräder	Bjolk och sparrar	Bärlin- gar och spiror	Props	Stäf	Öfrigt trävirke	Plankor, battens och bräder	Bjolk och sparrar	Bärlin- gar och spiror	Props	Stäf	Öfrigt trä- virke
459,983	—	—	211,780	16,750	149,040 ²⁾	1,168,230	—	—	120,968	30,357	57,838 ³⁾	
726,735	—	—	—	—	—	692,189	—	—	71,985	—	—	
954,063	4,865	1,097	—	—	—	941,439	5,452	272	—	—	—	
57,186	12,835	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
409,763	—	—	—	—	—	986,194	—	—	—	—	2,693 ²⁾	
53,210	37,150	650	—	—	—	148,743	121,054	792	—	—	—	
239,342	—	—	—	—	—	170,339	—	—	—	—	—	
278,027	—	—	—	—	—	269,100	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	35,570 ³⁾	—	—	—	—	—	—	
3,178,309	54,850	1,747	211,780	16,750	184,610	4,376,234	126,506	1,064	192,953	30,357	60,531	
2,090,031	39,200	442	79,425	8,251	45,171	3,447,900	101,205	432	72,350	18,400	42,425	

Fmk. 2,262,720

Fmk. 3,682,712

brädstump eller björkribbor. — ³⁾ Utgörande aspvirke. — ⁴⁾ Dessutom ved för *Fmk.* 27,105 och tjära

Tab. N:o 46. Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit

	1879	1880	1881	1882
Bräder, tolfter	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾
Kalk, tunnor	51,507	49,780	69,569	57,579
Strömning, tunnor	8,368	7,807	8,359	8,245
Tegel, antal	1,550,950	2,411,900	2,653,618	3,185,534
Tjära, tunnor	829	926	810	1,096
Ved, famnar	25,335	27,182	25,586	24,504

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

¹⁾ Uppgift saknas.

Tab. N:o 47. Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid

	I m p o r t		E x p o r t		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1872	81,521,028	27,711,316	50,548,998	4,619,931	8,443,696	2,446,395
1873	101,172,175	33,754,873	74,355,971	8,939,803	9,388,521	2,436,425
1874	148,130,526	41,086,764	93,319,393	9,684,887	12,032,228	3,572,582
1875	157,670,673	50,009,378	85,379,658	8,161,493	12,755,510	3,732,030
1876	140,001,211	38,788,881	98,691,376	9,056,205	12,344,719	3,419,375
1877	149,202,342	38,291,690	104,582,405	8,507,296	13,326,759	3,124,652
1878	128,349,782	35,593,051	88,347,123	10,600,268	10,910,353	2,741,199
1879	114,627,564	28,068,591	94,114,270	6,002,152	10,154,643	2,332,565
1880	138,764,650	35,512,808	123,075,627	8,000,665	12,980,338	2,643,367

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

¹⁾ Förutom Rbl. 165,043:30. — ²⁾ D:o d:o 178,388:07. — ³⁾ D:o d:o 76,014:72. — ⁴⁾ D:o d:o 121:60

till Helsingfors från inhemska orter under åren 1879—1888.

1883	1884	1885	1886	1887	1888
¹⁾	¹⁾	¹⁾	34,055	3,260	11,234
60,203	90,595	84,775	81,987	79,190	78,175
6,403	7,685	8,851	10,069 ^{1/2}	8,164 ^{1/2}	9,964 ^{1/2}
3,143,946	6,175,550	4,792,950	3,798,855	5,617,750	5,990,300
722	1,204	1,167	—	—	—
27,436	27,338	24,805	30,061 ^{1/2}	37,010 ^{1/2}	38,429

dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1872—1888.

	I m p o r t		E x p o r t		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1881	154,842,529	37,403,203	107,270,449	7,922,272	13,598,734	3,318,937
1882	167,054,388	40,066,065	119,873,130	10,897,130	15,319,519	3,655,971
1883	148,106,864	34,188,392	115,673,544	6,864,903	15,151,200 ¹⁾	3,721,424
1884	137,701,413	28,707,226	112,746,805	6,249,628	16,577,476 ²⁾	3,732,936
1885	108,775,775	24,637,409	89,852,956	5,021,431	15,495,931 ³⁾	3,636,366
1886	98,300,355	25,370,857	77,368,230	4,546,286	14,996,936 ⁴⁾	3,756,260
1887	185,865,873	24,605,247	77,066,434	4,957,511	16,403,869 ⁵⁾	4,795,087
1888	112,218,884	27,264,795	90,484,386	6,572,688	18,818,953 ⁶⁾	4,821,816

— ⁵⁾ D:o d:o 73:01. — ⁶⁾ D:o d:o 56:56.

Tab. N:o 48. Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg under åren 1884—1888.

	Främmande farkoster betalande för resa						Stadens farkoster									Summa antal
							betalande för resa						betalande för vecka		betalan- de för år	
	å 20 p. pr ton		å 40 p. pr ton		å 60 p. pr ton		å 20 p. pr ton		å 40 p. pr ton		å 60 p. pr ton		antal	ton		
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton			antal	
Januari	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	148	1	4
Februari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mars	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maj	444	6,711	81	7,371	8	3,682	8	265	5	1,279	5	1,680	—	—	119	670
Juni	869	19,231	186	19,499	25	8,331	37	1,529	23	5,793	7	3,035	—	—	69	1,216
Juli	763	17,519	159	18,318	29	10,231	26	813	24	5,969	10	4,078	—	—	20	1,031
Augusti	759	18,105	175	23,883	36	12,091	32	1,443	22	5,303	6	2,370	—	—	14	1,044
September	709	17,855	148	18,665	27	10,173	34	1,363	13	3,124	9	3,498	—	—	4	944
Oktober	684	15,874	188	19,199	45	14,946	29	919	13	3,136	9	3,527	—	—	2	970
November	214	3,919	76	6,420	24	8,945	11	753	5	1,168	7	2,227	—	—	—	337
December	63	4,226	9	284	6	2,260	10	7,453	3	70	2	576	24	6,517	3	120
Summa för år 1888	4,506	103,460	1,022	113,639	200	70,659	187	14,538	108	25,842	55	20,991	26	6,665	232	6,336
” ” ” 1887	4,891	104,880	1,110	118,356	211	69,162	210	11,765	108	26,623	49	17,481	23	277	223	6,825
” ” ” 1886	U p p g i f t e r s a k n a s															
” ” ” 1885	4,866	85,213	957	108,323	174	58,952	297	10,637	79	17,892	41	15,120	22	233	190	6,626
” ” ” 1884	4,589	87,104½	1,031	100,235	136	50,509	391	15,493	82	20,295	42	15,406	24	245	186	6,481

Källa: Uppgifter från Hamnkotret.

Tab. N:o 49. Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1884—1888.

	Ångare		Segelfartyg		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton
1884	33	3,086.57	20	2,187.98	53	5,274.55
1885	33	3,069.58	20	2,271.38	53	5,340.96
1886	u p p g i f t		s a k n a s.			
1887	32	3,127.45	18	2,376.17	50	5,503.62
1888	36	4,071.99	22	2,462.30	58	6,534.29

Källa: Uppgifter från hamnkotoret.

Tab. N:o 50. Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1886—1888.

	1886						1887						1888					
	Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summ		Ångare		Seglare		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton
Ryska	9	981	86	3,031	95	4,012	13	1,357	74	3,518	87	4,875	13	3,236	62	5,312	75	8,548
Tyska	43	12,227	8	2,288	51	14,515	40	11,401	5	1,481	45	12,882	23	7,354	3	531	26	7,885
Svenska	24	10,563	21	4,815	45	15,378	7	2,081	29	5,278	36	7,359	2	733	26	5,463	28	6,196
Norska	2	1,699	41	11,975	43	13,674	1	383	43	13,135	44	13,518	4	1,381	28	8,577	32	9,958
Engelska	28	20,677	1	356	29	21,033	29	20,095	4	2,716	33	22,811	36	14,233	3	623	39	14,856
Danska	1	174	18	2,305	19	2,479	3	1,722	14	1,983	17	3,705	10	3,027	9	1,357	19	4,384
Holländska	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2,444	7	2,444	2	1,214	1	347	3	1,561
Franska	—	—	—	—	—	—	—	—	1	140	1	140	—	—	3	351	3	354
Italienska	—	—	1	970	1	970	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österrikiska	—	—	1	537	1	537	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	107	46,321	177	26,277	961	72,598	93	37,039	177	30,695	270	67,734	90	31,178	135	22,564	225	53,742

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 51. Helsingfors hamnkontors uppbörd under år 1888.

	A f g i f t e r																				
	Våg		Kokhus		Hamn		Bro		Närings		Marknads		Fiskevatten		Ballast		Beviljad afdrag		Summa		
	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	<i>Fr.</i>	<i>Sk.</i>	
Januari	283	47	—	—	27	20	2	—	—	—	—	—	—	56	40	—	—	—	—	369	7
Februari	338	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	338	22
Mars	320	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	40	—	—	—	—	322	52
April	229	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	60	—	—	—	—	268	74
Maj	232	41	13	—	8,191	40	399	5	108	70	—	—	509	80	—	—	1,638	56	7,815	80	
Juni	165	94	25	15	21,157	40	1,328	5	344	79	—	—	42	—	87	—	4,483	92	18,666	41	
Juli	124	28	26	85	21,986	60	1,105	45	245	83	—	—	24	—	66	60	4,619	4	18,969	57	
Augusti	130	30	25	10	24,274	60	1,240	31	69	18	—	—	5	20	113	—	4,708	16	21,149	53	
September	165	7	31	75	20,765	80	1,433	38	41	12	447	60	2	—	24	—	3,890	56	19,020	16	
Oktober	204	84	23	45	23,378	40	1,166	85	102	4	926	40	2	60	266	—	3,823	4	22,247	54	
November	191	71	7	15	10,672	80	332	31	29	92	—	—	—	—	159	40	1,519	60	9,873	69	
December	141	58	2	40	5,159	55	1,416	36	17	70	—	—	—	—	6	—	100	24	6,643	35	
Summa	2,527	8	154	85	135,613	75	8,423	76	959	28	1,374	—	684	—	722	—	24,783	12	125,684	60	

Källa: Hamnkontorets årsuppgift.

Tab. N:o 52. Helsingfors stads gator och allmänna platser jemte dertill hörande gångbanor, fördelade efter de underhållsskyldige, samt huruvida de äro stenlagda eller ej, enligt förhållandet år 1886.

	Gator och allmänna platser		Gångbanor		Summa qv. fot	I procent af hela arealen
	Stenlagda qv. fot	Olagda qv. fot	Stenlagda qv. fot	Olagda qv. fot.		
Underhållna af kommunen	1,816,479	521,274	73,994	70,192	2,481,939	35.43
„ „ finska statsverket	422,009	76,602	51,588	11,204	581,403	8.30
„ „ ryska kronan	98,831	11,750	14,916	3,560	129,057	1.84
„ „ enskilda tomtigare	3,153,820	366,414	187,851	105,484	3,813,569	54.43
Summa	5,491,139	976,040	348,349	190,440	7,005,968	100

Källa: Stfgs utskottsbetänkande i fråga om gatuunderhållets i staden ombesörjande genom kommunens försorg (Stfgs tryckta handl. N:o 37 för 1887.)

Fortsättning.

N a m n	Längd i fot	Bredd i fot	Stenläggnings-							
			före 1879		1879		1880		1881	
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.
Transport	109,525,8	—	4,138,356	912,580	—	221,881	305,107	116,600	163,398	185,457
108) Stenhuggaregatan	—	40	—	—	—	11,286	—	—	—	—
109) Styrmanngatan	846,2	50	—	—	—	—	—	41,560	—	—
110) Trädgårdsgatan	540	50	28,250	—	—	—	—	—	—	—
111) Teaterplanaden	—	—	18,450	97,050 ¹⁾	—	—	—	—	—	—
112) Trekanten, torg	—	—	6,600	1,800	—	—	—	—	—	—
113) Tvärgata längs Manegen mellan Kasern- och Fabiansg.	302	40	—	—	—	—	—	—	—	—
114) Tvärgata mellan Mynt- och Kanalgr.	230	30	—	6,900	—	—	—	—	—	—
115) Ulrikasgatan jemte tillstötande öppna platser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
116) Ulrikasborgsgatan	303,4	40	—	—	—	—	—	—	—	—
117) Unionsgatan	{ 4,848 330	{ 60 30	288,480	—	—	—	—	—	—	—
118) Vestra Hamngatan	385	80	—	30,800	—	—	—	—	—	—
119) Vestra Kajen med kajarmarne	—	—	279,120	—	—	—	—	—	—	—
120) Wilhelmsgatan mellan Mikaelsg. och Järnvägsområdet	480	50	—	—	—	—	24,000	—	—	—
mellan Fabians- och Mikaelsg.	661	50	33,050	—	—	—	—	—	—	—
121) Villavägen	990	16	—	* 15,840	—	—	—	—	—	—
122) Vinkelgatan	516	40	20,640	—	—	—	—	—	—	—
123) Wladimirsgatan	2,946,7	50	142,610	—	—	—	—	—	—	—
124) Öppna platsen mellan Simonsgatan och Ryska kasernen	490	160	—	—	—	—	—	—	—	78,400
125) Östra alléen	2,320	20	—	* 46,400	—	—	—	—	—	—
126) Östra Skilnaden	865,5	50	43,275	—	—	—	—	—	—	—
Summa	126,579,7	—	4,998,831	1,111,370	—	233,167	329,107	158,160	163,398	263,857

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

¹⁾ Plantering. ²⁾ Utö planeringssumman (2,101,479) ingår såväl arealen af planteringar och esplanader, upp-

eller planeringsytornas arealer i kvadrat fot.																	
1882		1883		1884		1885		1886		1887		1888		Total areal			
st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	plan.		
62,695	19,050	22,625	47,930	151,664	—	308,400	98,688	16,800	51,020	28,945	89,525	40,510	279,866	5,238,500	1,760,343		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,286		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41,560		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28,250	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,450	97,050		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,600	1,800		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	12,080	—	—	—	—	—	—	—	12,080	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,900		
—	44,070	44,070	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44,070	—		
—	—	12,136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,136	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	288,480	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,800		
—	—	—	—	—	—	* 11,100	—	—	—	—	—	—	—	279,120	* 11,100		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57,050	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	* 15,840		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,640	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142,610	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78,400		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	* 46,400		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43,275	—		
62,695	63,120	78,831	47,930	163,744	11,100	308,400	98,688	16,800	51,020	28,945	89,525	40,510	279,866	6,191,261	2,101,479 ²⁾		

gående till 492,860 qv. fot, som arealen af makadamiserade gator och vägar, uppgående till 166,136 qv. fot.

Tab. N:o 55. Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1888.

Å r	Anslutningarnes antal	Medeltal timmar i dygnet för pumparnes verksamhet	Medeltal af pumparnes slag i minuten	Medeltalet uppfordradt vatten i dygnet, kubikmeter
1879	171	10 tim. 20 min.	—	801
1880	247	12 „ 10 „	8,06	1,023
1881	354	15 „ 32 „	9,41	1,555
1882	429	19 „ 5 „	8,70	1,728
1883	520	24 „ 40 „	8,09	1,858
1884	609	26 „ 40 „	8,05	2,228
1885	693	25 „ 35 „	8,05	2,151
1886	770	27 „ 28 „	8,06	2,314
1887	837	26 „ 47 „	8,86	2,478
1888	923	33 „ 48 „	9,05	3,393

Källa: Vattenledningsingenjörrens årsberättelser.

Tab. N:o 56. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet.

	Inkomsten oafkortad			Drift- och underhållskostnad			Inkomsterua med afdrag af drift- och underhållskostnad		
	Totalbelopp	per kubikmeter		Totalbelopp	per kubikmeter		Totalbelopp	per kubikmeter	
	<i>Sm.</i>	<i>nl.</i>		<i>Sm.</i>	<i>nl.</i>		<i>Sm.</i>	<i>nl.</i>	
1879	42,872	90	14,88	32,400	—	—	10,472	90	—
1880	56,994	87	15,22	24,435	35	5,42	32,559	72	9,80
1881	72,591	10	14,04	22,792	36	3,64	50,158	74	10,40
1882	91,002	26	16,02	26,234	49	4,62	64,767	77	11,40
1883	104,127	53	13,83	20,793	10	2,76	83,334	43	11,07
1884	120,440	05	14,70	20,704	65	2,53	99,735	40	12,17
1885	140,480	26	17,81	31,705	57	4,02	108,774	69	13,79
1886	160,782	12	18,95	26,702	27	3,15	134,079	85	15,80
1887	183,294	48	20,17	21,711	51	2,39	161,582	97	17,78
1888	194,992	84	15,70	41,349	50	3,33	153,643	34	12,37

Källa: Vattenledningsingenjörrens årsberättelser.

Tab. N:o 57. Gaskonsumtionen i Helsingfors.

	Privat kub. fot	Gatu- belysningen kub. fot	Summa kub. fot
Januari	3,490,395,00	886,461,16	4,376,856,16
Februari	2,680,529,16	662,671,67	3,343,200,83
Mars	2,207,768,50	677,257,66	2,885,026,16
April & maj	2,515,934,33	469,878,70	2,985,813,03
Juni, juli & augusti	1,669,148,33	418,605,58	2,087,753,91
September	1,532,599,66	660,561,00	2,193,160,66
Oktober	2,766,258,33	907,983,37	3,674,242,20
November	3,849,380,65	1,072,885,50	4,922,266,15
December	4,248,463,16	1,104,987,90	5,353,451,06
Summa för år 1888	24,960,477,12	6,861,293,04	31,821,770,16
år 1887	21,701,238,18	6,660,317,31	28,361,555,49
år 1886	20,527,651,38	6,281,506,56	26,809,157,94
år 1885	19,873,333,14	5,701,569,17	25,574,902,31
år 1884	20,266,105,07	5,353,522,19	25,619,627,26
år 1883	20,461,233,59	5,188,533,31	25,649,766,90
år 1882	19,157,513,40	4,828,284,87	23,985,798,27
år 1881	16,691,091,00	4,221,997,00	20,913,088,00
år 1880	15,339,149,00	4,146,416,00	19,485,565,00

Källa: Gaslysningsaktiebolagets årliga uppgifter till stadsmyndigheterna.

Tab. N:o 58. Lysgasens medelljusstyrka i Helsingfors under lysåren 1882—1889.

	1882—1883 normalljus ¹⁾	1883—1884 normalljus ¹⁾	1884—1885 normalljus ¹⁾	1885—1886 normalljus ¹⁾	1886—1887 normalljus ¹⁾	1887—1888 normalljus ¹⁾	1888—1889 normalljus ¹⁾
Augusti	—	12,61	11,80	11,80	12,22	12,19	12,40
September	13,1	12,51	11,88	11,40	11,53	11,40	11,84
Oktober	11,8	12,20	11,41	11,89	11,75	11,48	11,25
November	12,1	12,44	11,46	10,98	11,81	11,16	11,26
December	10,9	11,71	10,91	11,73	11,42	10,66	11,17
Januari	9,8	11,44	11,54	11,00	11,83	9,85	10,70
Februari	11,8	12,28	11,34	11,54	11,70	10,71	11,41
Mars	12,2	11,92	11,90	11,70	12,49	10,26	12,77
April	11,5	12,22	11,53	11,48	12,51	9,92	12,05
Maj (förra hälften)	—	—	—	11,16	12,35	11,00	11,55
Medelljusstyrka för året	11,5	12,15	11,53	11,48	11,94	10,86	11,46

Källa: Gaskontrollörens årsberättelser.

¹⁾ Enligt gaslysningskontraktet vaxljus af $\frac{1}{10}$ H vikt och 13 tums längd samt förtärande $\frac{3}{5}$ lod vax i timmen. — Vid kontrollen användas dock med bolagets bifall såsom normalljus engelska spermacetiljus.

Tab. N:o 59. Antalet personer, intagna å Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1882—1888, fördeladt efter månader.

	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Summa		
	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	män	qv.	
1888:																											
Från 1 till 10 års ålder	5	4	3	4	3	4	3	4	4	4	7	4	5	2	5	2	6	2	7	2	5	3	5	2	58	37	
" 10 " 20 " "	15	3	17	3	17	3	16	3	14	3	16	3	15	3	15	3	15	3	16	3	14	3	12	3	182	36	
" 20 " 40 " "	22	20	22	18	20	20	21	21	19	19	15	19	15	20	17	20	16	20	12	21	14	19	17	19	210	236	
" 40 " 50 " "	20	13	23	14	25	14	20	15	16	13	15	15	18	13	18	13	14	14	22	14	20	16	22	17	233	171	
" 50 " 70 " "	71	27	78	27	75	28	74	28	73	28	68	38	65	23	69	24	69	24	72	26	73	32	74	27	861	332	
" 70 " 80 " "	7	11	7	11	7	11	7	14	6	14	6	14	6	12	7	12	7	13	7	13	7	13	8	13	82	151	
Öfver 80 år	1	5	1	4	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	12	39	
Summa för år 1888	141	83	151	81	148	83	142	88	133	84	128	96	125	76	132	77	128	79	137	82	134	89	139	84	1,638	1,002	
år 1887	130	99	133	98	138	99	136	92	129	96	126	96	114	104	116	100	118	95	122	95	130	102	134	104	1,526	1,180	
år 1886	138	84	139	81	139	80	131	84	113	85	114	82	109	70	109	70	106	74	116	83	128	88	135	86	1,477	967	
år 1885	136	75	139	86	137	85	139	88	133	78	123	82	113	75	104	72	109	71	112	71	114	76	131	83	1,490	942	
år 1884	134	75	138	82	137	87	134	73	122	78	116	76	81	76	102	70	109	73	113	75	127	81	131	79	1,444	925	
år 1883	132	64	129	61	132	64	125	64	111	58	101	59	93	57	87	58	90	55	107	58	116	64	120	73	1,343	735	
år 1882	109	75	109	72	111	74	102	64	110	61	87	54	87	55	92	55	102	59	112	53	119	52	128	54	1,258	728	

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 60. Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1874—1888.

År	Inom staden			På landet			Summa		
	Äldre personer	Barn öfver 10 år	Barn under 10 år	Äldre personer	Barn öfver 10 år	Barn under 10 år	Äldre personer	Barn öfver 10 år	Barn under 10 år
1874 . . .	10	26	30	63	46	47	73	72	77
1875 . . .	9	49	19	67	66	34	76	115	53
1876 . . .	8	40	33	69	61	42	77	101	75
1877 . . .	8	31	30	69	67	45	77	98	75
1878 . . .	7	31	30	78	49	52	85	80	82
1879 . . .	6	24	37	91	40	55	97	64	92
1880 . . .	5	26	26	100	35	50	105	61	76
1881 . . .	5	19	25	104	31	55	109	50	80
1882 . . .	6	24	33	112	37	67	118	61	100
1883 . . .	8	23	32	119	40	60	127	63	92
1884 . . .	10	22	47	140	32	85	150	54	132
1885 . . .	7	36	38	162	43	93	169	79	131
1886 . . .	12	32	47	154	45	95	166	77	142
1887 . . .	15	37	36	141	63	58	156	100	94
1888 . . .	17	35	38	134	60	71	151	95	109
Summa	143	482	540	1,664	752	978	1,807	1,234	1,518
Medeltal för åren 1874—1888	9	32	36	111	50	65	120	82	101

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 61. Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1874—1888.

Å r	Antal intagna personer i arbets- och fattiggården				Antal understöddtagare				Kosthållning Fmyc	Understöd		Fattigvårdens samtliga ordinarie utgifter Fmyc				
	Totalantalet	Högsta antalet på en gång	I medeltal	Minsta antalet på en gång	Minsta antalet uppbyggda sina understödd	som sjelfve fått uppbära sina understödd	utackorderade i staden	utackorderade på landet		som erhållit tillfällig hjälp	ständiga		tillfälliga			
											Fmyc		Fmyc			
1873	178	116	80	52	376	76	167	467	10,883	22	44,136	95	8,073	30	101,116	82
1874	209	118	90	75	396	66	156	335	15,139	70	40,706	17	3,189	20	104,096	78
1875	218	126	114	103	390	77	167	390	16,389	41	40,554	24	3,267	50	103,715	55
1876	211	120	112	100	305	81	172	262	16,279	70	39,182	80	2,677	7	98,790	80
1877	211	128	114	98	307	69	181	253	17,187	79	37,375	31	3,040	22	109,734	53
1878	246	141	110	97	298	68	179	252	17,494	74	37,744	51	3,130	—	95,293	35
1879	270	171	142	118	285	67	186	241	17,688	27	39,169	3	3,477	30	95,134	61
1880	258	164	135	112	284	57	185	229	17,987	61	37,090	46	2,433	80	93,629	29
1881	288	172	146	120	237	49	190	293	21,453	53	42,178	53	3,078	30	106,810	71
1882	318	174	147	123	309	63	216	332	20,851	42	40,316	33	3,780	—	105,622	9
1883	354	186	160	145	301	63	219	289	17,906	59	44,171	80	3,936	17	108,251	43
1884	402	205	181	158	331	79	257	287	19,848	11	47,232	93	4,329	12	112,141	99
1885	398	209	180	160	351	81	298	314	20,761	27	50,012	70	5,166	7	115,160	60
1886	395	212	192	172	385	91	294	321	19,336	66	51,295	41	5,439	12	118,102	4
1887	390	220	202	184	457	88	262	370	17,337	77	52,680	14	6,668	17	122,656	40
1888	358	223	200	185	557	90	265	397	16,540	93	57,884	59	6,355	—	128,164	11

Källa: Fattigvårdstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 62. Uppgift öfver de för kosthålningen i Helsingfors stads område skördade produkter under 1888, jemte beloppet af och

	Sömjölk	Rågmjöl	Skrädt mjöl till sjuksbod.	Grötmjöl.	Ärredningsmjöl	Gryn			Ärtar	Färsst kött	
						Korn och Hafre	Bo-hvete	säck.			
	km	L \bar{g}	L \bar{g}	L \bar{g}	L \bar{g}	T:r	Kpp	säck.	T:r	L \bar{g}	\bar{g}
Balans från 1887	—	75	21 $\frac{1}{2}$	2	8 $\frac{3}{4}$	3	—	—	$\frac{1}{3}$	—	—
Dels levererade dels uppköpt under 1888	11,675 $\frac{1}{4}$	2,987 $\frac{1}{2}$	144 $\frac{1}{2}$	400	199 $\frac{1}{2}$	34	15	11	20 $\frac{2}{3}$	644	13
Diverse mindre förnödenheter: ss. färsk fisk, sirap, ättika, jäst förb. kost vid högtider m. m. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Löner till hushållerskan och 2:ne pigor under året	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skördat från fattiggårdens jordområde under 1888	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse grönsaker: ss. dill, persilja, mejram, lök m. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	11,675 $\frac{1}{4}$	3,062 $\frac{1}{2}$	166	402	208 $\frac{1}{4}$	37	15	11	21	644	13
Kontant inkomst: Försålda 9 svin jemte affall från kosthålningen, ss. ben, toma strömmingskärl, afdrages med	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Balans till 1889.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vid 1889 års ingång i förrådet	—	32	20	—	13 $\frac{3}{4}$	$\frac{2}{3}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	—	—
Summa kostnad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Antal utdelade dagportioner

1888	70,505
1887	68,596
1886	64,810
1885	64,510
1884	59,216 $\frac{1}{2}$
1883	51,754 $\frac{1}{2}$
1882 ¹⁾	8,985

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården årsredogörelser.

¹⁾ Kosthålningen öfvertogs af inrättningen sjelf från november 1882, efter att förut hafva va-

Arbets- & fattiggård levererade, uppköpta och från fattiggårdens jordkostnaden för utdelade dagportioner under åren 1882—1888.

Svin-creatur	Poteter	Salt strömming	Smör	Hufvudsål	Kalrötter	Morötter	Palsternackor	Lök	Diverse kryddor	Malt	Sviskon	Salt	Finskt mynt			
													T:r	\bar{g}		
St.	T:r	T:r	L \bar{g}	L \bar{g}	\bar{g}	St.	T:r	T:r	T:r	L \bar{g}	\bar{g}	T:r	<i>Fmg</i>	<i>ni</i>		
13	115	20	—	2	—	—	9	7	1 $\frac{3}{4}$	—	—	4 $\frac{2}{3}$	—	—	1,733 44	
4	288	26	232	69	9 $\frac{3}{4}$	—	—	—	31 $\frac{1}{2}$	55	242 $\frac{1}{2}$	50	19	14,018 15		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	496 30	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	840 —	
—	115	—	—	—	—	—	1,400	26	11	2	—	—	—	—	1,027 —	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50 —	
17	403	46	232	71	9 $\frac{3}{4}$	—	1,400	35	18	3 $\frac{3}{4}$	31 $\frac{1}{2}$	55	247	50	19	18,164 89
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	450 45
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,714 44
8	45	14 $\frac{1}{2}$	—	3	16	—	—	18	10	—	2	—	—	—	—	1,173 51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,540 93

Summa kostnad		Kostnaden för hel dagportion	
<i>Fmg</i>		<i>ni</i>	
16,540	93	23,46	
17,337	77	25,27	
19,336	66	29,84	
20,761	27	32,18	
19,848	11	33,52	
17,938	59	34,65	
4,424	56	35,91	

rit upplåten på entreprenad, senast för en kostnad af 41 penni pr dagportion.

Tab. N:o 64. Helsingfors stadskassas inkom-

Inkomster:	1879		1880		1881		1882	
	Räntor	32,008	43	86,168	86 ¹⁾	40,847	45	30,580
Tomtlösen	164,732	99	141,618	6	22,893	35	39,258	53
Stadens fasta egendom	104,283	24	114,965	23	129,871	65	131,026	37
Tomtören	1,594	30	1,590	66	1,586	66	1,640	11
Inkomstgivande rättigheter	288,402	2	330,593	53	363,254	62	399,264	7
Diverse och inkomster utom budget	88,969	21	48,747	8	65,472	44	34,484	57
Ersatt inqvartering	216,471	36	187,762	33	175,313	30	—	—
Statsbidrag	114,207	14	148,083	92	141,601	33	130,270	60
Vattenledningen	42,674	95	102,708	82	73,387	60	91,002	26
Uttaxering	573,592	26	616,274	80	585,765	37	518,272	20
Lån	—	—	—	—	68,600 ⁴⁾	—	—	—
Summa	1,626,936	20	1,778,513	29	1,668,593	77	1,375,799	52
Utgifter:								
Stadens skulder	125,313	29	378,905	14 ⁷⁾	294,538	81	359,436	61
D:o embetsverk	116,951	47	117,082	19	119,216	43	118,684	35
Kommunalförvaltningen	107,803	49	108,708	26	115,467	4	118,204	63
Gatubelysningen	62,209	41	66,145	29	69,779	11	75,392	4
Brandverket	50,305	70	50,281	18	54,958	17	58,157	14
Polis- och fängvården	127,823	58	126,849	23	127,945	65	129,101	73
Sundhets- och sjukvården	36,009	20	28,086	8	34,435	14	28,099	51
Fattigvården	92,260	50	91,153	66	104,207	9	102,839	10
Undervisningsväsendet	119,272	81	124,703	36	134,845	74	147,992	4
Staden åliggande allmänna onera	341,772	83 ⁸⁾	315,363	72 ⁹⁾	303,914	89 ¹⁰⁾	6,389	4
Vattenledningen	50,023	21	1,319,468	53	46,137	79	47,324	78
Allmänna arbeten	338,527	73	259,031	96	275,685	75	252,207	91
Pensioner	3,629	99	3,606	66	3,606	67	3,489	99
Diverse	199,689	62	99,508	40	93,383	10	139,715	65
Summa	1,771,592	83	3,088,893	66	1,778,121	38	1,587,034	52

Källa: Årliga revisionsberättelserna jemte uppgifter från drätselkontoret.

¹⁾ Deribland beloppet af kuponger, som detacherats från icke utgifna obligationer, med Fmk väl räntor å några donerade fonder, hvilka annars icke ingå i räkenskaperna. — ⁴⁾ Statslån för folkbestämda att täckas genom framdeles upptagande lån. — ⁷⁾ Ränta å vattenledningslånet 327,500 mark. — kostnader Fmk 296,355:85. — ¹¹⁾ Deribland kostnaderna för folkskolehuset vid Malmgatan med Fmk obligationslån Fmk 34,864:78. — ¹³⁾ Incl. inlösen af Brunnsparken med Fmk 287,000. — ¹⁴⁾ Deribland stadsplan Fmk 272,288:30.

ster och utgifter under åren 1879—1888.

1883		1884		1885		1886		1887		1888	
108,926	22 ²⁾	68,180	64 ³⁾	43,577	55	22,391	29	23,559	9	40,805	14
7,399	—	27,164	45	1,544	15	53,434	33	241,819	40	856,613	98
140,655	62	339,922	80	150,059	96	167,735	40	171,946	72	179,299	36
1,850	38	1,924	55	1,930	77	1,924	47	—	—	1,795	56
368,411	49	392,913	51	470,045	75	425,279	20	487,808	22	508,699	28
49,285	19	51,276	83	51,454	80	39,855	97	43,888	93	79,837	88
—	—	—	—	—	—	—	—	244,756	29	247,822	39
132,890	52	139,397	51	141,863	3	147,595	24	145,897	57	156,838	76
104,127	53	120,576	80	140,480	26	160,782	12	183,294	48	194,992	84
552,555	98	767,676	8	652,683	46	689,966	58	677,109	22	613,788	2
—	—	1,550,000 ⁵⁾	—	—	—	—	—	633,303	93 ⁶⁾	—	—
1,466,101	93	3,259,033	17	1,653,639	73	1,708,964	60	2,853,383	85	2,880,439	21
219,044	33	172,799	63	172,927	45	189,604	34	211,499	20	212,472	32
133,865	76	159,768	37	196,090	88	173,744	24	169,746	86	168,523	17
127,063	8	128,415	21	126,560	57	135,594	53	144,094	75	140,336	72
82,858	23	77,670	23	72,639	89	78,846	31	78,820	57	90,079	28
55,058	65	57,220	72	54,522	98	54,849	73	63,206	57	56,527	5
132,800	32	147,568	22	150,946	93	164,092	23	164,649	41	164,102	90
28,897	89	36,712	60	39,559	93	40,966	75	38,395	22	41,987	37
109,194	36	112,735	66	115,632	16	119,529	4	125,515	40	128,961	61
170,140	77	187,345	35	205,834	43	251,605	96	283,290	78	296,118	15
13,089	91	6,419	4	6,449	4	6,449	4	250,203	33	260,320	58
90,435	44	58,455	29	67,101	93	48,229	27	180,507	47	52,243	42
508,454	29	304,700	57	297,415	38	1,121,433	28 ¹¹⁾	748,446	—	318,017	74
3,281	67	2,806	67	4,006	68	3,706	68	4,540	1	4,306	68
195,054	37	267,373	27 ¹²⁾	242,156	98	1,145,838	9	357,898	13 ¹³⁾	540,028	85 ¹⁴⁾
1,869,239	7	1,719,990	83	1,751,845	23	2,534,539	49	2,820,813	70	2,474,025	84

46,250. — ²⁾ Incl. kuponger från icke utgifna obligationer, med Fmk 77,152:50. — ³⁾ Innefattande jemskolehuset vid Malmgatan. — ⁵⁾ 1882 års nybyggnads- och regleringslån. — ⁶⁾ Förskottade utgifter, ⁸⁾ Deribland inqvarteringskostnader Fmk 333,043:79. — ⁹⁾ Inqv. kostnader Fmk 306,634:68. — ¹⁰⁾ Inqv. 306,409:41 samt nya proviantmagasinet med Fmk 422,597:32. — ¹²⁾ Deribland kostnader för 1882 års för inlösen af f. d. Lagus'ska gården Fmk 132,000 samt för regleringsarbeten till genomförande af 1887 års

Tab. N:o 65. Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor ¹⁾ uppburna afgifter under år 1888.

	Debet- sedeln		Tolag		Trafik- afgift		Mätungs- afgift		Transito- magasins- hyra		Summa	
	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.
Januari	23	96	8,966	37	1,839	84			6	80	10,836	97
Februari	16	96	1,880	60	1,055	67			15	—	2,468	23
Mars	12	96	1,020	83	858	61			—	—	1,892	40
April	15	44	1,352	29	1,742	6			25	80	3,135	59
Maj	58	52	6,598	47	12,817	37			2	—	19,476	36
Juni	115	20	16,914	22	39,925	63	288	24	7	—	57,250	29
Juli 1—15	28	32	2,613	28	6,269	94	185	20	4	—	9,100	74
Juli 15—30	53	80	3,230	96	17,466	1	545	7	48	—	21,343	84
Augusti	81	80	6,213	29	27,885	10	524	18	13	—	34,717	37
September	94	20	12,236	43	35,488	50	171	27	10	—	48,000	40
Oktober	112	92	11,246	65	46,028	36	373	8	7	80	57,768	81
November	88	56	11,012	20	29,452	97	559	24	33	—	41,145	97
December	50	44	8,864	15	8,714	73	169	15	10	—	17,808	47
Slutsumma för året	753	8	91,649	74	229,544	79	2,815	43	182	40	324,945	44

Källa: Trafikkontorets årsberättelse.

¹⁾ För tiden till 15 juli verkställes debiteringen af tolagsbokhållarne och uppbörden å Drätselkontoret.

Tab. N:o 66. Uppgift öfver trafiken åhvälfda, af Helsingfors stad uppburna afgifter under åren 1879—1888.

	1879		1880		1881		1882		1883	
	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.
Tolag (nedsatt till 2 % under 1883)	67,574	91	74,973	24	100,157	60	110,655	11	92,434	34
Trafikafgift	113,326	55	147,761	15	156,342	6	172,294	7	157,011	59
Mätningsafgift	1,763	22	2,406	70	3,851	58	2,412	66	3,665	38
Hamnafgift	76,003	5	73,635	19	74,197	42	86,226	55	79,046	32
Broafgift	4,160	17	4,716	57	4,948	30	5,326	99	5,554	97
Ballastafgift	401	40	721	60	651	80	627	40	472	60
Summa	263,229	30	304,214	45	340,148	76	377,542	78	338,185	20
	1884		1885		1886		1887		1888	
	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.	Fm̄.	nl.
Tolag	72,919	18	67,954	5	69,252	41	79,739	66	98,350	56
Trafikafgift	179,488	75	189,279	59	191,333	82	231,152	55	229,544	79 ¹⁾
Mätningsafgift	2,688	27	2,972	50	3,002	68	1,233	30	2,815	43
Hamnafgift	87,100	41	93,400	79	106,008	28	108,919	78	110,832	63
Broafgift	6,324	49	5,778	59	7,111	86	7,348	56	8,421	76
Ballastafgift	601	40	706	—	574	—	881	40	722	—
Summa	349,122	50	360,091	52	377,283	5	429,275	25	450,869	57

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

¹⁾ Ny taxa med nedsatta satser tillämpad hela detta år.

Tab. N:o 67. Helsingfors stadskassas utgifter och inkomster år 1888
jmförda med fastställd budget.

	Utgifters och Inkom- sters konto. Anslag en- ligt budget.	Extra Utgifters och In- komsters konto.	
		Anslaget öfver- skridet.	Besparing å anslaget.
Utgifter:			
1. Stadens skulder.			
Å lånet för stadens reglering, amortering	5,288	—	—
Å lånet för chausséerna	3,844	96	—
do	1,655	4	—
ränta	4,020	29	—
Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, amortering	1,979	71	—
do	5,000	—	—
ränta	3,960	—	—
Å vattenledningslånet af år 1876, amortering	13,000	—	—
do	74,055	—	—
ränta	28,000	—	—
Å nybyggnads och regleringslånet af år 1882, amortering	66,780	—	—
do	15,000	—	—
ränta	—	—	10,110
68			
2. Stadens embetsverk.			
Rådstufvurätt och Magistrat, aflöningar	157,480	1,451	16
do	9,700	—	—
expenser	—	—	107
99			
3. Kommunalförvaltningen.			
Stadsfullmäktiges kansli	9,800	—	—
Drätselkammaren, aflöningar	18,600	—	—
do	4,400	2,724	30
expenser	26,500	—	—
Drätselkontoret, aflöningar	1,800	—	—
do	15,200	—	—
expenser	300	—	—
mätarearvoden	1,000	312	86
Hamnkontoret, aflöningar	22,190	—	—
do	900	—	—
expenser	26,095	209	7
Byggnadskontoret, aflöningar	1,100	—	—
do	3,000	5,970	29
expenser	—	—	—
material och handtlångaredagsverken vid mätningar	—	—	—
94			
4. Gatubelysningen.			
Gasbelysningen	61,736	45	—
Terpentinbelysningen	30,790	—	—
do	—	—	1,931
74			
515			43
5. Brandverket.			
Hvror	6,900	—	—
Eldnings & lysningsämnen	2,346	—	—
Redskapens underhåll	3,000	—	—
do	34,880	—	—
Aflöningar	4,768	40	—
Stallet	2,000	—	—
Inköp af ny redskap	2,800	—	—
Diverse utgifter	—	258	85
20			
624			20
278			35
62			51
6. Polis- och Fångvården.			
Polisinrättningen	156,369	20	555
Stadshäktet, aflöningar	6,720	—	15
do	1,000	—	—
förnödenheter	—	—	—
17			557
17			
7. Sundhets- och sjukvården.			
Helsovårdsnämnden & läkarepersonalen	16,000	—	1,959
Kommunala sjukhuset, underhåll	13,198	—	—
do	—	—	—
96			
311			63
Transport	863,156	5	15,985
			85
			16,254
			13

Fortsättning.

	Utgifters och Inkomsters konto. Anslag enligt budget.		Extra Utgifters och Inkomsters konto.			
			Anslaget öfverskridet.	Besparing å anslaget.		
Transport	863,156	5	15,985	85	16,254	13
Undersökningsstation för livsmedel, underhåll	5,580	—	—	—	527	78
Helsopolisen & desinfektionsinrättningen	7,400	—	—	—	1,311	18
8. Fattigvården.						
Aflöningar	13,480	—	—	—	755	17
Hyra & städning	960	—	—	—	12	—
Ständiga understöd	54,000	—	3,884	59	—	—
Tillfälliga understöd	7,660	—	—	—	745	—
Beklädnadskostnader	4,800	—	—	18	—	—
Kosthållning	21,000	—	—	—	5,695	45
Sjuk- och dårdvård	14,500	—	—	—	1,117	—
Läkemedel	3,000	—	648	53	—	—
Inventarier	1,000	—	—	—	111	59
Eldningsämnen	3,500	—	—	—	318	25
Stallet	900	—	—	—	578	25
Remontarbeten	2,535	—	314	47	—	—
Diverse och oförutsedda behof samt telefonledning	5,880	—	231	55	—	—
9. Undervisningsväsendet.						
Navigationsskolan	2,800	—	—	—	—	40
Realskolan, hyra & hyresmedel	10,500	—	—	—	—	—
eldnings- & lysningsämnen	850	—	211	—	—	—
inventarier & diverse	1,000	—	352	86	—	—
Handverksskolor	12,154	—	—	—	—	—
Handelsinstitutet	3,375	—	—	—	125	—
Slöjdskola, Fröken Wera Hjelts	1,500	—	—	—	—	—
Folkskolorna, aflöningar	181,990	58	—	—	325	2
matrikelförning	500	—	—	—	—	—
fortsättningsskola för gossar och flickor	1,200	—	—	—	—	—
hyror & hyresmedel	15,100	—	—	—	886	67
undervisningsmaterial	5,300	—	2,403	83	—	—
material för handarbeten	3,300	—	—	—	1,106	49
möbel	4,000	—	248	94	—	—
eldningsämnen	7,500	—	—	—	346	30
belysning	9,368	—	—	—	1,086	50
beklädnad för medellösa elever	4,500	—	—	—	1,028	90
renhållning	5,000	—	—	—	451	62
underhåll & reparationskostnader för gårdarne	7,000	—	—	—	562	79
skolbibliotek	200	—	—	—	—	—
bidrag till lärarepersonalens pensionering	1,200	—	—	—	—	—
Folkbiblioteket och Läsesalen	16,090	—	2,893	63	—	—
Folkeliga föredrag, anslag åt arbetarföreningen	1,500	—	—	—	—	—
10. Allmänna onera.						
Skjutshållning	3,800	—	—	—	—	—
Kronoutlagor	629	4	—	—	—	—
Utskylder till Helsinge kommun	80	—	—	—	—	1,95
Inqvarteringskostnader	301,567	—	—	—	53,853	51
Inqvarteringsnämnden	8,100	—	—	—	—	—
11. Vattenledningen.						
Förvaltning och drift	14,800	—	4,791	85	—	—
Remont af byggnader och öfrigt underhåll	6,450	—	6,521	18	—	—
Transport	1,640,704	67	38,488	46	87,200	95

Fortsättning.

	UtgifTERS och Inkom- sters kont. Anslag en- ligt budget.	Extra UtgifTERS och In- komsters konto.	
		Anslaget öfver- skridet.	Besparing å anslaget.
Transport	1,640,704 67	38,488 46	87,200 95
Remont af filterbassinen	600 —	589 6	
Tvättning och komplettering af sanden i en filterafdelning	1,500 —	1,335 30	
Flyttning af elektriska vattenståndsmätaren	300 —		
Underhåll af densamma	200 —		
Inköp af vattenmätare	7,000 —	743 1	
Reparation och justering af vattenmätare	700 —	885 35	
Förbindning af rörledningarne under Unions- och Träd- gårdsgatorna	1,500 —	395 70	
Diverse mindre arbeten	4,900 —	—	968 3
12. Allmänna arbeten.			
Remont & målning af badhuset i Brunnsparken	3,800 —	752 79	
Ombyggnad af uthusen vid Brunnshuset	2,000 —	—	1 32
Införande af vattenledning i Brunnshuset	2,200 —	182 25	
Underhåll af hus och byggnader	13,000 —	8,743 96	
Uppförandet af desinfektionshus	22,500 —	—	2 4
D:o af stall & landningsbrygga vid Gammelstads- qvarnen	440 —	—	1 90
D:o af allmänt afträde i teateresplanaden	6,000 —	—	
Omläggning af Norra Magasinsgatan	2,700 —	1,117 46	
D:o af öppna platsen framför kokhuset	10,540 —	631 76	
Underhåll af gator & allmänna platser	15,000 —	—	8,510 78
Nyläggning af Bangatan	6,100 —	1,600 25	
D:o af Abrahamsgatan	2,250 —	—	
D:o af Rödbergsgatan	2,800 —	—	417 68
Makadamisering af Parkgatan	12,200 —	2,646 46	
Utfallsdiket å de s. k. Janssonska odlingarne	4,800 —	—	
Upprensning och fördjupning af afloppsdiket från Fattig- gården	1,520 —	—	336 65
Sänkning af kloakmynningarne vid norra kajen	2,400 —	—	1,365 87
Underhåll af kanaler och afloppsdiken	2,000 —	10,382 25	
Kanal under Mariegatan	2,660 —	218 18	
D:o „ Stora Robertsgatan	4,570 —	527 4	
D:o „ Vladimirsgatan	3,800 —	—	1,064 62
D:o „ Fabiansgatan	3,000 —	—	57 69
D:o „ Vestra kajen	4,800 —	—	2,823 26
D:o „ Andreaegatan	4,000 —	2,125 76	
D:o „ Boulevardsgatan	10,180 —	—	2,004 89
D:o från Åbo kasern till Vestra chausséen	5,700 —	288 8	
D:o under Norra Sandvikskajen	8,800 —	5,668 23	
Remont & nytt brolock å långa bron	3,300 —	67 6	
Remont af makadamiseringen i Brunnsparkens stora allée ¹⁾	1,600 —	—	
Underhåll af allmänna vägar	6,000 —	171 19	
Chausserad väg längs Brunnsparkens sydvästra strand	16,350 —	—	
Gångbana längs vestra chausséen	8,000 —	—	
Underhåll af körbanor, vaktstugor m. m.	12,000 —	680 7	
Transport	1,864,414 67	78,239 67	104,755 68

Fortsättning.

	Utgifters och Inkom- sters konto. Anslag en- ligt budget.	Extra Utgifters och In- komsters konto.	
		Anslaget öfver- skridet.	Besparing å anslaget.
Transport	1,864,414 67	78,239 67	104,755 68
Stenläggning af norra kajarmen i S. hamnen ¹⁾	3,500 —	—	—
Höjning af brolocket öfver infarten till båthamnen å Ma- gasinskajen	600 —	—	—
Anbringande af trappsteg i sluphamnen	450 —	—	25 40
Iståndsättande af kajen i fiskarhamnen	6,000 —	1,085 57	—
Underhåll af kajer, bojar m. m.	8,000 —	—	2,846 74
Utvidgning af vestra lastningsbron i Sörnäs	15,000 —	—	51 38
Planering af ballastplatsen i Sörnäs	2,100 —	—	—
Nya bojar i hamnarne	4,400 —	—	1,852 90
Remont & underhåll af brunnar	2,000 —	—	1,568 31
Underhåll af stadens planteringar	24,500 —	—	2,743 16
Renhållningsväsendet	6,400 —	—	1,366 67
Renhållning af latriner & pissoirer	3,700 —	472 98	—
D:o af hamnar och kajer	1,500 —	—	283 —
D:o af allmänna platser	12,300 —	—	—
Uppställande af en pissoir i Kapellesplanaden	1,000 —	—	—
Inköp och remont af arbetsredskap	5,000 —	105 98	—
Underhåll af tvättbryggor, vedmätt etc. samt oförutsedda utgifter	4,000 —	414 68	—
13. Pensioner.	4,806 67	—	499 99
14. Diverse.			
Taxerings- och Pröfningsnämnden	2,500 —	—	78 21
Revision af stadens räkenskaper	2,100 —	—	—
Eldnings- och lysningsämnen	8,000 —	—	2,910 87
Anslag för signalering af middagstimmen och stormvar- ningstelegram	550 —	—	—
Brandstodsafgifter	6,000 —	599 31	—
Arvode åt mantalsskrifvaren för tillägg till mantalslängden	100 —	—	—
Bidrag till Finska trädgårdsföreningen	1,000 —	—	—
Register till vallängden	900 —	—	—
Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500 —	—	— 4
D:o till arbetshuset för fattiga barn	1,200 —	—	—
D:o till Fångelseföreningens skyddsherberge	600 —	—	—
D:o för afsyning af hyrkuskarnes droschkor & slädor . ¹⁾	250 —	—	250 —
Inventarier till särskilda stadens hus	3,000 —	—	138 30
Möbel till Stadsfullmäktiges rum	6,000 —	—	—
Afkortning å uttaxerade medel m. m.	40,000 —	1,954 65	—
Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.			
Anslag för brandklockor i hörnet af Båtsmans- och Timmermansgatorna samt Diakonissanstal- ten ¹⁾	800 —	—	—
Transport	800 —	2,044,371 34	82,872 84
			119,370 65

Fortsättning.

		UtgifTERS och Inkomsters konto. Anslag enligt budget.		Extra UtgifTERS och Inkomsters konto.	
				Anslaget öfver-skrifdet.	Besparing å anslaget.
	Transport	800	2,044,371 34	82,872 84	119,370 65
Hundskattens omkostnader		25		126 5	
Gratifikation åt rådman A. F. Liljeros' barn		800			
Provisoriskt vattenuppfodringsverk i Gammelstaden		15,000			
Aflönande af förstärkt personal i Folkbiblioteket		400			
Inrättande af nytt läsrum i Folkbiblioteket		1,500			
Inredning af proviantmagasinet till tull & packhus, tillskottsanslag		10,000			
Inredning af 2:ne rum i varuskjulet invid vestrakajen		1,000			237 7
Bidrag åt arbetshuset för fattiga barn		1,000			
Anslag åt folkskolläraren K. Wihlman		250			
Gratifikation åt enkan A. Holmström		300			
Do åt vaktqvinnan M. S. Tallbergs barn		200			
Uppförande af afträde i teateresplanaden, tillskottsanslag		4,000			
Organisationskostnader för asylen för vanartade barn i Lojo		300			
Understöd åt värnepl. J. E. Lindbergs och V. Bendtssons hustru & barn		225			
Ersättning åt restauratör Kämp för särskilda inventarier		500			
Understöd åt Brandkonstapeln K. F. Uhmberg		66 67			
Uppköp af en häst för brandverket		450			100
Införande af vattenledning till Desinfektionshuset		665			
Extra biträde vid Drätselkontoret		300			
Reseunderstöd åt Brandmäst. Wasenius		400			
Lönetskillskott åt poliskonstapeln K. V. Åberg		100			
Inköp af en häst för polisinrättningen		190			
Ett års lön åt afgångne Vägmästaren V. Öhberg		2,400			
Ersättning för från Böhle hemman exproprierad mark		2,666 67			
Bidrag till pensionering af folkskollärarepersonalen		2,270			
Ersättning åt nykterhetsföreningen „Eos“		2,800			
		48,608 34	70,000		21,391 66
Från föregående år balanserade arbeten.					
Underhåll & remont af stadens hus i Brunnsparken				136 55	
Trottoirer utanför Folkskolehuset					1,067 60
Stenläggning af Wladimirsgatan genom Henriksesplanaden				88 84	
Utarbetande af plan till Brunnsparken					948 56
Muddringsarbetet i Södra hamnen				80 51	
Landgångar & fasta bockar vid Brobergskajen				994 70	
Inredning af proviantmagasinet till tull- och packhus				3,156 2	
Inventarier till rådhuset					1,050 10
Kommunens sjukhus, vatten- och affopsledning					45 80
Provisoriskt vattenuppfodringsverk i Gammelstaden				4,336 92	
Inredning i rådhuset af en klosett för fångar					85 20
Utan anslag bestridda utgifter.					
Mätningar och uppgörande af karta öfver villorna vid vestra chausséerna				3,260 70	
Muddringsarbetet i Sörnäs				310 90	
Transport		2,114,371 34	95,364 3	114,296 64	

Fortsättning.

	Utgifters och Inkomsters konto. Anslag enligt budget.		Extra Utgifters och Inkomsters konto.				
			Anslaget öfverskridet.	Besparing å anslaget.			
Transport	2,114,371	34	95,364	3	144,296	64	
Restituerade utskylder	—	—	2,705	34			
Inköp af gården & tomten N:o 5, quart. Örnén	—	—	132,000	—			
Kostnader för gatuspolning	—	—	370	43			
D:o för undersökning ang. jernväg till Skatudden	—	—	1,223	4			
Regleringsarbeten enligt 1887 års stadsplan.	—	—	272,288	30			
	<i>Fm</i>	2,114,371	34	503,951	14	144,296	64
Till inkomstsidan öfverföres							
Besparing å anslag	—	—	—	—	144,296	64	
Till Utgifters och Inkomsters Konto öfverföres öfverskridna anslag	503,951	14	503,951	14			
	<i>Fm</i>	2,618,322	48				
Tillkommer: Brist å beräknade inkomster	„	63,994	82				
	<i>Fm</i>	2,682,317	30				
Behållning till år 1889	„	1,080,447	88				
	<i>Fm</i>	3,762,765	18				

1) Anslaget ej använt under detta år.

	Utgifters och Inkomsters konto. Inkomst enligt budget.		Extra Utgifters och Inkomsters konto.			
			Brist.	Öfverskott.		
Inkomster:						
Behållning från år 1887	673,980	51				
1. Räntor.						
Å bankdepositioner & löpande räkning	1,000	—	1,000	—		
Å Chaussée obligationer	1,800	—	—	34		
Å arrendetomtlösen	4,000	—	—	18,685		
Å arrendetomtlösen i Brunnsparcken	7,500	—	587	74		
Å donationsfonder	8,600	—	—	773		
2. Tomtlösen.						
För odisponerade & arrendetomter	14,000	—	—	842,613		
För villaområden i Brunnsparcken	2,000	—	2,000	—		
3. Stadens fasta egendom.						
Räntor & arrenden från donerade hemman	14,400	—	359	98		
Arrendemedel	117,300	—	—	3,781		
Chausséearrende	23,535	—	—	—		
Hyra för lokaler i Folkbibliotekshuset	3,250	—	625	—		
Bod & diskhyror	9,000	—	—	836		
Simhusafgifter	400	—	64	—		
Transport	880,765	51	4,636	72	866,725	2

Fortsättning.

	Utgifters och Inkomsters konto.		Extra Utgifters och Inkomsters konto.			
	Inkomst enl. budget.		Brist.	Öfverskott.		
Transport	880,765	51	4,636	72	866,725	2
Hötägt	1,000	—	—	—	357	—
Mulbetesafgifter	300	—	—	—	40	—
Tillfälliga arrenden & planhyror	2,800	—	—	—	3,348	18
Ann: Fiskevattensafgifterna ingå i Hamnkontoets uppbörd.						
4. Tomtören.	1,900	—	104	44		
5. Inkomstgivande rättigheter.						
Tolagsmedel	265,050	—	—	—	65,900	34
Hamn och vågafgifter	113,000	—	—	—	12,684	60
Auktions provision	700	—	50	67		
Stadskällarrättigheter	775	—	—	—	172	92
Biljardafgifter	224	—	—	—	160	—
Bouppteckningsprocenter	30,000	—	—	—	9,994	83
Kollektmedel	200	—	—	—	68	99
Sakören	3,000	—	—	—	70	63
Böter för försummad betalning af Kronoutskylder	1,500	—	30	48		
Diverse böter	200	—	—	—	465	—
Arrende för Gammelstadskvarnen	3,000	—	—	—		
Fattigafgifter af i Ryssland vistande personer	1,800	—	259	93		
Börsprovision	50	—	—	—	24	5
6. Diverse.						
Personel fattigafgift	18,000	—	—	—	3,700	—
Sjukvård i Kommunala sjukhuset	1,400	—	593	45		
Fattigvårdens diverse inkomster	5,050	—	—	—	2,410	92
Folkskolans elevafgifter	4,500	—	—	—	84	95
Folkskolans försålda handarbeten	400	—	—	—	108	51
Boklån	1,000	—	398	5		
Hundskatt	3,500	—	—	—	1,384	—
Afgifter från klosetterna	1,200	—	—	—	2,258	7
Do för spillningsafstjelpning	500	—	—	—	153	25
Bidrag till brandverket af ryska teatern och ryska Alexandersgymnasium	490	—	—	—		
Ersatta Inkvarteringskostnader	298,567	—	50,744	61		
7. Statsbidrag.						
Till folkskolorna	52,000	—	—	—		
” Polisinrättningen	84,000	—	—	—		
” Gatubelysningen	12,000	—	—	—		
” Brandverket	8,210	—	—	—		
Bränvinsskatten	7,805	23	7,176	47		
8. Vattenledningen.						
Vattenkonsumtionsafgifter	183,300	—	—	—	11,692	84
9. Uttaxering.						
Kommunala utskylder	613,165	11	—	—	622	91
Extra inkomster ej observerade i budgeten:						
Brunnsparkens chausséeunderhålls fond	—	—	—	—	3,944	64
Diverse räntor	—	—	—	—	1,199	72
Hyra för fiskförsäljningsplatser	—	—	—	—	2,268	—
Oanvända beloppet af anslaget för inköp af en brandstege	—	—	—	—	272	8
Transport	2,001,351	85	63,994	82	990,111	45

Fortsättning.

	Utgifters och Inkomsters konto.		Extra Utgifters och Inkomsters konto.			
	Inkomstenl. budget.		Brist.	Öfverskott.		
Transport	2,601,351	85	63,994	82	990,111	45
Afkortning å uttaxerade Landtdagskostnader, ersatt	—	—	—	—	469	76
Försäljningspriset för byggnaderna å f. d. Röörska gården samt gamla Hamnkontorsbyggnaden	—	—	—	—	275	—
Förslitna lösören, försålda	—	—	—	—	263	13
På förskotterade lånemedels konto öfverföres tidigare använda	—	—	—	—	24,497	35
samt vattenledningens utvidgningar i årets budget	1,500	—	—	—	—	—
<i>Sum</i>	2,602,851	85	63,994	82	1,015,616	69
Till utgiftssidan öfverföres: „Brist å beräknade inkomster“	—	—	63,994	82	—	—
Till utgifts och inkomst kontot öfverföres	—	—	—	—	—	—
Öfverskott å beräknade inkomster	1,015,616	69	—	—	1,015,616	69
<i>Sum</i>	3,618,468	54	—	—	—	—
Tillkommer: Besparing å anslag	144,296	64	—	—	—	—
<i>Sum</i>	3,762,765	18	—	—	—	—

Helsingfors Stadskassas ställning, den 31 December 1888.

<i>Aktiva:</i>					
Kassa	<i>Sum</i>	—	—	9,767	31
Obligationer	—	—	—	60,007	—
Arrendetomtlösen	—	—	—	435,235	5
Tomtlösen å Brunnsparksområdet	—	—	—	171,354	37
Inlösen af Byggnaderna å holmen „Knekten“	—	—	—	6,366	27
Byggnadsmaterialier	—	—	—	42,280	15
Förskotterade lånemedel	—	—	—	857,896	—
Förskotterade inqvarteringskostnader	—	—	—	2,287	13
Trafikkontorets uppörds Konto	—	—	—	444	15
Olyftade Statsbidrag.					
Inqvarteringskostnader	—	—	—	122,641	19
Förskotter mot redovisningsskyldighet.					
Emil af Forselles	—	—	70	—	—
J. Sillman	550	—	—	—	—
M. Henelius	550	—	—	—	—
G. A. Wendell	588	72	—	—	—
Lars Homén	31	30	—	—	—
Ossian Aschan	—	67	—	—	—
C. Qvist	—	33	—	—	—
E. Åberg	—	11	30	—	—
G. Tallgren	—	110	78	—	—
Edvard Loo	—	113	67	—	—
Wilh. Malmberg	—	1,155	86	—	—
Transport	—	—	—	1,711,391	95

Fortsättning.

	Transport	—	1,711,391	95
Diverse fordringar.				
Finska Vetenskaps societeten		166	67	
Förskotters konto		821	80	
Arbetarnes i Helsingfors Byggnadsaktiebolag		927	54	
Asylen för vanartade barn i Lojo		400	—	
			2,316	1
Utestående rester.				
Chausséearrende		7,535	—	
1888 års Tolagsmedel		574	59	
Auktionsprovision		172	91	
Kollektmedel		268	99	
Arrende för Gammelstadsqvarnen		375	—	
Börsprovision		74	5	
Legosängsavgifter		806	55	
1888 års Vattenkonsumtionsavgifter		55,783	13	
Diverse rester		70,672	6	
			136,262	28
Netto gäld		—	—	3,177,192
	<i>Små</i>	—	—	5,027,162
				57
Passiva:				
Lån af Statsverket.				
Lånet för stadens reglering af 1812		41,856	—	
Lånet för chaussébyggnaden af 1863		37,531	10	
Lånet för Folkskolehuset vid Annegatan		35,573	98	
				114,961
				8
Obligationslån.				
Chausséobligationslånet af år 1865		110,000	—	
Vattenledningslånet af år 1876		1,477,375	—	
Nybyggnads och Regleringslånet af år 1882		1,480,072	50	
				3,067,447
				50
Utelöpande kuponger.				
Chausséelånekuponger		230	40	
Vattenledningslånekuponger		2,917	50	
Nybyggnads och Regleringslånets kuponger		3,723	75	
				6,871
				65
Olyftade anslag.				
Folkskolornas skolbiblioteks förökande och underhåll		200	—	
Folkskolornas fortsättningsskolor för gossar och flickor		450	—	
Uppförande af allmänt afträde i teaterplanaden		4,806	73	
Nyläggning af Abrahamsgatan		2,007	68	
Utfallsdike å de s. k. Janssonska odlingarne		1,275	16	
Remont af makadamiseringen i Brunns parkens stora allée		1,600	—	
Gångbana längs vestra Chausséen		885	89	
Chaussérad väg längs Brunns parkens sydvästra strand		6,219	60	
Stenläggning af norra kajarmen i södra hamnen		3,500	—	
Planering af ballastplatsen i Sörnäs		936	28	
Uppställande af en pissoir i Kapellesplanaden		302	83	
Anslag för stormvarningstelegram		250	—	
Folkskolornas grundfond för ett skolbibliotek		600	—	
Stenläggning af Vestra Henriks gatan		3,260	30	
Grusning af lekplatsen och uppförande af hägnad kring folkskolehuset vid Annegatan		1,651	12	
Anslag för torrläggning af villalotterna Nr:is 18 & 20, å lägenheten Ås		150	—	
Aflopskanal inom Brunns parkens östra område		21,307	62	
Saluhallen		124,232	37	
	Transport	173,635	58	3,189,280
				23

Fortsättning.

	Transport	173,635 58	3,189,280 23
Anslag för tillbyggnader samt uppförande af en arbetsinrättning å stadens fattiggård		116,060 —	
Anslag åt Kapellmästar R. Kajanus		5,714 29	
Anslag till en asyl för drinkare		2,500 —	
Anslag för tvenne elektriska brandklockor i hörnet af Båtsmans och Timmermansgatorna samt vid Diakonissanstalten		800 —	298,709 87
Förskottsinsbetalningar.			
Arrendemedel		1,096 59	
Hundskatt.		580 —	
Uttaxerade Landtdagskostnader		742 51	2,419 10
Diverse kreditorer.			
Chausséelånets amorteringsfond		13,690 —	
Realskolans hus' nybyggnads Konto		177,700 —	
Inlösen af Brunnsparken		14,255 44	
Vanhäfd å Mejlans		1,141 20	
1888 års oliqviderade räkningar		141,033 35	
Söndagsskolan		320 48	
S. Smirnoff		3,468 5	
J. Lindén		6 19	
Th. Croll		1,600 —	
Leon. von Pfaler		617 51	
A. H. Kivekäs		173 27	
Kassa Kreditiv i Wasa aktiebank		102,300 —	456,305 49
Behållning till år 1889		— —	1,080,447 88
	<i>Fm.</i>	— —	5,027,162 57

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 68. Kostnaderna för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1877—1888.

	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888
Löner och arvoden	51,329 15	68,025 28	75,244 40	80,291 98	87,407 17	97,079 50	104,754 29	113,645 84	127,436 66	143,294 22	168,198 16	183,365 56
Undervisningsmateriel	1,560 58	1,980 61	2,047 32	2,024 30	3,317 57	3,097 36	2,492 87	4,754 54	691 6	8,349 80	11,101 77	7,703 83
Material för handarbeten	359 63	265 85	— —	432 98	566 63	721 60	1,000 30	1,005 57	934 70	378 80	1,369 27	2,193 54
Möbler och inventarier	2,053 —	1,255 85	287 —	1,327 30	1,940 85	1,421 35	3,144 80	3,898 50	3,559 40	8,940 70	3,301 3	4,248 94
Beklädnad åt medellösa elever	— —	— —	— —	— —	— —	1,775 75	2,560 5	3,001 85	14,571 67	4,011 71	4,710 25	4,471 10
Hyror	2,292 —	2,530 —	2,980 —	3,295 55	5,200 —	6,916 67	8,292 50	10,955 83	3,496 16	14,728 35	12,968 34	14,213 13
Ved och belysning	4,704 45	4,687 20	4,440 10	5,089 60	6,046 55	5,758 20	6,145 35	7,103 75	7,456 44	11,118 85	12,847 30	15,435 20
Renhållning	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2,154 77	4,682 98	4,669 77	4,548 38
Remont af skolornas egnagårdar	5,247 86	3,955 23	6,905 83	6,174 19	3,970 50	4,883 48	5,209 17	7,504 21	5,330 52	17,148 88	4,876 7	6,437 21
Pensioner	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	666 67	800 —	1,860 —	4,270 —
Diverse	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1,609 74	900 —	— —	— —
Summa	67,546 67	82,700 2	91,904 65	98,635 90	108,449 27	121,653 91	133,599 33	151,870 9	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89
Deraf betäckta:												
1) genom statsbidrag	16,000 —	26,000 —	26,000 —	26,000 —	26,000 —	26,000 —	26,000 —	32,000 —	32,000 —	32,000 —	32,000 —	52,000 —
2) „ räntor å donerade medel	2,042 76	2,042 76	2,042 76	2,042 76	2,042 76	2,042 76	1,532 7	1,532 7	1,532 7	3,285 —	1,532 7	1,532 7
3) „ inb. skolafgifter	3,528 35	— —	3,516 35	3,026 25	3,085 25	3,282 50	3,618 25	3,610 5	3,756 90	4,017 25	4,346 85	4,415 5
4) „ försålda handarbeten	350 75	4,163 40	281 50	224 30	279 35	304 —	249 75	302 80	409 35	390 38	393 41	291 49
5) „ uttaxerade medel	45,624 81	50,493 86	60,064 4	67,342 59	77,041 91	90,024 65	102,199 26	114,325 17	130,209 47	174,661 66	187,629 63	188,648 28
Summa	67,546 67	82,700 2	91,904 65	98,635 90	108,449 27	121,653 91	133,599 33	151,870 9	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 69. Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1888 jemte uppgift å försäkringsgifvarne.

Byggnaden	Försäkrings- belopp	Försäkringsgifvare
Rådhusbyggnaden	262,000	— Ståd. Allm. Brandstodsbol. i Finland.
Kajsaniemibyggnaderna	21,000	— D:o d:o
Gamla Packhuset	57,200	— D:o d:o
Kapellet	40,000	— D:o d:o
Byggnaderna å Hesperia	30,000	— D:o d:o
Narinkbodarna	31,000	— D:o d:o
Folkskolegården N:o 7 Kaserngatan	100,400	— D:o d:o
D:o N:o 10 Nikolaigatan	16,650	— D:o d:o
D:o N:o 8 & 10 Rödbergsgatan	40,200	— D:o d:o
Folkbiblioteksbyggnaden	176,500	— D:o d:o
Norra Brandtornet	20,850	— D:o d:o
Södra Brandtornet	21,000	— D:o d:o
Arbets och Fattiggården å Edet	248,950	— D:o d:o
D:o d:o	10,000	— D:o d:o
Vattenledningens Pumphus	29,000	— D:o d:o
Kommunala sjukhuset	70,000	— D:o d:o
Gammelstadsqvarnen	20,000	— D:o d:o
Varuskjulen	27,000	— D:o d:o
Folkskolehuset vid Malmgatan	310,000	— D:o d:o
Byggnader i Brunnsparcken	28,500	— D:o d:o
Desinfektionshuset	10,000	— D:o d:o
Tull- och Packhuset	180,000	— D:o d:o
Brunnshuset	80,500	— Brandförsäkrings aktiebol. Fennia.
Badhusbyggnaden i Brunnsparcken	70,000	— D:o d:o
Arbets- och Materialieskjulen å material- gården N:o 13 Gasverksgatan	38,000	— Phoenix Fire Insurance Company.
Skogsvaktarbostaden å Grejus	5,000	— D:o d:o
Östra Parkvaktstugan i Djurgården	4,500	— D:o d:o
Vestra d:o i d:o	2,500	— D:o d:o
Obduktionshuset å villan Lugnet	4,500	— D:o d:o
Vestra chausséeuppbörshuset	4,000	— D:o d:o
Östra d:o	4,500	— D:o d:o
Politiekarlsbostaden	1,350	— D:o d:o
Kokhusbyggnaden	4,030	— D:o d:o
Folkbiblioteksbyggnaden	75,000	— Försäkrings Aktiebolaget Skandia.
Saluhallen	170,000	— D:o d:o
Summa	2,214,100	—

Tab. N:o 70. Värdet af Helsingfors stads löseegendom under åren 1884—1888.

	1884		1885		1886		1887		1888	
Rådhuset	24,700	20	29,463	94	29,232	44	31,908	38	37,979	27
Trafikkontoret	—	—	—	—	—	—	—	—	8,557	66
Tolagskontoret	1,992	—	1,988	—	2,537	—	2,810	—	2,810	—
Hamnkontoret, våg- och kokhuset	5,007	11	4,965	11	4,971	6	5,002	31	5,725	6
Byggnadskontoret	141,027	69	146,851	21	142,446	95	166,938	39	180,337	32
Brandverket	67,047	—	67,734	66	69,293	86	71,853	91	77,057	31
Andra Polisvaktkontoret	1,614	—	3,480	—	3,516	—	3,472	25	3,677	25
Feberlasarettet	10,136	62	10,279	36	11,373	16	11,016	88	10,795	13
Obduktionshuset	57	75	57	75	49	55	49	55	49	55
Undersökningsstationen för lifsmedel	1,966	85	2,443	17	2,535	65	2,687	40	2,980	50
Fattigvården	25,782	35	28,294	27	28,084	41	30,022	31	30,602	53
Realskolan	3,390	40	3,398	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40
Folkskolorna	18,741	—	20,720	—	30,821	90	32,700	90	33,192	90
Folkbiblioteket	8,296	95	8,565	65	8,877	5	8,935	90	10,130	55
Inqvarteringsnämnden	2,364	64	2,032	77	1,819	96	1,747	26	1,687	9
Brunnsparcken	—	—	—	—	14,278	36	13,572	11	10,835	32
Summa	312,124	56	330,274	29	386,134	95	386,134	95	419,834	84

Källa: Inventeringslängderna.

Sakregister.

	sid.
<i>Abrahamsgatan</i> , nyläggning af	78.
<i>Aftoppskanaler</i> , anlagda under 1888	79, 95.
" beslutna för 1889	34.
" statistik öfver	66*.
<i>Afslag</i> , å ansökningar om understöd m. m.	47.
" å d:o om utvidgning af vattenledningen	92.
<i>Aftonskolans kassa</i> , disposition af	41.
<i>Aftråde</i> , allmänt i teateresplanaden	77, 84.
" " å packhustomten.	84.
<i>Apotek</i> i Tölö förstad	51.
" nytt, inom staden	"
<i>Arbetare</i> , anslag till elementarkurser för	42.
<i>Arbetarnes i Helsingfors byggnadsaktiebolag</i> , upplåtande af tomt för	7.
<i>Arbets- och fattiggården</i> , statistik öfver personer intagna i	70*.
" " " utvidgning af	19, 85.
<i>Arbetsanstalt för män</i> , inrättande af	19, 85.
<i>Arbetshusen</i> för fattiga barn, ökad anslag för	46.
<i>Arrendetomters försäljning</i>	1, 3, 59.
" utlegning å Berghäll	8.
<i>Artillerigården</i> , ny utarrendering af	10.
<i>Aspnäs</i> , dispositionen af	64.
<i>Asyl</i> för drinkare	42.
" " vanartade barn	42, 43, 107.
<i>Auktionskammar salen</i> , nytt tak öfver	33.
<i>Bangatan</i> , nyläggning af	78.
<i>Barndödligheten</i> , statistik öfver	16*.
<i>Barnfödsehn</i> , statistik öfver	12*.
<i>Begravningsplats</i> i Helsing socken, ifrågasatt inrättande af ny	56.
<i>Berghäll</i> , arrendetomter å	8.
" anslag för kanaler och vägar å	35.
" intagande i brandområdet af	102.
<i>Bidrag</i> till länsfängelsets ombyggnad	50.
<i>Biljard</i> , beviljande af rätt att till allmänt begagnande hålla	54.
<i>Blindanstaltens</i> tomter, uppskof med bebyggande af	8.
<i>Bokföringen</i> af stadens räkenskaper, ändringar i	37.
<i>Boningsrum</i> , statistik öfver	36*.

<i>Borgesförbindelser, godkända</i>	69.
<i>Brandklockor, elektriska, anslag för</i>	46.
<i>Brandtelegrafen, underhållet af</i>	96.
<i>Brandverkets stat, förhöjning af</i>	49.
<i>Brandverkshus, uppförande af</i>	21.
<i>Brobergskajen, landgångar för lossning vid</i>	75.
<i>Brottmål, statistik öfver</i>	29*, 30*.
<i>Brunnshuset, inköp af sommarteatern m. m. vid</i>	18.
<i>Brunnsparcken, chausserad väg längs sydvestra stranden af</i>	80.
„ ny plan för	37, 74.
„ remont af stadens byggnader i	74, 77.
„ utarrendering af bad- och simhusen i	71.
„ vägaunderhållet inom östra området i	101.
<i>Bränvinskrollörsvittne, utseende af</i>	53.
<i>Budgetförslaget för 1889</i>	48.
<i>Busholmen N:o 2, arrendeförlängning för</i>	64.
<i>Byggnadskontorets arbeten och anslag</i>	49, 72.
<i>Byggnadsordning för stadens villaområden</i>	66.
<i>Byggnadsritningar, godkända</i>	69.
<i>Båtskjul för frivilliga brandkåren</i>	18.
<i>Böhle hemman frångången mark, vederlag för</i>	15.
Chausséafgiftens afskaffande	41, 101.
<i>Chausséen, gångbana längs vestra</i>	81.
Deputation till aftäckningen af Pehr Brahes staty	58.
<i>Desinfektionshuset, uppförande af</i>	76.
„ inledande af vatten till	30.
<i>Djurgårdsvillan N:o 9, utarrendering af</i>	15.
<i>Dispositionsmedel, minskning af stadsfullmäktiges</i>	49.
<i>Dispositions rätt, beviljande af friare</i>	68.
<i>Donerade fonder, utdelning från fattigvårdens</i>	106.
<i>Donerade hemmans återvinnande till staden</i>	16.
<i>Dryckenskap, statistik öfver personer tillvaratagne för</i>	33*.
<i>Drätselkammarens kansli, ny instruktion och stat för</i>	49.
„ medlemmar, sammanträden m. m.	103.
<i>Duc d'albers inrättande</i>	17.
<i>Dygdygt tjänstefolk, understöd för</i>	43.
<i>Döde, statistik öfver</i>	10*, 14*, 16*.
<i>Dödsorsakerna, statistik öfver</i>	17*.
Eichingerska området s disposition	2.
<i>Eldsvådor, statistik öfver</i>	34*, 35*.
<i>Elektriska ljusledningar, uppställande af stolpar för</i>	94.

<i>Ersättning</i> för stensprängning å N:o 37 vid Stora Robertsgatan	26.
" åt arrendatorer för bortskaffade åbyggnader	34.
" åt arrendatorn af Gammelstadsqvarnen	93.
<i>Export</i> , statistik öfver	46*, 50*, 52*.
Fabriker , statistik öfver	38*.
<i>Fabrikstomter</i> , villkoren för försäljning af	2.
<i>Fartyg</i> , statistik öfver i Helsingfors hemmahörande	55*.
" " " inklarerade	54*.
" " " staden besökande utländska	55*.
<i>Fastighetsbok</i> , komplettering af stadens	102.
<i>Fattige</i> , antalet å kommunens bekostnad vårdade	104.
" statistik öfver	70*, 71*, 72*.
<i>Fattiggården</i> , arbeten utförda å	107.
" upprensning af afloppsdiket från	79.
" utvidgning af	19, 85.
<i>Fattiggården</i> , anslag och kostnader för	50, 105.
<i>Fattigvårdsstyrelsens</i> medlemmar	104.
<i>Finsk medborgarerrätt</i> , beviljande af	53.
<i>Fiskarehamn</i> i Sandviken, ifrågasatt	27.
<i>Fiskhandeln</i> i Södra hamnen, ordnande af	40, 101.
<i>Fjeldal</i> , ifrågasatt arrendeförlängning för	65.
<i>Flottningsled</i> i Wanda å	93.
<i>Fogelvik</i> , inrättande af landningsbrygga vid	17.
<i>Folkbiblioteket</i> och läsesalen, statistik öfver anlitaudet af	26*.
" utvidgning af läsesalen vid	46.
<i>Folkmängd</i> , statistik öfver ekonomisk och faktisk	8*, 9*.
" kyrkskrifven och mantalsskrifven	7*.
<i>Folkskolehuset</i> vid Malmgatan, lekplan och hägnad vid	74, 76.
" å Berghäll	32.
<i>Folkskolelärares</i> pensionering, ökad anslag för	46.
<i>Folkskoleundervisning</i> för barn med ryskt modersmål	51.
<i>Folkskoleväsendet</i> , statistik öfver	22*, 24*, 91*.
<i>Frivilliga brandkåren</i> , plats för båtskjul för	18.
<i>Främlingsgatans</i> upplåtande till bostadstomter	6.
<i>Födde</i> och döde, statistik öfver	10*, 12*.
<i>Fölisön</i> , dispositionen af	36.
" väg till	36.
<i>Föreningen för Helsingfors arbetshem och nattherberge</i> , upplåtande af tomt för	7.
<i>Förmyndarenämndens</i> verksamhet	112.
<i>Försäkringsbelopp</i> , statistik öfver brandskadad egendoms	35*.
" " " kommunens assurerade fastigheters	92*.
<i>Försäljning</i> af arrendetomter	1, 3.
" " odisponerade bostads- och fabriktomter, villkoren därför	2.

G ammelstadsqvarnen, ersättning åt arrendatorn af	93.
Gasbelysningen, statistik öfver	69*.
Gasledningen, utsträckning af	93.
Gasoljefyrrar, upplåtande af plats för	94.
Gatubelysningen, utvidgning af	49.
Gatuplaneringar, statistik öfver	58*.
Gatuunderhållet, statistik öfver	57*.
Gatuunderhållsskyldighetens öfverflyttande på kommunen	55.
Generalkarta öfver staden, mätningar för åstadkommande af	74.
Giftiga ämnen, beviljande af rätt till handel med	53.
Gratifikation åt rådman Liljeros' barn	47.
Grejus, bortskaffande af en benmjölsqvarn å	68.
Gräsviken, inrättande af lastningsbrygga vid	17.
Gångbana längs vestra chausséen	81.
„ mellan Ugnsbolmarne och Brunnsparken	16.
Gångbro öfver Wanda å	32.
Gårdar, statistik öfver i staden befintliga	35*.
H amnbanan, åtgärder för åstadkommande af	27.
Hammordningen, ändring af	56.
Hammurgälderna, nedsättning i	40.
Handtverkerier, statistik öfver	38*.
Helsinge socken, ifrågasatt inrättande af ny begravningsplats i	56.
Holmnäs och Sundsberg, utbrytning af en lägenhet från	10.
Humbleberg, utarrendering af villalotten N:o 8	10.
J anssonska odlingarne, förbjudande af afloppsdikey å	79.
Jernvägsrörelsen, statistik öfver	42*, 44*.
I mport, statistik öfver	46*, 52*.
In- och utflyttningar, statistik öfver	13*.
Inkomst, från saluhallen och fasta fiskförsäljningsplatser	50, 101.
„ för tomtförsäljning	„ .
„ af tolags- och trafikafgifter	51.
„ från vattenledningen	91.
„ statistik öfver stadskassans	78*, 81*.
Inköp för stadens räkning af gården N:o 5 vid Skilnaden	5.
Inkvartering, kostnader m. m. för	109.
„ lokal för tillfällig	57.
Inkvarteringsnämndens medlemmar, sammanträden m. m.	108.
Inkvarteringsstariff, fastställande af	57.
Inteckningar, statistik öfver	33*.
Inventariibokens komplettering	96.
Inventeringar af stadskassan	101.

Kajerna , arbeten å	81.
<i>Kaisaniemi park</i> , bröstvärn längs Unionsgatan mot	75.
<i>Kalkskjul</i> , ifrågasatt, å Brobergskajen	94.
<i>Kammio</i> , ifrågasatt arrendeförlängning för	65.
<i>Kampen</i> , arrendeförlängning för hemmjölsqvarnen å	11.
<i>Kampmalmen</i> , förhöjdt arrende för	64.
" utarrendering af ett område å	10.
<i>Kassakreditiv</i> , stadens	96.
<i>Klander</i> af Th. Thiléns testamente	45.
<i>Kloakmyrningar</i> , sänkning af	79.
<i>Klyfning</i> af tomt	55.
<i>Kokhuset</i> , omläggning af öppna platsen vid	78.
<i>Kommunala sjukhuset</i> , brädfodring och målning af	33.
" " upplåtande för fläcktyfus af	57.
" " vatten- och afloppsledningar m. m. för	76.
<i>Kontroll</i> öfver stadsfogdarne	40.
<i>Kuhlbergska balansmålet</i> , ifrågasatt rättegång i anledning af	45.
Lagarter , statistik öfver	33*.
<i>Lagus'ska gårdens</i> disposition	72.
" " inlösen	5.
<i>Landtdagsmannavalen</i> , statistik öfver	27*.
<i>Lastningsbryggas</i> anordnande vid Gräsviken	17.
<i>Laurells</i> , Axel Fredrik, stipendiefond	44, 102.
<i>Lossning</i> , af petroleum, stadgande om	56.
<i>Liljeros</i> , rådman, barns gratifikation	47.
<i>Lysgasens</i> ljusstyrka, brister i	55.
<i>Lånemedel</i> , för vattenledningens utvidgning och för saluhallen	51.
<i>Långa bron</i> , remont af	80.
<i>Länsfängelsets</i> ombyggnad, bidrag till	50.
<i>Lösegendom</i> , statistik öfver värdet af kommunens	93*.
Magasinskajen , omläggning af brolocket å	36.
<i>Makadamisering</i> af Parkgatan	25, 78.
<i>Malmgatan</i> , nyläggning af trottoiren å	74.
<i>Maltdrycker</i> , beviljande af rätt till handel med	54.
<i>Meilans</i> , ifrågasatt arrendeförlängning för	65.
" utarrendering af ett villaområde derstädes	11.
<i>Muddring</i> framför magasinskajen i Södra hamnen	75.
" vid Sörnäs	75.
<i>Mulbete</i> , utlegning af stadens	72.
<i>Mätningssarvodet</i> , förhöjning af, för stadens mätare	47.
<i>Möbel</i> för stadsfullmäktiges sessionssal	96.

Namn för nya stadsqvarter	101.
<i>Narinkbodarne</i> , uthyrning af	71.
<i>Nattherberget</i> , upplåtande af tomt för	7.
<i>Nedsättning</i> af hamnumgålderna	40.
" " löseskillingen för arrendetomter	1.
<i>Norra Magasinsgatan</i> , omläggning af	78.
<i>Nylägningsarbeten</i> , beslutna för 1889	33.
<i>Näringsrätt</i> för utländingar, beviljande af	53.
<i>Nätholmarne</i> , arrendeförlängning för	12.
" duc d'alber vid	17.
Obligationer , utlottning af	97.
<i>Orkester</i> , anslag för en	42.
Parkgatans makadamisering	25.
<i>Parmmätning</i> under 1888	100.
<i>Personvagnar</i> , inrättande af automatiska	57.
<i>Petroleum</i> , stadgande om lossning af	56.
<i>Petroleumgaslyktor</i> , omplacering af	94.
<i>Petroleumstation i Sörnäs</i> , arrendevilkor för	12.
<i>Planeringsarbeten</i> , beslutna för 1889	33.
<i>Platshyra</i> för prämar för försäljning af landtmannavaror	41, 101.
<i>Polisrättningen</i> , statistik öfver	31*.
<i>Poströrelsen</i> , statistik öfver	44*.
<i>Prostitutionen</i> , statistik öfver	32*.
<i>Regleringsarbeten</i> för genomförande af 1887 års stadsplan	21, 31, 33 83.
<i>Renhållningsväsendet</i> under 1888	82.
<i>Resande</i> , statistik öfver anmälde	43*.
<i>Reseanslag</i> för brandmästaren Wasenius	46.
" " slöjdläraryn Wihlman	"
" " vattenledningsingenjören Hausen	32.
<i>Riddarhussvären</i> , öfvertagande af underhållet utaf	95.
<i>Rosavilla</i> , förändring af arrendevilkoren för	12.
<i>Rysk folkskola</i> , ifrågasatt inrättande af	51.
<i>Rådhuset</i> , ombyggnad af östra flygeln af	33.
<i>Rådstufvurätten</i> , statistik öfver mål behandlade af	28*, 29*.
<i>Rödbergsgatan</i> , nyläggning af	78.
<i>Röddäld</i> , utvidgning af	66.
<i>Rövska gården</i> , bortskaffande af åbyggnaderna å	72.
Salubref å tidigare försålda tomter	61.
<i>Saluhallen</i> , uppförande af	20, 76, 84.
" anslag för belysning, renhållning m. m. af	50.

<i>Sammanbyggande af tomter</i>	54.
<i>Sandnäs, utarrendering af en del af</i>	12.
<i>Sandvikshammens inrättande till fiskarehamn</i>	27.
<i>Sandvikskajen, landgångar för lossning vid</i>	75.
<i>Sandvikstorgets upplåtande till saluplats</i>	”
<i>Simhus, uthyrning af stadens</i>	71.
<i>Sjukdomsfall, statistik öfver</i>	18*, 19*, 20*, 21*.
<i>Sjukhus, provisoriskt</i>	57.
” se vidare kommunala sjukhuset.	
<i>Skatuddsjernvägen, åtgärder för åstadkommande af</i>	27.
<i>Skeppsdockan, ifrågasatt inlösen af</i>	66.
<i>Skolråd, utseende af</i>	53.
<i>Spritdrycker, beviljande af rätt till handel med</i>	53.
<i>Spårvägskoncessionen, förlängning af</i>	26.
<i>Stadsbokhållartjenstens, yngre, indragning</i>	39.
<i>Stadsfogdarne, kontroll öfver</i>	40.
<i>Stadsfullmäktige under 1888</i>	57.
<i>Stadskällarärrättighetens utarrendering</i>	101.
<i>Stadsträdgårdsmästarebefattningens ledigansläende</i>	49.
<i>Statsbidraget för folkskolorna, förhöjning af</i>	41.
<i>Statsjernvägarnes skyldighet att erlagga trafikavgift</i>	100.
<i>Stenläggning, statistik öfver gatornas</i>	57*, 58*.
<i>Stipendiefond, Axel Fredrik Laurells</i>	44, 102.
<i>Sundsberg, utbrytning af en lägenhet derifrån</i>	10.
<i>Syner å särskilda lägenheter</i>	72.
<i>Sörnäs ballastplats, planering af</i>	82.
” <i>fabrikstomt, förändring af arrendevilkoren för</i>	12.
” <i>petroleumstation, arrendevilkor för</i>	”
” ” <i>duc d'alber för</i>	17.
” <i>vårdshus, utfyllning inom området för</i>	67.
” ” <i>bortskaffande af en badstuga inom d:o</i>	”
T <i>elefonrörelsen, statistik öfver</i>	43*.
<i>Telegramväxlingen, statistik öfver</i>	37*.
<i>Temperatur, statistik öfver luftens</i>	6*
<i>Testamentsfond, Maria Bergmans</i>	106.
” <i>Alexandra Kiseleffs</i>	44.
” <i>Gustava Gestranus</i>	43.
” <i>Helena Kristina Åkermans</i>	44, 107.
” <i>Theodor Thiléns</i>	44.
<i>Tjenstefolk, understöd för dygdigt</i>	43.
<i>Tilloppsrör, nytt, för vattenledningen</i>	30.
<i>Tjörholmen, arrendeförlängning för</i>	14.
<i>Tolagskontorets indragning</i>	39.

<i>Tomter</i> , bestämmingar om bebyggande af fabriks-	55.
" försäljning af	1, 3, 59.
" klyfning af	55.
" sammanbyggande af tomter	54.
" villkoren för försäljning af odisponerade bostads- och fabriks-	2.
<i>Trafikafgift</i> , tvist angående statsjernvägarnes skyldighet att erlagga	100.
" statistik öfver erlagd	80*.
<i>Trafikkontorets</i> inrättande	39.
" verksamhet	98.
<i>Trafiktaxa</i> , fastställande af ny	40.
<i>Transportabel spårväg</i> , anslag för	47.
<i>Trävarurörelsen</i> , statistik öfver	50*.
<i>Tull- och packhus</i> , inredande af nytt	75, 83.
<i>Tulluppbörden</i> , statistik öfver	52*.
Ugnsholmarne , gångbanas inrättande till	16.
<i>Utrikasborgsberget</i> , ifrågasatt inlösen af villan N:o 80 å	66.
<i>Underhåll</i> af gator, kanaler och kajer	78, 79, 80, 82.
" " hus och byggnader	77.
" " körbanor, broar m. m. å chausséerna	81.
" " planteringar	95.
<i>Understöd</i> för dygdigt tjenstefolk	43.
" " särskilde betjente	47, 50.
" " värnepligtiges hustrur	47.
<i>Utarrendering</i> af lägenheter	62.
<i>Utyfts- och inkomststaten</i> för 1889	48.
<i>Utlottning</i> af obligationer	97.
<i>Utminuteringsbolagets</i> vinstmedel, fördelning af	42.
<i>Utsträckning</i> af vattenledningen	30.
" " " beslutet för 1889	31.
Vallgård , utarrendering af lägenheter å	14.
<i>Vanartade barn</i> , asyl för	43, 107.
<i>Varuskjulet</i> , rum för ångbåtskommissionärer i	18.
<i>Vattenförbrukningen</i> under 1888	90.
<i>Vattenledningen</i> , anslag för förvaltning och drift m. m. af	32, 88.
" provisorisk ångmotor för	29, 86.
" statistik öfver	68*.
" tilloppsror för	30.
" utsträckande af, till villan Ås	30, 86.
" " " under särskilda gator	31, 86, 87, 92.
" " " till desinfektionshuset	30.
" " " till fattiggårdens lasarett och barnhem	"
" ångpumpverk för	"

<i>Vattenledningsvattnet</i> , åtgärder mot förorenande af	56.
<i>Vattenmätare</i> , antalet af	86.
<i>Vattenståndet</i> i Wanda å	91, 92.
<i>Vattenutdelning</i> till fartyg i Sörnäs	91.
<i>Vederlag</i> för frångången tjänst åt vågmästaren vid tolagskontoret	39.
<i>Vestra Henriksgatan</i> , omläggning af	74.
<i>Vladimirsgatan</i> , nyläggning genom Henriksesplanaden af	”
<i>Vrak</i> , upptagande af sjunkna	37.
<i>Vräkarnes</i> verksamhet	101.
<i>Väderleksförhållandena</i> , statistisk uppgift om	4*.
<i>Väg- och chausséarbeten</i> , beslutna för 1889	36.
<i>Väntningspaviljong</i> för ångbåtspassagerare vid Norra hamnen	94.
Y <i>tinnehäll</i> , statistisk uppgift å stadens	3*.
Å <i>kerberg</i> , rådman, ifrågasatt rättegång mot	45.
<i>Ångbåtsbrygga</i> i Sörnäs	37.
<i>Ångmotor</i> , provisorisk för vattenledningen	29.
<i>Ångpumpverk</i>	30.
<i>Ås</i> , afsöndring af villalotten N:o 3	15.
<i>Återvinnande</i> af donerade hemman	16.
Ä <i>ktenskapen</i> , statistik öfver	12*.
Ö <i>fverloppsmark</i> , försäljning af	5.
<i>Öfverlåtelse</i> af arrenderätt	69.